

Padli na prvem izpitu

VOJMIR TAVCAR

Paradoks je tipično italijanski. Novoizvoljeni parlament se še ni sestal na prvi seji, politične sile pa že namigujejo na možnost novih političnih volitev. Po mnenju marsikoga naj bi bile edini možni izhod, če Kartelu svobosčin, ki je zmagal na volitvah, ne bi uspelo oblikovati nove vlade.

V prejšnjih letih, ko so Italijani glasovali s proporcionalnim sistemom in so bili premiki na politični sceni neznatni, se je večkrat pripetilo, da je bilo v novem parlamentu oblikovanje večine se bolj težavno kot v prejšnjem, ki je bil razpuščen, ker ni bilo mogoče skrupirati večine in vlade. In prav zaradi tega je bil proporcionalni sistem zamenjan z večinskim.

Izbira volilcev je bila tokrat jasna, čeprav je Kartel svobosčin lahko računal z večino samo v poslanski zbornici, medtem ko je ni imel v senatu. Toda nasprotja med desnimi sopotniki, ki so prišla večkrat do izraza v predvolilni kampanji, so po volitvah bruhnila na dan z vsvo silo. Izkazalo se je, da je zelo težko majavo volilno zavezništvo spremeniti v organsko vladno koalicio, sposobno upravljanja države v tako zahtevnem obdobju.

Silvio Berlusconi je včeraj sklical kratko tiskovno konferenco, da bi napovedal prekinitve pogajanj za oblikovanje vlade in besedo ter potezo prepustil predsedniku republike Oscarju Luigiju Scalfaru. Po Ustavu ima samo predsednik republike pristojnost, da izbere mandatara za sestavo nove vlade. Toda Scalfaro bi bil imel lahko delo, ko bi bil Kartel svobosčin našel skupni imenovalac in se predstavil z že izoblikovanim predlogom. Po razporoki med Bossijem in milanskim medijskim magnatom pa je naloga veliko težavnejša in vprašanje je, ali bo predsedniku tudi tokrat uspelo pričarati iz klobuka »mandatorskega kunca«.

Prihodnji dnevi bodo pokazali, koliko je v nasprotjih in sporih teh dni taktike, s katero vsaka od komponent Kartela svobosčin dviguje ceno sodelovanja, in v kolikšni meri so prepirljivi sopotniki res inkompatibilni med sabo. Sile, ki naj bi po predvolilnih zagotovilih zajamčile prenovalo v preporod Italije, pa so vsekakor že padle na prvem izpitu.

ITALIJA / PREKINJENA POGAJANJA ZA OBLIKOVANJE VLADE

Spet vojna med Bossijem in Silviom Berlusconiem

Vodja Severne lige označil zaveznika kot »Berluskaiserja« in trdil, da je lahko nevaren za italijansko demokracijo

MILAN - Že med volilno kampanjo je bil zrahljano zavezništvo, po volitvah pa ni bil sposoben, da bi se spremenil v organsko vladno koalicio. Nasprotja v Kartelu svobosčin so včeraj izbruhnila z vso silo. Umberto Bossi je Silvia Berlusconija včeraj ocenil kot »Berluskaiserja«, ki je nevaren za italijansko demokracijo, milanski medijski magnat pa je odgovoril s prekinitvijo pogajanj za oblikovanje nove vlade.

Ceprav se novoizvoljeni parlament se ni sestal na prvi seji, je bilo iz vrsta Kartela svobosčin že slišati namige na nove volitve kot na edini možni izhod.

Po spopadu med Bossijem in Berlusconiem se je politična temperatura takoj dvignila. Ostale komponente Kartela svobosčin so napadle voditelja Severne lige, medtem ko sta center in levica nekoliko odmaknjeno ugotavljala, da so nasprotja razgalila nezdružljivost programov desnice.

Na 3. strani

Bossi in Berlusconi na arhivskem posnetku iz volilne kampanje, ko sta še bila zaveznika (telefoto AP)

Stock bo odslovil še 90 ljudi

Generalna direkcija družbe Stock je sporočila, da namerava odpustiti nadaljnjih 90 uslužbencev (pred dvema letoma jih je že 240). To pomeni nov hud udarec za tržaško industrijo in za neprestano upadajočo zaposlenostno krivuljo, ki se mu bodo sindikati CGIL, CISL in UIL odločno zoperstavili, tembolj se, ker ga nekako tudi povezujejo s pravkarsnjimi političnimi volitvami. Zdaj imajo teden dni časa, da preverijo razloge, zaradi katerih hoče družba odsloviti 37 delavcev in 53 uradnikov, oziroma da se na sestanku z vodstvom združenja industrijev domenijo za ublažitev učinkov Stockovega ukrepa.

Na 6. strani

BOSNA / AMERIŠKO LETALSTVO NE BO POSEGLO

Srbski tanki zasedli Goražde

Hrvati umikajo iz Debeljaka pri Sukošanu (15 kilometrov od Zadra) 203-milimetrsko havbico (AP)

GORAZDE, ZAGREB, WASHINGTON - Srbska vojska je s tanki prebila muslimanski obroč okrog Goražda, so sporočili francoski zdravniki brez meja, ki trdijo, da je v spopadih padlo najmanj 50 ljudi, vsaj 250 pa jih je bilo huje ranjenih. Poveljnik glavne staba Unproforja general Ritchie je sicer v Zagrebu izjavil, da v Goraždu ne gre za velike vojaške operacije, neimenovani predstavnik Unproforja v Sarajevu pa je opozoril, da so razmere »zelo resne« in da so Srbi pretrgali tudi vse komunikacije med drugima dvema muslimanskima enklavama v vzhodni Bosni, Srebrenico in Žepo. Ameriški general Shalikashvili je ocenil, da težko orožje ni glavni vzrok smrti v Goraždu, zato se mu posredovanje letalskih sil zveze Nato ne zdi potrebno.

General Ritchie, ki nadzoruje sporazum med Hrvati in krajinskimi Srbi, je izjavil, da obe strani spoštujeta premirje in da so predstavniki Unproforja optimistični. (AFP, Reuter)

Na 7. strani

SLOVENIJA / VLADA

Liberalni demokrati razmišljajo o enobarvni vladi

Sklep bo padel prihodnji teden

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je včeraj poslal pismo predsedniku parlamenta Hermanu Rigelniku, v katerem predlaga, da državni zbor odloči o imenovanju nove ministrice za delo na aprilski seji, torej sele ob koncu meseca. Preložitve glasovanja o spremembah na celu resorja za delo je sicer pričakovana poteza predsednika vlade, saj se pogajanja o spremembah v vladni koalicijski zvezi zacenjajo in bodo

predvidoma končana sele ob koncu aprila. Največja vladna stranka liberalna demokracija, ki bi lahko - po eni od različic - sama sestavljala (manjšinsko) vlado, bo, kot je povedal generalni tajnik stranke Gregor Golob, na včerajšnji tiskovni konferenci, o morebitnih spremembah v vladi odločala na seji sveta 15. aprila. Krščanski demokrati pa bodo o svojem položaju v koalicijski dokončno sklepali na letni konferenci 21. aprila. (T.S.)

Zulujci so podprli kralja Zwelithinija

Na tisoče oboroženih Zulujcev je v južnoafriškem Empanjenju izrekla podporo kralju Zwelithiniju (AP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tržaško slovo od Staneta Starešiniča

Z žalno sejo se je SSG včeraj poslovilo od svojega dolgoletnega igralca Staneta Starešiniča, ki ga bodo danes pokopali v rojstni Beli krajini.

Stran 6

Dekle iz Gradeža umrlo zaradi utopitve

Obdukcija je potrdila, da je 24-letna Monica Mazolin umrla zaradi utopitve v terenskem vozilu, ki je zletelo v kanal.

Stran 9

Vsestransko udejstvovanje slovenskih tržaških glasbenikov

Slovenski glasbenik in koncertant Stefan Bembi v teh dneh nastopa kot soorganizator mednarodnega klavirskega srečanja Venice piano festival, ki se je začel včeraj.

Stran 11

Združevanje bank na pohodu

Ce bo slo po nacrtih, bo italijanski severovzhod dobil novo, močno banko, ki jo nameravata z združenjem ustanoviti hranilnici iz Verone in Trevisa in kateri naj bi se kasneje pridružile še hranilnice iz Trsta, Vidma in Benetk.

Stran 27

MOBY PRINCE / PO TRAGEDIJI

Ostaja dilema: nesreča ali bombni atentat?

Tehniki ne vedo odgovora

LIVORNO - Skoraj tri leta so minila od tiste usodne noci, ko je trajekt Moby Prince izplul iz pristanišča v Livornu, namenjen na Sardinijo, in ko je po nekaj minutah plovbe z vso silo trčil v tanker-sko ladjo Agip Abruzzo, ki je bila zasidrana pred pristaniščem. V nesreči je umrlo 140 ljudi, resil pa se je samo en član posadke.

V teh treh letih je tozilstvo v Livornu odredilo vrsto preiskav, dokončnega odgovora o vzrokih usodnega trčenja pa se ni. Do sedaj so preiskovalci preučili vrsto domnev, ugotovili so počasnost akcije za reševanje potnikov in posadke, nimajo pa še odgovora na glavno vprašanje: zakaj je prišlo do trčenja. Med možnostmi, ki so jih policija in tehniki preverili, je bila tudi domneva o atentatu, potem ko so v podpalublju trajkta zasledili ostanke razstreliva. Preverili so možnost okvare na trajektovem krmilnem mehanizmu, preučili možnost megle. Dokončnega odgovora pa se ni.

In vse kaže, da tudi analiza posnetkov magnetofonskih pogovorov med trajektom in pristaniskim poveljstvom ne daje končnega odgovora. Tako je vsaj povedal tozilec Luigi De Franco, ki od vsega začetka vodi preiskavo.

De Franco je prav v teh dneh dobil »ociscen« magnetofonski posnetek zadnjega pogovora med posadko

trajekta in pristaniskim poveljstvom ter dramatično prosjo za pomoč. Ocisceni posnetek, s katerega so tehniki odstranili vzporedne pogovore med posadkami bližnjih francoskih ladij, je sedaj razločnejši, vendar ni se povsem jasno, ali je mornar, ki je prosil za pomoč, rekel »trčili smo v ladjo« ali pa »zabijamo se v bok tankerja, ladja se vne-ma«. Če bi bila verjetnejša druga verzija, bi to vsaj posredno potrdilo, da se je na trajektu zgodilo nekaj že pred trčenjem in da je morda eksplozija onemogocila Moby Princeu manevriranje. V nasprotnem primeru bi bilo trčenje v tanker vzrok silnega požara, ki je uničil ladjo in zadusil nesrečne potnike in posadko trajekta.

Tozilec Di Franco je novinarjem pojasnil, da bo v kratkem dobil od tehnikov poročila o izidih vseh tehničnih poskusov in pregledov. Na tej osnovi bo nato odločil, kako koncati preiskavo. Dosedanje delo preiskovalcev je sodniku dalo na razpolago nekaj elementov več, toda nobeden od teh ni odločilen. In vprašanje je, ali bodo jasnejši zaključki preiskav, ki jih sodnik pričakuje v prihodnjih dneh.

Skratka nevarno je, da bo tragična tragedija trajekta Moby Prince ostala nerazvozlana zagonetka, ena od takih iz italijanske povojne zgodovine.

ČRNA KRONIKA / PO OBJAVI SPORNEGA TISKOVNEGA POROČILA ZASEBNEGA PREISKOVALCA

Družina Carrisi ne verjame vestem o najdbi Ylenie

Al Bano in Romina Power zahtevata sodno preiskavo

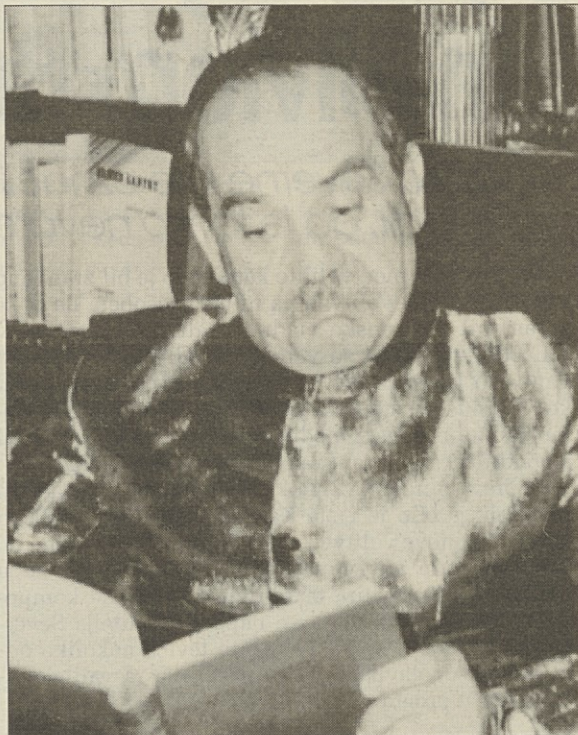

Ylenia Carrisi je izginila 6. januarja v New Orleansu

RIM - Vest, po kateri naj bi pred tremi meseci izginulo Ylenio Carrisi, hčer znanega popevkar-skega para Al Bana in Romine Power, našli v Dominikanski republiki, je močno odjeknila po vsej Italiji, mnoge, s prizadeto družino na čelu, pa je tudi vznemirila, saj je ta grenka zgodba postala eden izmed najpriljubljenejših plenov najrazličnejših mrhovinarjev. Prav temu je treba pripisati, da je družina Carrisi sklenila, da zahteva sodni postopek proti tistim, ki so vest o Ylenini najdbi objavili, v prvi vrsti proti zasebnemu detektivu Raniero Rossiju iz Perugia. Družina je očitno prepričana, da je Rossi objavil vest brez prave osnove, kar so včeraj vsaj posredno potrdile

tudi dominikanske oblasti, ki so zanikale, da bi razpolagale s kakršnim koli elementom, na osnovi katerega bi bilo mogoče sklepati, da se nesrečna mladenka nahaja na njihovih tleh.

Ylenia Carrisi je izginila 6. januarja v New Orleansu v ZDA, kjer je krajši čas živela s 54-letnim crnskim trobentačem Alexandrom Masakelo, čudno pojavo neworleanskega podzemlja. Po pričevanju nočnega čuvaja Aquarium of America Alberta Cordova naj bi se dekle 6. januarja ponoči vrgla v mrzle in deroče vode Mississippija. Toda kljub obsežnemu iskanju niso njenega trupla nikoli našli, zaradi česar so se začele siriti najrazličnejše govorice o njeni usodi.

Detektiv Raniero Rossi

Neworleanska policija se vedno prejema skoraj vsak dan telefonska in druga sporočila ljudi, ki zatrjujejo, da so Al Bano in Romina hčer videli živo. Zal pa se te govorice redno izkažejo kot neosnovane, med tistimi, ki jih sirijo, pa so tudi mnogi brezvestni spekulant.

Govorice, po katerih naj bi se Ylenia nahajala v Dominikanski republiki, niso nove. Prvič so se pojavile že februarja, posebno vztrajno pa so začele krožiti po 23. marcu, ko je zupnik iz Cellina, se pravi kraja v Apuliji, kjer Carrisijevi stanujejo, prejel po telefaksu pismo s Santo Dominga, po katerem naj bi se Ylenia nahajala v tej srednjeameriški državi. Pismo so podpisali

stirje gospodje (Masimo Chilin, Formerio Rodriguez, Uber Uirri in Edmondo Guido Colucci), ki so v svojem kraju znani kot svojevrstni saljivci.

Te govorice je zdaj na nek način povzela preiskovalna agencija Malibò investigazioni iz Perugia, oziroma njen voditelj Raniero Rossi, ki je tudi predsednik svetovne organizacije zasebnih preiskovalcev World Association of Detectives (WAD). Rossi je namreč na velikonočni ponedeljek zvečer objavil tiskovno poročilo, po katerem naj bi Ylenia bila na Santu Domingu. To naj bi ugotovili nekateri ameriški člani WAD, potrdile pa naj bi tudi nekatere dominikanske oblasti. Tiskovno po-

ročilo je kot blisk obslo ves svet informacije in vsi italijanski dnvniki so ga včeraj objavili z velikim poudarkom.

Zanimivo pa je, da se Rossi v teh dneh ne nahaja na sedežu svoje agencije v Perugii. Tiskovno poročilo je narekoval svojim sodelavcem po telefonu iz nekega neznanega kraja v južni Italiji, kjer naj bi vodil »izredno delikatne preiskave«, kot je včeraj sam sporočil. Kot že uvodoma rečeno, pa njegovim trditvam ne verjame družina Carrisi. Al Banov brat Franco Carrisi, ki je nekaksen glasnik družine, je včeraj dejal, da so odvetniku ze dali nalog, naj Rossija prijavi sodnim oblastem in naj od njega zahteva, da natančno objavi, na katere vire se opira. Carrisijevi so namreč prepričani, da Rossi nima druge osnove za svoje vesti, razen gori omenjenih govoric, in so včeraj ponovno pozvali občila k molčnosti. Na to je včeraj prek novega tiskovnega sporočila iz se vedno neznanega kraja odgovoril detektiv Rossi, ki je obžaloval, da je družina tako negativno sprejela njegova zatrjevanja, in naznanil, da v znak spoštovanja želje družine po molčnosti ne bo priredil tiskovne konference, na kateri bi obvrzlo celotno ozadje vesti, ki jih je v ponedeljek objavil. Kot uvodoma rečeno, pa so se včeraj oglasile tudi dominikanske oblasti in zanikale, da bi razpolagale s kakršnim koli elementom, na osnovi katerega bi lahko sklepali, da je Ylenia Carrisi v njihovi državi.

NOVICE

Na levici razhajanja okrog skupne parlamentarne skupine

RIM - V razpravi o skupni parlamentarni skupini si med silami progresističnega zavezništva vse bolj utira pot možnost več predstavniških agregacij, čeprav Massimo d'Alema (DSL) vztraja pri potrebi po enotnem zastopnistvu tako v poslanski zbornici kot v senatu. D'Alema je včeraj označil stalisce Komunistične preno-ve kot napako in pozval k takojšnji ustanovitvi enotnih skupin, ker bi bilo morebitno kasnejše združevanje bolj zapleteno. Prav tako mu ni po volji niti predlog predstavnika Demokratičnega zavezništva Ferdinanda Adornata, ki je bil predlagal koordinacijo med parlamentarno zastopnimi progresističnimi silami, iz katerega naj bi se rodila bodoca »demokratska stranka«; za D'Alema je tako preimenovanje nesprejemljivo, ker bi se izneverili progresističnim volilcem.

V Italijo prispela jahta ameriškega predsednika

CHIAVARI - V ligurski pristan Portovenere so včeraj pripeljali jahto, ki bo morda bodoca plavajoca »Bela hisa« Billa Clintona. Gre za jahto Williamsburg, ki sta jo uporabljala bivša predsednika Truman in Eisenhower in ki je bila od leta 1953 zapuščena v nekem rokavu reke Potomac. Sedaj bodo italijanski mojstri ladjo restavrirali, za kar je v ta namen ustnovljeni sklad s Clintonovo privolitvijo odrlin 65 milijonov dolarjev. Williamsburg, ki je gostila na svojem krovu največje državniške stoletja, med njimi Churchill in Stalina, se bo vrnila v »sluzbo« 4. julija 1996.

BOLOGNA / ZANIMIV SKLEP

Zavarovanec ni dolžan finansirati Silvia Berlusconi

Sodišče zamrznilo zavarovalno premijo

BOLOGNA - Politicna angaziranost milanskega medijskega in finančnega magnata Silvia Berlusconi zahteva vrsto zahtevnih in zelo občutljivih problemov tudi z vidika civilnega prava. Tako je med drugim poudarilo milansko civilno sodišče, ki je odločalo o zahtevi bolognskega pravdnika, ki je hotel prekriti pogodbo, sklenjeno pred nedavnim z zavarovalnico Mediolanum.

Prof. Marcello Pedrazzoli, ki poučuje delovno pravo na univerzi v Bologni, je pred časom podpisal z družbo Mediolanum, ki sodi v sklop Berlusconijevega Fininvesta, dve zavarovalni polici za skupnih 300 milijonov lir in z zapadlostjo leta 2008. Ko pa se je Berlusconi odločil, da stopi v politično areno, je sklenil, da polici preklic, ker »nočem finansirati politično dejavnost Forza Italia«. Zato je zahteval zaplombo premij.

Sodišče ni sprejelo zahteve o zaplombi premij, pač pa je izbralo manj ostro pot zamrzitve, dokler ne bo sprejeta dokončna odločitev. Sodniki, ki so podrobno preučili odnos med zavarovalnico Mediolanum in Programom Italija, ki ga je izoblikoval Silvio Berlusconi, so ugotovili, da bo denar, ki ga Mediolanum daje klubom Forza Italia, kril del stroškov za politično delo Silvia Berlusconi in vsak zavarovanec bo - čeprav v minimalni meri - k temu prispeval. Z vidika civilnega prava je kršena zato zavarovančeva ustavna pravica o svobodi združevanja. Zato so zamrzili premije do dokončne odločitve o zaplombnem problemu.

PODKUPNINE / PO BEGU V ZDA

Izsledili upravitelja družbe Augusta Fusca in ga iz ZDA včeraj prepeljali v domovino

RIM - Po aretaciji, do katere je v preteklih dneh prišlo v Združenih državah Amerike, je bil včeraj ekstradiran v Italijo bivši direktor družbe Augusta, Francesco Fusco, ki se je skrival od 5. oktobra lani. Sodniki so namreč na njegovo ime izdali nalog za preventivni pripor, ker je osumljen korupcije. Do kaznivega dejanja naj bi po ugotovitvah javnega tozilstva prišlo z izplačilom podkupnine v znesku 2, 5 milijarde lir, ki sta jo bila zahtevala Fusco in bivši predsednik Auguste Roberto D'Alessandro v zameno za dobavo helikopterjev za potrebe sil javne varnosti in civilne zaščite, delovnega naročila, ki je veljalo 600 milijard lir.

Francesco Fusco je bil že prej vpleten v podobne afere, ki so mu navrgle priporni nalog in ga prisilile v skivanje, ki pa je bilo kratko. Aprila lani se je bil predal preiskovalcem, od katerih je nato dosegel prostost, jeseni pa je po novem pripornem nalogu zabil sledi za seboj. V preteklih dneh pa so ga izsledili v ZDA in ga spravili na zapahe, za katerimi si je po dveh dneh premislil in privolil v ekstradicijo. Na velikonočno nedeljo je tako prispel v Italijo, kjer so ga na rimskem letališču Fiumicino prevzeli domaci finančni stražniki. Sedaj se bivši upravitelj družbe Augusta nahaja v zaporu Regina Coeli in je na voljo preiskovalnemu sodniku Adele Rando, ki ga bo zaslislala pojutrisnjem.

Deklici zavrnili prvo pomoč

LAMEZIA TERME - Primarij pediatričnega oddelka bolnišnice v Lamezia Terme (Catanzaro) in neka bolničarka se bosta morala zagovarjati pred sodniki pred obtožbo neizpolnjevanja službene dolžnosti. Odklonila sta namreč pregled neke 3-letne deklice, ki sta jo starsa pripeljala z vročino in bolečinami v ušesu. Najprej sta se oglasila na oddelku za prvo pomoč, kjer so deklco po pregledu naslovili na pediatrijo. Tam so staršema rekli, naj se obrneta na otorinoligijo, od koder so ju poslali spet nazaj na pediatrijo. Zadeva se je končala s prijavo na policijo.

KARTEL SVOBOŠČIN / ZAOSTRITEV PO PREPIRIH PREJŠNJIH DNI

Bossi in Berlusconi tik pred dokončno razporoko

Vodja Forza Italia prekinil pogajanja za oblikovanje vlade

MILAN - Razporoka morda ni dokončna, razkorak med včerajšnjimi zavezniki Kartela svobosčin pa se je krepko poglobil. Od včeraj sta Silvio Berlusconi in Umberto Bossi kot zakonca, ki se živita pod isto streho, a sta se sklenila, da se locita in gresta vsak svojo pot.

Umberto Bossi je včeraj pred odhodom v Rim, kjer bo danes začel s svojim krogom posvetovanj s političnimi strankami, se v letovišču Pontedilegno zaničljivo označil milanskega medijskega magnata kot »Berluskaiserja« in kot človeka, ki zna s televizijami manipulirati z javnim mnenjem. Berlusconi tokrat ni okleval. Le nekaj ur po objavi zadnjega Bossijevega napada je sklical novinarje v vilo S. Martino v Arco-

reju in napovedal: »Od danes so prekinjena vsa pogajanja za oblikovanje nove vlade. Jutri (danes, op. ur.) ne bomo sli nikamor. Ne na sedež Lige ne drugam, počakali bomo, da s posvetovanji začne predsednik republike in odloči, komu bo zaupal mandat za sestavo vlade.«

Po spopadu na velikonočni ponedeljek, ko je Bossi napovedal, da bo začel kar sam posvetovanja in obenem spet poudaril svoj »ne« za Berlusconijevo kandidaturo za predsedstvo vlade, in ko mu je milanski medijski magnat odgovoril tako, da je povabil Lige poslance, naj ne sledijo tajniku, se je spor včeraj se zaostрил. Dan se je začel sicer s pomirjevalno izjavo politologa in ideologa Severne lige Gianfranca Miglia, da

»Bossi sicer rad uporablja krepke izraze, a je pripravljen tudi na objeme«. Miglio je bil zato prepričan, da bodo sopotniki Kartela svobosčin kljub vsemu dosegli sporazum. Toda ideolog Lige tokrat očitno ni računal na Bossijevo izzivalnost. Vodja »lumbardov« je iz letovišča Pontedilegno, kamor se je umaknil na navidezni oddih, se zaostрил topniški napad na dovčerašnjega zaveznika. »Pazite se Berluskaiserja. Tako bom v nedeljo posvaril pristase Lige v Pontidi,« je povedal Bossi novinarjem in dodal, da je »Berlusconi nevaren, ker je s svojimi televizijami sposoben manipuliranja z javnim mnenjem. Zaradi tega trdim, da je demokracija v nevarnosti.« In v dokaz je navedel primer prvega uradnega srečanja med delegacijama Lige in Forza Italia prejšnji teden v Milanu. »Ali se vam zdi mogoče, da je v delegaciji Forza Italia podpredsednik Fininvesta Gianni Letta? Zaradi tega nisem sodeloval na sestanku.«

Berlusconi je na zopetni napad odgovoril s prekinitvijo pogajanj. Počakal bo, da se predsednik Oscar Luigi Scalfaro posvetuje, kot predpisuje ustava, s političnimi in institucionalnimi dejavniki ter nato izbere mandatarja za sestavo vlade. »Ce bi mandat zaupal predstavniku Forza Italia, bi dan pozneje imel program in vladno ekipo. Ne bi imeli posvetovanj, pač pa bi se predstavili takoj parlamentu za zaupnico. Ce to ne bi bilo mogoče, ni druge

Voditelj Severne lige Umberto Bossi

resitve kot nove volitve,« je koncal kratko novinarsko konferenco Silvio Berlusconi.

In na možnost novih političnih volitev je namignil tudi tretji partner, vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je včeraj postavil zelo jasne meje morebitnemu federalnemu ustroju. »Italija je ena in nedeljiva, federalni ustroj pa je sprejemljiv samo, če se spremeni v predsedniško republiko,« je dejal Fini, ki je dodal, da napovedana Bossijeva posvetovanja ne bodo obrodila večine. Samo dve sta po Finijevi oceni realni možnosti: ali Kartel svobosčin uspe oblikovati vladno ali pa so potrebne nove volitve.

Za »vlado reform« skupaj s silami Kartela svobosčin se je opredelil Marco Pannella, ki opo-

zarja, da bi brez »liberalne, referendumske, svobodnjanske in reformistične« levice List Pannella morebitna Berlusconijeva vlada imela »izrazito desničarski pečat«. Tudi Pannella se je opredelil za takojšnje volitve v primeru, da bi ne bilo mogoče oblikovati »krepke, stabilne in programske dosledne vlade«.

K enotnosti in treznosti so včeraj pozivali manjši partnerji Kartela svobosčin, medtem ko sta levica in center previdno molčala. Bossiju ne zaupata, zato se jima zdi se najprimerneje počakati na razplet dogodkov.

Cakali pa niso mednarodni finančni krogi. Komaj se je razširila novica o razkolu, je cena »futures« na italijanske državne zadolžnice v Londonu padla v nekaj minutah.

ZDA / LETNO POROČILO

Italija ključna tranzitna država v mednarodni trgovini z mamili

WASHINGTON - Italija je ena izmed najpomembnejših tranzitnih držav v svetovni trgovini z mamili. Prek nje prihaja heroin iz Azije v Evropo in ZDA, zanjo pa se v zadnjih časih vse bolj zanimajo tudi kolumbijski proizvajalci kokaina.

Tako piše v poročilu o mednarodnem boju proti mamilom za leto 1993, ki so ga v teh dneh objavili v ZDA. Poročilo je pripravilo ameriško zunanje ministrstvo za kongres. V njem je tudi vrsta podatkov o razširjenosti mamil v Italiji. Po oceni ameriških izvedencev je v Italiji od 400 do 700 tisoč narkomanov. Med njimi naj bi bilo kakih 150 tisoč rednih

uzivalcev heroina in 200 tisoč rednih uzivalcev kokaina. Sirolo pa naj bi se tudi uživanje sintetičnih mamil, zlasti ekstazija. V poročilu je tudi informacija, da so v minulem letu v Italiji zaplenili 1.703 kilogramov kokaina, 916 kilogramov heroina, 916 kilogramov marihuane in 10, 5 ton hasiša.

Kot rečeno, pa je v poročilu poudarek na vlogi tranzitne dežele, ki naj bi jo Italija imela v svetovnem prekrpčevanju z mamili. Pri tem naj bi pomembno vlogo igrala mafija. Sicer pa poročilo tudi poudarja, da obstajajo dobri odnosi sodelovanja med ameriskimi in italijanskimi oblastmi.

NOVICE

Južnotirolska ljudska stranka: protest zaradi Finijeve ocene o Mussoliniju

BOCEN - Ocena, ki jo je izrazil predsednik nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, po kateri naj bi bil Benito Mussolini »največji državnik tega stoletja« je včeraj izzvala ostro obsodbo Južnotirolske ljudske stranke na prvi seji zakonodajne komisije bocenskega pokrajinskega sveta. Dva predstavnika Južnotirolske ljudske stranke sta izjavila, da ne namerava sedeti za isto mizo, kjer sedi svetovalec in novoizvoljeni poslanec Pietro Mitolo, ki je pred nedavnim izjavil, da se strinja z izjavami Gianfranca Finija.

Diktatorja, ki je zaničeval prebivalstvo z Gornje-ga Poadizja in ki je bil skupno z Adolfom Hitlerjem eden glavnih predstavnikov ideologije, ki zaničuje clovestvo in ki je poleg tega povzročil veliko škodo in trpljenje celotni Evropi, ni mogoče na noben način in nikoli rehabilitirati; tako je poudaril pokrajinski svetovalec Hubert Frasnelli. Iz protesta je s kolegom Rolandom Atzem zapustil sejo, ki je bila zaradi nesklepčnosti prekinjena.

ITALIJANSKA POLITIČNA SCENA

Kdo bo dovolj spreten krojač, da bo znal iz prepirljive volilne koalicije sešiti vladno zavezništvo?

VOJIMIR TAVCAR

Politolog in ideolog Severne lige Gianfranco Miglio je optimist: »Umberto Bossi je tudi v Severni ligi rad uporabljal krepke izraze. Toda napadom je cesto sledil objem.« In tako bo po oceni Gianfranca Miglia tudi v odnosih med Silvijom Berlusconiem in Umberto Bossijem. Prej ali slej se bosta dogovorila. Svojo misel je politolog izrazil s prisposodobno: »Včasih je zelo težko sesti dva kosa blaga, da mu je zdita prekratka, pa naj jih človek se tako vlece. Toda dobremu krojaču uspe tudi to.«

Kdo bo lahko krojač, ki bo »sesil« Forza Italia, Severno ligo in Finijevo Nacionalno zavezništvo v vladno koalicijo? Nasprotja teh dni med partnerji zmagovitega desnega kartela so krepko ohladila tudi entuziazem borze in finančnih trgov, saj za zdaj kaže, da stabilnost - cudna beseda in politična perspektiva, na katero finančni trgi vselej reagirajo z entuziazmom - postopno zahaja na obzorju italijanske politične scene, in da bo treba se precej naporov, preden bo lahko spet vzšla s svojo magično privlačnostjo.

Umberto Bossi se je kmalu po sklenitvi zavezništva s Silvijom Berlusconiem zavedel, da mu je sopotnik nevaren, ker bi bil lahko Ligi iztrgal - kot so volitve dejansko poka-

zale - del njenih volilcev. Poleg tega pa je bil in je Silvio Berlusconi med tremi sopotniki edini, ki je oblikoval silo vsedrjavne razsežnosti, medtem ko sta tako Umberto Bossi kot Gianfranco Fini voditelja regionalnih sil, saj je prvi zakoreninjen izključno na Severu, drugi pa pretežno na Jugu. Zato je Bossi že med volilno kampanjo začel ofenzivo proti sopotniku in jo zaostрил takoj po objavi volilnih izidov. Napadi in spopadi so preostri, da bi Bossijeve napade jemali zgolj kot taktično potezo, ki naj bi služila predvsem dviganju cene za sodelovanje Severne lige v vladi. S tega vidika se zdi bolj taktični premor pogovor prejšnjega

tedna med liderjem »lumbardov« in voditeljem Forza Italia, ki je samo za nekaj ur zbлизal dve sili.

Po delnem volilnem porazu (Forza Italia je po številu parlamentarnih mandatov znatno močnejša od Severne lige) skuša Umberto Bossi pridobiti Ligi spet središčno vlogo s tem, da jo uveljavlja kot odločujočo silo zmagovitega zavezništva. Zato prireja lastna posvetovanja in namiguje na možnost ustavne vlade, ki naj ne bi bila - podobno kot sedanja, ki jo vodi Carlo Azeglio Ciampi - odraz neke politične koalicije, pač pa izraz širših interesov države, in bi imela v predsedniku republike, bolj kot v parlamentu,

svojega glavnega referenta in sobesednika. Ena od glavnih nalog take vlade pa bi bila po Bossijevem mnenju uvedba federativnega principa v italijansko Ustavo. Bossi v bistvu skuša dobiti dve muhi na en mah: pogojevati Silvia Berlusconi in narediti korak naprej na poti k federalni ureditvi Italije.

Pri tem Bossi računa predvsem na dejstvo, da je Liga odločilna za sestavo vlade desnega kartela, ker Berlusconi, Fini in drugi manjši zavezniki nimajo zadostne številčne moči, da bi sestavili vladno brez »lumbardov«. Poleg tega pa desni kartel lahko računa le na krepko večino v poslanski zbornici, med-

tem ko je v senatu razmerje moči veliko bolj uravnoteženo. In nekateri komentatorji ne izključujejo možnosti, da bi se zaradi prepirljivosti v desnem kartelu ter labilne večine v senatu lahko oblikovale tudi drugačne koalicije.

Taka možnost je zamikala Bossija, ceprav se zaveda, da bi bilo lahko zelo nevarno prisiliti Silvia Berlusconi v opozicijo. Milanski medijski magnat pa je očitno dojel, kam meri Bossi, in je na velikonočni ponedeljek reagiral z nenavadno ostro izjavo, v kateri je apeliral na parlamentarce Severne lige, naj ne - kot njihov voditelj - izdajo volilnega zavezništva.

Zmeda je v tem trenutku precejšnja in predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro vse bolj zaskrbljeno spremlja vsakodnevno zapletanje političnega vozla. Morda bo slika jasnejša proti koncu tedna, potem ko bo Bossi koncal prvi krog pogovorov s strankami, ki ne sodijo v desni kartel, in potem ko bo v nedeljo spregovoril svojim somisljnikom v Pontidi.

Do tedaj - morda pa tudi potem - bosta platni Severne lige in Forza Italia prevec različni, da bi jih se tako spreten krojač lahko sesil - po Miglievi prisposodbi - v bolj organsko rjuho.

NOVICE

Sindikati zahtevajo od Dežele prodornejšo stanovanjsko politiko

TRST - Deželni odbornik za javna dela Ennio Vazzoler je sprejel delegacijo CGIL- Cisl-UIL, SUNIA-SICET-UNIA in zavodov za ljudske hiše IACP. Govor je bil o popravkih k deželniemu zakonu 75/82 o javnih gradnjah, za katere se je odločil deželni svet ob odobritvi proračuna. Zavodom IACP je to naprtilo nove upravne težave, sindikati pa ocenjujejo ukrep deželne skupščine kot krsitev sporazuma o vzajemnem posvetovanju med Deželo ter CGIL, Cisl in UIL. Vodstva le-teh zahtevajo nujnost sestanek z Renzom Travanutom oziroma revizijo delitve stanarin na »socialne« in »pravične« in na potrditev višine dohodkov kot edinega elementa za izračun najemnin na področju konvencioniranih gradenj.

Sneg v Karniji in na Trbiškem

VIDEM - V minuli noči je snežilo v Karniji in na Trbiškem. V višjih predelih je zapadlo 20 centimetrov snega, v nizinskih pa deset. Zaradi tega je bil promet v Karniji zelo otežkocen, predvsem na odseku med Forni Avoltri in Sappado. Podobno je bilo tudi na odseku med Castaldio in Piancavallo. V Kanalski dolini se je promet odvijal normalno, nekaj težav je bilo le med Ukvami in mejnim prehodom na Kokovem. Avtocesta Alpe-Adria je vsekakor prevozna brez težav. Meteorologi napovedujejo za prihodnje dni hladno vreme, vendar brez padavin, ob obali pa bo pihala burja.

Poskus ropa v banki v Pozzuolo

VIDEM - Dva roparja sta včeraj dopoldne skušala oropati filialko Obrtniške banke iz Basiliana v Pozzuolu. 30-letni moški je vstopil v bančni zavod, trije uslužbenci pa so se takoj zavedli, da v njegovem obnašanju ni bilo nekaj v redu; zaprli so vrata in preprečili, da bi v banko vstopil še njegov pajdas, ki je takoj zbežal z avtomobilom.

Umrli je škof Luigi Pizzoni

VIDEM - Monsignor Luigi Pizzoni, ki se je rodil v kraju Orsaria v videmski pokrajini leta 1902, je včeraj umrl v Vidmu v domu za ostarele duhovnike. Za duhovnika je bil posvečen leta 1925, leta 1951 pa je bil imenovan za škofa v Terracini, Sezzi in Privernu (Latina) in na tem mestu ostal do leta 1966, potem pa je bil imenovan za pomožnega škofa v videmski škofiji, kjer je ostal do leta 1985. Pogreb bo jutri v videmski stolnici.

Spomin na Girardenga

PORDENON - Legendarnemu kolesarju Costanteju Girardengu bo posvečena manifestacija, ki bo jutri v Muzeju kolesarstva v kraju Alta Livenza di Stevená v okviru pobude, kjer bo govor o zgodovini kolesarstva. Dosežke legendarnega kolesarja bo obudil sportni novinar Nazareno Fermi, ki je tudi napisal knjigo o kolesarju.

VIDEM / STALIŠČE PREDSEDNIKA FURLANSKE SEVERNE LIGE

»Liga je pripravljena na sodelovanje z DSL«*Senator Bosco zelo polemičen do Berlusconi*

VIDEM - Severna liga in Demokratična stranka levice lahko vzpostavita nove odnose sodelovanja, tako v Rimu kot tudi na deželni ravni. V to je prepričan predsednik furlanske Severne lige, senator Rinaldo Bosco, ki je mnenja, da imata Liga in Occhettova stranka marsikatero skupno točko, posebno glede federalistične ureditve nove Italije. Če bo DSL v prihodnjih dneh podprla naš projekt o federalizmu, je poudaril Bosco, smo pripravljeni tudi na vladni sporazum z Occhettom.

Predsednik furlanske Lige, ki je bil na zadnjih volitvah znova izvoljen v skupščino Palače Madama, zagovarja stališče, da bo morala nova vlada

Senator Rinaldo Bosco

sloneti na političnem programu in ne na zgolj strankarskih ravnotežjih. Od tod namen Bosdama, zagovarja stališče, da se pred prvo sejo novoizvoljenega parla-

menta pogovori z vsemi strankami, vključno s tistimi, ki so že napovedale opozicijsko vlogo. Berlusconi pa, kot znano, zagovarja nasprotno stališče, da tako imenovani "Kartel svoboscin" nima nič skupnega z levico, s katero ni možen noben politični dialog.

Bosco je na splošno zelo kritičen do Berlusconijeve stranke "Forza Italia", »ki na vse vetrove razglasa, da je v bistvu resil Ligo pred volilno katastrofo«. Furlanski senator pa je prepričan, da se je v Furlaniji zgodilo prav nasprotno in navaja kot primer dejstvo, da je osebno šel v Milan in dvignil potrebne papirje in pole, s katerimi so potem Berlusconijevi pristaši lah-

ko zbirali podpise za predložitev kandidatne liste za proporcionalno izvolitev poslanske zbornice. Če ne bi bilo Lige, ki mu je v bistvu zbrala podpise za kandidature, ugotavlja na koncu Bosco, bi "Forza Italia" bila izključena s proporcionalnih volitev za zbornico.

Senatorjevo stališče bo nedvomno razburkalo vode tudi na deželni ravni, kjer je bila Liga po padcu Fontaninijeve vlade potisnjena v opozicijo. Bosco sedaj očitno odpira nove igre na krajevni in morda tudi nove politične scenarije za manjšinsko deželno vlado, ki trenutno sloni na upravnem dogovoru med levico in Ljudsko stranko.

KANALSKA DOLINA / V NEDELJO V NABORJETU

Koncert Primorske poje

RUDI PAVSIC

TRBIŽ - Jubilejna Primorska poje bo gostovala tudi v Kanalski dolini. V okviru koncertov, ki jih v zamejstvu organizira Zveza slovenskih kulturnih društev, se bo namreč šest pevskih skupin predstavilo v nedeljo, 10. aprila v kulturnem centru sredi Trbiža. Organizacijo koncerta si je prevzelo kulturno društvo Planika. Za Kanalsko dolino bo koncert Primorske poje velik praznik, saj imajo v teh krajih malo priložnosti za takšna srečanja. Lanska izvedba, ki je potekala v Beneski palači v Naborjetu, je odlično uspela, tako da so prireditelji sklenili, da jo velja ponoviti.

Na nedeljskem koncertu, ki se bo pričel ob 17. uri, bodo nastopili moški pevski zbor Ivan Kokošar iz Koritnice, moški pevski zbor iz Mirna, mešani pevski zbor Topničar s Trnovega, moški pevski zbor Vesna iz Križa, moški oktet Prfarci iz Spodnje Idrije ter mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Steverjana.

Povedati velja, da se tri pevske skupine iz Benečije sodelujejo na letošnji reviji Primorska poje. Mešani pevski zbor Pod lipo iz Barnasa je sodeloval na koncertu v Izoli, Vissarski kvintet (na fotografiji) pa v Kobaridu, Režijanska skupina Rože majave pa bo nastopila v soboto, 9. aprila na koncertu, ki ga prirejajo v novogoriškem Kulturnem domu.

PATRONAT INAC SVETUJE

V 10 letih možna večkratna revizija stopnje invalidnosti

Vprašanje: »Pred več kot deseti leti sem imel nezgodo pri kmečkem delu in ostale so mi trajne posledice, tako da mi je INAIL priznal 11 odstotkov invalidnosti in mi je redno izplačeval rento. Prepričan sem bil, da bom to odškodnino prejemal za vselej, zato sem toliko bolj presenečen, ker mi je INAIL, potem ko je na pregledu potrdil odstotek invalidnosti, preklical rento in mi sporočil, da bom dobil enkratno odpravnino. To se mi zdi zelo čudno: je morda to posledica novega zakona o INAIL, ker ne plačujem več kmečkega zavarovanja?« V.D.

Z vašim birokratsko-finančnim zapletom nima zakon stev. 243/93 nič opraviti. Predvideva namreč, da so pri zavodu INAIL zavarovani proti nezgodam pri opravljanju kmečke dejavnosti le tisti poklicni neposredni obdelovalci, ki so redno vpisani v SCAU in plačujejo

istočasno tudi socialne dajatve za pokojninski sklad. Nič več niso torej od 1. junija 1993 protinezgodno zavarovani občasni kmečki obdelovalci part-time, ki opravljajo kako drugo (odvisno ali samostojno) dejavnost; isto velja tudi za kmete, ki ne zadoščajo pogoju vsaj 104 delovnih dni, za upokojece in študente. Osebe, ki so bile vpisane le v zavarovanje INAIL, je SCAU avtomatično zbrisal in čeprav so prizadeti vložili pritožbo, je malo verjetno, da bi bila sprejeta njihova teza.

V konkretnem primeru preklica rente INAIL pa gre za povsem normalen upravni postopek. Ko iz zdravstvene analize izhaja, da je kmečki zavarovanec za posledicami nezgode utrpel trajne posledice in stopnje invalidnosti presega 10 odstotkov, je INAIL dolžan priznati odgovarjajočo rento, ki jo izplačuje za obdobje desetih let. V

tem času ima poškodovanec pravico, da v letnem presledku do tretjega leta, ob poteku sedmega in pred desetletno zapadlostjo vloži na INAIL prošnjo za ugotovitev poslabšanja klinične slike zaradi posledic poškodbe in za priznanje višje stopnje invalidnosti.

Ce bi vam INAIL priznal vsaj 17-odstotno trajno invalidnost, bi pridobili pravico do dosmrtnih rente. Ko je odstotek nižji od 17, INAIL rento kapitalizira, se pravi izplača neke vrste odpravnino na tantum. INAIL vas je verjetno poklical na pregled po desetletni zapadlosti in čeprav je teoretično sklep o potrjeni 11-odstotni invalidnosti dokončen, pa bi lahko vložili pritožbo zoper to odločitev, saj je znanstveno dokazano, da se z leti večja stopnja trajne invalidnosti in potrditev izhodiščnega odstotka je zato nerealna. (B)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.00 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Mladinski knjižni sejem pozna manjšine*Odprejo ga jutri v Bologni*

TRST - Na Sejmu mladinske knjige, ki se bo pričel jutri v Bologni, bodo zastopani tudi mladinski založniki manjših in manjšinskih jezikov iz vse Italije. Njihovo sodelovanje bo koordiniral Studijski center za mladinsko književnost Alberti iz Trsta. Center je leta 1988 priredil pomemben posvet o mladinskih književnostih in manjših in manjšinskih jezikih v Italiji in odtlej tudi uspešno skrbi za vzdrževanje stikov in sodelovanje med njimi. Tudi temu se je treba zahvaliti, če je v zadnjih letih prislo do pravega razcveta mladinske književnosti v francoscini, provansalscini, okcitanscini, nemščini, ladinscini, furlanscini, slovenscini, sardinscini in albanščini.

Kar zadeva Furlanijo-Julijsko krajino bodo na bolonjskem sejmu navzoči Založništvo tržanskega tiska, novoustanovljena založba Devin iz Trsta, tržaska otroška revija Skrat, druga Novi matajur, Studijski center Nediza, Občina Bardo, ki je pred nedavnim objavila prvo otroško knjigo v slovenskem terskem narečju, Istitut di culture furlane, videmski založnik Alessandro D'Osualdo, kulturni klub Menocchio, Konzorcij ljudskih bank Furlanije-Juljske krajine in Univerza v Vidmu.

NOVICE

Javno srečanje o problemih Ribiškega naselja

Predstavniki devinsko-nabrezinske občinske uprave se bodo jutri zvečer srečali na javni skupščini s prebivalci Ribiškega naselja. Srečanje bo posvečeno problemom tega območja ter bo potekalo v prostorih osnovne šole z začetkom ob 20.30.

Danes zasedanje ženske konzulte

V dvorani pokrajinskega sveta na Trgu Vittorio Veneto bo danes ob 17. uri redno mesečno zasedanje ženske konzulte tržaske občine. Po uvodnem poročilu predsednice Ester Pacor, ki bo podala pregled opravljenega dela s posebnim poudarkom na praznovanjih ob 8. marcu in na srečanju z županom Riccardom Illyjem, bo govor o bodočih programih, med drugim o junijskem mednarodnem srečanju žensk z območja Alpe Jadrana.

Ob 18. uri pa se bo ženska konzulta srečala s skupino arhitektin, ki bodo predstavile svoj predlog o ženskem kulturnem domu.

Danes posvet o obrtništvu in malih podjetjih

Pokrajinsko združenje CNA prireja danes ob 18.30 na svojem sedežu na Trgu Venezia 1 okroglo mizo o vlogi in podpori obrtništvu in malim podjetjem. Pod predsedstvom pokrajinskega tajnika Fulvia Vallona bodo o tem spregovorili Fulvio Bronzi, Renato Chicco, Italo Del Negro, Paolo Ghersina in Bruno Zvech. Okrogla miza spada v vrsto pobud pred pokrajinsko skupščino CNA, ki bo 11. aprila v hotelu Savoia Excelsior.

V nočnih urah zaprt predor pod Montebellom

Zaradi rednih vzdrževalnih del na napravah za zračenje bodo danes ponoči zaprti predor pod Montebellom. Zapora bo trajala od 23. ure danes zvečer do jutri zjutraj ob 5. uri.

Obvestilo INPS glede obrazcev 201

Zavod INPS sporoča, da je v teku razdeljevanje davčnih potrdil - obrazcev 201 - za leto 1993, ki ga mora prejeti vseh 15 milijonov upokojencev v Italiji. Tisti, ki dvigajo pokojnino na pošti, ga bodo prejeli pri poštnem okencu; tisti pa, ki jo dvigajo v banki, ga bodo prejeli neposredno domov prek službe Postel. Obrazce 201, katerih ljudje ne bi dvignili, bodo hranili v poštnih uradih vse do 30. julija. INPS je sicer na razpolago za vsako nadaljnje pojasnilo, kakor tudi za izročitev duplikatov.

Rajonski sveti

Jutri ob 20. uri se bo na svojem sedežu sestal sentjakovski rajonski svet. Na dnevnem redu ima med drugim razpravo o regulacijskem načrtu, s posebnim ozirom na takozvana produktivna območja. V ponedeljek, 11. aprila pa bo zasedal skedenjski sosvet, ki se bo ukvarjal z napovedano revizijo občinskega statuta. Predsednik Baldas bo odgovarjal tudi na vprašanja posameznih svetovalcev.

WWF: Iz cirkusov odpraviti vse živali!

Tržaska sekcija WWF je naslovila vsem šestim županom v tržaski pokrajini poziv, naj prepovejo na svojem ozemlju cirkuske predstave z divjimi ali drugimi živalmi. To je v tujini že splošna praksa, le Italija se vedno vztraja pri trpinčenju živali pod taktirko bičev, piše v apelu s pripombo, da gre izvzeti cirkus Parideja Orfeia, ki edini nima živali, so pa ga zaradi tega tudi hoteli bojkotirati. Gre za izkoriščanje in nasilje nad živalmi, ki ga po zatrdilu WWF prepoveduje tudi državni zakon št. 473 z dne 22. novembra 1993, objavljen v Uradnem listu št. 278 od 26. novembra lani; ne samo, zakon celo kaznuje vsakogar, ki kakor koli nasilno in kruto ravna z živalmi, jih pretruja ali jim odmerja bivalni prostor, ki ni v skladu z njihovo naravo.

Pasji odpadki bodo stali 50-150.000 lir...

Od 1. junija letos dalje bo moral biti v tržaski občini vsakdo, ki spremlja psa, oborožen z lopatko in najlonsko vrečko, v katero bo moral spraviti pasje odpadke in jo takoj zatem odvreči v ulični hranilnik za smeti, sicer bo joj. Pes bo moral obvezno biti na vrvi, če pa njegov spremljevalec ne bo odstranil odpadkov, bo lahko plačal slano globo: od 50.000 do 150.000 lir. To je odredil župan Riccardo Illy in seveda naredil veliko uslugo prebivalstvu, kajti vse preveč je po mestnih ulicah brezvestnežev, ki ravnodušno pušcajo svojim živalim, da mažejo pločnike. Ne samo, zlasti stroga bo kontrola v neposredni bližini hišnih vrat, trgovin, gostišč ipd., na prehodih za pesce in v javnih zelenicah.

KAKO V TRSTU DOŽIVLJAJO SPOPAD MED "SENATURJEM" IN BERLUSCONIJEM

Bossi odraz starega, Silvio pa general brez vojske...

Loria in Tanfani pa sta kljub zelo ostrim polemikam optimista

SANDOR TENCE

Tržaski koordinator "Forza Italia" Maurizio Loria

Pokrajinski tajnik Severne lige Roberto Tanfani

Bossi je odraz starega političnega sistema, ki zavrača vsakršno novost, Berlusconi pa je osamljeni general brez vojske, o katerem sedaj vsi govorijo, jutri pa se ga ne bo več nihče spominjal. Ostra politična polemika med Umberto Bossijem in Silviom Berlusconijem odmeva tudi na Tržaskem, kjer so bili krajevni voditelji "Forza Italia" in Severne lige doslej precej zadržani in previdni pri ocenjevanju zdrh in razhajanj v "Kartelu svecin".

Sedaj pa so se tudi oni dosledno prilagodili svojim prepirljivim liderjem, ki ne stediyo z obtožbami in s strupenimi puscicami. "Kartel" je, kot znano, izvolil v parlament dva tržaska predstavnika, Gualberta Niccolinija in Marucci Vasconova. Prvi (nekoc je bil listar, potem liberal) je politično precej blizu Severni ligi, Vasconova pa je "cistokrvna" zastopnica "Forza Italia".

Maurizio Loria, pokrajinski koordinator klubov "Forza Italia", je mnenja, da se Bossi s svojimi zolcnimi izpadi izneverja volilcem, ki so jasno nakazali Italiji novo politično pot. »Predvsem kot državljani sem dobesedno osupel nad takimi stališči voditelja Lige. Bossi se obnaša kot so se doslej vsaki po volitvah obnašali vsi dosedanja italijanski politiki, je v bistvu odraz starega siste-

ma, ki pa so mu volilci izrekli nezaupnico«, nam je dejal Loria, ki je prepričan, da je javno mnenje že navelicano teh Bossijevih mane-vrov, igrice in spletke. Kljub hudim tezavam in ostrim polemikam pa je vodja "Forza Italia" optimistično razpoložen ter prepričan, da bo na koncu vendarle zmagala razsodnost. Da bo Berlusconi, čeprav najbrž le "po točkah", zmagal in tako postal predsednik nove vlade.

Da se bo dobro končalo trdno verjame tudi pokrajinski tajnik Severne lige Roberto Tanfani, ki pa za dobro seveda tolmači Bossijeva gledanja. »Tem našim prijateljem in predvolilnim sopotnikom moramo stalno ponavljati, da

Liga ni ne sredinska, ne levičarska in se manj desničarska politična sila, ampak gibanje, ki bo s federalizmom spremenilo Italijo«, nam je za-bical Tanfani, ki noče, da se Ligo uvršča med desničarske stranke. Tisti, ki tako misli in raz-misli, po njegovem, ni razumel nicesar...

Berlusconi zahteva od Bossija, naj ne naveže nikakršnih političnih odnosov (tudi neformalnih ne) s sredinskimi in z levičarskimi strankami ter zavezništvi. To predstavlja po Tanfanijevem mnenju nesprejemljiv "diktat". Prvič zato, ker si Liga sama izbira svoje prijatelje sogovornike, drugič pa, ker je treba o federalizmu doseči cim sirsi politični dogovor, torej tudi po možnosti s

sredino in z zmerno le-vico. Neke vrste ustavo-dajna vlada, ki jo pred-laga Bossi, je torej naj-boljše in najbolj učinko-vito sredstvo za prehod iz prve v drugo italijan-sko republiko.

Tanfani odločno za-vraca trditev, da je Ber-lusconi edini zmagova-lec teh parlamentarnih volitev. Severna liga ima po njegovih računih naj-več senatorjev in po-slancev v novem parla-mentu ter je gonilna sila vseh sprememb, do ka-terih je že prišlo in do katerih bo v kratkem se prišlo. »Berlusconi do-bro ve, da je general brez vojske in da bo mo-ral na koncu pristati na naše upravičene zahteve in pogoje. Njegov prihod na politično sceno je pravzaprav le gola

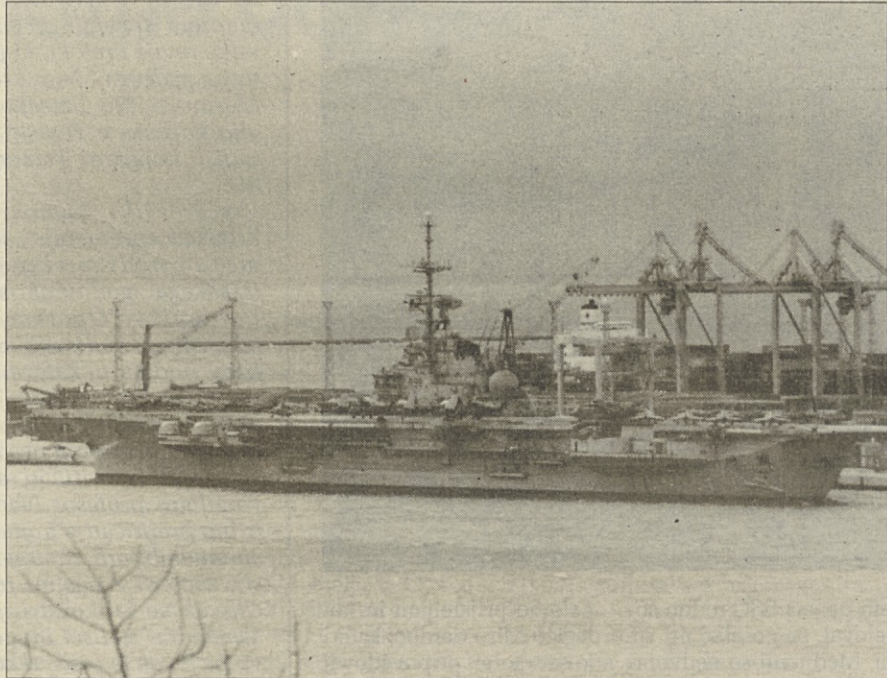
marketinska operacija in nič več«, dodaja pokrajinski tajnik Lige, ki ne zaupa ne Berlusconi-ju, se manj pa MSI-Nacionalnemu zavez-ništvu, ki je dobilo gla-sove le na Jugu, kjer se Liga, kot znano, ni pred-stavila.

Ko smo že mislili, da je krajši razgovor s Tanfanijem končal nam je tajnik Severne lige do-dal se naslednje: »Verje-mite mi, da bodo ljudje kaj kmalu pozabili na Berlusconija. Kot se je pred kratkim nenapove-dano pojavil na politic-nem prizorišču bo tako cez noč tudi izginil. Kot tisti igralci iz sentimen-talnih televizijskih na-daljevanj, ki ti ostanejo za nekaj časa v spomi-nu, potem pa sploh ne ves, da so obstajali...«

VOJAŠKE OPERACIJE NATO IN OZN NA JADRANU

Francoska letalonosilka Clemenceau od včeraj spet v tržaškem pristanišču

Včeraj je priplula v Trst francoska letalonosilka Clemenceau, ki se udeležuje operacij Nato in OZN v Jadranskem morju. Ladja, ki je privezana na sedmem pomolu, bo ostala v Trstu šest dni na operativnem postanku. Letalonosilka meri 266 metrov v dolžini in 52 v širini, na krovu ima 1500 moč, razpolaga pa s kakimi 30 letali raznih tipov: super etendard, alize, etendard P, super frelon, puma de l'alat, dauphin. Ladja je bila že večkrat v Trstu, tako kot druga francoska letalonosilka Foch. V Jadranskem morju sodelujeta v operacijah za nadzorstvo nad embargom na račun Srbije in zračnega prostora se ameriška letalonosilka Saratoga in angleška Ark Royal, obe sta bili v Trstu se pred kratkim.

Pač pa je včeraj zapustila tržasko pristanišče ameriška križarka Vick-sburg, ki je bila tu pet dni. Na krovu ima 365

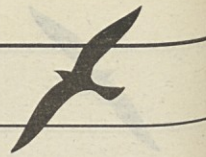
mož. V novem pristan-išču pa je se vsidrana norveška fregata Nar-vik, ki bo odplula 14. aprila.

Na sliki (foto Kriz-mancic/KROMA) fran-coska letalonosilka Cle-menceau pri sedmem pomolu.

Jutri o pobudi »Kruh za Tuzlo«

»Kruh za Tuzlo«: tako se imenuje pobuda, ki jo bodo jutri orisali v Trstu in za katero se je zavzel neki švedski sindikat, ki je vse svoje sile osredotočil v zbiranje moke, olja, sladkorja ter kvasa, torej osnovnih sestavin kruha. Pri pobudi sedelujejo tudi podobne organizacije iz drugih evropskih držav.

Celotno delovanje je prostovoljno in sloni na lastnih silah. Zbrani material bodo dostavljali neposredno pekarnam v Tuzli, ki bodo zatem kruh delile brezplačno na delovnih mestih, v bolnišnicah, itd.

KOMAJ SO SE IZTEKLE VOLITVE / NOV HUD UDAREC INDUSTRIJI IN ZAPOSLENOSTI V TRŽAŠKI POKRAJINI

Stock namerava odsloviti še drugih 90 uslužbencev

Ze pred dvema letoma je poslala na cesto 240 uslužbencev, zdaj pa jih hoče še 90. Družba Stock, po celem svetu znana zaradi istoimenskega brandyja, jim ni hotela skvariti velike noči, zato je s sklepom o njihovi odsloovitvi šele včeraj seznanila notranje sindikalno predstavništvo ter pokrajinska vodstva CGIL, CISL in UIL. Generalna direkcija podjetja, katerega upravni svet predseduje Luigi Aldrighetti, jim je naslovila pismo, s katerim obvešča, da se je odločila izvajati postopek, ki ga predvideva zakon št. 223 iz leta 1991; ta zakon govori o tako imenovani mobilnosti, ki pa ni nič drugega kot odpust, razen če ne pride med delodajalcem in sindikalisti do ka-

snejšega dogovora o drugačni rešitvi.

Sindikalni predstavniki imajo zdaj teden dni časa za poglobitev zadeve, nakar se bodo sestali z vodstvom Tržaškega pokrajinskega združenja industrijcev, da bi preverili, ali se bo mogoče na kakšen način sporazumeti ali pa gre za dokončno odločitev. V slednjem primeru devetdeseterica prizadetih uslužbencev, 37 delavcev in 53. uradnikov, odpusta ne bo sprejela kar tako. Ne glede na izid pogovorov z industriji pa bodo imeli sindikalisti potem 75 dni časa za iskanje novih možnosti zaposlitve oziroma zaposlitve vpisa v dopolnilno blagajno ali kakšnega drugega socialnega blazilca, kajti to je tudi rok, ki mora poteci med skle-

pom o odsloovitvi in dejanskim odpustom.

Kakor nam je pojasnil pokrajinski tajnik ustrezne stanovske organizacije v okviru sindikata CGIL Filippo Di Stefano, pogajanja vsekakor ne bodo lahka; tudi zaradi tega ne, ker ne spada Stock med industrijske obrate v krizi, za katere bo mogoče seči po sredstvih, kakršna predvideva Evropska unija v prid kriznih območij. Sindikalist je kajpak izrazil hudo zaskrbljenost nad okoliščino, da bo odpust 90 uslužbencev Stocka (vseh je 343) še dodatno zredčil že itak močno zrahljane vrste zaposlenih na Tržaškem, sicer pa obubožal krajevno proizvodno tkivo. Di Stefano pa se je začudil tudi nad dejstvom, da se je podjetje odločilo za ta korak takoj po

volitvah, ne prej...

Sklep o odpustih so utemeljili z zmanjšanim povpraševanjem po njihovih piščah na tradicionalnih trgih in posledično nujno, da poiščejo nove tržne niše oziroma, da slednjim prilagodijo proizvodnjo prek njene racionalizacije; sicer pa bodo število skladišč skrcili s 14 na sama tri. Stock ima tovarno v žalovski industrijski coni, upravne prostore pa se zmerom v Rojanu, a skladišče za staranje v Portogruaru.

Podjetje za likerje je ustanovil Lionello Stock, po rodu Splitsan, leta 1884 (od tod naziv brandy Stock 84), in prvo tovarno odprl v Barkovljah. Poleg brandyja proizvajajo še vodko in druge žgane pijače. (dg)

Tovarna Stock v industrijski coni (Foto KROMA)

VPRAŠANJE DEVINSKO-NABREŽINSKE OBČINSKE TAJNICE

Prefekt »nima razlogov« za poseg

Potem ko je ze sama devinsko-nabrežinska občinska uprava kar dvakrat posegla pri prefektu, trikrat pri podprefektu, potem ko je na prefekturo poslala dve poročili, obvestila notranje ministrstvo in nazadnje zahtevala zamenjavo občinske tajnice, je o problemu številka ena na Obceni, torej razkolu med osebjem in tajnico, prefekta Luciana Cannarozza včeraj seznanilo tudi sestlansko zastopstvo (na sliki Davorina Krizmančič/KROMA) v imenu javne skupščine uslužbencev. Poleg dveh

zastopnikov CGIL in dveh CISL, ki so tudi v sindikalnem predstavništvu Obcine, sta se sestanka udeležila še Marino Sossi in Mariangela Scarpa, pokrajinska tajnika CGIL oz. CISL za javne uprave.

Prefektu Cannarozzu so osvetlili sedanje razmere, v katerih je normalno in tekoče poslovanje skoraj povsem onemogočeno zaradi odnosov med tajnico ter vsemi ostalimi uslužbenci. Do teh odnosov je prišlo zaradi večkrat nerazumljivega početja tajnice, ki se dejansko v nimmer ne drži doslej uteče-

nega načina dela. Prefekta so zaprosili, da poseže v smislu njene zamenjave ali premostitve.

Cannarozzo je pokazal, da dobro pozna vprašanje, vendar je odvrnil, da prefektura nima nobenih formalnih razlogov, da bi posegla v tem smislu in je predstavnike uslužbencev še enkrat povabil k strpnosti. Možnost resitve spora je nakazal v srecanju, katerega bi se ob prisotnosti podprefekta udeležile sindikalne organizacije v predstavništvu uslužbencev, občinska tajnica ter župan Giorgio Depangher.

Znatno povečan promet čez mejo

Prejšnji mesec je osebni promet na italijansko-slovenski meji v tržaški pokrajini občutno porasel. V obeh smereh je mejo prestopilo več kot tri milijone ljudi, kar je 13,62% več kot v istem mesecu lani. V prvih treh mesecih letos so nasteli 8 milijonov 407 tisoč prehodov, torej 610 tisoč več kot v istem obdobju lani.

Porast pripisujejo hrvaškimi, slovenskim, madžarskim in slovanskim turistom, ki masovno obiskujejo Trst in druga središča Furlanije-Juljske krajine. V

Trstu so vsak dan, a še posebej v sobotah, tako bližina železniske postaje kot tudi Nabrežje natrpani z avtobusi iz vzhodne Evrope.

Marca so v mednarodnem prometu zabeležili milijon 756 tisoč oseb, torej 21,45% več kot v istem mesecu lani. V krajevnem prometu je mejo prestopilo milijon 275 tisoč potnikov (4,36% več kot marca 1983). Do padca pa je prišlo pri številu Tržacanov, ki so se podali čez mejo (lani 774 tisoč, letos 754 tisoč, torej 2,65% manj).

GLEDALIŠČE / ŽALNA SEJA SSG

Stane Starešinič, hvala ti!

Oder Slovenskega stalnega gledališča je vse siromasnejši, saj ga je po Silviju Kobalu in Jožku Lukešu zapustil se Stane Starešinič. Svojemu dolgoletnemu članu, igralcu vedrega obraza, ki se svoji mladostni nestrpnosti ni hotel in mogel odreči, je tržasko gledališče včeraj popoldne priredilo žalno sejo (na sliki - foto Krizmančič/KROMA), da se s hvaležno besedo poslovijo od tega veselega sina Bele krajine, ki je svojo igralsko vremo poklonil Primorskemu. Vsekakor pa se bo številna delegacija SSG od Staneta Starešiniča poslednjič poslovila danes v Vinici, kjer ga bodo pokopali.

Od dolgoletnega kolega in prijatelja so se včeraj popoldne v Kulturnem domu poslovili Rafko Dolhar, Filibert Benedict, Miroslav Košuta, Mira Sardoč in Adrijan Rustja. Umetniško pot Staneta Starešiniča, igralca, ki je

bil med drugim ponosen na svojo igralsko diplomu št. 1, je na kratko obnovil Miroslav Košuta. Omenil je predvsem tiste vloge, ki so bile Stanetu, stalnemu igralcu tržaskega gledališča od leta 1951 do upokojitve leta 1982, po-

tem pa je s SSG redno sodeloval, še posebej pri srcu. Med temi so nedvomno Shakespearovi liki, kot sta predvsem Romeo in Hamlet. In iz Shakespearove poezije je bil sestavljen tudi recital, ki bi moral se podajati z dol-

goletno prijateljico in kolegico Miro Sardoč, kateri je se v terek pripovedoval o svojih načrtih. Občinstvu SSG pa se je predstavil še v letošnji sezoni kot tihotapec Dreja v postavitvi Rebulove Operacije Tigmava.

PRVA REDNA ŠTEVILKA PRETOKOV

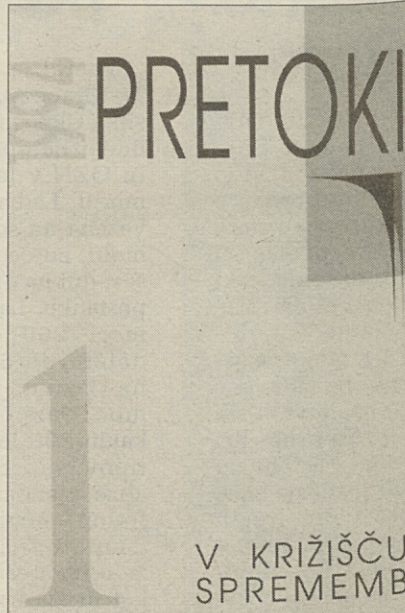
Zanimivo in privlačno branje

Revijo prodajajo v Tržaški knjigarni in tudi v Nabrežini

Slovenska javnost (v zamejstvu in tudi v Sloveniji) je z zanimanjem sprejela prvo redno številko revije Pretoki, ki jo izdaja kulturna zadruga Maja, urejuje pa Ace Mermolja. Na Tržaškem lahko revijo kupimo v Tržaški knjigarni in tudi v knjigarni Terčon v Nabrežini.

V številki, ki nosi naslov "V krizišču sprememb", je zelo zanimiv in nadvse aktualen članek tržaskega zgodovinarja Giampaola Valdevita "Operacija Illy", ki izhajajoč iz nedavnih občinskih volitev podaja nekatere sugestije in predloge za nadaljnjo demokratično rast tržaske družbene stvarnosti. O življenju znotraj naše manjšinske skupnosti pa kritično razmislija univerzitetni profesor Ivan Verč, ki je trdno prepričan v nujnost korenitih sprememb tudi znotraj naše realnosti, začeni z našimi institucijami. Človek se lahko strinja (ali ne) z Verčevimi stališči in gledanji, gotovo pa je, da je pisec takorekoč zadel v živo in na cel problematiko, o kateri se v naši sredi najbrž premalo razmislija in debatira.

Pavel Stranj je prispeval svoja gledanja o kočljivem (in kontro-

verzmem) vprašanju multikulturalnosti, nekdanji predsednik Skupine '85 Roberto Dedenaro pa je izpostavil svoje poglede na problematiko meje. Nova številka Pretokov nadalje objavlja še nekatere zanimive prispevke iz literarnega življenja ter recenzije knjig in revij.

Z OBČNEGA ZBORA

Godbeno društvo Prosek pripravlja praznovanje devetdesetletnice

V petek zvečer so se v društvenem sedežu (Sosceva hiša) zbrali na rednem občnem zboru člani Godbenega društva Prosek. Prisotne je v imenu odbora pozdravil predsednik godbe Bruno Versa, ki je v svojem poročilu podal pregled delovanja godbe v letu 1993 in omenil tudi nekaj važnejših nastopov, ki jih bo imela godba v tekočem letu. Pri orisu delovanja je poleg nastopov poudaril tudi preureditev društvenega sedeža in popravilo strehe, ki je bilo nujno potrebno, saj je voda že pronicala v društvene prostore. Pri tem je društvo imelo velike finančne stroške in zato se je zahvalil openjski Hranilnici in posojilnici za gmotno finančno podporo. Poudaril je tudi, da se godba namerava letos udeležiti deželnega tekmovanja godb. Odbor vlaga tudi veliko pozornost na pripravo za praznovanje 90-letnice ustanovitve društva. O tridnevem slavlju Godbenega društva Prosek, ki bo od 29. do 31. julija letos, omogoča podrobno se poročati.

Iz tajnega poročila Aljose Blazona smo zvedeli, da je godba v teku leta 1993 imela skupno 27 nastopov, kar pa se tiče glasbene sole, je udeležba zadovoljiva, saj mladi godbeniki pridno vadijo pod vodstvom Zorana Lupinca in Aljose Starca. Na proslavi 90-letnice ustanovitve društva bi morale sodelovati vse zamejske godbe razen Ricmanj. Prisotnost pa sta zagotovili tudi godbi iz Kapel pri Brezicah in iz Bergama.

Blazon je ob koncu svojega poročila čestital dirigentu Aljosi Starcu, ki je lani septembra opravil diplomno iz klavirja z odliko in pohvalo na konservatoriju Tartini v Trstu, ter se vedno aktivnim godbenikom Slavku Luksi, Dragu Ukmarju in Dinu Tercicu, ki so dobili priznanje vsedravnega združenja godb (AMBIMA) za več kot 40-letno delovanje z godbo. Blagajničarka Isabella Cipollino pa je podala poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je godba zaključila leto z velikim primanjkljajem, kar pa je bilo predvideno zaradi velikih stroškov, ki jih je godba imela pri preureditvi sedeža. Utemeljitev primanjkljaja pa je tudi v tem, da godba dobiva premalo finančnih podpor s strani javnih ustanov, kot so Dežela in Pokrajina.

V imenu nadzornega odbora je Slavko Lukša potrdil, da je bilo stanje blagajne, kot vsa imovina in društvene listine, ob vsakem pregledu v najboljšem redu.

Kot zadnji je spregovoril se dirigent Aljosa Starc, ki je potožil, da je udeležba na vajah po zaključnem koncertu na Stefanovo začela upesati. Zato je pozval odbor, da pozorno analizira situacijo in resni ta problem, ker ima godba letos dva važna cilja: to sta deželno tekmovanje godb in slovesna proslava ob 90-letnici ustanovitve godbe.

Po poročilih se je razvila živahna, predvsem pa konstruktivna diskusija, ki bo gotovo pripomogla k nadaljnjemu delu prosekkih godbenikov. (B.R.)

TRGOVINA / BRANJEVCI ZASKRBLJENI

Obnovitvena dela na pokriti tržnici

Nekateri prodajalci se bodo morali vsaj začasno seliti

NEVA LUKES

Ze dolgo se je govorilo o tem, da bodo začeli s popravilnimi deli na pokriti tržnici na Ul. Carducci. Sedaj so ta dela stekla, toda ne se v notranjosti tržnice, temveč ob prvih vhodnih vratih in torej tudi ob zunanji steni stavbe (na sliki - foto KROMA).

»Nič ne vemo, kako se bodo gradbena dela nadaljevala,« so nam povedali nekateri prodajalci v tej tržnici. »Vemo pa, da bodo obnovitvena dela stekla tudi v notranjosti. Kako bodo odgovorni reševali vprašanje, pa nam prodajalcem se ni jasno.«

V pokriti tržnici ima svoja prodajna mesta okrog 170 prodajalcev, med temi kar lepo število »venderigol«, ki so v tem prostoru preživele dobršen del svojega življenja. Tu so branjevke z zelenjavo in sadjem, tudi so »rožarce«, tu so se številni krošnjari.

»Skusali si bomo medsebojno pomagati in smo pripravljeni tudi na premostitev raznih težav. Če bodo začeli najprej z obnovitvenimi deli na eni polovici tržnice, se bomo skušali stisniti v drugo polovico. Če to ne bo slo, se bodo morali nekateri začasno umakniti na druge trge, kot na primer v Rojan, na Garibaldijev trg, na tržnico pri Sv. Jakobu in se kam, morda tudi na glavno tržsko ribarnico.«

Seveda bi to pomenilo za branjevce, predvsem za starejše branjevke, ki

imajo v tej tržnici z svoje zveste kliente, svoja poznanstva in prijateljstva, velik sok in verjetno tudi znatno ekonomsko škodo.

»Vemo, da je tržnica potrebna temeljnih popravil. Stavba je že stara in ne odgovarja povsem svojemu namenu niti v poletnih, se manj pa v zimskih mesecih. Vendar smo se na težave že privadili. In misel, da bi morali ta prostor - pa čeprav samo začasno - zapustiti, nas spravlja v pesimizem. Bogve, če odgovorni vse to razumejo?!«

Začela so se torej najprej obnovitvena dela na zunanji strani poslopja. Nismo mogli izvedeti, koliko časa bodo trajala. Ko bodo začeli z obnovitvenimi deli v notranjosti bo to trajalo po predvidevanjih vsaj dve leti. Tako so nam povedali nekateri branjevci,

ki jih ta zadeva močno skrbi.

Do sedaj smo omenili samo težave branjevcev. Pa kupci - vse tiste gospodinje, ki so prihajale in se prihajajo dnevno na tržnico? Tu poznajo že vse branjevce, tu vedo, kje najdejo najbolj svežo zelenjavo, kje so cene najbolj ugodne.

»Odkar sem poročena, in to je več kot 25 let, prihajam sem na nakup,« nam je povedala gospa Marina, ki smo jo srečali na tržnici. »Obnovitvena dela na tržnici so prav gotovo potrebna. Toda prav bi bilo, da bi jih opravili tako, da bi cim manj škodovali branjevce, pa tudi kupce,« je bilo njeno mnenje.

Mesto se pač mora obnavljati in v tem kontekstu tudi glavna tržnica. Toda kako rešiti ta problem, ne da bi premočno spremenili tega, kar nam stara tržnica pomeni, ne

da bi prizadeli branjevcev in ne da bi končno prizadeli tudi kupcev?

Odgovorni imajo prav gotovo izdelane podrobne nacрте: Prav bi bilo, menijo branjevci in kupci, da bi pri tem upoštevali tudi njihove želje in potrebe.

†
Zapustila nas je naša draga mama, nona in prapona

Francesca Cerkenik
vd. Carli

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 12. uri iz mrtvasnice glavne bolnisnice v trebensko cerkev.

Zalostno vest sporočajo
hči Nerina, sin Renato z zeno, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.
Trebce, 6.4. 1994

Sekcija PDS-DSL
Trebce, Padrice, Gropada izreka globoko sozaleje Renatotu, Nerini in svojem, ob izgubi drage mame Francesche.

Ob izgubi drage mame Francesche izreka SD Primorec iskreno sozaleje sinu Renatotu, hčeri Nerini ter svojem .

Slovenska kulturno gospodarska zveza se klanja spominu preminulega

STANETA STARESINICA
slovenskega gledališkega igralca in kulturnega delavca.

†
Zapustila nas je naša draga mama

Giovanna Babic
vd. Kuret

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 12.15 iz mrtvasnice glavne bolnisnice naravnost v ricmanjsko cerkev.

Zalujoci otroci Lidia, Vittorio in Nevja z družinami ter ostalo sorodstvo.

Domjo, 6. 4. 1994
(Pogr. podj. Zimolo)

Ob izgubi drage mame izrekajo iskreno sozaleje svojem družini Sarti in Rosé.

Domjo, 6. 4. 1994

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob smrti naše drage

Stefanie Zavadlal
por. Pangos

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Družina Pangos.

Nabrezina, 6. 4. 1994
(Pogreb. podj. Preschern)

6. 4. 1983 6. 4. 1994

11 let je minilo, odkar si nas zapustil

Peter

Danes pa poteka 21 mesecev, odkar nam je kruta usoda vzela tudi Vasilija.

V naših srcih bosta vedno ziva.

Z zalostjo se vaju spominjamo

mama, oče, brat Sandy in vsi, ki so vaju imeli radi.

Kontovel, 6.4.1994

Clani TPPZ Pinko Tomazic izrekajo globoko sozaleje svojemu članu Lucijanu Ursicu in svojem ob težki izgubi drage življenjske tovarisice BRANKE.

SALEŽ / PRED OBČNIM ZBOROM DRUŠTVA

Pri KD Rdeča zvezda imajo ambiciozne delovne načrte

Prastara navada na Slovenskem je, da ob veliki noči polja počivajo. Kulturna polja in njive pa nimajo počitka. Pri Kulturnem društvu Rdeča zvezda, ki deluje v zgoniški občini, bodo morali krepko zavhati rokave (no, niti doslej niso spali zimskega spanja), da bodo lahko izpeljali predvidene programe. Ze jutri bodo v društvu začeli s tamburaskim tečajem, ki bo potekal pod vodstvom člana tamburaske skupine iz Boljunca Izidorja Sancina. Tečaj bo dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in četrkih od 18. do 20. ure. Se sveže znanje bodo tečajniki prikazali v krajšem kulturnem sporedu na občinski razstavi vin. Ker je prostih še nekaj mest, se lahko zainteresirani osnovnosolci in srednjesolci zglasijo kar na vajah. Ponovno pa pozivamo vse tiste, ki imajo se doma tamburice, da jih nemudoma vrnejo društvu.

13. aprila bo imelo društvo svoj redni občni zbor. Nanj se odborniki skrbno pripravljajo, da bi svojim članom podali realno sliko financnega in društvenega delovanja, na

volitvah pa naj bi občni zbor izvolil sveže odbornike, ki bodo pripravljali nadaljevati devetinsitridsetletno tradicijo Kulturnega društva Rdeča zvezda.

V društvu potekajo priprave s sempojskim Kulturnim društvom Vigred na skupno prireditev sredi maja pod naslovom »Vsi smo prijatelji«. Na njej naj bi se zbrali otroci, ki že javno nastopajo bodisi v zborih, z instrumenti, plesom itd. v nekoliko drugačni obliki: celoten program naj bi namreč vodili otroci sami, nekakšen baby festival torej, predvsem pa bo poudarek na povezovanju novih in (upajmo) trajnih prijateljstev med nastopajočimi. V sklopu predvajanja filmov iz cikla »Za mir« bo Kinoatelj iz Gorice ponovno gost filmskih večerov konec aprila oziroma v začetku maja. V prvem večeru so si obiskovalci lahko ogledali celovečerni film Vinci Vogue Anžlovarja »Babica gre na jug«, slovenske uspešnice, ki je imela več obiskovalcev v ljubljanskih kinodvoranah kot Kostnerjev z več oskarji nagrajeni JFK.

KD Rdeča zvezda pripravlja v sodelovanju s SK Kras tudi enodnevni izlet v Režijo. Datum (predvidoma 22.5.) je bilo težavno uskladiti glede na zasedenost pri obeh društvih, zlasti pri Krasu s tekmovanji.

Sicer pa se v društvenih prostorih v Salezu vsak dan kaj dogaja. Dvakrat tedensko vadi moški zbor, društvo pa je dalo na razpolago prostore tudi cerkvenemu zboru in gojencem Glasbene matice. Tu di na rednih ponedeljkovih sejah je precej živahno, saj je čas za oddajo raznih prošenj za prispevke in za druge tekoče administrativne zadeve. Na eni izmed zadnjih sej pa je bilo zelo svečano. Odbor je izročil sodelavcu organizacije Združenje za Mir Gianfrancu Schiavoneju prostovoljne prispevke na uspehi društveni prireditvi »Iz domače peči«. Schiavone je predstavil delovanje te clovekoljubne organizacije. Darovana sredstva bo v okviru akcije »Zavrti kolesa miru« namenjena za namestitev beguncev v FJK. (J.J.)

Vokalni kvartet Giovanne Marini v soboto v Mieli

V nizu glasbenih srečanj na robu raznih vrst sodobnega glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja, ki jih v tržaškem gledališču Miela prireja zadruga Bonawentura v sodelovanju z združenjem More Music in pod pokroviteljstvom tržaške občine, bo v soboto zvečer nastopil vokalni kvartet Giovanne Marini. Lucilla Galeazzi, Patrizia Bovi, Giovanna Marini in Patrizia Nasini bodo tržaskemu občinstvu predstavili novo kantato »Življenja nad in pod 1.000 metri« (La vita sopra e sotto i mille metri). Tekst in glasbo je napisala Giovanna Marini, ki bo tudi igrala na kitaro. Predstava traja približno poldrugo uro, v njej pa je Giovanna Marini, ki je zaslovela že pred desetletji kot zbiralka in izvajalka ljudskih motivov, razvrstila vrsto najrazličnejših zgodb.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
6. aprila 1994
IRENEJ

Sonce vzide ob 6.36 in
zatone ob 19.39 - Dolžina
dneva 13.03 - Luna vzide
ob 4.17 in zatone ob 15.25.

Jutri, CETRTEK,
7. aprila 1994
NINO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,5 stopinje, zračni tlak 1009,7 mb pada, veter 44 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo oblačno z dežjem, morje razgibano, temperatura morja 12,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ameena Corrado, Ilario Djordjevic, Tess Cosmini, Federica Falanga.

UMRLI SO: 59-letna Maria Michelazzi, 76-letna Francesca Parovel, 63-letna Clelia Bellemo, 64-letna Evelina Furlanich, 88-letna Maria Fontanot, 78-letna Alda Barbo, 82-letni Valerio Bizjak, 85-letni Livio Alessio, 74-letna Renata Aicholzer, 68-letna Giuseppina Scuka, 55-letna Annunziata Ruta, 87-letna Albina Caussi, 82-letna Francesca Cerkenik, 79-letni Bruno Schillani, 88-letna Giovanna Babic, 35-letni Fausto Albanese, 72-letna Tosca Orban, 73-letna Dora Potrata, 85-letni Giorgio Vidonis, 80-letni Nero Pellegrini, 69-letna Teodora Basiaco, 74-letni Attilio Bertoldo, 64-letna Amelia Gelonese, 34-letni Walter Lubiana, 85-letni Pietro Giovannelli, 78-letni Mario Lipizer.

LEKARNE

Od ponedeljka, 5., do nedelje, 10. aprila 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Baiaumonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Baiaumonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 21.00 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Sister Act II«, i. W. Goldberg.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Gli amici di Peter«, r. Kenneth Branagh.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Rapa-Nui«, r. Kevin Kostner.

NAZIONALE 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Il rapporto Pelican«, r. Alan J. Pacula, i. Julia Roberts, Denzel Washington.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sfida

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière

ZDRAVNIK PO SILI

Režija: Zvone Sedlbauer

Danes, 6. t. m., ob 20.30

Abonma red D

tra i ghiacci», r.-i. Steven Seagal, i. Joan Chen, Michael Caine.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il giardino segreto«, r. F. F. Coppola.

GRATTACIELO - 17.30, 19.40, 22.00 »Philadelphia«, i. Tom Hanks, Denzel Washington.

MIGNON - 15.30, 17.05, 18.45, 20.20, 22.00 »Biancaneve e i 7 nani«, risanka.

EDEN - 15.30 - 22.00 »Prendilo tutto se ce la fai« porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.45, 20.05, 22.15 »Mrs. Doubtfire - Mammo per sempre«, i. Robin Williams, Sally Field.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00 »Nel nome del padre«, r. Jim Sheridan, i. Daniel Day-Lewis, Emma Thompson.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Quel che resta del giorno«, r. James Ivory, i. Anthony Hopkins, Emma Thompson.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Pianeta infuocato«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST organizira 20. aprila izlet v Cerknico in Ribnico, kjer bo obisk etnološkega muzeja, lončarja in izdelovalca suhe robe, nato skozi neokrnjeno naravo mimo Gotenice, Kočevske reke v cerkev na Trati. Vpisovanje, 12. t. m. na sedecu društva, Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

OBVESTILA

KRUT prireja za člane 10-dnevno zdravljenje v zdravilišču Smarjeske toplice od 16. do 26. maja. Vpisovanje in informacije na sedecu krožka, ul. Cicerone 8 do 8. aprila, tel. st. 360072 ali 360324 vsak dan, razen sobote v uradnih urah.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV in **KNJIZNICA DUSANA CERNETA** vabita na posvet o prevajanju slovenskih primorskih avtorjev v tuje jezike. Sodelovali bodo Boris Pahor, Alojz Rebula in Evgen Bavčar. Gost večera bo francoski casnikar Michel Bydlowski. Ob posvetu bo v Peterlinovi dvorani tudi razstava prevodov slovenske literature v tuje jezike. Posvet bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, jutri, ob 20.30.

SPDT vabi ob 90-LETNICI OBSTOJA na ELITNI PLANINSKI PLES, ki bo v Hotelu Jolly v Trstu, Korzo Cavour 7, v soboto, 16. aprila, z začetkom ob 20. uri. Igral bo ansambel Adria kvintet, na sporedu kulturno-humoristični program in večerja. Vstop samo z vabili. Rezervacija miz in informacije vsak delavnik od 17.00 do 20.30 na sedecu društva v Ul. sv. Franciska 20/III - tel. 368094 do vključno 11. aprila 1994.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL (tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za letovanje na PTUJU (do 31. maja), letovanje v PORTOROŽU (do 11. junija) in v ZELENNEM CENTRU v Vrhopoljah.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. Kosovel (tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v TRSTU, za LETOVANJE NA PTUJU (do 31. maja), LETOVANJE V PORTOROŽU

(do 11. junija) in v ZELENNEM CENTRU V VRHOPOLJAH.

PRIREDITVE

PD MACKOLJE vabi na predstavo »Igra zamenjav« ali »Skupaj je lepše« v izvedbi gledališkega krožka Slovenskega kulturnega kluba v nedeljo, 10. t.m., ob 18. uri v srenjski hiši v Mackoljah.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništva Trst in Gorica obveščata, da je solsko skrbništvo v Trstu ponovno razpisalo redni natečaj za vstop v stalež učiteljev v trzaski pokrajini. Rok za vložitev prošnje zapade 26. aprila. Kandidatom, ki so prijavi k natečaju s prot.stev. 10183-b12, z dne 7.7.1993, prošnje ni treba vložiti. Pisna naloga bo v ponedeljek, 2. maja, ob 8. uri na pedagogskem liceju A.M.Slomsek, ul. Caravaggio 4 v Trstu.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništva Trst in Gorica obveščata, da so razpisane nove pokrajinske lestvice za časno namestitev upravnega, tehničnega in pomožnega osebja na solah, veljavne za triletno obdobje (s.l. 1994/95, 1995/96 in 1996/97) Rok za vložitev prošnje zapade 23. aprila. Obrazce dobite na sedecu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. st. 370301, vsak ponedeljek 17.30-18.30, torek 11.30-13.00, sredo 15.30-17.00 in četrtek, 9.30-11.00.

RAVNATELJSTVO srednje sole F.Erjavec iz Rojana obvešča, da bo danes v solskih prostorih PREDAVANJE O MAMILIH za stare in dijake. Govoril bo primarij dr. Bernard Spacapan. Začetek ob 11. uri. Vsi stari slijudno vabljeni.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Miro Zigon v Zgoniku.

OSMICO je odprl Maks v Samatorci.

OSMICO ima odprto Frandolic - Slivno.

OSMICO ima odprto Alojz Milic, Repen st. 49.

OSMICO je odprl Karlo Sancin pod Logom.

OSMICO ima Jurij Stubej v Sempolaju.

OSMICO bo imel odprto do 17. aprila Milic v Zagradcu.

PRODAM malo rabljeno jadrarno padalo v odličnem stanju. Tel. st. (0481) 20764 samo po 20. uri.

PRODAM dve motorni kolesi znamke piaggio 50 kk po ugodni ceni. Tel. st. 229404.

PRODAM ford escort 1300 CLX tri leta star, 20.000 km, v odličnem stanju. Tel. st. (0481) 21429.

YAMAHA XT 600, letnik '87, opremljen, v dobrem stanju, 31.000 km prodam za 3.000.000 lir. Tel. st. 229237.

ISCIMO vajenca, ki je koncal srednjo solo. Zainteresirani naj pokličejo na tel. st. 229122 od 8. do 12. ure ter od 14. do 18. ure od ponedeljka do petka.

Z A P O S L I M O vajenca/ko vpisano na sez-

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV

in

KNJIZNICA

»DUSANA CERNETA«

vabita na

Posvet o prevajanju slovenskih avtorjev

Prireditve bo v Peterlinovi dvorani v četrtek, 7. aprila, ob 20.30.

Sodelovali bodo Boris Pahor, Alojz Rebula, Evgen Bavčar. Gost večera bo francoski casnikar Michel Bydlowski.

namu za delo (lista mobilita). Tel. st. 228530.

53-LETNA, brez obveznosti, isce kakršnokoli delo z bivanjem. Informacije od 9. do 14. ure, na tel. st. (040) 299161.

IZGUBILA sem zlat uhan v soboto, 26. marca v Zgoniku. Prosim najditelja naj tel. na st. 225723.

TRGOVINA UNUSSI - Proseška ul. 13 - Općine obvesca stranke, da obratuje prenovljena trgovina: bomboniere, porocni sezname in darila.

KUPIM rabljeni 30 metrski zidarski oder. tel. (0481)882016.

PRISPEVKI

5. aprila je minilo 49 let, odkar je bil v Rizarni umorjen dragi brat Danilo Petaros iz Borsta. Z zalostjo v srcu se ga spominja brat Marjo z družino in daruje 15.000 lir za PD Slovesne in 15.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Namesto cvetja na grob Franca Zerjela daruje družina Rismondo 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Mirana Hrovatina daruje Justa Blazic 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Olivo Zerjul vd. Bandi daruje Nadja z družino 50.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V spomin na mamo daruje Marta 50.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Mavhinje.

V spomin na nono in mamo Marijo Kralj darujeta hči Marija in Sandra 50.000 lir za Skupnost Družina Općine.

V spomin na teto Franco darujeta Sonja in Olga z družinama 50.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebcah in 50.000 lir za Ljudski dom v Trebcah.

V spomin na dr. Igorja Franca darujeta Marta in Stane 100.000 lir za Karitas.

V spomin na drago mamo, nono in staro mamo Marico Legisa roj. Pavlica darujejo vsi njeni 100.000 lir za cerkev v Mavhinjah, 50.000 lir za cerkevne pevke iz Mavhinj, 50.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade, 50.000 lir za SKD Mavhinje-Cerovlje, 50.000 lir za Jamarsko drustvo Grmada, 100.000 lir za Glasbeno matico, 100.000 lir za Slovensko dobrodelno drustvo in 100.000 lir za zbor Vesela pomlad.

V spomin na Pepija Sedmaka darujeta Mimi in Klavdij Sedmak 20.000 lir za SD Mladina.

Ob stoletnici tete Stefanije darujejo vnuki 50.000 lir za SD Mladina.

V spomin na Franca Husuja daruje hči Slava z družino 50.000 lir za Godbeno drustvo Prosek.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611

oglasi - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sozaljca:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

DOBERDOB / NA POBUDO DRUŠTVA HRAS

Praznik pomladi začeli s Stezicami

Srečanje z Rafkom Dolharjem in
odprtje razstave njegovih fotografij

S ponedeljkovega Praznika pomladi v Doberdobu (foto Studio Reportage)

RADIO / KABARETNA ODDAJA

Na goriškem volu

Z ironijo o goriških ljudeh in dogodkih

Satirčna oddaja "Na goriškem volu" se ponovno oglasa z radijskih valov. Danes nekaj po 14. uri bo po valovih Radia Trst A druga nadaljevalka radijskega kabareta, ki bo - kot zagotavljajo avtorji - povedal vse, česar si druge oddaje ne upajo. Beseda bo tekla se posebej o Goriski, kjer so se v zadnjem času zvrstili številni dogodki, ki so jih uredniki "goriskega vola" pridno zapisovali in bodo o njih poročali brez dlak na jeziku. Uvodni del bo namenjen kulturi. Februar je bil namrec

cas, ko smo praznovali dneve slovenske kulture. V praznovanje so se vključili tudi recitatorji goriskega vola. Po pregledu vesti iz sveta in iz domačih logov, bodo poslušalci lahko prisluhnili pogovoru s prvo damo goriskega zamejstva in se veselili ob vizah domačega kantavtorja Princa izpod Sance. Spored se bo lotil številnih priznanih osebnosti nase stvarnosti. Zato priporočajo poslušanje oddaje, zamudnike pa obveščajo, da bo ponovitev v nedeljo po 16.30.

KINO

GORICA VITTORIA 18.00-21.30 »Schindler's list«. Rež. Steven Spielberg, igrajo Liam Neeson, Ben Kingsley, Beatrice Maccola. Dobitnik 7 oskarjev. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Beethoven II.«.

KONCERTI

OBCINSKO GLEDALIŠČE V TRZICU, jutri ob 20.30 Pomladanski koncert. Nastopajo ansambel Imagens do Brasil, komorni orkester La Consonanza, sopranistka Cristina Allegra in pianistka Patricia Saponara.

RAZSTAVE

V **GALERIJI KATOLISKE KNJIGARNE** je do 14. aprila na ogled prva samostojna razstava slikarja Hermana Kosica. Ogled je možen po urniku knjižarne.

ŠOLSKE VESTI

SOLSKI SINDIKAT UIL obvesca, da je do 15. aprila rok za predložitev prošnje za opravljanje nalog ravnatelja v s.l. 1994-95.

Slovenski center za glasbeno vzgojo
Emil Komel

Glasbena matica

KONCERTNA SEZONA 1993 - 1994

W. A. MOZART EXULTATE, JUBILATE K. 165

MISSA SOLEMNIS C-MOL K. 427

STOLNI ZBOR IN ORKESTER LIMBURG

Hans Bernhard, dirigent

Annelie Pfeffer, sopran; Viviana Fernandez, sopran

Aleksander Judenkov, tenor; Georg Heckel, bas

CERKEV SV. IGNACIJA V GORICI

sobota, 9. aprila 1994, ob 20.30

MARINA

vabi svoje prijatelje in znance

danes, 6. aprila ob 17. uri na otvoritev

TRGOVINE SADJA IN ZELJAVE

v ul. Giuliani 27/B

IZLETI

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA priredijo 23. aprila avtobusni izlet v Kobarid, Idrijo in na Ledine. Prijave pri Mili (v trgovini) in pri Ivici (v gostilni).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

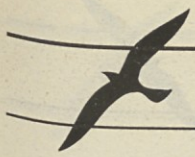
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

DR. ROJEC, Ul. 1. maja 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes: 8.00 Maria Abrami vd. Furlan iz splosne bolnisnice na glavno pokopališce, 9.30 Giuseppe Calusa iz splosne bolnisnice v Standrez, 10.15 Carla Spazzapan iz splosne bolnisnice v Ronke, 11.00 Luigia Hrast vd. Cavallaro iz splosne bolnisnice na glavno pokopališce.

GORICA / PRED OBČINSKIMI VOLITVAMI

Prepiri na desni glede kandidatur

Merjenje sil v Forza Italia in Severni ligi

MARKO MARINCIC

Desnica je bila nesporni zmagovalec političnih volitev tudi v Gorici, kjer so njene tri glavne komponente - Forza Italia, Alleanza nazionale in Severna liga - skupno zbrale več kot 55% glasov. Ta rezultat je lahko močna odskočna deska za nasok na obcino. Ni dvoma, da je po stevilkah prav desnica glavni kandidat za osvojitve občinske palače na volitvah 12. junija. Toda politika niso le številke, kot se v teh dneh dobro zaveda Silvio Berlusconi, politika je predvsem sposobnost posredovanja med različnimi programi posameznih sil.

V tem pogledu stanje v Gorici ni bistveno različno od dogajanja na vse-državni ravni. Desnica je v stevilkah zmagovita, politično pa se še ne zdi v stanju, da bi izrazila enotno vodilno skupino in program. V tisku se pojavljajo izjave in kontrajzave, napovedi in demantiji tako iz vrst gibanja Forza Italia kot iz Severne lige. Vse to kaže, da dozivljata ti dve grupaciji notranja trenja, od razpleta katerih bo sele mogoče sklepati, kako se bo desnica predstavila na občinskih volitvah.

Edina dokaj strnjena sila desnice je Alleanza nazionale, kot so se v zadnjem času preimenovali Finijevi neofasisti. S skoraj 20 odstotki glasov so v Gorici zabeležili zgodovinski rezultat, pobrali svoj delež prebencov iz razpadajoče KD in njenih nekdanjih satelitov in,

kar je zanje se najpomembnejše, končno stopili iz političnega "zmrzovalnika", kjer so cepeli pol stoletja. Danes lahko uživajo in čakajo, da se pridejo drugi pogajat z njimi za sestavo desničarskega kartela.

Ti drugi naj bi bili zmagovalci volitev, predstavniki Forza Italia. Ze takoj pa se postavlja problem, kdo sploh predstavlja to gibanje. Pod Berlusconi jevo okrilje so se namreč zatekli bivši demokristjani, socialdemokrati, liberalci, mnogi podjetniki, nekateri skrajni desničarji in gotovo tudi kak oportunist, ki je pravčasno zavohal, kam piha veter. Prav volilna zmaga in možnost prevzema oblasti sta najbrž med razlogi, da se ze koljeje med sabo. Prva zretv naj bi bil podjetnik Massimo Zulli, nekoc varovanec zupana Tuzzija in danes predsednik goriskega kluba Forza Italia, ki računa na zupansko mesto. Iz tega pa najbrž ne bo nič. Zulliju v brk je druga skupina, ki se naslanja na novega senatorja Romolija in legitimacijo, ki so mu jo dali volilci, ze sestavila "svoj" osnutek bodočega odbora. Zupan naj bi bil bivši socialdemokrat in predstavniki Lege nazionale Rodolfo Ziberna. V občinski odbor naj bi stopili se nekateri njegovi navzven malo znani oprode, poleg teh pa nekaj znanih imen: stari liberalci Sergio Fornasari, ezulski desničar Edo Apollonio in kot edini

predstavniki Severne lige Pordenončan in "fojbiš" Marco Pirina.

Sestavljalci tega seznama najbrž računajo na podporo misovcev, saj bi bil tak odbor zelo desničarsko in nacionalistično opredeljen. Severna liga, ki je na volitvah izgubila v Gorici skoraj dve tretjini glasov, naj bi se zadovoljila s Pirino in morda se kakim odbor-niskim mestom, ki bi ji ga morebiti odstopili.

Vendar to so računi brez kar več krčmarjev. Prvi je ze omenjeni Zulli, ki se je za izločitev masceval tako, da je objavil kandidaturu Ziberne, da bi jo tako "pozgal". Drugi krčmarji pa so gotovo tudi v Severni ligi, ki najbrž ne bo molce sprejemala odločitev drugih. Tudi v Ligi je namreč v teku povolilni obračun. Mestni tajnik Visintin odkrito kritizira skupino ligaskih "tehnokratov", ki naj bi jo vodil odbornik Scuor. »Omejite se na upravljanje Pokrajine brez vmesavanja v strankarske zadeve«, jim sporoča. To stališče bi lahko bilo znak zbližanja z disidenti, ki so vodstvu ocitali, da se pogaja s predstavniki "stare politike" in da se je tako povsem izneverilo izhodiščem gibanja, ki je hotelo predvsem pomesti s predstavniki stare oblasti, ne pa z njimi sklepati kompromise. Če bo v Ligi prevladalo to stališče, potem uvrstitev Lige v desničarski kartel za občinske volitve le ne bo tako samoumevna.

GLASBA / NATEČAJ ALPE JADRAN

Premoč Zagreba med najmlajšimi violončelisti

Danes nastopajo violinisti

Včeraj so nastopali starejši violončelisti (foto SR)

Zagrebska sola violoncela se je doslej izkazala kot daleč najboljša na 2. mednarodnem natečaju Alpe Jadran za mlade violonceliste, ki se je začel v ponedeljek v Fogarjevem avditoriju v organizaciji goriskega združenja "Musica senza frontiere". V prvih dveh tekmovalnih skupinah so slavili mali hrvaški virtuoz. Najmlajši (do 12. leta) so tekmovali v ponedeljek. Med njimi zirija, ki ji predseduje prof. Nino Gardi iz Vidma, ni podelila prve nagrade. Drugi in torej najdijbolji je bil 11-letni Vinko Rucner iz Zagreba, na tretje mesto pa so se ex aequo uvrstili 9-letna Karmen Pečar iz Ljubljane, ter 9-letni Wolfram Grün in 11-letna Maria Grün iz Gradca. Posebna nagrada za najmlajšega med uvršče-

nimi konkurenti je slaspel v Zagreb: prejel jo je komaj 7-letni Tomislav Kranjcec.

Se izrazitejša je bila premoč Hrvatov v drugi skupini (do 17. leta), kjer je blestela komaj 13-letna Monika Leskovic. Druga je bila 15-letna Katharina Gross iz Gradca, tretji 17-letni Pavle Zajcev iz Zagreba, cetrti 15-letna Edith Jauk iz Gradca. Zirija je zaradi dobre kakovosti vseh nastopov podelila se pet castnih diplom, tri mladim violoncelistom iz Zagreba in po eno izvajalkama iz Ljubljane ter Salzburga.

Včeraj popoldne so nastopali se najstarejši violoncelisti (do 24. leta starosti), ze danes pa bodo igrali violinisti. Prijavilo se jih je več kot sto, tako da se bodo njihovi nastopi vrstili vse do sobote.

NOVICE

Skoraj dvesto šolnikov se bo 1. septembra upokojilo

Solsko skrbništvo v Gorici obvesča, da bodo 1. septembra letos na njihovo prošnjo upokojili kar 199 učiteljev, profesorjev in vzgojiteljev ter pomožnega kadra v solah na Goriskem. Največ upokojitev bo v vrstah profesorjev na višjih srednjih solah (67), sledijo osnovnošolski učitelji (52), pomožno osebje (37), profesorji v nižjih srednjih solah (31) itd. Podatki se seveda nanašajo na območje celotne goriske pokrajine.

Vaje na strelišču nad Selcami

Doberdobsko županstvo sporoča, da se bodo tudi v aprilu odvijale dejavnosti na vojskem strelišču nad Selcami. Vaje bodo ta teden v četrtek, 7., in petek, 8. aprila, od 11. do 14. aprila, od 18. do 22. aprila ter od 26. do 28. aprila. V navedenih dneh od 8.30 do 17.30 je prepovedan dostop na ožje in širše območje poligona. Vojska oblast bo področje ustrezno označila in zavarovala.

Konec meseca obravnava zaradi umora Paglavca

Prva sodna obravnava zaradi umora 18-letnega Alessandra Paglavca iz Standreža, ki so ga našli mrtvega oktobra lani na polju v blizini Fare, bo na goriskem sodišču 26. aprila. Takrat se bosta pred sodnikom za preliminarne obravnave dr. Gorianom predstavila glavna osumljenca, 19-letni Massimiliano Spangher in 20-letni Roberto Ventura.

Rešili priletno žensko iz vode

Z veliko mero prisebnosti sta dva delavca včeraj dopoldne nekaj po 10. uri resila iz vode 63-letno žensko, ki se je utapljala. Dogodek se je pripetil v Strazicah, v kanalu, ki iz Soče dovaja vodo hidrocentrali. Žensko so takoj zatem prepeljali v bolnišnico.

Voznik se je kar srečno izmazal

Precej strahu, nekaj prask in tudi precej skode. Tak je obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj okrog 12. ure na avtocestnem odseku v neposredni blizini goriskega avtoporta. Terensko vozilo, ki ga je upravljal 64-letni Giovanni Padoan je dobesedno zletelo s cestišča ter pristalo na strehi na bližnji cesti, ki je speljana vzporedno z avtocestnim odsekom. Voznik je utrpel le nekaj prask in precejšnjo mero strahu. Na sliki (foto Studio Reportage) razbito terensko vozilo

MEDIJI / TV PRIMORKA

Nova televizija za obe Gorici

Studio je v Šempetru, oddajajo pa s Trstelja na kanalu 67

Tudi gorisko območje je v tem času razcveta pri-vatnih regionalnih televizij onstran meje dobilo svojo televizijsko postajo, ki je začela oddajati na velikonočni ponedeljek. TV Primorka je se v poskusni fazi oddajanja, toda direktor novorojene televizije nam je napovedal stalne rubrike, ki bodo na sporedu vsak večer v tednu. Po regionalnem dnevniku ob 20.15, ki bo kril dogajanja na goriskem območju na obeh straneh meje, bo ob ponedeljkah stalna sportna rubrika. Torek bo posvečen kontaktnim oddajam in okroglim mizam. Kmalu bo zanimiva okrogla miza o obmejnem območju, na kateri bodo sodelovali politiki z italijanske in slovenske strani meje. Ob sredah bo razve-

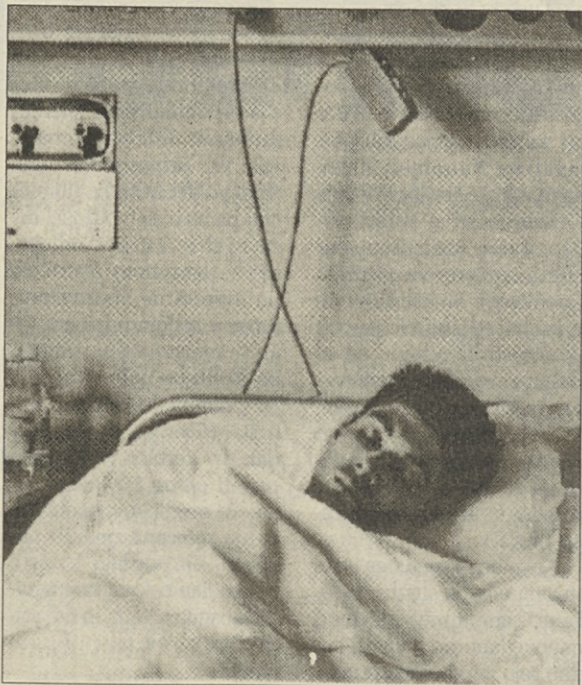
drilni program "Gianni z vami", kjer se bo pevec skupine Big Ben srečeval z gosti in predstavljal top ten lestvico. Četrtek in sobota bosta posvečena kvizom in nagradnim igram, kot bo na primer "Teta Veta sov" v katerem se bo novogoriški igralec Ivo Barišič, preoblečen v teto Veto, izgubljal zaradi starosti in skleroze po manjših vaseh na Primorskem, naloga ekip v studiu pa bo mu pomagati najti pot domov. Ob petkih pa bo studiu TV Primorke v Šempetru odgovorjal na vprašanja gledalcev pravi vedeževalec.

Kdor zeli slediti programom novogoriške televizije mora naravnati anteno na oddajnik na Trstelju in poiskati kanal 67.

GRADEŽ / EPILOG PETKOVEGA TRAGIČNEGA DOGODKA

Z obdukcijo so ugotovili, da je 24-letna Monica Mazzolini umrla zaradi utopitve

Danes pogreb dekleta - Ugo Giorgione izven življenjske nevarnosti

Ugo Giorgione v bolnišnici na Katinari

Monica Mazzolini, 24-letna študentka iz Gradeža, je umrla zaradi utopitve. Taka je - seveda neuradno - ugotovitev patologa dr. Bancherija, ki je včeraj ob navzočnosti izvedenca, ki ga je imenovala družina, opravil nekro-skopski pregled na truplu dekleta. Obdukcijo so zahtevali starši ponesrečenke, ki se nikakor ne morejo sprijazniti s tezo preiskovalcev, da je slo za nesrečo in trdijo, da je slo za umor. Toda Ugo Giorgione, ki je s terenskim vozilom zavozil v kanal in zakrivil smrt dekleta, je osumljen le nenamerne umora. Smrt prijateljice naj bi zakrivil nehote, zaradi nespretnosti ali ne-previdnosti.

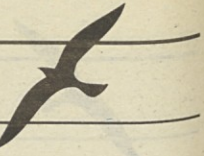
Monica naj bi med poletom terenskega vozila v

kanal izgubila zavest, morda zaradi udarca z glavov v vetrobran, in prav to njeno stanje naj bi bilo posredni vzrok utopitve, saj se sama, v nezavestnem stanju, ni mogla rešiti iz potaplajočega se avtomobila. Del ozadja tragicnega dogodka, ki se je pripetil v petek zvečer je tako deloma pojasnjen, čeprav bo dokončno podoba o dogajanju mogoče sestaviti šele po zaslišanju Uga Giorgioneja, ki je nekaj ur po nesreči skusal narediti samomor in je zdaj na zdravljenju v bolnišnici na Katinari. Zdravniki so mu resili življenje, vendar pa se ni jasno, kaksne posledice je na njegovih možganih povzročila zastupitev z izpušnimi plini iz avtomobila. Cez nekaj dni bodo v bolnišni-

ci opravili podrobno testiranje.

Preiskovalce čaka torej se dokaj zahtevno delo, predvsem pa morajo rekonstruirati dogajanje neposredno po nesreči. Giorgione in Mazzolinijeva sta bila nekaj let zaljubljenata, pred nekaj meseci pa je dekle razmerje prekinilo najbrž zaradi tretje osebe. Domnevati je mogoče, da je bila taka odločitev za Uga zelo težko sprejemljiva in naj bi skusal Monico spet pridobiti. Kaj se je tistega večera na veliki petek dogajalo in kako se je srečanje končalo pa ve le on.

Monico Mazzolini bodo pokopali danes popoldne. Verski obred bo v gradeski baziliki, krsto pa bodo zatem prepeljali v Mariano, od koder je družina doma.

SODELOVANJE NA SEJMU / PROSTI ČAS 94

Brez Slovenske turistične zveze

V Celovec gre Obalno-kraška turistična zveza

KRANJ - »Zelo smo se trudili, da bi za sodelovanje na letosnjem že devetnajstem potrošniškem sejmu »Prosti čas '94« pridobili tudi predstavnike slovenske turistične zveze, a pri tem nismo imeli uspeha,« je na včerajšnji novinarski konferenci pred začetkom sejma, ki bo prihodnji teden v Celovcu, z nekoliko razočarano povedal direktor sejma dr. Hans Pawlik.

Predstavitve celovskih sejmov na posebnih novinarskih konferencah v Kranju, kjer avstrijski sejmari že nekaj let uspešno sodelujejo z Gorenjskim sejmom, so praktično postale že tradicionalne. Pawlik je uvodoma sicer širše predstavil letošnji sejem »Prosti čas '94«, na katerem v starih sejmskih dneh pričakujejo okrog 70 tisoč obiskovalcev, od tega

preko tisoč iz Slovenije. Na razstaviščnem prostoru celovskega sejma bo razstavljal okrog 700 razstavljalcev, ki prihajajo iz različnih držav. Slovenija bo prisotna s tremi manjšimi zasebnimi podjetji, svojo ponudbo pa bo predstavila tudi Obalno-kraška turistična poslovna skupnost, medtem ko slovenske turistične zveze, kot smo že omenili, v Celovec ne bo. Poudariti pa je treba, da bodo svojo turistično ponudbo obiskovalcem predstavili Grki, Italijani, Madžari, vse avstrijske zvezne države (se posebej gradovi s Koroskega), na stojnicah pa bodo tudi predstavniki turizma iz Tunisa in Hrvaske. Razstavljalci bodo za kvadratni meter urejenega pokritega razstavnega prostora odsteli okrog 700 silingov, razstavišče pa je, kot je zatr-

dil direktor Pawlik, razprodano do »zadnjega centimetra«.

Zakaj po tolikih poskusih v Celovcu se vedno vztrajajo in se naprej (neuspešno) vabijo predstavnike slovenske turistične zveze na sejem, za katerega očitno v Sloveniji menijo, da za njih ni »dovolj pomemben«, po drugi strani pa vodilne ljudi turizma letos najdemo na neprimerno manjšem sejmu na Madžarskem, je bilo naše vprašanje prvemu cloveku celovskega sejma. Slednji nam je diplomatsko odgovoril, da imajo pac svojo vizijo in da Slovenijo ob Furlaniji - Juljski krajini stejejo za zelo pomembno partnerico. Zato bodo z vabili vztrajali. Kdaj pa bodo tudi uslišani, nam včeraj ni znal povedati nihče.

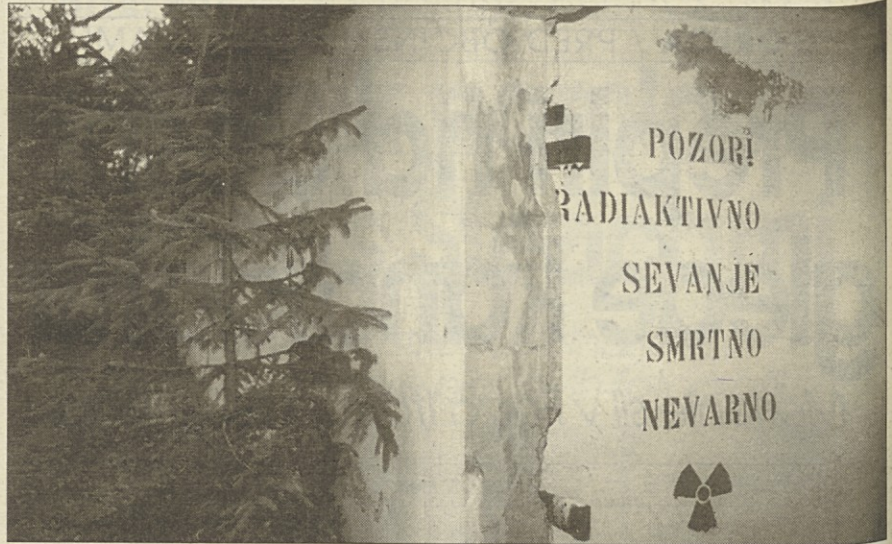
Vine Bester

EKOLOGIJA

Zahtevajo umik nevarnih odpadkov

ZAVRATEC - Skrivaj vskladišeni radioaktivni odpadki, ki so leta 1961 nastali po nesreči v onkološkem inštitutu, ko se je raztresla vsebina radijeve igle, se vedno burijo duhove krajanov Zavrataca, majhne vasice s 130 prebivalci v bližini Rovt.

Zavrataci že več let vztrajno zahtevajo njihovo odstranitev iz opusne vojašnice tik ob glavni dovozni cesti, kjer je zazidanih 60 sodov z radioaktivno vsebino. Objekt je nezavarovan in vsakomur dostopen, mimoidoče pa na nevarnost radioaktivnega sevanja opozarjajo že pred leti narisane opozorilne oznake na zunanjih stenah. V njegovi notranjosti so pred leti opravi- tudi meritve radioaktivnega sevanja. Tako je

Le 500 metrov od vasi so namerili 30 kilobekerelov, na kubični meter zraka (Foto: R. B.)

ekipa mobilnega ekološkega gibanja junija 1988 skozi odprto pregledala notranjost skladišča odpadkov, kjer so v zraku namerili 30 kilobekerelov radona na kubični meter, v njegovi zunanosti pa povečanja radioaktivnosti niso zaznali. Ni treba posebej poudarjati, da je opusna italijanska vojašnica, v katero so bili odpadki prepeljani skrivaj, zaradi bližine naselja, mo- znosti onesnaženja podtalnice in ekološkega onesnaženja okolice povsem neprimerna. V bližini sedanjega skladišča je tudi izvir pitne vode, katerega

pa krajanji kljub pomanjkanju vode ne uporabljajo, kot nam je povedal krajevni predsednik Jože Lazar, saj se bojijo, da je voda onesnažena. Krajanji so sprožili že vrsto pobud za odstranitev nevarnih odpadkov, a so bile vse neuspešne. Tako so se v zvezi s tem lani pogovarjali s takratnim ministrom za varstvo okolja Mihom Jazbinškom, ki jim je po sprejemu zakona o varstvu okolja obljubil razrešitev tega problema in odstranitev odpadkov na primernejsi lokaciji, vendar se po enem letu to še ni zgodilo. Na zboru krajanov, ki so

ga v zvezi z oblikovanjem referendumskih območij za nove občine sklicali sredi prejšnjega meseca, so krajanji vnovič zahtevali, da se odpadki odstranijo do 22. maja, datum za izvedbo referenduma, ki ga bodo krajanji bojkotirali, če njihovi zahtevi to- krat ne bodo ugodili. Zahtevajo tudi sanacijo objekta in njegovega okolja ter izplačilo primerne rente, ki jo zakon predvideva v primeru ekološke škode v okolju. Pobudo krajanov Zavrataca pa so pred dnevi podprli tudi delegati idrijske občinske skupščine.

Roman Bric

NOVICE Z OBALE

Občni zbor turističnega društva

KOPER - Tukajšnje turistično društvo je bilo lani zelo aktivno. Ozivilo je zgodovinski sejem ob dnevu mestnega patrona sv. Nazarija, pripravilo Koprsko noč in prireditve ob novem letu. V četrtak so se člani društva na obnem zboru dogovorili, da bodo letos obogatili program prireditev, ki so jih uspešno izvedli že lani, poleg tega pa si bodo letos zastavili še nove akcije: vzpostavitev vinske ceste v zaledju občine, ocenjevanje izvirnih spominkov ter akcija za izboljšanje gostinskih storitev. Pripravili pa bodo tudi izdajo načrta mesta Koper ter zloženke in plakat. Sodelovali bodo pri ponovni oživitvi sejma »Primorska razstavlja«, ki ga načrtuje koprsko obrtno združenje.

Karta za vlak in avtobus

KOPER - Vlaki, ki pripeljejo na železniško postajo v Koper, bodo imeli odslej povezavo z avtobusi podjetja I&I-Slavnik, ki vozijo proti Izoli in Piranu. Potniki bodo lahko na železniških postajah kupili karto za vlak, pri kateri bo vsota tudi cena avtobusne vozovnice. Za večje organizirane skupine bo avtobusno podjetje pripravilo tudi posebne avtobuse. Ta prijaznost do potnikov ni novost, vpeljana je bila že pred leti, iz neznanih razlogov pa je bila opuščena. Za potnike pa bi bilo seveda še boljše, če bi vlak vozil kar do Portoroža, tudi to je namreč na Obali nekdo že bilo...

»Princ« spet pluje

PORTOROŽ - Edina slovenska potniška pomorska linija spet obratuje. Katamaran »Prince of Venice« je v petek na svoji prvi letosnji vožnji pripeljal iz Benetk 200 italijanskih gostov. Sobotna vožnja je odpadla, ker je jutraj pihal močan veter in so zato za izlet prijavljene turiste odpeljali v Benetke z avtobusi. V nedeljo je »princ« popeljal v Benetke in nazaj 285 portoroških gostov, v ponedeljek pa so se z njim vrnili v Italijo gostje, ki jih je pripeljal v petek. Do sredine oktobra bo »princ« vsak petek, soboto in nedeljo jutraj odpeljal do Benetk in se zvečer vrnil nazaj.

Dobri obeti za turistično sezono

PORTOROŽ - Po podatkih Obalno-kraške turistične poslovne skupnosti je bilo v prazničnih dneh v hotelih od Portoroža do Lipice 5422 gostov, od tega 750 domačin in 4672 tujih. Zasedenost hotelov je bila 89-odstotna, indeks glede na lansko leto pa znaša 118. V teh stevilkah pa niso upoštevani gostje v zasebnih sobah, ki jih je bilo po približnih podatkih okrog tisoč. V piranski občini, središču tukajšnjega turizma, so bile vse hotelske zmogljivosti zasedene stoodstotno; Portorož in Piran sta gostila 386 domačin in 3722 tujih obiskovalcev. Med tujimi gosti so prevladovali Italijani in Avstrijci.

Zeleni Slovenije v Izoli

IZOLA - Vodstvo Zelenih Slovenije si je konec prejšnjega tedna ogledalo izolsko občino. Po njihovem mnenju so tukaj glede varstva okolja najbolj sporne ladjedelnica, marina in predvidena trasa obalne ceste. Izolski ladjedelnici zamerijo predvsem to, da kvari videz zaliva, zelo kritični pa so bili tudi v Marini. Predstavniki Marine so jih seznanili z ukrepi za varovanje čistega morja, saj je končno to tudi v njihovem interesu. Glede poteka obalne ceste pa Zeleni menijo, da je nesprejemljivo, da jo bodo speljali ob morju, in predlagajo tunel.

Novice zbral Boris Vuk

SPOMLADANSKO UREJANJE OKOLJA / AKCIJA

Zapuščene hiše in povožene zelenice

Čistilna akcija spričo pomanjkanja ekološke zavesti kajpak ne more obroditi sadov

POSTOJNA - Tudi v postojnski občini naj bi se včeraj (a se zaradi slabega vremena ni) začela tradicionalna akcija spomladanskega urejanja okolja, ki se bo končala 22. aprila, ob dnevu Zemlje. Priprave na akcijo so pokazale, da je za res- cisto in urejeno okolje treba postoriti še marsikaj drugega, kot le odstraniti odpadke in zasadi- diti cvetje.

Na nekatere težave v zvezi s tem so opozorili občani na sestanku s predstavniki krajevnih skupnosti, ki ga je pred začetkom akcije pripravil

občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora. Izpostavili so dejstvo, da je ekološka za- vest pri nas še vedno na zelo nizki ravni, zlasti pri odraslih, zato rezultati spomladanskega čiščenja niso vidni več kot le nekaj dni.

Opozorili so tudi na vandalizem mladih, ki se siri in katerega tarca so vse pogostejše tudi urejene zelenice in cvetlične grede. Predstavniki Pivke so tožili nad soferji tovornjakov, ki zaradi pomanjkanja parkirnih prostorov svoja vozila puščajo kar na zelenicah. V Stranah

in tudi nekaterih drugih vaseh krajanje (pa tudi druge) zelo motijo stare, zapuščene hiše, ki s svojo neurejeno okolico kraju prav gotovo niso v ponos.

Hkrati pa so tudi opozorili na neurejeno kanalizacijo v nekaterih vaseh in se na vrsto drugih majhnih težav, ki se kako vplivajo na urejeno in cisto okolico.

Vsakoletna akcija pa teh težav ne rešuje, so ugotovili na sestanku, ceprav je za večino nastetih težav pravi naslov prav sekretariat za okolje in prostor. Prav tako so posebno poglavje divja

odlagališča, ki jih je v postojnski občini okoli 170.

Lani in letos jih je občina s pomočjo krajanov uspela očistiti pet, letošnji načrti pa so močno odvisni od denarnih zmožnosti proračuna.

Mateja Godejsa

IDRIJA / LOKALNA SAMOUPRAVA

Zahtev po spremembah sedanjih meja je vse več

Oblikovanje šestih novih občin

IDRIJA - V razpravah o bodočih občinah, ki so po krajevnih skupnostih na Idrijskem potekale sredi prejšnjega meseca, so se krajanji na zborih odločili za oblikovanje šestih novih občin. Na nekaterih mejnih območjih so se pokazali tudi različni interesi in želje krajanov, ki se želijo priključiti k sosednjim območjem, saj jih z njimi naravne poti bolj povezujejo.

Tako so se krajanji mejne krajeve skupnosti Zavratac zavzeli za to, da bi jim referendumsko vprašanje dopuščalo možnost, da se odločijo za priključitev k novi občini Godovci ali sosednjemu Logatcu. Nekaj krajanov Idrijskega, ki bi po sedanjih mejah tudi spadali pod območje godoviške občine, pa se želi priključiti k Ledinam in bodoci spodnjeidrijski obci-

ni. Tudi krajanji Sebeljskega Vrha se želijo priključiti k občini Spodnja Idrija in ne k Cerknemu, kamor bodo vključene Sebelje. Tudi pri zahtevah nekaterih prebivalcev Kanomeljskega, Razpotja in obrobja Gornje Kanomlje, ki si želijo priključitve k idrijski mestni občini, gre le za manjše spremembe »lokalnih« meja znotraj sedanjih krajevnih skupnosti. Drugačne pa so zahteve nekaterih prebivalcev Mrzlega in Cerkljanskega Vrha, ki sedaj spadajo pod idrijsko občino, v bodoče pa se želijo priključiti k sosednjim Zirem, saj so zanje bližje.

Kako bo te predloge upoštevala vladna služba za lokalno samoupravo, ki pred napovedano četrtkovno izredno sejo parlamenta pripravlja strokovno podlago za

odločanje v državnem zboru, nam je povedal svetovalec vlade dr. Dušan Verbič. Zagotovil nam je, da bo služba pri oblikovanju referendumskih območij upoštevala vse pripombe in izraženo voljo občanov, dokončno pa bo o njih odločal državni zbor. Tudi po odločanju v državnem zboru bo na morebitne sporne predloge v sedemdnevnem roku se možno dajati pripombe, ki jih bo njihova služba od primera do primera preučila. Sicer pa so po besedah dr. Verbiča v tem času prejeli okrog 1700 zapisnikov in predlogov za oblikovanje referendumskih območij, na podlagi katerih bo izdelan celovit kartografski posnetek želja in odločitev krajanov na njihovih zbiorih.

Roman Bric

KOSOVELOVA KNJIŽNICA

Nemogoče delovne razmere

Občinske in republiške oblasti se še vedno niso zganile

SEŽANA - Sezanska Kosovelova knjižnica se kot večina knjižnic na Primorskem, ki se nahajajo v starih zgradbah, ubada s hudimi težavami, za katere mnogi obiskovalci niti ne vedo. Zaradi prostorske stiske in nemogočih delovnih pogojev je pred leti postalo stanje tako nevzdržno, da je pri reševanju problema morala posredovati sezanska občina.

V stavbi, kjer je knjižnica, je dodelila prostore v prvem nadstropju, ki bi jih bilo treba adaptirati. Za adaptacijo so izdelali vse potrebne načrte in upoštevali vse normative. Vmes je posegla vojna in občina je ostala brez potrebnih sredstev, republiške oblasti pa se čedalje manj zanimajo za vse, kar se dogaja

zunaj Ljubljane. Z veliko zavzetostjo občine in tudi same knjižnice so vendarle preuredili prostor za čitalnico, ki služi tudi za prireditve in razstave. Knjižnico so ocenili strokovnjaki, ki pravijo, da zaradi stare stavbe ni gotovo, ali bodo tla vzdržala veliko tezo (pri adaptaciji čitalnice se je izkazalo, da so grede gnile). Zaradi varnosti obiskovalcev so to že sporočili sezanskemu izvršnemu svetu in zaprosili za sredstva za ureditev prostorov. Hkrati prosijo vse predstavnike strank in ostale delegate SO Sezana ter številne redne obiskovalce, da pomagajo pri reševanju tega problema, saj je knjižnica kulturna ustanova, ki skrbi za kulturno osveščanje mlajše in tudi starejše generacije. (B. S.)

Večer za Istro

SEŽANA - Kosovelova knjižnica je v sodelovanju s Kulturnim klubom Istria v krajevnih knjižnicah v Hrpe- ljah za nočjo pripravila literarni večer, posvečen Istri. Na njem bo pisatelj Marjan Tomsic predstavil svojo zadnjo knjigo Zrno od Frmentona, sodelovali pa bodo še profesorici Jasna Cehron in Alferija Brzan ter Karlo Kocjančič in Istrski muzikanti. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi likovno razstavo z deli Grete Petnik, ki bo odprta do konca aprila. (A. Z.)

INTERVJU / GLASBENIK ŠTEFAN BEMBI

»Vsak umetnik živi v sodobnosti«

Tokrat kot soorganizator festivala

Včeraj se je v Benetkah pridelal Venice piano festival, na katerem bodo koncertirali znani pianisti in pa izbrani gojenci različnih klavirskih sol. Pobudnik tega mednarodnega klavirskega srečanja je prof. Aquiles Delle-Vigne, ki poučuje na Ecole Normale de Musique de Paris in je obenem umetniški vodja Mozarteuma v Salzburgu. Med organizatorji je tudi prof. Stefan Bembi, slovenski glasbenik in koncertant iz Trsta (na sliki), ki mu je bila poverjena odgovornost za stike z javnostjo.

Vas študijski curriculum vključuje različne instrumente.

»Svojo glasbeno pripravo sem pričel na soli Glasbene matice v harmonikarskem razredu prof. Eliane Zajec, pod mentorstvom katere sem leta 1980 dosegel prvo mesto na svetovnem tekmovanju na Dunaju. Takrat harmonika ni bila priznani instrument na konservatoriju, zaradi tega sem segel tudi po drugih glasbilih. Pod vodstvom prof. Uga Zalunarda končujem studij orgel in orgelske kompozicije. Leta 1987 sem odlično diplomiral iz klavirja v razredu prof. Massima Gona na tržaškem konservatoriju. Kot zadnje pa bi se omenil,

LUISA ANTONI

da se ukvarjam tudi s solo-petjem.«

Ali so vam tako različne glasbene možnosti ponudile različne izkušnje?

»Seveda. Vsak instrument ima različne ekspresivne možnosti, vrline in slabosti; obenem pa vsako glasbilo nosi s sabo različen svet. Vsakemu, ki se želi ukvarjati z glasbo bi svetoval, da se ozre tudi po drugih instrumentih, saj je dandanes velika hiba predvsem italijanskih solskih struktur, da je glasbena priprava preveč deljena na področja, ki nimajo medsebojnih stikov.«

V tem trenutku se ukvarjate z organizacijo tega mednarodnega festivala; ali bo ta postala vaša glavna dejavnost?

»Najprej se imam za glasbenika v najširšem pomenu besede. Moj glavni instrument je klavir, saj sem se po diplomski nadaljno izpopolnjeval s prof. Aquilesom Delle-Vigne in zaključil klavirski studij na Ecole Normale de Paris; sedaj pa nadaljujem na zavodu Musica Artis School v Bruslju.

Vendar sem trdno prepričan, da ni izvajalec oziroma umetnik izven da-

našnjega sveta, vsak glasbenik namreč živi v sodobnem svetu. Zaradi tega mislim, da v glasbeno dejavnost spada tudi tako delovanje, ki ni izrecno in izključno izvajanje glasbe, ampak je ponujanje glasbenih možnosti bodisi publici kot tudi drugim izvajalcem. Iz tega razloga mislim, da lahko izvajalec seže tudi v organizacijo takih pobud in s svojimi idejami in pomisleki obogati celotno strukturo.«

Ali vam taka organizacijska dejavnost odjeda čas študiju glasbe?

»Včasih je tudi tako. Osebnost pa se rade volje deloma odpove svojemu študiju, ker sem prepričan, da živimo dandanes globoko preobrazbo glasbene sveta; "veliki" recital "velikega" mojstra je predalec od današnjih potreb in je torej ostanek preteklega načina muziciranja. Dandanes ob generacijski spremembi vodilnih kadrov prihaja na dan tudi potreba po koncertih, ki bi se odvijali v manjših centrih in bi dovolili občinstvu, da stopi v tesnejši stik z izvajalcem. Upam, da bom lahko s svojo izkušnjo na koncertnem področju pripomogel k taki spremembi.«

LAHKA GLASBA / TRŽAŠKI NASTOP SKUPINE LE ORME

Ko so spomini v glasbi prijetni

V tržaškem Gledališču Miela se obeta izredno bogat in raznolik glasbeni april s številnimi koncerti glasbenikov različnih zvrsti, struj in generacij. Omenimo naj le klasičnega kantavtorja Sergia Endriga, kvartet Giovane Marini s skladbami, ki imajo močan etnomuzikološki poudarek, in ansambel Area, eno najpopularnejših italijanskih folk-rock skupin iz sedemdesetih let.

V istem obdobju je nastala tudi skupina Le Orme, ki je v soboto z dvojnimi koncertom, popoldne in pozno zvečer, odprla ta zanimivi glasbeni niz. Pravzaprav je nastala se prej, v drugi polovici šestdesetih let, ko so bili v Italiji tovrstni glasbeni ansambli izredno popularni in so rocku se rekli »beat«. Zgledovali so se zlasti po angleskih skupinah, predvsem po velikih Beatlesih, a tudi po drugih, kot so, denimo The Shadows. Prav slednja je pustila svoj pečat na imenu skupine Le Orme, ki so italijanski prevod »ombre« rahlo predelali v »orme«.

Kakor koli že, popularnost skupine je zrasla zlasti v sedemdesetih letih, ko je za dalj časa zasedla prva mesta v lestvici najbolj prodanih plošč in prejela tudi dve zlasti plošči. V svojih skladbah je skupina združevala tako sugestivno baročnost kot

pozornost do novih tehnoloških prijemov, ki jih je privedla do tega, da so med prvimi v Italiji snemali v tujih moderno opremljenih studijih in tudi sodelovali s tujimi glasbeniki, kot sta, denimo, Peter Hammil in Paul Witthead. V spomin italijanskih poslušalcev pa so se zapisali predvsem z nežnimi baladami, ki pripovedujejo o vsakdanjih intimnih doživljajih in o pravljicno obarvanih tematikah, kot so Sguardo verso il cielo, Una dolcezza nuova in Un uomo di pezza. Med LP ploščami pa je največ uspeha dosegla z albumom Collage, v katerem so v svojo glasbo vključili tudi odlomke iz skladb klasičnih skladateljev, kot sta Mozart in Bach.

Skupina Le Orme steje sedaj stiri člani in sicer pevca Alda Tagliapietro, ki igra tudi kitaro in bas kitaro, bobnarja Michija Dei Rossija, klaviaturista Micheleja Bona in Francesca Sartoria pri klavirju. Skupina že dalj časa ni posnela nove plošče, vendar zaradi tega ni prenehala delovati, nasprotno. Zelo veliko nastopa v živo, tako da ima se vedno precej občudovalcev. S sobotnima koncertoma v Mieli je zaključila zimsko sezono, obenem pa so člani napovedali skorajšnji začetek poletne. Spo-

red je obsegal izbor skladb iz za skupino zlatih sedemdesetih let, kot so Maggio, Felona, Gioco di bimba, Se io lavoro. Tako je bil koncert neKaksen skok nazaj v preteklost, tako zvočno kot tudi vizualno, brez velike pozornosti na scenskih efekti, ki so izredno preprosti in nekoliko »zastareli«.

Oba nastopa sta privabila veliko poslušalcev, ki so se pripeljali tudi od drugod, celo iz Milana. Bilo je veliko stiriadesletnikov, ki se skupine spominjajo iz svoje mladosti, a tudi veliko mlajših, ki so jo odkrili pozneje. Da so jo vsi dobri poznali, ni bilo dvoma, saj so pesmi spoznali že po prvih akordih in navdušeno ponavljali refren, kar v Trstu ni pogosto. Navdušenje je na koncu doseglo višek, saj so skupino se trikrat priklicali na oder in si priborili ponovitev pesmi Cemento armato in zlasti Sguardo verso il cielo.

Pred skupino je z nekaj pesmimi nastopil 21-letni kantavtor Paride Pezzolato iz Padove, ki je doslej prejel kar precej priznanj s strani kritikov in na različnih natecajih. Tudi v Trstu je dokazal, da mu na manjkata ne temperament ne glas.

(vat)

Skupina Le Orme med sobotnim nastopom v tržaškem gledališču Miela (Foto Krizmančič)

PLOŠČE / ŠESTNAJST HITOV V IZVEDBI SLAVNIH INTERPRETOV

Poklon Curtisu Mayfieldu

Ameriški glasbenik se je pred štirimi leti tako hudo ponesrečil, da je popolnoma paraliziran

ALES WALTRITSCH

polnil. Bila so leta, ko je soul glasba temnopoltih Američanov pršla na površje, leta, v katerih so Gladys Knight, The Supremes, The Temptations, mladi Stevie Wonder in številni drugi kraljevali na vseh lestvicah. V tem okolju je zrasel tudi Curtis Mayfield, ki se je hitro izkazal za odličnega pisca soul hitov. Z Jerryjem Butlerjem je sestavil skupino The Impressions, ki je dosegla tudi nekaj vidnih uspehov. V prvih letih sedemdeset let je tudi sam Mayfield dosegel

dober uspeh z glasbo filma Superfly, nakar se je podal v kariero producenta in talent-scouta, vsakih nekaj let pa tudi sam posnel kako ploščo.

Ameriška glasbena scena se mu mora zahvaliti za številne hite, ki jih so sedaj posneti na plošči A Tribute to Curtis Mayfield. Pri tem albumu je sodelovalo veliko število glasbenih zvezd s celega sveta, ki so za to priložnost posnele šestnajst Mayfieldovih hitov. Kot prvo lahko poslušamo Gladys Knight

s skladbo Choice of Colors, Stevie Winwood in Jim Capaldi sta zapela pesem It's all Right!, Lenny Kravitz pa hit Billy Jack. Na plošči je tudi skladba Let's Do It Again, katero poje Curtis Mayfield sam. Svoj poklon temu aovtrju so dali tudi Whitney Houston (skladba Look Into Your Heart), Bruce Springsteen (Gypsy Woman), Aretha Franklin (The Makings Of You) in B.B. King (Woman's got Soul).

Tudi angleska rock scena je zelo dobro prisotna: Erich Clap-

ton poje pesem You Must Believe Me, Phil Collins hit I've Been Trying, Elton John pesem Amen, Rod Stewart in Ron Wood pa skladbo People Get Ready. Izbor dopolnjujejo se Stevie Wonder (I'm The One Who Loves You), Tevin Campbell (Keep On Pushin'), skupina The Isley Brothers (I'm So Proud), Bradford Marsalis (Fool For You) in Narada Michael Walden (If There's A Hell Below, We're All Going To Go). Izbor pesmi je zelo dober, številna slavna imena pa so se dodaten razlog, da se to ploščo zares splača imeti.

»Želim izraziti najglobljo zahvalo vsem umetnikom, producentom in glasbenikom, ki so v to ploščo vložili svoj talent, trud, čas in ljubezen. Z golimi besedami ne morem popolnoma izraziti vse radosti, ki sem jo začutil, ko sem slisal svoje pesmi v vaši izvedbi.« S temi besedami se je zahvalil Curtis Mayfield, ameriški glasbenik, katerega kariera se je pred štirimi leti zaradi nesreče, v kateri je ostal popolnoma paraliziran, tragično prehitro zaključila.

Curtis Mayfield se je rodil pred 52. leti v Chicagu, mestu v katerem se je tudi glasbeno izpo-

JUŽNA AFRIKA / IZGUBLJENA GENERACIJA ČRNIH SLUŽABNIKOV IN SLUŽKINJ

Ostanki dneva ali ostanki fevdalizma

JOHANNESBURG - Ostanki dneva, film o gospodarjih in služabnikih, je bil pri podelitvi oskarjev izpuščen, vendar se v Južni Afriki vrti in vrti - v živo. Na zgornje in spodnje nadstropje razdeljen svet domače postrežbe je nesporen dejstvo življenja, ki bo po vsej verjetnosti preživel tudi prve vseserane volitve prihodnji mesec.

Film o veliki hiši, njenem gospodarju in osebi v umirajoči angleski družbi med obema vojnama se tu predvaja pešicam gledalcev, vendar bolj prodorni niso zgrešili pucice, ki leti na zaključek določenega obdobja tudi v Južni Afriki. »Film govori o zrušitvi družbe, ki temelji na nezasluzenem bogastvu in privilegijih, ter o tragediji tistih, ki jim ob tem ni uspelo na novo zastaviti svojih življenj,« pise filmski kritik Barry Ronge za Sunday Times. »Morda gre za Anglijo v tridesetih, gre pa tudi za Južno Afriko danes.«

Kako je bilo nekoč v Angliji, lahko danes vidimo le še na televiziji, v Južni Afriki pa so milijoni odvisni od domače postrežbe, bodisi za prehrano bodisi za življenjsko pomoč. Ekonomisti ocenjujejo, da je v državi več kot dva milijona kuharjev, služkinj, vrtnarjev in drugih služabnikov, ki skupaj predstavljajo približno deset odstotkov aktivnega prebivalstva. Vsak od njih lahko s svo-

jim zaslužkom podpira največ pet družinskih članov, s svojim delom pa prav toliko pripadnikov »zgorjega nadstropja«.

V Južni Afriki služabnikov nimajo le bogate hiše. Cetudi je večina gospodarjev in gospodaric belci imajo lahko služabnika - ta sistem ni povsem rasno razdeljen. Od domače postrežbe je najbolj odvisnih pet milijonov belcev. Le malokateri gospa zjutraj vstane brez skodelice čaja, ki jo prinese postrežnica, in malo gospodov ali njihovih otrok gre zjutraj na delo ali v solo brez zajtrka, ki ga pripravi kuhar, ali cevčev, ki jih očisti dekla. Na letalu iz Londona v Johannesburg je videti dva bela otroke, ki sedita v varstvu temnopolte varuske, njuna starša pa se le kdaj pa kdaj ozreta nazaj prek kozarcev za sampanjec, medtem ko prisostvujeta poslovnemu sestanku.

Risani strip v časopisu z naslovom Gospa in Eva, ki govori o odnosu med Angležinjo in njeno temnopolto služabnico, je postal uspešna predmet, kjer se redkokatera bela družina usede za mizo brez tihe navzočnosti služabnika/-ce. Kritik Ronge je v intervjuju dejal, da ga je v filmu najbolj prizadelo »popolno nerazumevanje gospodarjev za življenje služinčadi« in vzporedni pojav v današnji južnoafriški družbi.

Prizor iz filma Ostanki dneva, katerega zgodba se v Južni Afriki vrti v živo

»Stavil bi, da gospodarice v belih domovih večino nimajo pojma o zasebnem življenju svojih služkinj. Enako kot v Angliji pred drugo svetovno vojno« tudi tu obstaja dekadentni aristokratski sloj.

Sprememba v Južni Afriki bo počasna in verjetno boleča. Tu ne prihaja do nagle industrializacije, ki je postrežne razrede v predvojni Angliji pripeljala do samostojnosti in relativno udobnega življenja. Obstaja »izgubljena generacija« crncev, ki niso usposobljeni za nobeno drugo delo razen postrežbo. Povsem ločena vzgoja je poskrbela za to, da so milijoni crncev obiskovali šole, kjer je bil v

učnem programu tudi pouk loščenja pohistva in zlaganja posode.

Neil Coleman, predstavnik konfederacije južnoafriških sindikatov, meni, da ta sistem predstavlja ostanek polfevdalne ureditve, kjer služinčad velja za hišno lastnino, ki je priklenjena na svoje gospodarje ne le zaradi plačila, temveč pogosto tudi zaradi strehe nad glavo in hrane. Hišni odnosi se spreminjajo s prihajajočo demokracijo, delovni čas in plača se izboljšujeta. Gospodarstvo se ne osredotoča več na rasno diskriminacijo, temveč na poceni delovno silo. Baleka Kgotsile, članica Afriškega narodnega kongresa

(ANC), ki bo po vsej verjetnosti zmaga na prihajajočih volitvah, pravi, da bo temnopolta vlada izboljšala delovne pogoje za služabnike, vendar ni razumno pričakovati, da se bo sistem zrušil skupaj z vladavino belcev. »Bodimo realistični,« pravi. Služinčad pomeni dragoceno oskrbo, po kateri je veliko povpraševanje. Tudi sama ne bi mogla preživeti toliko časa na delu pri ANC, če ne bi doma njenih pet otrok varovala služkinja. »Scasoma bo to verjetno izumrlo, a bo trajalo še desetletje ali dve. Južnoafriška družba je v mnogih pogledih zelo nazadnjaska.«

Rodney Pinder / Reuter

Skoki čez plot so za Čehe nekaj povsem normalnega

zbohotila tudi produkcija video pornografije. Svoboda je botrovala tudi pojavu »masažnih salonov«, kjer nudijo tudi erotične usluge in so največkrat v zasebnih rokah, vendar z dovoljenjem mestnih oblasti. Neka druga javnomnenjska raziskava je pokazala, da se za prepoved prostitucije zavzema več žensk kot moških: 1627 vprašanih moških se o tem vprašanju ni jasno opredelilo. Weiss je povedal, da so Čehi dobro seznanjeni s spolnimi boleznimi in aidsom, kljub temu pa se izogibajo kontracepciji.

»Menim, da jih večina ne uporablja kontracepcijskih sredstev, čeprav se zavedajo okužb,« je povedala Zakova. »Večina moških se izogiba kondomov; prvič zato, ker njihova

uporaba zmanjšuje možnost, drugič pa zato, ker so češki kondomi neprijetni za uporabo.«

Na Češkem je razmeroma lahko dobiti dovoljenje za prekinitve nosečnosti. Weiss je povedal, da je število abortusov precej visoko: na leto pride 40 prekinitev nosečnosti na 1000 žensk. Stevilka je precej višja kot na Zahodu, kar gre pripisati tudi pomanjkljivi spolni vzgoji, kajti v solah je predmet spolne vzgoje neobvezen.

»Mnogi povsem napačno mislijo, da je mogoče aids dobiti že s poljubljanim ali z uporabo javnega stranišča. Kar 20 odstotkov ljudi namreč meni, da se bolezen prenaša tudi na tak način,« je izjavil Weiss.

Jeremy Smith / Reuter

ANGOLA / BEGUNC

Ko izgine tudi upanje

Na tisoče lačnih v puščavi čaka na vrnitev domov

CAXITO (Angola) - »Boa esperanca« pomeni v portugalscini »upanje«, vendar angolski begunci dvomijo, da se bodo lahko še kdaj vrnili v svoje vasi.

»Najhuji problem je pravzaprav neznosna vročina,« je izjavila Buse Gomes. »Težko prenašamo tudi veter in prah ... najbolj se razveselimo vrča vode, ko se lahko vsaj malo umijemo.« Gomesova živi v begunskem taborišču, ki je pod upravo Visokega komisariata za begunce Združenih narodov. V različnih begunskih taboriščih živi več kot milijon Angolcev, ki so pravzaprav begunci v lastni državi.

V taborišču čakajo le na sončni zahod. Tudi otroci, ki imajo zaradi podhranjenosti rdečkaste lase, ne kažejo navdušenja nad igranjem. Prah, ki ga veter neusmiljeno razpihuje naokrog, pokriva prav vsako stvar. V taborišču, ki leži 50 kilometrov severovzhodno od glavnega mesta Luande, živi približno 45 tisoč ljudi in vsi nestrpnost čakajo, da se bodo lahko vrnili domov. »Cakamo, da bo končno spet mir. Preostane nam le - čakati,« je izjavila Gomesova. Mirovna pogajanja med predstavniki vlade in uporniškim gibanjem Unita, ki že več mesecev potekajo v Lusaki, jim pravzaprav nič ne pomenijo. Begunci bi se radi vrnili domov, radi bi obdelovali zemljo in živeli tako kot nekoč. Ker v taborišču ni dovolj vode, si sami ne morejo pomagati.

»Ves dan prezivim v sotoru; od poležavanja sem že utrujena, a kaj, ko nam drugega ne preostane,« je povedala neka druga begunka.

Res je, da so vladne sile prisilile k umiku enote Unita, vendar se prebivalci pokrajine Bengo ne

upajo vrniti domov, ker je to območje je zelo blizu frontne crte. Nsangu Mutomba se je rodil v Zairu in svoj dom je moral zapustiti takoj, ko so se vneli boji v provinci Shaba. Pred 15 leti je pribežal v vzhodno angolsko provinco Moxico in takrat je bil že dvakrat v begunskem taborišču.

»V Angolo sem prišel pred 15 leti, ker sem se želel naseliti v Moxico. Potem je prišlo do spopadov tudi tam in moral sem spet pobegniti,« je povedal.

»Pozneje so začeli pripadniki Unite napadati tudi severovzhodni del Benga, zato sem pribežal sem. Tu bom ostal, ne bom več bezal. Pocakal bom na mir,« je dodal.

Po podatkih Združenih narodov je v Angoli kar deset odstotkov prebivalcev beguncev v lastni državi. Večina je pribežala na območja, ki so pod nadzorom vladnih sil, kjer nudijo pomoč mednarodne humanitarne organizacije.

Angolska državljanska vojna traja že od leta 1975, ko je država dobila svojo samostojnost. Po vrsti sporazumov so se leta 1991 spet vneli boji, ker se Jonas Savimbi, vodja Unite, ni hotel sprijazniti z volinim porazom, čeprav so volitve potekale pod nadzorstvom ZN. S svojimi somišljeniki je začel napadati iz zasede.

Vojaki in policijske enote iz Caxite, mesteca, ki je od begunskega taborišča oddaljeno deset kilometrov, zagotavljajo, da so upornike potisnili daleč proti severozahodu. Kljub temu pa se begunci bojijo vrniti na domove, ker se bojijo gverilskih napadov pristavov Unite. »Ljudje ostajajo tu, ker se je nevarno vrniti,« je povedala glavna sestra Jose Kele.

Nicholas Shax / Reuter

ČEŠKA / SVOBODNA LJUBEZEN

Najbolj seksualno liberalen narod

PRAGA - Češki moške se obnašajo po česko, v skladu s svojim slovesom in naravo, kar so potrdile tudi raziskave javnega mnenja.

Njihov seksualni apetit je nenasiten in več kot polovica jih ima izvenzakonska razmerja. Strokovnjaki menijo, da se - čeprav jih večina ne uporablja kondomov in je abortus najboljša možna alternativa kontracepciji - večina Čehinje ne boji svobodne ljubezni. Podatek, ki ga je tedaj objavilo česko ministrstvo za zdravstvo, namreč kaže, da le 15 odstotkov od 60 odstotkov Čehov, kolikor se jih je zapletlo v »izvenzakonska razmerja«, meni, da niso ravnali v nasprotju z moralo.

»Moški imajo radi več seksualnih partneric in tudi sicer imajo na spolnost bolj liberalen pogled,« je zapisano v poročilu ministrstva.

»Ena od možnih razlag je morda ta, da so bili lju-

dje v komunizmu se najbolj svobodni na seksualnem področju in so zato imeli več partnerjev,« meni dr. Petr Weiss iz prškega Inštituta za seksologijo. Polovica Čehov si je že »privoščila« skok čez plot, povprečno si je vsak izbral osem različnih partneric. Češki predsednik Václav Havel, znan po svoji odkritosti glede moralnih vrednot, je javno priznal, da je imel več razmerij. Casopisi, ki brskajo po pepelu z upanjem, da bi odkrili največjo seksualno afero, so lani namigovali, da obstaja videoposnetek, na katerem je predsednik v »nedvoumnem položaju«. Havla podobna namigovanja niso razburila. Ko je leta 1992 neuradno komentiral govornice, da naj bi bil ameriški predsedniški kandidat ženskar, je Havel izjavil, da Clinton pač ne zna ravnati z ženskami.

»Se nobena ženska ni na novinarski konferenci govorila o meni,« je hudo-

mušno izjavil. Čehinje gledajo na to vprašanje precej pesimistično. Raziskava zasebne agencije DEMA je namreč pred kratkim pokazala, da 40 odstotkov od 1719 vprašanih Čehin v starosti nad 15 let obsoja skok čez plot, 63 odstotkov pa se jih izogiba naključnim odnosom. Raziskava je tudi pokazala, da je kar 40 odstotkov Čehov in Čehinje doživelo prvo seksualno izkušnjo na prostem, verjetno zato, ker so stanovanjske razmere v državi precej slabe. Na drugem mestu je seksualna izkušnja v domovih staršev.

»Čehi so najmanj odločni, ko gre prav za vprašanje seksa - le težko rečejo ne,« je izjavila 23-letna novinarka Alice Zakova.

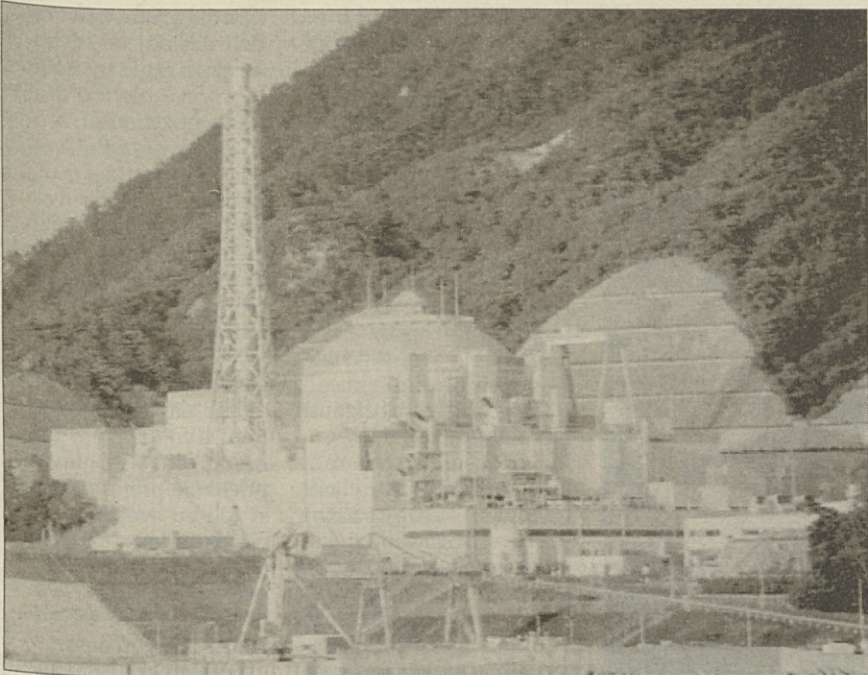
»Večina moških ima grdo navado: vsi so poročeni, istocasno pa imajo se ljubico in nikdar se ne bodo ločili.«

Po zametni revoluciji se je na Češkem močno ra-

JAPONSKA / KLJUB PROTESTOM NARAVOVARSTVENIKOV

Začel obratovati prvi oplodilni reaktor na hitre nevtrone

Kot gorivo rabi plutonijev oksid in uran - S takimi reaktorji bo Japonska po vladnih načrtih čez kako desetletje dosegla energetska neodvisnost

Jedrska elektrarna Monžu pri Tsurugi v japonski pokrajini Fukui (Telefoto AP)

TOKIO - Zaman so protestirali japonski naravovarstveniki in vsi nasprotniki jedrske energije, včeraj je namreč po osmih letih gradnje začel obratovati prvi oplodilni reaktor na hitre nevtrone, ki mu za jedrsko gorivo služi plutonijev oksid in uran. Jedrska elektrarna Monžu se nahaja v Tsurugi v pokrajini Fukui in bo lahko letno proizvedla do 280 tisoč kilovatnih ur. Tak reaktor daje več cepljivih jeder, kot jih porabi in je zato zelo varčen. Glavna njegova pomankljivost pa je uporaba plutonija, ki ima razpolovno dobo 3, 75 milijonov let. Nasprotniki jedrske energije obenem navajajo, da je varnost skrajno kocljiva, tako da

se razen Japonske nobena država ni odločila za tak tip reaktorja. Japonski jedrski znanstveniki pa poudarjajo, da je izraba jedrskega goriva v takih reaktorjih za 60% boljše kot v navadnih jedrskih elektrarnah na uran. Prav zato bo leta 2003 začel obratovati drugi oplodilni reaktor na hitre nevtrone. Tokio se trudi, da bi z jedrskimi elektrarnami dosegel energetska neodvisnost. Ze sedaj japonske jedrske elektrarne zagotavljajo 30% vse električne energije. Japonska trenutno kupuje plutonij v Franciji in Veliki Britaniji, čimprej pa bo poskusila sama proizvajati plutonij iz uranovih odpadkov svojih jedrskih elektrarn.

NOVICE

Mrtvi in ranjeni v požaru picerije

PARIZ - Pet oseb je izgubilo življenje in kakih deset je bilo ranjenih po požaru, ki je prejšnjo noč izbruhnil v neki piceriji v francoski Petite-Rosselle na meji z Nemčijo. Po ugotovitvah gasilcev so stiri osebe žive zgorele, peta pa se je ubila po skoku s tretjega nadstropja. Požar je izbruhnil v piceriji v pritličju, a se je takoj razširil na ostala tri nadstropja. (Telefoto AP)

Z navadno pištolo sestrelili helikopter

CAPETOWN - V crnskem mestu Tembisa med Pretorio in Johannesburgom so neznanec z navadno 9-milimetrsko pištolo sestrelili civilni helikopter, ki je nad mestom iskal ukradeni tovornjak. Pilot in trije potniki so bili le lažje ranjeni, enega so ljudje okrali, drugega pa pretepli, ko je ranjen ležal ob helikopterju. (Telefoto AP)

FRANCIJA / OBLETNICA

Komemoracija racije 44 židovskih otrok

PARIZ - Danes se bodo v vasi Izieu (vzhodni francoski departma Ain) spomnili 50. obletnice gestapovske racije, v kateri so zajeli 44 židovskih otrok od starih do 17 let ter sedem odraslih, ki so skrbeli za otroke. Predsednik Francois Mitterrand pa bo 24. aprila na dan deportacije otrok proti Auschwitzu (odrasle so namreč takoj postrelili) odprl »Hiso otrok iz Izieuja«. Iz Auschwitz se je vrnila le Lea Feldblun, ki so jo nečloveški poizkusi v taboriščni ambulanti za vedno zaznamovali telo in psiho.

Otroke so razne židovske družine spravile na varno v odmaknjeno vasico Izieu, ki se nahaja 80 kilometrov od Lyona. Sabine Zlatin, ki je uresničila to zamisel, se je na dan racije nahajala v Montepellieru, da bi organizirala evakuacijo otrok. Zenska je namreč izvedela, da je nekdo obvestil Gestapo o tem zatocišču. Njena požrtvovalnost pa je bila zaman. Ob zori 6. aprila 1944 so gestapovski agenti vdrli v poslopje in presenetili otroke in odrasle, tako da je le enem otroku uspelo zbežati.

TAJSKA / V BOJU PROTI ONESNAŽENJU

Hrupni tuk-tuki so zastareli

Proizvajati bodo začeli ekološke minitaksije na električni pogon

BANGKOK - Slavnim bangkoskim trokolesnim minitaksijem, ki jim pravijo tudi tuk-tuk zaradi hrupnega dvotaktnega motorja, bo kmalu odbila zadnja ura. Kalifornijsko podjetje Advanced Electric Car Technology Inc. (Aect) in tajsko podjetje Pholasith Industry Co. bosta junija začeli proizvajati ekološke tuk-tuke na električni pogon. Vozila bodo v peklenem bangkoskem prometu se vedno izredno koristna, novi ekološki minitaksiji pa bodo tudi pomagali v boju proti onesnaženju. Pri projektu bo sodelovala tudi ameriška ustanova za mednarodni razvoj (Aid), pri kateri menijo, da bodo novi tuk-tuki zgodovinskega pomena v boju proti prometnemu onesnaženju. Doslej so električna vozila vztrajno uporabljali samo na golfiscih.

Chaz Haba, predsednik Aecta, je izumil akumulator, ki je podoben tistim pri

prenosnih računalnikih in s katerim bodo tuk-tuki lahko prevozili 200 kilometrov s samo dvema amperoma. Tajska vlada bo skušala prepričati lastnike več kot 10.000 tuk-tukov, da svoja stara vozila zamenjajo z novimi, s tem da bo uvedla davčne olajšave in druge ugodnosti.

Podjetji, ki nameravata proizvesti od 300 do 500 ekoloških tuk-tukov mesečno, trdita, da je Bangkok samo začetek, saj bodo vozila izvažali tudi na Kitajsko, v Vietnam, Kambodžo in Nepal, kjer si celo v Katmanduju prizadevajo odpraviti prometno onesnaženje. Za podjetje Pholasith je združitev s kalifornijskim Aectom prava ekološka revolucija, saj so ravno pri tej družbi proizvajali dosedanje tuk-tuke. Vozila so celo izvažali v Azijo in Avstralijo, zato nimajo nobenega dvoma o tem, da bodo tudi novi ekološki tuk-tuki izredno uspešni.

RUSIJA / ČLOVEŠKA NAPAKA

Pilot ruskega airbusa je ob nesreči učil sina in hčerko letenja

To je ugotovila preiskovalna komisija s posnetkom rdeče in črne skatle

MOSKVA - V kokpitu airbusa-310 ruskega Aeroflota, ki je strmoglavil 22. marca v Sibiriji, je eden od pilotov učil pi-lotirati sina in hčerko. To je za tiskovno agencijo Itar-Tass sporočila preiskovalna komisija, ki je tako napravila konec govoricam in novinarskim ugibanjem. Da sta bila pred komandno ploščo ruskega airbusa otroka, je potrdil tako imenovani »voice recorder«, rdeča skatla, v kateri so posnetki vseh pogovorov v pilotski kabini. Človeško napako je potrdila tudi črna skatla (fly recorder), ki samodejno registrira vse podatke letenja. V nesreči pri sibirskem Novokuznjecku je 22. marca izgubilo življenje 75

oseb, med katerimi je bilo 23 tujcev. Casopisi so že prejšnje dni poleg raznih domnev navedli tudi možnost, da je kapitan ruskega airbusa učil svoja otroka, kako se upravlja z letalom. To domnevo, ki so jo baje potrdili reševalci, ki so v pilotski kabini našli tudi trupli dveh otrok, so seveda letalski strokovnjaki najodločneje demantirali. Vstop v kokpit je namreč nepoklicanim strogo prepovedan, a kaj, ko se piloti - in to ne samo ruski - pozvi-gajo na to prepoved. Nedavno je neka britanska preiskava ugotovila, da se predvsem med dolgimi poleti preko Atlantika dogajajo v kokpitih neverjetne reci.

KRIZA

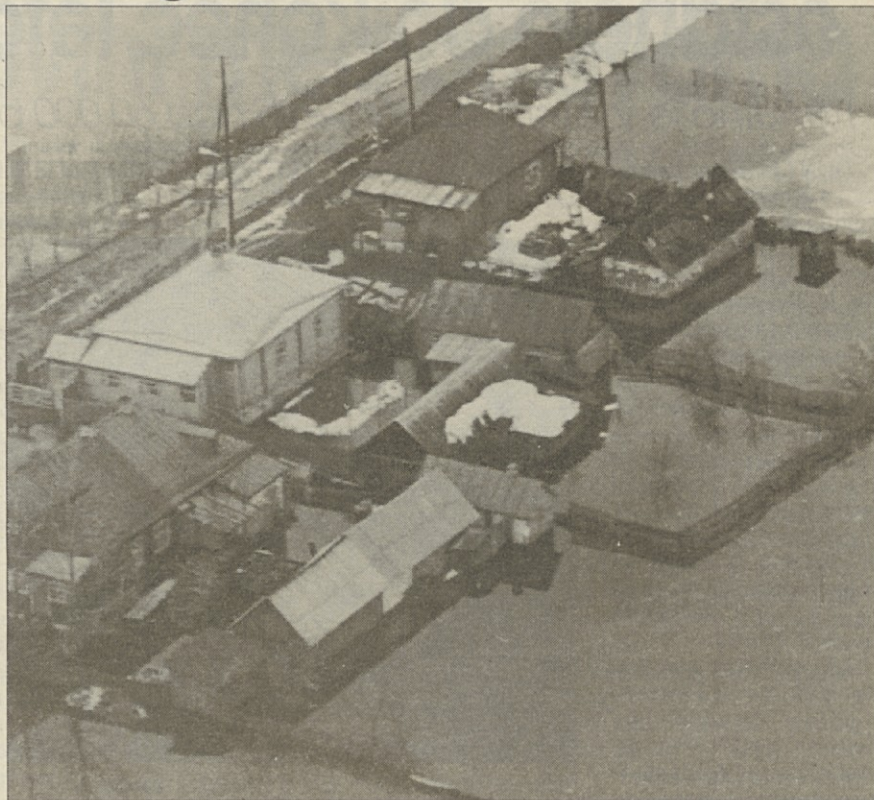
Ruski vesoljci brez plače

MOSKVA - Ruski vesoljci so bili v nekdanji Sovjetski zvezi privilegirana kasta, saj so po vsaki vesoljski misiji bili deležni nagrade, ki je znašala poprečno 10 tisoč rubljev (poprečna plača v SZ je bila takrat 110 rubljev). Imeli so poleg tega vse privilegije, ki so jih imeli visoki partijski in vojaški funkcionarji.

Danes ni več tako. Tudi vesoljce kot rudarje, zdravnike in toliko drugih kategorij je prizadela huda gospodarska kriza, ki pesti Jelcinovo Rusijo. Dva meseca po vrnitvi iz vesolja Vasilij Cibljov in Aleksandr Serebrjov namreč se nista dobila placila za njuno 200-dnevno bivanje v vesolju.

RUSIJA / POPLAVE

Volga pokazala zobe

Zaradi spomladanskega dežja in istočasnega kopnenja snega je Volga marsikje prestopila bregove. V Bobrovu, kakih 800 km od Moskve so morali izseliti mnogo družin

Današnja čudesa: jumbo in genetika

LONDON - Piramide danes niso več svetovno čudo. Danes obcudujemo letalo jumbo, Arnolda Schwarzeneggerja in kontracepcijsko tableto. Za novo lestvico čudes je poskrbela revija Esquire, ki je intervjuvala številne angleške predstavnike s področja znanosti in umetnosti oziroma kulture nasploh.

Na prvem mestu čudes 20. stoletja je brez dvoma letalo boeing 707 (jumbo), medtem ko je bila v antiki na prvem mestu piramida v Gizi. Na drugem mestu je superracunalka, na tretjem vesoljski teleskop, na četrtem pa človekova genetska karta. Sledijo kontracepcijske tablete, Schwarzenegger, predor pod Rokavskim prelivom, Benetke in Pariz.

NOVICE

Devet mrtvih v velikonočnem prometu

DUNAJ/CELOVEC - V velikonočnem prometu (od Velikega petka do vključno velikonočnega ponedeljka) je letos na avstrijskih cestah - v primerjavi z letom 1993 - bilo znatno manj smrtnih nesreč. Kot je sporočilo notranje ministrstvo, je letos izgubilo življenje devet oseb, medtem ko jih je lansko leto bilo 14. Nad 340 voznikom je bilo zaradi vinjenosti za volanom odvzeto vozniško dovoljenje (lansko leto 422), 38.573 voznikov pa je bilo kaznovanih zaradi prehitre vožnje (leta 1993: 37.697). Notranji minister Löschnak je nazadovanje števila smrtnih nesreč utemeljil s strogim nadzorom prometa s strani cestnih varnostnih organov in s slabim vremenom. Pozitivna je tudi bilanca na Koroskem, kjer velikonočni promet ni terjal nobenih človeških življenj.

Wendelin Weingartner izvoljen zadeželnega glavarja

INNSBRUCK - Deželni zbor zvezne dežele Tirolske je včeraj na svoji ustanovni seji po volitvah 13. marca letos izvolil za deželnega glavarja kandidata Ljudske stranke Wendelina Weingartnerja. Dose-danji deželni glavar je pri tajnem glasovanju dobil 27 od skupno 36 glasov. Weingartnerjeva namestnika sta Eberle (ÖVP) in socialdemokrat Prock, prvič v zgodovini pa sta v deželni vladi zastopani dve ženski. Kot znano, je Ljudska stranka pri volitvah sicer izgubila skoraj tri odstotkov glasov, kljub tem pa obržala absolutno večino tako v dežel-nem zboru kot tudi v sedemčlanski vladi.

Umrli gledališki in filmski igralec Kurt Meisel

DUNAJ - V 81. letu starosti je v avstrijski prestolnici umrl znani gledališki igralec Kurt Meisel. Poleg gledaliških nastopov je Meisel igral tudi v številnih filmih. V letih 1966 do 1970 je bil vodilni režiser ter namestnik direktorja dunajskega Burg-teatra, potem pa nekaj let intendant bavarskega državnega gledališča v Münchenu.

Socialdemokratska mladina zahteva sedež za Petra Kaiserja

CELOVEC - Interna razprava o zasedbi posanskih sedežev pri deželnozborskih volitvah hudo poražene socialdemokratske stranke na Koroskem se nadaljuje. Ker predsednik Socialdemokratske mladine (SJG) Peter Kaiser zaradi izgube treh poslanskih sedežev zaradi svoje uvrstitve na kandidadni listi skorajda nima izgledov za ponoven vstop v deželni parlament, mladinska organizacija stranke zdaj zahteva, da mora Kaiserju odstopiti sedež celovski kandidat in bivši tajnik stranke Franz Großmann. Le-ta je namreč se na večer deželnozborskih volitev sprožil razpravo o konsekvencah in dokaj jasno zahteval odstranitev Ambrozija in drugih vidnih koroskih socialdemokratskih politikov, kar se je medtem tudi zgodilo. Glede zahteve mladinske organizacije je Großmann sporočil, da ne misli odstopiti sedež v deželnem zboru, saj mu le-ta pripada po razvrstitvi na kandidadni listi, če se bo deželna svetnica Karin Achatz kot član vlade odpovedala deželnozborskemu mandatu.

KOROŠKA / POGAJANJA SPÖ - FPÖ

O glavarju še vedno vse odprto

Zernatto izoliran - Zeleni kritizirajo SPÖ

IVAN LUKAN

Pogajalski delegaciji socialdemokratske in svobodnjaške stranke tudi včeraj nista napredovali v vprašanju zasedbe položaja koroskega deželnega glavarja.

CELOVEC. Odločitev, kdo bo na Koroskem novi deželni glavar, tudi včeraj ni padla.

Po drugem pogajalskem krogu med socialdemokrati in Haiderjevimi svobodnjaki je očitno, da vsaka stran vztraja pri svoji zahtevi po zasedbi najvišjega političnega položaja, isto velja tudi za Ljudsko stranko stranko sedanjega deželnega glavarja Christofa Zernatta. Le-ta je s tem, da je zavrnil Haiderjev predlog o delitvi funkcijske dobe med ÖVP in FPÖ znesel v izolaciji.

Debata o delitvi funkcijske dobe deželnega glavarja pa kljub Zernattovim demonstrativnim izjavam se nikakor ni končala. Tako Haider kot tudi Ausserwinkler

včeraj sicer nista konkretno zavzela stališče do tega vprašanja, izključiti pa tako možnost tudi nista hotela. Novi designirani predsednik SPÖ Michael Ausserwinkler je samo odgovoril, da v tem vprašanju med socialdemokrati in svobodnjaki ni prislo do premikov stališč. SPÖ in FPÖ pa sta se zmenili nadaljevati s pogovori, predvsem glede bodoče razdelitve resorjev v deželni vladi.

Hkrati je bilo sporočeno, da obe stranki zaenkrat ne nameravata voditi pogovore oz. pogajanja s predstavniki ÖVP; to predvsem - tako Haider - po zaslugi Zernatta, ki zahteva najvišji položaj v deželi, čeprav je njegova stranka na Koroskem sele na 3. mestu.

Pogajanja med socialdemokrati in Haiderjem so v avstrijskem zelenem taboru izzvala dokaj veliko začudenje. Njihov poslovodja Peter Pilz je dejal, da kancler Vranitzky, ki odločno odklanja vsakršna pogajanja z Haiderjem, »nima več kontrolo nad korosko SPÖ«.

Medtem se vse bolj bliža 19. april, datum ustanovne seje novo izvoljenega deželnega zbora, vse bolj postaja pa tudi verjetno, da da tej seji deželni glavar se ne bo izvoljen. Le-ta namreč volijo poslanci deželnega zbora, pri čemer zakon predpisuje, da morata biti navzoči najmanj dve tretjini od skupno 36 poslancev. Novo razmerje v deželnem zboru je sledeče: 14 SPÖ, 13 FPÖ in 9 ÖVP.

MANJŠINSKE PRAVICE

Dvojezični napisi tudi na Gradiščanskem

Napoved glavarja Stixa

DUNAJ - Samo za postopno uveljavljanje dvojezičnosti pri krajevnih napisih se je zavzel gradiščanski deželni glavar Karl Stix (SPÖ). Gradiščanska Hrvatica in zelena poslanka v državnem zboru Terezija Stojšić v tem vidi umik gradiščanskih socialdemokratov in zopetno uveljavljanje v stranki zastopanih asimilantskih krogov, ki dvojezičnost odklanjajo.

Kot smo že poročali, se je novoustanovljeni hrvaški narodnostni sosvet soglasno izrekel za namescanje dvojezičnih krajevnih napisov v dvojezičnih občinah na Gradiščanskem. Deželni glavar Stix se je tozadevno v deželnem zboru pri razpravi o deželnem proračunu izrekel za pragmatično reševanje problemov in za pot previdnih korakov. Pozval je vse, naj sodelujejo »pri razvijanju poti, ki bi nasla kar najsiro akceptanco pri vseh generacijah«.

Vprašanje dvojezičnih napisov je občutljivo vprašanje - pri nemško govorečem prebivalstvu morda celo manj kot pri Hrvatih starejše generacije, je izpostavil Stix, ki je s tem v zvezi govoril o bojazni, ki da jo je treba postopoma odpraviti. Zato je Stix predlagal, naj dvojezične napise namestijo najprej samo v tistih občinah, v katerih je dana za to navedena priprava.

Zato je Stix predlagal, naj dvojezične napise namestijo najprej samo v tistih občinah, v katerih je dana za to navedena priprava.

ljenost prebivalstva. Pri tem naj ne bi postopali z glasovanji, temveč v okviru dialoga s prizadetimi.

Ce bi v dveh, treh občinah prišlo do uspešnega uvajanja dvojezičnih napisov, tako meni Stix, potem bi tudi v drugih občinah hitreje prišlo do pozitivnih premikov.

V primeru takojšnega postavljanja dvojezičnih napisov v celotnem dvojezičnem območju deželni glavar pričakuje proteste, zato si želi od zvezne vlade rok petih let, v katerem bi deželna vlada lahko postopoma uresničevala topografsko dvojezičnost Gradiščanske.

Manjšinska referentka in parlamentarna poslanka Zeleznih v avstrijskem parlamentu Terezija Stojšić je nato deželnega glavarja Stixa v tiskovni izjavi pozvala k nekoliko bolj pogumnemu nastopanju.

Predstavniki socialdemokratske stranke na Gradiščanskem v narodnostnem sosvetu za hrvaško manjšino v Avstriji pri Uradu zveznega kanclerja da so se izrekli za namescanje dvojezičnih krajevnih napisov.

SPÖ se naj zdaj ne podaja spet na pot zastarelih in protimanjšinskih stališč, s katerimi so v preteklosti nekateri asimilantski politiki hrvaskega poroka (tako imenovana skupina župana Robaka) preprečevali dvojezičnost. I.Schellander

AVSTRIJA / NOTRANJI MINISTER FRANZ LÖSCHNAK:

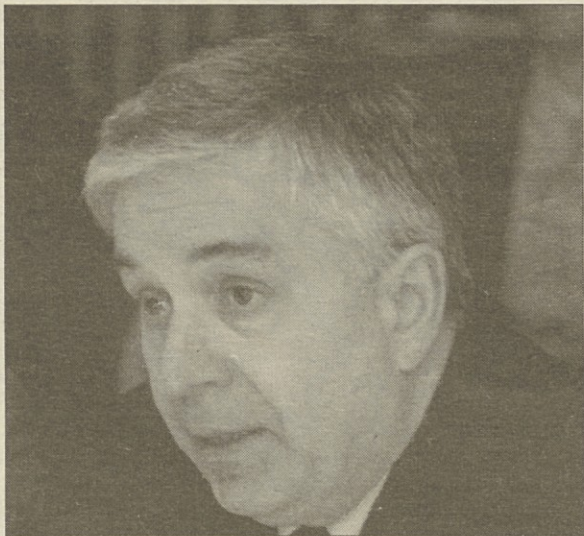
»Vojni begunci iz Bosne lahko ostanejo do konec leta 1994«

Trenutno je v Avstriji nastanjenih nad 60.000 beguncev iz BiH

DUNAJ - Vojni begunci iz Bosne in Hercegovine da lahko ostanejo v Avstriji se do konec letosnjega leta, potem pa naj bi se - vsaj po izjavi avstrijskega notranjega ministra Franza Löschnaka - začela akcija vrnitev teh beguncev v njihov domovino.

Notranji minister je v intervjuju za avstrijsko radio (ORF) dejal, da bodo v Avstriji začeli z načrtovanjem akcije za vrnitev beguncev, zlasti, če bi se vojna v naslednjih mesecih končala.

Akcija vrnitve beguncev v Bosno in Hercegovino naj bi stekla v sodelovanju z Visokim sekretariatom Organizacije združenih narodov (OZN) za begunce. Notranji minister je s tem v

Notranji minister Löschnak je podaljšal dovoljenja.

zvezi se dejal, da ne bo slo za »nikakršno depor-

tacijo, temveč da so bo zadeva razrešila v dia-

logu z begunci iz območja nekdanje Jugoslavije«.

Po podatkih notranjega ministrstva je trenutno v Avstriji nastanjenih nad 60.000 vojnih beguncev iz Bosne in Hercegovine, od tega ima delovno mesto 9500. Približno 20.000 beguncev iz Bosne in Hercegovine pa so - tako minister Franz Löschnak - »spodobni za delo«.

Avstrijski notranji minister je v pogovoru za avstrijski radio tudi priznal, da obstajajo večje težave pri namestitvi vojnih beguncev iz Bosne in Hercegovine, predvsem ker se zvezne dežele ne v zašelenem obsegu vključijo v reševanje problema, kot si to mislili v ministrstvu za notranje zadeve.

LITERARNI VEČER

Srečanje s slovenskim avtorjem Ferijem Lainščkom

Predstavitel v tinjskem domu

CELVOEC - Danes, v sredo, 6. aprila, se bo v domu »Sodalitas« v Tinjah ob 19.30 uri nadaljevala serija literarnih večerov, ki jo pod geslom »Nasa beseda - nasa domovina« prirejata v sodelovanju tinjski prosvetni dom in Slovenski spored avstrijske radiotelevizije (ORF) v Celovcu.

Doslej so literarne večere oblikovali pisatelji Milos Mikel, Igor Torkar, Boris Pahor in pesnik Milan Jesih.

V središču srečanja s plodovitim slovenskim avtorjem Ferijem Lainščkom bo predstavitev romana »Namesto koga roza cveti«. Za svoj roman, ki z veliko ljubeznijo govori o

ogroženem ciganskem plemenu v Prekmurju, je Feri Lainšček leta 1992 dobil Kersnikovo nagrado in obenem je roman bil razglašen kot najboljši slovenski roman leta.

Lainščekov roman »Namesto koga roza cveti« je bil tudi izhodišče za celovečerni slovenski igrani film, ki bo prav v teh dneh dokončan.

Pri celovski Mohorjevi založbi pa bo čez kratko izšel prevod romana v nemščini.

Danasnji literarni večer oz. pogovor z avtorjem, ki bo tudi bral iz svojega nagrajenega romana, bo moderiral kulturni urednik ORF Horst Ogris.

AVSTRIJA

Vranitzky verjame v večino za EU

DUNAJ - Zvezni kancler Franz Vranitzky je v pogovoru za avstrijsko tiskovno agencijo (APA) izrazil prepričanje, da se bodo Avstriji na referendumu odločili za pristop k Evropski uniji.

Dejal je, da je zvezni vladi uspelo pridobiti predstavnike iz različnih političnih taborov ter hkrati v zvezi z Evropsko unijo (EU) poudaril, da izolacija Avstriji zagotovo ne bi pomagala, zagotovo bolj škodovala.

Kot znano, bo glasovanje o pristopu k Evropski uniji izvedeno predvidoma 12. ali 19. junija letos, volilno pravico pa bo imelo približno 5,4 milijona Avstrijcev in Avstrijek.

Po anketah bo izid glasova ja zelo tesen.

SPREMEMBE V VLADNI KOALICIJI

Preloženo glasovanje o novi ministrici za delo

LDS napoveduje, da bodo pogajanja o novi vladi končana ob koncu aprila - Še vedno obstajajo tri možnosti

LJUBLJANA - Predsednik vlade Janez Drnovsek je včeraj poslal pismo predsedniku državnega zbora Hermanu Rigelniku, v katerem predlaga, naj parlament o razresitvi ministrice za delo Jozice Puhar in imenovanju nove ministrice Rine Klinar odloči na svoji aprilski seji. Hkrati premier poudarja, da »predloga za razrešitev ministrice ne namerava umakniti«.

S tem je predsednik vlade ugodil prošnji združene liste, naj zaneseno »zamrzne« svoj predlog zamenjave na celu resorja za delo - dokler ne bodo končana pogajanja o morebitnih spremembah v vladni koaliciji. Imenovanje nove ministrice je namreč že na dnevnem redu marčevske seje in bi se tako moralo zgoditi že v prihodnjih dneh. Če pa bo Rigelnik ugodil mandatarjevemu predlogu, bo državni zbor preložil odločanje na aprilsko sejo, ki se začne čez dva tedna.

Ob koncu aprila pa naj bi se vendarle že zaključila tudi koalicijska pogajanja o prihodnji ureditvi razmerij med »veliko vladno trojico«. To je na včerajšnji redni tiskovni konferenci liberalne demokracije potrdil generalni sekretar stranke Gregor Golobič, ki je povedal, da pred sejo sveta LDS 15. aprila in pred letno konferenco krščanskih demokratov 21. aprila »ni pričakovati definitivnih odločitev«. »Organi LDS se bodo prav gotovo zavzemali za krepitev tistih političnih sil, ki so se doslej izkazale kot zmerne in ki vidijo znotraj sistema prave poti za razreševanje odprtih vprašanj in za stabilen razvoj države,« je se dejal Golobič, ki sicer meni, da je ob vprašanju, kaksna bo no-

va vlada, nujen razmislek strank predvsem o vprašanih geometrije slovenskega političnega prostora in razporeditve strank znotraj njega.

Kot je znano, bi po nekaterih interpretacijah »uravnoteženje političnega prostora«, o kateri po zamenjavi Janeza Janše pogosto govori predse-

dnik vlade Drnovsek, lahko zagotovila samo izključitev združene liste iz velike vladne trojke. Prav to zahteva tudi krščanska demokracija, ki bo - mimogrede - v četrti o svojem položaju v vladni koaliciji spet govorila na sestanku sveta stranke. Do takrat se bodo predstavniki LDS in SKD zagotovo že srečali, vendar pa kaj več kot samo začetek pogajanj ni pričakovati. Tudi zato, ker sta oba predsednika strank v tujini - Lojze Peterle v Grčiji, Janez Drnovsek pa v Bostonu, od koder se bo predvidoma vrnil sele ob

koncu tedna. Tako v prihodnjih dneh zagotovo tudi se ne bo sestanka, ki ga po objavi zahteve o izključitvi ZL iz koalicije pričakuje združena lista.

Se vedno so tako realne vse tri opcije preureditve vladne koalicije. Po prvi bosta vlado sestavljali samo LDS in SKD, združena lista pa bi zapustila koalicijo ali pa bi sodelovala v vladni samo »neuradno«, torej z enim ali dvema ministroma. SKD bi na ta način dobila enega od zahtevanih gospodarskih resorjev. Po drugi različici bi vlado formalno

sestavljala samo liberalna demokracija, v kabinetu pa bi ostali ministri obeh velikih strank. V tem primeru bi bila vlada manjšinska in bi LDS morala sklepati koalicije ob vsakem zakonu ali ukrepu posebej, kar bi bilo precej tvegano in naporno početje. Po tretji različici, ki sicer ta hip ni posebej verjetna, pa bo velika trojica, potem ko se bodo nekoliko zmanjšale politične napetosti, ostala v koaliciji - vsaj do sprejema proračuna ali celo do jesenskih lokalnih volitev.

Tanja Staric

STRANKARSKA KRONIKA

Desna opozicija zahteva predčasne volitve

LJUBLJANA - Čeprav so se komajda končali prazniki, so kronisti včeraj že zabeležili zivahno strankarsko dejavnost. Med vladnimi strankami velja omeniti Liberalno demokracijo Slovenije, v imenu katere je Dusan Plut na redni tiskovni konferenci stranke predstavil delovanje Ekološkega foruma nove LDS, ki je »nasledil« programa nekdanje ekološke stranke.

Zelo aktivna pa je bila včeraj tudi opozicija. Slovenska desnica je poslala javno pismo predsedniku republike Milanu Kucanu, v katerem ga sprašuje, zakaj se ni oziroma kdaj bo razpisal predčasne državnozborske voli-

vprašanje predsedniku parlamenta Hermanu Rigelniku: katera stranka bo s svoje državne liste postavila nadomestnega poslanca, če preneha poslanski mandat na primer enemu od poslancev Zelenih Slovenije, ki je prestopil v ekološko stranko in potem v LDS. Ali bo to stranka Zelenih Slovenije, »legitimna in legalna naslednica stranke, ki je sodelovala na volitvah '92 ali neobstoječa ZESS ali celo Drnovskova LDS«? SDSS zahteva javen odgovor in sprejem ustrezne zakonodaje se pred lokalnimi volitvami. Zahteva pa tudi razpis predčnih državnih volitev že v letu 1994.

Sporočilo je poslala tudi Narodna stranka Slovenije, ki zahteva razpravo o odgovornosti predsednika države za stanje v Sloveniji in posledično njegov odstop,

tve. Desnica namreč ugotavlja, da je državni zbor nelegitimen in da ljudje, ki sedijo v njem ne predstavljajo volje volilcev. Od devetdesetih poslancev jih samo se dvanajst ni izneverilo svojih volilcev, je izračunala slovenska desnica. »Zakaj torej ne uporabite svojih ustavnih pooblastil in ne razpustite nelegitimnega državnega zbora,« sprašuje predsednika in ga opozarja, da se »ves čas svojega političnega delovanja odločno zavzema za nacela pravne države in legitimnost organov oblasti«.

Oglasil se je tudi območni odbor socialdemokratske stranke iz Ljubljane, ki prav tako ugotavlja, da državni zbor ni več legitimno predstavniško telo državljanov Slovenije in da je »sedanje stanje na robu legalnosti«. Zato SDSS zastavlja javno

nezaupnico vladi v državnem zboru in predčasne parlamentarne ter predsedniške volitve se v letosnjem letu. »Razmere, v katerih je ogrožena slovenska samostojna prihodnost, terjajo odločno ukrepanje,« koncuje sporočilo narodna stranka. (T. S.)

MINISTRSTVO ZA ZDRAVSTVO / SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Karies zadnja leta v Sloveniji upada

LJUBLJANA - Na včerajšnji redni tiskovni konferenci ministrstva za zdravstvo je minister Bozidar Voljc v zvezi s kontrolo poslovanja Službe družbenega knjigovodstva v bolnišnicah, ki poslujejo z izgubo, poudaril, da SDK razen nekaterih nepravilnosti ni ugotovila kaznivih dejanj, vsaka od teh bolnišnic pa mora po dogovoru pripraviti seznam ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Minister Bozidar Voljc je na včerajšnji tiskovni konferenci tudi javno odgovoril na pismo gorenjskih medicinskih sester, ter dejal, da se kriza v tem poklicu pojavlja po vsem svetu. Pomankanje medicinskih sester se pojavlja zlasti zaradi zahtevnosti in odgovornosti dela, prevelike odsotnosti z dela ter nizkih plač, medicinske seste pa se vse pogostejše odločajo za druge poklice in delo v tujini. »V svetu to rešujejo tako, da medicinske sestre 'uvajajo' iz drugih držav,« je pojasnil Voljc ter dejal, da je na zavodu za zaposlovanje prijavi kar nekaj medicinskih sester, ki pa se ne odločajo za to delo zlasti zato, ker ga ne morejo opravljati iz zdravstvenih razlogov, ali pa zato, ker tega dela se niso opra-

vljale. Minister Voljc je tudi pojasnil, da se bodo plače s sprejemom zakona o razmerjih plač v javnih zavodih med zaposlenimi v zdravstvenih domovih in bolnišnicah razlikovale. Ministrstvo za zdravstvo je tudi že pripravilo osnutek pravilnika o nagrajevanju, ki so ga v teh dneh poslali sindikatom, pričakujejo pa, da ga bodo lahko sprejeli se do konca tedna.

V zvezi s govoricami o zaprtju bolnišnice v Sezani so predstavniki ministrstva pojasnili, da se bo ta bolnišnica, ki je bila zgrajena za zdravljenje tuberkuloze, prestrukturirala in bo služila za podaljšano zdravljenje kroničnih pljučnih bolnikov.

Predstavniki ministrstva za zdravstvo Dušan Hrovat je pove-

dal, da so pripravili predlog zakona o zdravilih, ki naj bi ga v obravnavo vladi poslali v kratkem, zagotavljal pa naj bi evropsko raven izdelave in porabe zdravil.

Pred svetovnim dnevom zdravja, 7. aprilom, ki letos poteka pod geslom »Zdrava usta za lep nasmehek« - letos je namenjen zdravju ustne votline - je dr. Vito Verbič poudaril, da zobni karies v zadnjih letih v Sloveniji upada. Se bolj spodbuden pa je podatek, da se povečuje odstotek otrok brez kariesa, saj je bilo se pred šestimi leti v Sloveniji šest odstotkov 12 let starih otrok brez kariesa, v prejšnjem letu pa je ta delež narasel na 30 odstotkov. To pa pomeni, da je Slovenija zastavljene nacionalne cilje do leta 2000 že presegla in se po stopnji karioznosti približuje skandinavskim deželam, zaostaja pa le še za Združenimi državami Amerike, kjer imajo brez kariesa kar 50 odstotkov otrok.

Mija Gacnik

SLOVENIJA / MADŽARSKA

Sporazum o prosti trgovini med državama

LJUBLJANA - Minister za mednarodno gospodarsko sodelovanje Madžarske Bela Kadar, ki bo danes na uradnem obisku v Sloveniji, in minister za ekonomske odnose in razvoj Slovenije Davorin Kracun bosta danes v Ljubljani podpisala sporazum o coni proste trgovine med Slovenijo in Madžarsko.

Sporazum o coni proste trgovine med Slovenijo in Madžarsko se bo začel uporabljati 1. julija letos, tudi v primeru, če do tedaj se ne bo v celoti ratificiran. Obenem s sporazumom bosta ministra podpisala tudi protokol, s katerim se državi obvezujeta, da bosta najkasneje v roku treh let ponovno pregledali sporazum o prosti trgovini z namenom povečati liberalizacijo blagovne menjave.

Sporazum vsebuje tri sezname menjave industrijskih izdelkov, ločeno pa obravnava kmetijske izdelke, tako kot večina podobnih sporazumov. Seznam A vsebuje industrijske izdelke, za katere se bodo z dnem začetka uporabe (1. julija letos) ukinile vse carinske dajatve. Ti izdelki predstavljajo 60 odstotkov

slovenskega uvoza z Madžarske in 63 odstotkov izvoza na Madžarsko (po podatkih za leto 1992). Na seznamu B so izdelki, za katere se bodo carinske dajatve ukinjale postopno do leta 1997. Ti izdelki predstavljajo 25 odstotkov slovenskega izvoza na Madžarsko in 38 uvoza z Madžarske. Na seznamu C pa so najbolj občutljivi industrijski izdelki, za katere se bodo carinske dajatve ukinjale do leta 2001. Ti predstavljajo dva odstotka slovenskega uvoza z Madžarske in 12 odstotkov izvoza na Madžarsko.

Za kmetijske pridelke pa se bodo carinske dajatve znižale za 50 odstotkov, vendar samo za omejene količine (kvote).

Slovenski izvedenci ocenjujejo, da je sporazum za Slovenijo ugo-

den zlasti na kmetijskem področju, saj je madžarsko kmetijstvo močno zaščiteno s kar 50-odstotnimi carinskimi dajatvami, ki se bodo za določene kvote za slovenske pridelke znižale na polovico, torej 25 odstotkov. Tolikšno znižanje pa je že zadostna spodbuda madžarskim uvoznikom, da bodo povpraševali po slovenskem blagu.

Slovenija je podobna sporazuma o coni proste trgovine že sklenila s Češko in Slovasko, ki sta začela veljati 1. januarja letos. V času trimesečne uporabe teh sporazumov je mogoče opaziti večje zanimanje slovenskih podjetij za češko in slovasko tržišče, podobno pa je mogoče pričakovati tudi od sporazuma z Madžarsko.

Slovenija želi podoben sporazum podpisati tudi s Poljsko, ki je ena od članic Visegradske četvorke (Česka, Slovaska, Madžarska, Poljska), povezano s tako imenovanim Srednjeevropskim sporazumom o prosti trgovini (CEFTA). (STA)

NOVO V KINU

Jamajski bob pred štartom v Calgaryju

Ledena steza

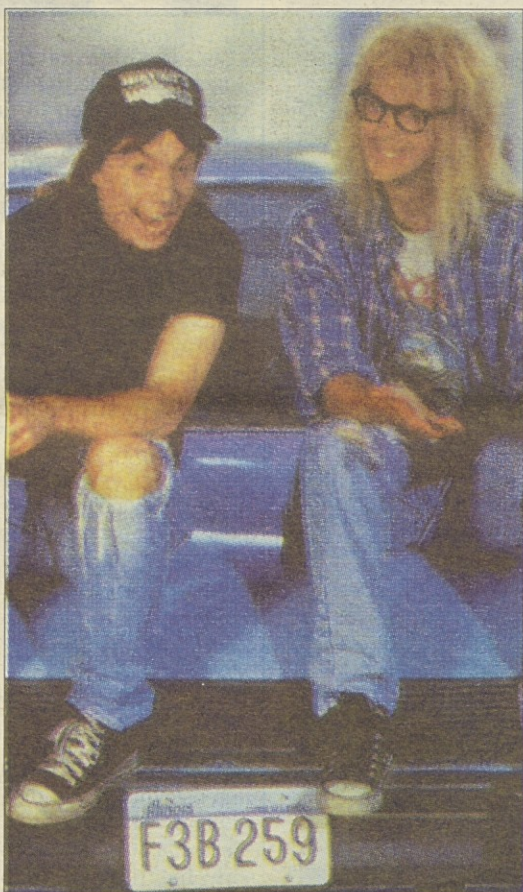
Cool Runnings, komedija, scenarij Lynn Siefert, režija Jon Turteltaub, igrajo Leon, Doug E. Doug, Rawlee E. Lewis, Malik Yoba in John Candy, Walt Disney, distribucija Cenex, premiera jutri v ljubljanskem kinu Siska in Mariboru.

Očitno v Hollywoodu zadnji čas radi delajo sportne filme oziroma filme o trenerjih. Tokrat se bomo srečali z zapitimi bivšimi trenerjem boba, ki se je pred neuspehi umaknil na Jamajko. A miru Irv ne bo našel: Derrice Bannock, neuspešni potnik na letno olimpiado (kot sprinter) namreč prepriča se tri jamajske navdušence - in začne se pot jamajske državne reprezentance k zlati medalji v bobu stirišedu na olimpijskih igrah v Calgaryju. Zlata ne v realnosti ne v nori filmski komediji rastafarjanci seveda niso dobili, povzročili pa so, da je ves otok prvokrat v zgodovini navijal za svoje v sportu, ki ga na Jamajki sploh ne poznajo. Pač ni snega. (T. V.)

Wayneov svet 2

Wayne's World 2, komedija, scenarij M. Myers, Bonnie in Terry Turner, režija Stephen Surjik, igrajo Mike Myers, Dana Carvey, Tia Carrere in Christopher Walken, Paramaunt, distribucija Karantanija film, premiera jutri v kinu Bezi-grad, Ljubljana.

Tistim, ki ste videli prvi del Wayneovega sveta, seveda ni treba posebej povedati, da se fant odtlej nista niti za malenkost zresnila. Se vedno vodita svojo televizijsko oddajo, Wayne pa sklene, da bo iz svojega življenja vendarle naredil nekaj veličastnega - organiziral bo nič manjšega kot Waynestock. Ze priprave na koncert stoletja sprostijo vrsto komičnih zapletov, ki jih se posebej svezita »gostujoči zvezdi«: oslednega glasbenega producenta je zaigral sam Christopher Walken, novo Garthovo ljubezen pa Kim Basinger. Nic cudnega, da je nadaljevanje Wayneovega sveta po svetu ze prineslo vecji blagajniški zaslužek od originala. (T. V.)

Garth in Wayne tokrat organizirata Waynestock

Klub srečnih žensk

The Joy Luck Club, scenarij - po romanu Amy Tan - Ronald Bass, režija Wayne Wang, igrajo Kieu Chinh, Tsai Chin, Lisa Lu, Frances Nuyen, Hollywood Pictures, distribucija Cenex, premiera jutri v ljubljanskem kinu Vic, Celju, Mariboru in Novem mestu. Zal Altmanovih Short Pieces pri nas se nismo videli, prihaja pa se ena »koncentracija« literarnega dela. Hvalabogu je režiserju Wangu in scenaristu Bassu (za Rain mana je dobil oskarja) pri koncentriranju šestnajstih zgodb kitaj-

skih mater in njihovih ameriških hčera pomagala avtorica romana, pisateljica Amy Tan. Tako je nastala filmska saga, ki obsega dva kontinenta in časovni razpon od leta 1934 do danes. Posebnost te močne zgodbe pa je - ob humanem poslanstvu, saj Američani na azijske se vedno gledajo zviška - v tem, da gre menda za prvi film z azijskim režiserjem (Wang se je rodil v Hong Kongu), posnet in produciran v ZDA, kar pomeni tudi priznanje vzhodnjaskim kinematografijam, ki so v zadnjih letih osvojile svet. (T. V.)

Klub srečnih žensk: pol stoletja, dva kontinenta in 16 ženskih zgodb

R A Z M I Š L J A N J E

Spielbergova apokalipsa

IGOR KERNEL

Simon Louvish v svojem eseju Witness, objavljenem v marčevski številki Sight and Sound, kjer komentira najnovejši film Stevena Spielberga, za iztočnico jemlje misel o starem vprašanju, ki se postavlja samo od sebe vsakič, kadar je posnet kak film o holokavstu: Kje so meje predstavitve nepredstavljivega? Film je medij, katerega ena od pglavilnih značilnosti je, da prikazuje stvari »larger than life«. Kako potem prikazati stvari, ki po svoji naravi in pomenu daleč presegajo domet filma kot ene od umetnosti? Med temami, ki so v tem smislu nedvomno »večje« od filma, pa sta na prvem mestu nedvomno prav groza in trpljenje, ki ju označuje beseda »holokavst«.

Spielberg je ubral klasično narativno filmsko pot, pri kateri je treba stvari »pokazati« in čeprav je svojo siceršno velikopoteznost izredno minimaliziral in se ves čas držal »dokumentarističnega« sloga (ki vključuje tudi črno-belo kamero v slogu medvojnih tednikov in ohranjenega arhivskega gradiva), se ni mogel odreči skušnjavi in je npr. ob zaključku filma dodal sekvenco s Schindlerjem, ki se ob slovesu zjoče, ker mu ni uspelo rešiti se več Židov. »To se seveda nikoli ni zgodilo,« pravi Menahem Stern, nečak Jicaka Sterna (v filmu ga je upodobil Ben Kingsley). »Schindler preprosto ni bil clovek, ki bi si dovolil kaj takega. Imel je srce, toda svojih čustev ni nikoli razgaljal pred drugimi« (navedba po članku Branka Sobana, Delo, 24. 3. 94, str. 10). Problematicen je tudi posastni lik Amona Goetza, ki ga je Ralph Fiennes sicer izvrstno odigral, nerodno je edino, da besnilo zapitega psihopata, ki smo mu priča, izpade kot obnasanje, ki bi ga pripisali esesovcu, kakrsne nasploh srečujemo v ameriških vojnih filmih, manj pa je podoben dejanskemu prototipu pripadnikov teh enot, ki ga poznamo na podlagi pričevanj in dostopnih zgodovinskih virov. Prav v tej zvezi je se veliko bolj sporna sekvenca z Rudolfom Hössom (v filmu ga igra Hans Michael Rehberg), komandantom Auschwitza, ki ga Schindler podkupi, da izpusti »njegove« Žide. Höss v svoji obsirni izpovedi (napisani v varšavski jeci, kjer je čakal na sojenje, na katerem so ga marca 1947. obsodili na smrt), ko opisuje (na svoj suhoparno precizen, brezoseben način) svojo dejavnost v Auschwitzu, med drugim navaja probleme, ki jih je imel z moralo in disciplino esesovskih stražarjev, zaradi ogromnih količin zlata, draguljev in denarja, ki so ga Židje prinesli s seboj v taborišče. Značilno je, da je to zanj predstavljajo predvsem »tehničen« problem: esesovci, ki so kradli, so bili kaznovani s smrtjo, Hössu pa je stražarjev že tako ali tako primanjkovalo. Vprašanje, ki se pri tem zastavlja, je: Zakaj bi se Höss pustil kupiti s grgiščem diamantov, ce bi si lahko v Auschwitzu veliko lažje kar sam postregel z njimi, saj je bilo zlata, nakita, draguljev in deviz (predvsem dolarjev) toliko, da so vse to od tam odvažali s tovornjaki? Ne samo, da je bil Höss daleč od tega, da bi bil »pridobitniškega« značaja, jasno ni tudi, zakaj bi tvegall »odkup« skupine Schindlerjevih Židov za pest draguljev, ce bi do enake oziroma večje količine brez večjih težav lahko prisel kar sam, ne da bi se mu bilo pri tem treba otepati s tvegano birokracijo, ki je bila neizogibna pri reševanju Židov iz taksnega taborišča, kot je bil Auschwitz. V ilustracijo navajam primer, ki se je nedvomno vtisnil v spomin vsakemu, kdor je bral pričevanja preživelih iz Treblinka: Neka Nemka se je s svojo hčerko peljala obiskat svojega moža (ki je bil v vojski na Poljskem) in vlak se je pomotoma ustavil na postaji, ki je bila iz vagona videti kot vsaka druga postaja. Ko je Nemka, ki seveda ni vedela, da postaja ni prava, izstopila, je sele s postajnim sloopjem odkrila, kam je pravzaprav prisla. Z otrokom so ju usmrtili samo zato, ke sta videli, cesar ne bi smeli. Pri tovrstnih taborišcih preprosto ni bilo misljeno, da bi kdorkoli - potem ko je enkrat vstopil - se kdaj prisel ven. Kar je uspelo Schindlerju, je zato toliko bolj neverjetno, kajti: 1. ni rešil le enega, temveč kar celo skupino jetnikov; 2. to niso bili katerikoli jetniki, temveč Židje, ne pa morebiti Nemci, ki bi tja zasli po pomoti; 3. to ni bilo katerokoli taborišče, temveč Auschwitz. Čeprav torej to Schindlerjevo dejanje ni stoodstotno preverjeno (Thomas Keneally ga sicer navaja v svoji knjigi o Schindlerju, Louvish pa omenja, da si glede tega vsa pričevanja niso edina), ga je Spielberg v svojem filmu vseno upodobil, saj gre za enega tistih nadčloveskih podvigov, ki ga je kot rojen filmar preprosto »moral« posneti. Tudi zato Schindlerjev seznam po svoji zgradbi nazadnje izpade kot izredno večje narejena, grozljiva melodrama, izraz »holokavst park«, ki ga je za označbo tega filma v Jerusalemu Postu uporabila Adina Hoffman, pa nam v tem kontekstu postane bolj razumljiv.

FILMSKI NOVICI

Weizsäcker: Zahvala Spielbergu za Schindlerjev seznam

BONN - Nemski predsednik Richard von Weizsäcker je izjavil, da so nemški državljani »lahko hvalezni« Stevenu Spielbergu, režiserju filma Schindlerjev seznam, dobitnika sedmih oskarjev. V pogovoru za nemški tednik Die Woche je Weizsäcker ocenil, da so oskarji, ki jih je dobil Spielbergov film, »pomemben prispevek k premagovanju nemške preteklosti«. Čeprav je holokavst nemogoče opisati, je Spielberg skušal prikazati osebne usode, je nadaljeval nemški predsednik. »Zato film ni zgodovinski dokument, toda omogoča razumevanje osebnih usod,« je dodal. »Ce nocemo, da nas bodo drugi neprestano opozarjali na naso preteklost, potem je sami ne smemo pozabiti,« je se poudaril Weizsäcker. (STA)

Marisa Berenson imenovana za veleposlanico dobrih namenov

PARIZ - Ameriška igralka Marisa Berenson, ki ji je OZN za izobraževanje, znanost in kulturo v sredo podelila naslov veleposlanice dobrih namenov, zeli s svojim prispevkom podpirati različne Unescove projekte. »Ni vedno enostavno prepričati ljudi, se posebej, ce živijo kot jaz v ekskluzivnem svetu filma, da preidejo od dobrih namenov k služenju določenemu idealu,« je dejala v Parizu, kjer jo je generalni direktor Unesca Federico Mayor zaprosil za njeno pomoč. Tako se ji je ponudila možnost, da preseže svet show businessa. Znanе osebnosti so potrebne, da se "nevidni" uspehi obelodanijo, je Mayor obrazložil vlogo veleposlanice. Marisa Berenson je zaslovela s filmoma Smrt v Benetkah (Tod in Venedig) in Kabaret (Cabaret). Leta 1993 je sprožila Unescov projekt za podporo invalidnim umetnikom. (dpa)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 28. 3. do 3. 4. 1994)

Po starih tednih vztrajanja na vrhu lestvice se je Gospa Doubtfire - očka v krilu le morala umakniti in je pristala na četrtem mestu, prvo mesto pa je zasedel premierni plezalec Rennyja Harlina s Sylvestrom Stallonejem v glavni vlogi. Gospa Doubtfire pa je kljub temu se vedno ostala v srediscu pozornosti, saj ji do števila gledalcev, ki ga je v Ljubljani zbral Jurski park (58.689), manjka le še 1.936 gledalcev (če pristejemo tudi tiste, ki so Gospo Doubtfire videli v ponedeljek, se ta številka zmanjša že na 1.001 gledalca!). Mimogrede, Gospa Doubtfire je v ZDA že sredi marca za 3, 570.019 USD presešla 200, 000.000 USD kumulativnega izkupicka in se s tem na tamkajšnji lestvici najuspešnejših filmov vseh časov povzpela na 16. mesto (medtem je že prehitela Terminatorja II, ki je bil prej z 204, 843.150 USD na 15. mestu, in se približala Vrnitvi v prihodnost, ki je nabrala 208, 242.016 USD). Ce te številke primerjamo z ljubljanskimi rezultati, ugotovimo, da pri nas Gospa Doubtfire v tem trenutku zaseda 31. mesto na lestvici najuspešnejših filmov v zadnjih tridesetih letih (naslove teh filmov, skupaj s številom gledalcev, ki jih je zbral vsak od njih, bomo navedli ob prvi naslednji priložnosti).

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga št. gledalcev in tretja bruto izkupicek v zadnjem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Plezalec / Continental Fun			
33 (33)	7.117 (7.117)	3.202.650 (3.202.650)	
2. Romanca v Seattlu / Continental Fun			
39 (127)	5.256 (18.573)	2.322.050 (8.251.750)	
3. Schindlerjev seznam / Karantanija film			
16 (41)	4.967 (13.089)	2.415.200 (6.408.800)	
4. Gopa Doubtfire - očka v krilu / Continental Fun			
39 (244)	3.750 (56.753)	1.665.100 (25.152.850)	
5. Zivi / Karantanija film			
24 (78)	3.192 (17.150)	1.390.650 (7.589.250)	
6. V imenu očeta / Karantanija film			
17 (109)	1.056 (12.865)	463.850 (5.672.000)	
7. Prava stvar / Carnium			
20 (99)	923 (6.721)	390.500 (2.954.200)	
8. Klavir / Carnium			
7 (9)	609 (783)	287.100 (365.400)	
9. Zgodilo se je čisto blizu vas / Continental Fun			
5 (8)	498 (897)	216.950 (396.500)	
10. Denis Pokora / Lj. kinem.			
6 (140)	119 (18.785)	35.700 (7.987.000)	

Igor Kernel

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z DRAGO POTOČNJAK

Med nebom in nami samo še nebo

Kuća brez krova (Hiša brez strehe), izpoved mladega bosanskega pesnika Igorja Serdarevića in gledališke skupine pregnancev, ki so si nadelo ime »Grupa neopopravljivih optimista i povjerenika u sarajevsku dušu«, je pretresljiv opis brutalnega nasilja vojne v BiH. Mentorica predstave, ki je nastala v sklopu projekta Pregnanci v KUD-u Franceta Prešerna, je Draga Potocnjak.

Koliko časa ze delate s pregnanci in kako je prišlo do stika med vami?

Skupaj smo ze od leta '91. Prvo gledališko skupino sem imela v zbirnem centru Trnovo, ki so ga zdaj ze porusili, begunce pa razselili po Evropi in po razlicnih slovenskih centrih. Večina mojih prvih igralcev je danes v Angliji.

V center sem prvič prišla po tem, ko sem v casopisu prebrala, da so ljudje notri zaprti, v casu, ko se niso imeli možnosti, da bi se normalno vključevali v življenje. To me je tako pretreslo, da sem čutila potrebo, da zanje nekaj storim. Prijavila sem se kot prostovoljka brez prave predstave, kaj naj bi v resnici počela. Pozneje sem z nekaj izkusnjami spoznala, da so največji problemi v zvezi z mladimi, ki imajo ogromno energije. Zdelo se mi je pomembno, da se jih na kakršenkoli način zaposlim. Zcela sem organizirati različne krožke. Poleg igralske skupine smo imeli se literarni krožek, plesno sekcijo, itn. Skupaj smo začeli delati prvo predstavo, ki je doživela petindvajset ponovitev v različnih begunskih centrih. Kamorkoli smo prisli, se je zbralo veliko ljudi, ki jim je

Pretresljiv opis brutalnega nasilja v BiH: Kuća bez krova (Hiša brez strehe). (Foto: Bojan Vellkonja / B+D)

naše delo ogromno pomenilo. Na žalost smo se z večino iz te prve skupine razšli. Oni so zdaj razseljeni, jaz pa od tedaj okrog sebe zbiram vedno nove ljudi.

Kakšno je sporočilo predstave?

Predstava nosi v sebi idejo o zabrisani meji med življenjem in smrtjo, okrutno stvarnost, ki so jo ti ljudje za vse case prinesli s seboj. Po načelu gledališke delavnice smo zasnovali predstavo, ki se dogaja 6. aprila pred dvema letoma v BiH. Zakaj vse to, je vprašanje, s katerim so se oni presenečeni soočili, zame je prišlo pričakovano, nihče od nas pa

nanj se ni našel odgovora. (»Nobenih vprašanih, nobenih odgovorov. Samo sepetanje nam je se ostalo, sepetanje na blazinah brez postelje, brez odeje, v hišah brez streh. Med nebom in nami samo še nebo. Ej Vojo, Vojo, mater ti tvojo! Zakaj vse to?« (Citirano iz predstave, op. E. R.)) Tekst sva napisala z Igorjem Serdarevićem, ki je po mojem mnenju zelo nadarjen mlad pesnik. Ves čas odkar delam, zelo dobro sodelujem s KUD-om Franceta Prešerna, kjer imajo ze od vsega začetka ogromno razumevanja za ustvarjalno delo s pregnanci in so tudi tokrat ponudi-

li streho za našo hišo.

Vam je kdo od vaših igralskih kolegov sledil, ali vam pomaga pri vašem delu?

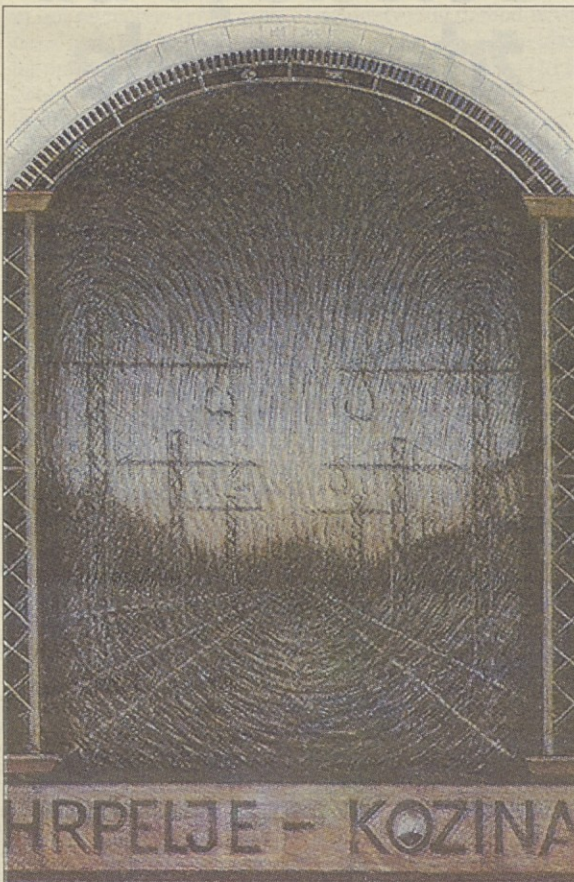
Mislím, da sem zaenkrat edina. Upam, da se motím in da je se kje kakšen igralec, ki poskúša kaj podobnega. Sicer pa ni pomembno, ali isčejo stik s pregnanci igralci ali pa ljudje, ki se ukvarjajo s čim drugim. Moje druženje z njimi je bogata izkušnja zame, ki je napletla trdne vezi za celo življenje. To je tisto, kar je zavezujoče in kar je največja vrednost našega druženja.

Za nami je teden boja proti nestrpnosti. Kako vi dojemate ksenofobijo?

Sama sem sicer Medimurka s slovenskim državljanstvom in 31 letnim »stažem«. Tudi potim se Slovenko, vendar nestrpnosti do Neslovencev ne razumem. Kaj nam lahko vzamejo? Cesar se zavedamo, nam vendar nihče ne more vzeti.

Predstavo Kuća bez krova bo v KUD-u Franceta Prešerna v Ljubljani mogoče videti 14. aprila.

Erika Repovž

Aleksij Kobal: Železniška postaja, 1994, mešana tehnika

NA KRATKO

Simfonične matineeje v CD

LJUBLJANA - Več kot 4.500 mladih poslušalcev iz različnih slovenskih krajev bo danes in jutri, 7. aprila dopoldne obiskalo stiri simfonične matineeje v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. V tokratnem sporedu, ki bo podrobneje predstavil norveško temo o Peeru Gyntu z odlomki iz istoimenske igre Henrika Ibsena in z glasbo iz suit Edvarda Griega, bodo sodelovali simfonični orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Markom Letonjo ter igralci ljubljanske drame Igor Samobor kot Peer, Natasa Ralijan kot Solvejg in Milena Zupancić kot Aza. Simfonične matineeje ze vrsto let skupaj pripravljajo SF, CD in Glasbena mladina Slovenije prav posebej za mlado slovensko občinstvo. (T. F.)

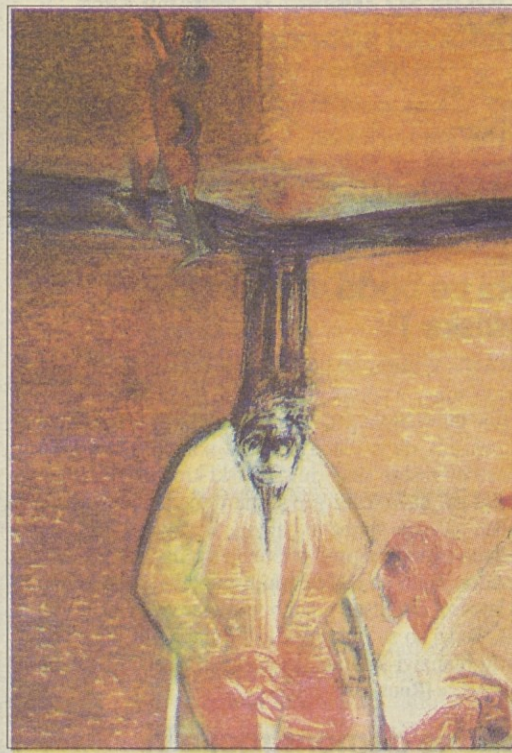
Slovenski angeli na potovanju po Evropi

LJUBLJANA - Razstava Angeli Atlantici, ki smo si jo lahko lani ogledali v Narodnem muzeju, s ciklusom 52 plastik angelskih podob, je začela svoje potovanje po Evropi. Avtorica Lidia Asta bo poleg petih novih upodobitev angelskih kvalit v Mestni galeriji v nemškem mestu Konstanz v casu od 1. do 15. aprila naslikala Duh mesta Konstanz. Ob nastajanju tega dela bo Alan Asta s psihoterapevtskim delom zdravil odnose med ljudmi, tako se bodo kreirale energetske povezave pozitivnih tokov med meščani. Avtorica odpira s tem projektom nove poti izraza, ki jih je poimenovala kiparske fotografije sveta druge pozornosti. Mesto Konstanz je s svojo odprtostjo z veseljem sprejelo in podprlo udejanjanje teh najbolj subtilnih energij v svetu prve pozornosti. Slika Duh mesta Konstanz ostane v mestu in zanja nov projekt Duhovi evropskih in svetovnih mest, ki bo po večletnem delu dokumentiran v knjigi z naslovom Umetnost je življenje in življenje je umetnost. PR

Neubauer predava na Dunaju

LJUBLJANA - Doc. dr. Henrik Neubauer bo danes in jutri na Dunaju na povabilo baletnega oddelka dunajskega konservatorija predaval o organizaciji nacionalnih baletnih tekmovanj. V Avstriji nameravajo namreč pripraviti nacionalno baletno tekmovanje na podlagi izkušenj slovenskega tekmovanja, ki je bilo novembra '93 v Ljubljani. Na tem temelju je dobitnica prve nagrade in zlate medalje, Alenka Ribič, tudi prijavljena na Mednarodno baletno tekmovanje, ki bo junija letos v Jacksonu v ZDA. (L. S.)

Art Light Hall in Bordoli

V tem obdobju je v Trstu razstavna dejavnost zelo živahna, saj so razstave večjega ali manjšega obsega pripravile številne galerije. »Art Light Hall« je april posvetila italijanskemu sodobnemu umetniku Brunu Bordoliju, ki je svoji razstavi dal kar svoje ime oz. priimek. »Bordoli« je torej do 22. aprila na ogled v mali trzaski galeriji (kljub zvenečemu imenu) na Trgu S. Giovanni 3 (1. nadstropje), in sicer vsak dan, razen ob ponedeljkih in prazničnih dneh, od 18. do 22. ure. Bruno Bordoli se je rodil maja 1947 v Porlezzi (Como), kjer tudi živi. Sodeloval je na številnih skupinskih razstavah, od leta 1967 pa skoraj vsako leto priredi tudi osebno razstavo.

LIKOVNA UMETNOST / KOBAL V EQURNI

Slikarstvo kot religiozno dejanje, burja in železniška postaja kot robnik pokrajine

LJUBLJANA - V galeriji Equrna je na ogled razstava del mladega koprškega slikarja Aleksija Kobala, ki jo je avtor naslovil Zgodba o Presnici. Razstava, ki prinaša pregled Kobalovega ustvarjanja v zadnjih dveh letih, bo na ogled do 12. aprila, nato se bo 15. v istem mesecu selila se v koprsko galerijo Loza.

Aleksij Kobal je studij slikarstva na ljubljanski ALU pri prof. Janezu Berniku zaključil 1986, nakar je na isti ustanovi 1993 končal še slikarsko specialko pri prof. Metki Krasovec. V svoj zadnji cikel, imenovan Zgodba o Presnici - sestavlja jo sedem monumentalnih del, narejenih v mešanih tehnikah olja, stekla, kovine in platna - je združil svoja interpretiranja narave, okolja in zlasti občutja atmosfere krajev nad Crnim Kalom, okoli Presnice in v znožju Slavniške planote. Z energičnimi pointilističnimi slikarskimi potezami je ujel momente krajine, ki ga, kot je sam povedal, privlači že iz časov, ko se je skoznjko kot srednjesolec nestetokrat vozil z vlakom. Sam si prizadeva slikarstvu

vrniti dušo, zateka se k romantiki, zlasti nemški; navdusili so ga originali Casparja Davida Friedricha in Otta Rungeja. Spoznal je slikarstvo in poezijo Wiliama Blakea ter slikarstvo kot religiozno dejanje in ugotovitve prenesel na Kras, ki ga je doumel kot čisto metafizično izhodišče za svoje slike. In Burjo, temeljno silo, ki Kras nenehno obdeluje in utrip srebrne trave v njej, energetski naboj, ki je ukrivil robove slik in ki ga je Kobal pognal z nestetimi potezami, duhovnimi strojnimi konstrukcijami z izmerljivo duhovno močjo in motivi železnice. Železniška postaja mu pomeni svojevrsten robnik krajine. Svoja dela včasih zameji v poznosrednjeveške okvire z zodiakalnimi znamenji - te je spoznal v horarijih bratov Limbourg, s tem pa je želel dodati slikam se posebno duhovno, psihološko razsežnost.

Razstavo spremlja katalog, ki prinaša besedila Tomislava Vignjevića, Urosa Zupana in samega avtorja ter reprodukcije vseh sedmih razstavljenih del iz cikla.

Vojko Urbancic

KITAJSKA

Oporečnik za zapahi

V Washingtonu »zaskrbljeni«

PEKING - Najznamenitejši kitajski oporečnik Wei Jingsheng, o katerem ni bilo od sobote nobenih vesti, je se vedno v priporu. Kitajske oblasti ga namreč zadržujejo, ker sumijo, da je zagrešil »nova kazniva dejanja«, je v torek sporočil urad za javno varnost v Pekingu, ki ga navaja tiskovna agencija Nova Kitajska. Opo-rečnika so oblasti obtožile, »da je večkrat prekršil zakon in zagrešil nova kazniva dejanja po tistem, ko so ga na besedo spustili na prostost, kjer je se vedno brez državljanskih pravic«, navaja omenjeni vir.

V ponedeljek je policija od vrha do tal preiskovala Weijevo pisarno in zasegla precejšnje količine pomembnih dokumentov, je za tisk izjavila njegova sestra Wei Ling. Agencija Nova Kitajska v svojem poročilu ne navaja, za katera »kazniva dejanja« obtožujejo oporečnika.

Triinštiridesetletnega Weijsa so priprli v petek zjutraj približno 20 kilo-

metrov od Pekinga, ko se je vračal s stiritedenskega »prisilnega bivanja« s severovzhoda Kitajske. Člani njegove družine in prijatelji vse do sobote niso vedeli, kje se nahaja, dokler ni urad za javno varnost v Pekingu sporočil, da je znova na svobodi.

Wei Jingsheng, ki velja za »sovražnika države stavilka ena«, je kot oporečnik kar 15 let prebil po zaporih zaradi svojih »protirevolucionarnih dejavnosti« od prve pekinške pomladi leta 1978-79. Na besedo so ga izpustili septembra 1993, šest mesecev pred iztekom kazni.

Kitajske oblasti so prejšnji teden objavile, da so mu odvzele državljske pravice za obdobje treh let, v katerem ne sme dati nobenih izjav za novinarje oziroma tuje predstavnike. Weijsa so zaprli za 24 ur v začetku marca tudi po vrsti kritik, ki jih je med svojim srečanjem 27. februarja kitajskim oblastem naslovil John Shattuck, namestnik ameriškega ministra za

Wei Jinsheng lani septembra, ko so ga izpustili iz zapore (Telefoto: AP)

humanitarne zadeve. Policija mu je takrat »svetovalek«, naj prestolnico zapusti takrat, ko bo na obisku v Pekingu ameriski zunanji minister Warren Christopher.

Najnovejši pripor utegne se poslabšati slab sloves Kitajske na področju uresničevanja človekovih pravic, dva meseca pred

odločitvijo ZDA, da Pekingu podaljšajo status države z največjimi carinskimi ugodnostmi (MFN).

Predsednik Bill Clinton zahteva od kitajske vlade »oprijemljiv napredek« na tem področju, ki je pogoj za to, da bo Kitajska lahko še naprej uživala privilegij nižjih carin pri izvozu na ameriški

trg. Do najnovejše aretacije Wei Jingshenga pa je prislo le nekaj dni pred uradnim obiskom francoskega premiera Edouarda Balladurja, ki se bo v Pekingu mudil od 7. do 10. aprila in namerava pri svojih kitajskih sogovornikih sprožiti prav to vprašanje.

Giles Hewitt / AFP

BLIŽNJI VZHOD / PLO IZGUBLJA POTRPLJENJE

Izgnani Palestinci se vračajo domov

GAZA, KAIRO, AMAN - Izrael je včeraj Palestin-
cem dal priložnost, da pr-
vic okusijo, kaj jih čaka v
bliznji prihodnosti. Iz Gaze
so se namreč začeli umika-
ti prvi izraelski vojaki, 51
izgnanim Palestincem pa
so dovolili vrnitev domov.

»Smrt Izraelu, smrt Ameriki,« je vzklikalo na stotine Palestincev na meji med Egiptom in Gazo ter tako pozdravilo 24 izgnancev. Ostalih 27 izgnancev pa se je s svojimi družinami na Zahodni breg vrnilo iz Jordanije.

Spopadi med izraelsko vojsko in Palestinci kljub temu ne ponehajo. Včeraj

so izraelski vojaki na zasedenih ozemljih ranili devet Palestincev, od tega tri v Jerihu. Tam so Palestinci napadli vojaško postojanko, ki se je pripravljala na odhod in predajo nadzora palestinskim policistom, saj bodo ti začeli delati čez dva ali tri dni. Včeraj so izraelski vojaki začeli zapuščati tudi Gazo, najprej pa so odpravili pripadnike tajne službe v Sin Betu.

Medtem so se pogajanja med Izraelom in PLO v Kairu znova zaostila. Palestinska delegacija naj bi izgubila potrpljenje, ker hoče Izrael zavlacevati z dolocitvijo končnega roka

za predajo oblasti v Gazi in Jerihu. Pogovore v Kairu je včeraj koncal tudi sirjski predsednik Asad, ki se boji, da bodo palestinska pogajanja zasencila mirovne pogovore med Sirijo in Izraelom. Asad po sesturnih pogovorih z egiptovskim predsednikom Mubarakom ni hotel dajati nobenih izjav, Mubarak pa je novinarjem povedal le, da sta se pogovarjala o miru.

Voditelj PLO Jaser Arafat je včeraj odpotoval v Jordanijo, kjer se bo s kraljem Huseinom pogovarjal o bližnjevzhodnem mirovnem procesu.

(Reuter)

MEHIKA / PREISKAVA ATENTATA NA PREDSEDNIŠKEGA KANDIDATA

Colosio je bil žrtev zarote

Namestnik državnega tožilca potrdil
vpletenost še najmanj sedmih oseb

MEXICO - Luis Donaldo Colosio, predsedniški kandidat Revolucionarne institucionalne stranke (PRI, na oblasti že 65 let), ki so ga umorili 23. marca, je žrtev zarote, ne osamljenega morilca, čeprav se niso sporočili, kdo naj bi umor naročil. Miguel Montes, namestnik tožilca, ki je odgovoren za to preiskavo, je v svojem uradnem sporočilu potrdil domnevo, da gre za zaroto.

Sporočil je, da so priprli pet od sedmih osumljencev, čeprav ni navedel podrobnosti. Nicesar ni sporočil o morebitni povezanosti osumljenih, ki naj bi bili vpleteni v umor Colosia, kandidata za predsedniške volitve 21. avgusta, do katerega je prišlo v Tijuani v južni Kaliforniji, 1200 kilometrov severozahodno od Ciudad de Mexica. Montes sicer ni neposredno

uporabil besede zarote, pac pa evfemizem »sodelovanje pri umoru«. Namignil je, da je preiskava »nedvoumno ugotovila, da je šlo za vnaprejšnji dogovor in načrtovanje tega zločinskega dejanja«. Montes je v skopem sporočilu, ki informacije o ozadju zločina odmerja po kapljicah, samo potrdil domneve, ki jih je že omenjal mehiški tisk, bolj pa jih je podkrepilo predvajanje videoposnetkov pred nekaj dnevi.

Priprti sokrivci Maria Aburta, atentatorja, so Tranquilino Sanchez Venegas, Vicente Mayoral Valenzuela, Rodolfo Mayoral Esquer (njegov sin) in Rodolfo Rivapalacio. Dva sokrivca se iščejo; policija naj bi imela njuni fotografiji, ne pa imen. Vsi so povezani z Aburtom. To potrjujejo tudi uradni viri, ki ne omenjajo dejstev (čeprav jih

23. marca so strelj pokopali predsedniškega kandidata PRI, ki je na oblasti že 65 let

ne zanikajo), da je Mayoral nekdanji vodja kriminalističnega oddelka policije južne Kalifornije, da je bil tudi Venegas pripadnik državne policije in da je Rivapalacio član lokalnega odbora PRI.

Ti naj bi zagotovili red na predvolilnem zborovanju, med katerim je prišlo do umora. Uradno Montesovo sporočilo ne omenja uradnega zdravniškega poročila in ne navaja drugih podrobnosti preiskave; ne omenja izpove-

O čem pišejo drugje po svetu

»Tveganje, da bodo skrajneži prevzemanje palestinske avtonomije na zasedenih ozemljih ogrozili, kolikor bo le mogoče, je zelo veliko in ga ne bi smeli podcenjevati. Rabin in Arafat imata enako velik interes, da bi ta nacrt uspešno uresnicili. Predaja oblasti naj bi pokazala, ali so Palestinci in Izraelci sposobni živeti drug z drugim. Rabin in Arafat stavita na isto karto, toda nekateri v židovskih in palestinskih taborih si prizadevajo, da Rabinu in Arafatu ne bi uspelo oziroma da bi propadel v Washingtonu podpisan sporazum. Skupine palestinskih skrajnežev, ki so vedno nasprotovali Arafatovi politiki in katerih avtoriteta se je v zadnjih mesecih močno dvignila, so postale resna grožnja za mir na Bližnjem vzhodu, zlasti ce bodo vztrajale pri svojih stališčih. Odgovornost za neuspeh pa bodo morali prevzeti palestinski policisti. Največjo in najobjektivnejšo prepreko pa se vedno predstavljajo židovski priseljenci, so pokazali dogodki v Hebronu.« (El Pais, Madrid)

»Mir v Južni Afriki je dobesedno postavljen na kocko in za drugi krog pogajanj bo komajda dovolj casa. Polom na pogovorih pa bi lahko vodil v razvejano državljansko vojno, čeprav od Buthelezi-jeve veličine ni ostalo veliko. Dan po volitvah bo crnska provinca Kwazulu skupaj z drugimi odpravljena. Denarja ni, Buthelezi je bankrotiral. To je propad brez primere oholega politika, ki so ga od Richarda Nixona naprej v Beli hiši gostili vsi ameriški predsedniki.« (Basler Zeitung, Basel)

»Podobnosti so vznemirljive in skrb vzbujajoče. Sadam Husein se je nekoč upiral in strokovnjakom mednarodne agencije za atomsko energijo ni dovolil vstopa v svojo državo. Kot vemo danes, irski režim zbegane igre ni igral sebi v zabavo, temveč zato, da bi prikril ambiciozen jedrski program. Igra Severne Koreje je podobna. Upira se pregledu svojih jedrskih potencialov in pusca prostor različnim spekulacijam. Zelijo zadnji komunistični dinosavri morda svetu dokazati, da hočejo in da so se vedno sposobni plesati na mednarodnem političnem parketu? Ali pa imajo Američani prav, ko Kim Il Sungu in njegovim tovarišem očitajo posedovanje dveh atomskih bomb? V tem primeru Korejski polotok res sedi na sodu smodnika.« (Die Presse, Dunaj)

DANES PO SVETU

TOKIO - Obisk kazahstanskega predsednika Nazarbajeva

NEW DELHI - Obisk ameriškega državnega podsekretarja Talbotta

ANKARA - Srečanje zunanjih ministrov Turčije, Hrvaske in Bosne in Hercegovine

JERUZALEM - Izraelski premier Rabin prica pred sodiščem, ki raziskuje pokol v Hebronu

PARIZ - Nadaljevanje gospodarskih pogajanj med Izraelom in PLO

KAIRO - Srečanje mednarodnega komiteja, ki proučuje potrebnost palestinske policije na območjih Gaze in Jeriha

NOVICE

Izredne razmere v JAR na preizkušnji

DURBAN - Južnoafriška vojska je bila včeraj v popolni pripravljenosti, saj je na tisoče s sulicami oboroženih Zulujev v Empangeni na jugu province Natal mirno demonstriralo proti prvim večrasnim volitvam v državi in po mnenju opazovalcev poskušalo postaviti na preizkušnjo izredne razmere, ki jih je prejšnji teden uvedel predsednik de Klerk. Napetost v provinci se pred volitvami stopnjuje, policija pa je sporočila, da so bile v Durbanu v političnem nasilju ubite se stiri osebe. Samo v zadnjem tednu je bilo v Natalu ubitih najmanj 88 ljudi. (Reuter)

Mogadiš so znova zajeli medklanski spopadi

MOGADIS - V južnem delu somalskega glavnega mesta so v noči na torek znova izbruhnili spopadi med sprtimi klani. Opazovalci zatrjujejo, da so Somalci v spopadih uporabljali tudi težko orožje, življenj pa naj bi izgubila ena oseba. V napadu petnajstih oboroženih Somalcev na enega od sedežev militantnih privrženecv Aidida pa so včeraj življenje izgubile tri osebe. (Reuter)

Iranci ne bodo več gledali satelitske TV

TEHERAN - V Iranu so prepovedali uporabo in posest satelitskih anten, s pomočjo katerih so tisoči družin spremljali tuje televizijske programe. Notranji minister Besarati je pojasnil, da je vlada naročila policiji, naj v roku treh mesecev zaseže sleherni satelitski krožnik v Teheranu. Iranci so, navedeni programa državne TV, pričeli postavljati na svoje strehe in balkone te, povsod po svetu priljubljene naprave pred približno dvema letoma. Sprva previdno, nato pa vse bolj množično, tako da je bilo marca letos za satelitsko anteno vsak dan bogatejših vsaj 400 hiš. Sedaj so se oblasti odločile napraviti konec tej »kulturni ofenzivi Zahoda, ki poskuša zavajati postene muslimane...« (Reuter)

Množične demonstracije in spopad s policijo v Indiji

NEW DELHI - Najmanj 79 ljudi, med njimi 43 policistov, je bilo ranjenih, ko je zborovanje več desetstisoč demonstrantov, ki so v New Delhiju protestirali proti Gattu, preraslo v srdit spopad s policijo. Demonstracije, ki jih je pripravilo več levicarskih sindikatov ter ženskih in mladinskih združenj, so se pričele na raznih koncih prestolnice, nato pa je množica, oborožena s kamenjem in železnimi palicami, krenila proti zgradbi parlamenta. Tam je čakala policija, ki je povorko zaustavila z barikadami in solzilcem. Poročila o dogodkih se med seboj močno razlikujejo, saj organizatorji protesta trdijo, da je bilo vseh demonstrantov kar 200 tisoč, ranjenih pa vsaj 500. Oblasti zagotavljajo, da so te številke precej manjše ter da so vseh 350 aretiranih udeležencev že izpustili. (Reuter)

Noël Lorthiois / AFP

AMERIŠKA IZJAVA O GORAŽDU

Predsednik popravlja obrambnega ministra

WASHINGTON - Srbi nimajo zelene luči za napade na Gorazde, je v ponedeljek izjavil ameriški predsednik Bill Clinton in s tem zanimal, da so se ZDA sprijaznile s padcem tega vzhodnobosanskega mesta v srbske roke. Komentatorji - najbrž pa tudi srbski vojaški strateg - so namrec tako razumeli ameriškega obrambnega ministra Williama Perryja, ki je med nedeljsko oddajo televizijske družbe NBC nekajkrat zagotovil, da se Amerika ne bojuje na muslimanski strani proti Srbom, zato ne bo ukrepala v »navadnih vojaških operacijah«, kot je opisal srbske napade na Gorazde.

Clinton je sicer malce popravil besede svojega obrambnega ministra, zlasti ko si je med ponedeljkovim sporadnim dnevom - baseball v Clevelandu in kosarka v Severni Karolini - vzel čas samo za komentiranje svoje približljive reforme zdravstva in dogodkov v Bosni. Toda namesto zelene luči ni prižgal rdeče za napade na mesto, ki je po resolucijah VS ZN zaščiteno območje. »Preučujemo, kaj lahko naredimo, toda vse je odvisno od namenov misije ZN,« je povedal ameriški predsednik. Med tem »preučevanjem« za zdaj niso napadi letal vojaške zveze Nato na srbske sile v sarajevskem slogu. V ameriskem Pentagonu so povedali, da je obrambni minister se vedno prepričan, da letalski napadi niso primerne za Gorazde.

To pa se lahko spremeni, če bodo začeli Srbi proti obleganemu vzhodnobosanskemu mestu pomikati težko topništvo, ki so ga umaknili iz okolice Sarajeva. Amerika bo tudi soglasala z letalskimi napadi na srbske sile okrog Gorazda, če bo vojsko poveljstvo mirovnih sil Združenih narodov tja poslalo modre celade, ki jih bo treba zaščititi. Zadnje novice iz Bosne govorijo o osemsto ukrajinskih vojakih, ki naj bi jih poslali proti Gorazdu. »Zelo

je verjetno, da se bo položaj v Gorazdu razvil do točke, ki bo odgovarjala merilom Združenih držav za letalski napad vojaških sil zveze Nato. Za zdaj se nismo na tej točki,« je povedala predstavnica za tisk ameriškega obrambnega ministrstva.

Obrambni minister William Perry je med nedeljsko oddajo Srečanje s tiskom novinarjem televizijske družbe NBC in časopisa Washington Post povedal, da je Bosna sele na tretjem mestu na ameriški lestvici mednarodnih kriznih žarišč. Za ameriške nacionalne interese sta po mnenju ameriškega obrambnega ministra pomembnejši Severna Koreja s svojim nezakonitim jedrskim orožjem in Rusija s potencialno veliko nevarnejšimi etničnimi in je-drskimi izzivi.

Toda obrambni minister je očitno govoril v svojem, ne v predsednikovem imenu. Bob Woodward, legendarni novinar iz afere Watergate, je Williama Perryja med oddajo izprasil, kako pogosto se posvetuje s svojim vrhovnim poveljnikom in kdaj sta se zadnjič pogovarjala o Bosni. Perry je priznal, da sta se zaradi njegovega potovanja v Rusijo ter predsednikove preobremenjenosti z afero Whitewater in reformo pravil besede svojega obrambnega ministra.

Bill Clinton je moral v zadnjih dveh letih večkrat preklicevati in popravljati svoje izjave o Bosni, zato se je naučil, da ni pametno vnaprej omejevat ameriške politike na območju nekdanje Jugoslavije. Amerika bo naredila vse, da se bo izognila spopadu s srbskimi oporišči okrog Gorazda. Toda dogodki niso popolnoma v rokah Bele hiše. Tudi pred ultimatom srbskim silam okrog Sarajeva so v Washingtonu zagotavljali, da se ne bodo vojaško vpletali v balkansko vojno.

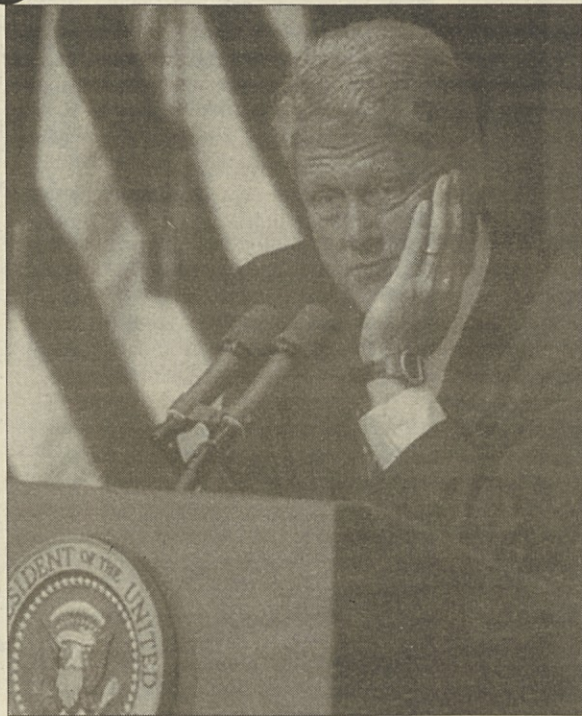
Barbara Kramzar

Bukarešta sprejela Miloševića z vsemi državnimi častmi

BUKARESTA - Romunija se ni zmenila za Miloševićev mednarodni status izobčenca in je srbskega predsednika v torek pričakala z vsemi častmi, sicer rezerviranimi le za državne voditelje. Nobena druga država ni s takim protokolarnim spektaklom pozdravila človeka, ki mu marsikdo očita, da je odgovoren za izbruh zadnje vojne na Balkanu, poleg tega pa uradno sploh ne opravlja nobene državniške funkcije v novi jugoslovanski federaciji. Rdeca preproga, pihalna godba in castna vojaška parada so zazelele dobrodošlico Miloševiću.

Med uradnim obiskom, ki so ga pripravili v veliki naglici, da bi povečali možnosti za politični razplet vojne v nekdanji Jugoslaviji, naj bi se srbski voditelj sestal tudi z premierom Nicolajem Vacaroiujem in predstavniki srbske manjšine v tej državi. »Romunija je dokazala, da je prijateljica Jugoslavije in Srbije ter da razume njuna stališča v prizadevanjih za mirno rešitev krize,« je dejal Desimir Jevtić, veleposlanik ZRJ. »Mnogo tujih osebnosti, ki se ukvarjajo z jugoslovanskim zapletom, je v zadnjem času obiskalo Romunijo. Prepričan sem, da bodo pogovori med Miloševićem in Iliescujem nova spodbuda mirovnim prizadevanjem...« Slobodan Milošević, ki je prispel v spremstvu zunanega ministra Jovanovića, ob prihodu ni dajal izjav, oba predsednika pa naj bi ob koncu deseturnega obiska podala uradni izjavi. Romunski radio je med drugim sporočil, da bo Bukaresta v kratkem obiskal tudi Alija Izetbegović.

Peter Humphrey / Reuter

HRVAŠKA / BEGUNCI

Žalost, ki je daleč od optimizma politikov

ZADAR - Med navadne ljudi, ki so prezivali prvi in najhujši sunek vojne na Hrvaškem, je novica, da se utegne skoraj trileten spopad kmalu koncati, udarila kot strela z jasnega.

»Ne verjamem, da se bomo se kdaj lahko vrnili na svoje domove,« je dejala 70-letna Julka, odeta v črno. Njen dom je stal v hrvaški vasi Skabrnja. Zdaj Julka stanuje v nekoč razkošnem hotelu Zadar. Nad premijem, ki je začel veljati v ponedeljek, se tako kot večina beguncev ni prav nič navdušila. Njihova žalost je daleč od optimizma, s katerim se bahajo diplomati in politiki, ki so premirja sklepali. Ruski in ameriški posredniki pravijo, da je to le začetek etničnega zblizevanja in - ce je le mogoče - pot do politične pogodbe s Krajino. Toda sporazum bo le malo vplival na življenje skoraj pol milijona ljudi, ki jih je vojna pre-

gnala z domov. Nekoc pravljeni politizirani o vojni so zdaj begunci zmedeni, kot da bi se izgubili svojo vojno proti času in zgodovini. »Ne vem, kaj naj pričakujem. Oni se bodo odločili,« pravi 53-letna Dragica. »Saj gledamo poročila, ampak eni pravijo to, drugi ono.«

Lani so begunci gledali televizijo razburjeno in v pričakovanju, saj so lahko videli domače vasi, ki so jih hrvaške enote znova zavzemale v kratki januarski ofenzivi. Ko je vojna zasla v »pat« pozicijo, se je upanje na hitro zmasila. Njihova žalost je daleč od optimizma, s katerim se bahajo diplomati in politiki, ki so premirja sklepali. Ruski in ameriški posredniki pravijo, da je to le začetek etničnega zblizevanja in - ce je le mogoče - pot do politične pogodbe s Krajino. Toda sporazum bo le malo vplival na življenje skoraj pol milijona ljudi, ki jih je vojna pre-

gnala z domov. Nekoc pravljeni politizirani o vojni so zdaj begunci zmedeni, kot da bi se izgubili svojo vojno proti času in zgodovini. »Ne vem, kaj naj pričakujem. Oni se bodo odločili,« pravi 53-letna Dragica. »Saj gledamo poročila, ampak eni pravijo to, drugi ono.«

Lani so begunci gledali televizijo razburjeno in v pričakovanju, saj so lahko videli domače vasi, ki so jih hrvaške enote znova zavzemale v kratki januarski ofenzivi. Ko je vojna zasla v »pat« pozicijo, se je upanje na hitro zmasila. Njihova žalost je daleč od optimizma, s katerim se bahajo diplomati in politiki, ki so premirja sklepali. Ruski in ameriški posredniki pravijo, da je to le začetek etničnega zblizevanja in - ce je le mogoče - pot do politične pogodbe s Krajino. Toda sporazum bo le malo vplival na življenje skoraj pol milijona ljudi, ki jih je vojna pre-

gnala z domov. Nekoc pravljeni politizirani o vojni so zdaj begunci zmedeni, kot da bi se izgubili svojo vojno proti času in zgodovini. »Ne vem, kaj naj pričakujem. Oni se bodo odločili,« pravi 53-letna Dragica. »Saj gledamo poročila, ampak eni pravijo to, drugi ono.«

Davor Huic / Reuter

Zdaj se bo treba ponovno prilagajati življenju v miru (Foto: Romeo Ibršević)

HRVAŠKO-SRBSKA RAZMEJITVENA ČRTA

Hrvaške in srbske sile se umikajo

Unprofor nadzoruje deset kontrolnih točk

ZAGREB - Hrvaska vojska se je v skladu s sporazumom, ki so ga s srbsko stranjo podpisali na ru-

skem veleposlanstvu v Zagrebu, umaknila z razmejitvene črte v zaledje, o čemer so v ponedeljek in to-

rek obsirno poročali hrvaški mediji.

Predvideni skrajni rok za umik enot je bil ponedeljek dopoldne. Hrvaska stran z zadovoljstvom ugotavlja, da tudi Srbi spostujejo dogovor, ki določa, da je treba orožje z obeh strani bojne črte umakniti za deset do dvajset kilometrov v zaledje. Vojski mednarodnih mirovnih sil so v ponedeljek prevzeli nadzor nad desetimi kontrolnimi točkami vzdolž razmejitvene črte med hrvaškimi in srbskimi enotami. Očitno sta obe strani zadovoljni s potekom uresničevanja sporazuma, zato utegne kmalu slediti napovedana »druga faza« pogajanj, ko se bodo pogovarjali o vzpostavitvi gospodarskega sodelovanja in komunikacij.

Darko Pavić

Hrvaška cerkev nezadovoljna s privatizacijo

ZAGREB - Na nedavnem zasedanju Hrvaške skofovske konference so rimskokatoliški skofje soglasali, da se želijo seznaniti s procesom preoblikovanja družbene lastnine, za katerega javnost sumi, da ni potekal povsem v skladu z moralnimi normami. Direktorja sklada za privatizacijo so pozvali na pogovor.

»Gre za zelo občutljivo vprašanje, zato si prizadevamo preprečiti malverzacije, hude kršitve zakonov in nepoštenost,« je dejal zagrebški nadškof, kardinal Franjo Kuharić. Direktor privatizacijskega sklada je cerkvenemu vrhu natančno pojasnil, kako poteka proces lastninskega preoblikovanja. Pri tem »ni izključil možnosti, da je prihajalo in se prihaja do določenih nepravilnosti«, kot se je izrazil kardinal Kuharić, prvi človek cerkve, ki ji menda pripada 77 odstotkov vsega hrvaškega prebivalstva. Obenem je nadškof zahteval, da verska institucija seveda »ne more voditi preiskav in soditi«, vendar je že samo dejstvo, da so direktorja omenjenega sklada poklicali na pogovor, jasno opozorilo, da bo cerkev budno spremljala proces privatizacije in ne bo dopustila »kršitev pravic in prava«. (D. P.)

NOVICE

Ruckoj se ne bo pobotal z Jelcinom

MOSKVA - Nekdanji ruski podpredsednik Aleksander Ruckoj je s torkovim intervjujem za prokomunistični časnik Pravda sprožil novo kampanjo za odstranitev Borisa Jelcina iz predsedniškega kabineta. Sedanje rusko vodstvo je označil za »lopove in goljufe« ter zavrnil vse možnosti za pobot. »Nujno je treba napraviti konec igrakanju s konsenzi in sporazumi ter se lotiti dela, da bomo lahko zamenjali oblast. Z zakonitimi sredstvi, seveda,« je zatrdil Ruckoj, ki se očitno pripravlja na ponoven nasкок na predsedniški položaj. Nikakor ni pripravljen čakati do leta 1996, ko se Jelcinu izteče petletni mandat. V pogovoru za Pravdo je Ruckoj uporabil najostrejši besednjak, odkar so ga februarja izpustili iz zaporu v skladu s sporno odločitvijo parlamenta o amnestiji. Jelcinov tabor se na najnovejši izziv zaenkrat še ni odzval. (Reuter)

Predsednika Turčije in Albanije o Kosovu

ANKARA - Albanski predsednik Salim Beriša je med dvodnevним obiskom v Turčiji zatrdil, da bo njegova država odločno ukrepala v vsakem poskusu srbskih oblasti, da bi na Kosovu izvajale etnično čiščenje. »To ni le srbska notranja zadeva!« je izjavil Beriša med srečanjem s turskim kolegom Sulejmanom Demirelom. Poudaril je, da s njegovi kosovski sonarodnjaki pod nenehnim pritiskom, in dodal: »Sicer smo predani politiki miru, vendar pa ne smemo in ne bomo dovolili, da bi Albance pregnali z njihovih domov.« Demirel je te izjave dopolnil s skrbjo, saj bi se bosanska tragedija »utegnila razširiti na Kosovo, Sandzak in Vojvodino«. »Politične poteze je treba vleči izjemno previdno,« je dejal turški voditelj. Beriša je med drugim podprl sodelovanje turskih vojakov v mirovnih operacijah v Bosni in se Ankari zahvalil za izrečeno politično podporo pri težnjah Albanije za priključitev Natu. (Reuter)

Ameriški general na obisku v Romuniji

BUKARESTA - Vrhovni poveljnik Natovih sil v Evropi, ameriški general George Joulwan, je v torek prispel na tridnevni obisk v Romunijo, ki je januarja kot prva izmed nekdanjih članic Varšavske zveze pristopila k Partnerstvu za mir. Z romunskim obrambnim ministrom Georgejem Tincom se bosta pogovarjala o sodelovanju med oboroženimi silami te balkanske države in Severnoatlantsko zvezo. General Joulwan bo obiskal tudi vadbišče prvega romunskega bataljona modrih celad ter se srečal s predsednikom Iliescujem in premierom Vacaroiujem. (Reuter)

Butros Gali prispel v Belorusijo

MINSK - Generalni sekretar Svetovne organizacije Butros Gali je dopotoval v belorusko prestolnico Minsk, kjer bo tri dni na uradnem obisku. Sestal se bo s predsednikom Mecoslavom Gribom in premierom Vjaceslavom Kebićem. Gali naj bi se seznanil predvsem s posledicami jedrske katastrofe v ukrajinskem Černobilu, ki je pred osmimi leti prizadela tudi obsežna območja Belorusije. (Reuter)

SLOVENSKI PROGRAMI

 SLOVENIJA 1	
09.00	Video strani
09.40	Tisoc in ena Amerika, 14/26 del spanske risane serije
10.05	Videošpon
11.05	Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo: Zdaj je vsak dan lep
11.30	Moz z opicami, angleska dokumentarna oddaja
12.00	Od pola do pola, 5/8 del angleske dokumentarne serije
12.50	Poslovna borza
13.00	Poročila
13.05	Video strani
15.00	Intervju
16.00	Doktor Finlay, 5/6 del skotske nadaljevanke Igrajo: David Rintoul, Ian Bannen, Annette Crosbie in drugi.
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
18.00	Regionalni program Ljubljana RPL
18.45	Stiri v vrsto, tv-igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zarišče
20.30	Film tedna: Spor ponoči , ameriski cb film, 1952 Po drami Clifforda Odetsa
22.20	TV dnevnik 3, VPS 2220
	Sova
22.45	Popolna tujca, 4/22 del ameriske nanizanke Moja prva delnica
23.15	Odletel bom, 4/16 del ameriske nadaljevanke Do jutrišnjega dne
00.00	Video strani

 SLOVENIJA 2	
15.30	Video strani
15.45	Omizje: Podoba Slovenije
17.00	Moc in slava: Tisti rdeči avtomobili Sova, ponovitev
17.30	Zakonca Fields v Franciji, 2/18 del angleske nanizanke Igrajo: Anton Rodgers, Julia McKenzie, Pamela Salem, Karen Ascoe in drugi; režija Mark Stuart, James Gilbert in Derrick Goodwin.
18.00	Premagani William
	Odletel bom, 3/16 del ameriske nadaljevanke
	Vse v življenju
18.50	Analitična mehanika, 52., zadnji del nemske izobraževalne serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme
	Sportna sreda:
20.05	2. tekna finala končnice DP v kosarki (Z): Ivec Wetrok - Diamond Jezica, posnetek iz Maribora
21.25	Veslanje: Oxford - Cambridge, posnetek
22.00	Hommage Gallusu
22.45	Svet poroca
23.20	Video strani

 KANAL A	
07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luč svetlobe, ponovitev 137. dela ameriske nadaljevanke
13.05	A-Shop
13.15	Rodeo, ponovitev
14.30	Borza dela
14.40	A-Shop
14.50	Spot tedna
14.55	Na velikem platnu
15.10	Elizije - Slavko Mahne in Vrhovni Bog, 2. del
15.40	Državnik novega kova, pon. 1/4 dela angl. hum. nanizanke
16.10	Akcija , ponovitev ameriskega filma Igrajo: Clive Wood, Baird Stafford, Robert Haufrecht in drugi; režija Romano Scavolini.
17.45	Luč svetlobe, 138. del ameriske nadaljevanke
18.30	Zelena detektiva, risanka
19.00	Poročila
19.20	A-Shop
19.30	Call Selection, glasbena oddaja
20.10	Ucna leta, 8. del ameriske nadaljevanke
20.40	Dance Session, 26. oddaja o plesu
21.15	Elizije - Slavko Mahne in Vrhovni Bog, 3. del
22.10	Poročila
22.30	A-Shop
22.40	Spot tedna
22.45	Na velikem platnu
23.00	CMT
00.45	Borza dela
01.00	Video strani

 KOPER	
18.00	Slovenski program

 KOROŠKA	
19.00	Zvezna dežela danes

 RAI 1	
6.45	Aktualna oddaja Uno-mattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Film: Velikonočna oddaja Uno per tutti, vmes (11.00) dnevnik, risanke
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik o kulturi in aktualnosti Primmissima
14.20	Dok.: Kvarov svet
15.00	Nan.: Saranno famosi
15.45	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes risanke, in aktualnosti
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
19.05	Varieteja: Caramelle, 19.40 Miraggi
19.50	Vreme in dnevnik
20.25	Nogomet: Ancona-Sampdoria (pokal Italije)
22.25	Dnevnik
22.35	Dok.: Louvre
23.35	Nocni rock: Roberto Vecchioni- Blumun (2. del)
24.00	Dnevnik in vreme
0.35	Dok. DSE: Sapere
1.00	Film: Fino a settembre (kom., ZDA '84)
2.45	Film: Malombra (dram.)

 RAI 2	
6.35	V kraljestvu narave
7.25	Oddaja zanjajmlajše
8.45	Dnevnik Euronews
9.00	Nan.: Lassie, 9.30 Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik , gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Santa Barbara, 14.45 Beautiful
15.30	Dnevnik
15.35	Kronike v živo: Detto tra noi
17.00	Dnevnik in TG 2 Motori
17.20	Pogum življenja
18.20	Sportne vesti
18.30	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Il tenente dei carabinieri (kom., It. '86, i. E. Montesano, M. Boldi)
22.35	Aktualno: Mixer
23.20	Dnevnik in vreme
23.40	Pogum življenja
0.40	Filmske novosti
0.45	Film: Delitto sull' autostrada (krim., It. '82)

 RAI 3	
6.45	Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes aktualnosti
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, 9.00 dok. Zenith
10.00	Idealna knjižnica
10.30	DSE - Parlato semplice
12.00	Dnevnik
12.15	TGR E - O gospodarstvu
12.30	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Koncert: R. Filippini izvaja Bachovov skladbe
15.15	Dok.: Faraonovo oko
15.45	Sport: Derby, rugby, 16.10 kolesarstvo, 17.15 dresura
18.00	Dok.: Geo
18.35	Sport, Insieme, vreme
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	L'approfondimento, Blob, Una cartolina
20.30	Mi manda Lubrano
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Milano Italija
23.45	Aktualno: Pubblimania
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti

 RETE 4	
7.15	Nanizanka, 8.00 nad. Piccola Cenerentola
9.00	Variete: Buona giornata
9.15	Nad.: Valentina, 10.00
	Guadalupe, 11.00 Febbre d' amore, 11.45 Maddalena, 12.30 Antonella, vmes (11.30) TG 4
13.30	Dnevnik
14.00	Luogo comune, 14.10 nad. Sentieri, 15.10 Primo amore, 15.45 Principessa, 16.15 Camilla
16.55	Kviz: La verità, vmes (17.30) dnevnik
17.35	Rubrika o lepoti
18.00	Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Indovina chi viene a cena? (kom., ZDA '67, i. S. Poitier, S. Tracy)
23.00	Film: Diritto di cronaca (dram., ZDA '81, i. P. Newman), 23.45 dnevnik
1.30	Pregled tiska

 CANALE 5	
6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Sarà vero?
15.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete, vmes risanke in kviz
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Misery non deve morire (srh., ZDA 90, i. K. Bates, J. Caan)
22.40	Aktualno: Spazio 5 (vodi E. Mentana)
23.25	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

 ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.30	Odpri studio
12.35	Fatti e misfatti
12.45	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà
17.40	Sport studio
17.55	Nan.: Power Rangers, 18.30 Bayside School, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odpri studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Film: Papà, hai trovato u tesoro? (kom., ZDA '87)
22.30	TV film: Proteggere e servire (krim., ZDA '92)
0.30	Aktualno: Tu ItAlija
0.40	Sport studiio

 TELE 4	
13.30	19.30, 23.15 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Amanti
23.05	Gospodarska stran

 MONTECARLO	
14.00	18.45, 20.25 22.30 Dnevnik, 13.30 TMC Sport
14.05	Film: Una famiglia sottopra (kom., '50)
15.40	Variete: Tappeto volante
20.30	Film: Amore al cioccolato (kom., '92, i. B. Derek)

 Koper	
16.00	Euronews - TV novice
16.10	Velikonočni koncert, posn. iz piranske Stolnice: W. A. Mozart - Requiem; Zbor, solisti in orkester iz Bratislave, dirigent Harald Nerat.
17.10	Arhitekt Mario Botta
18.00	Slovenski program: Ministra, mladinska oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program
20.30	Stanje stvari - kultura, vodi Natasa Melon
21.30	Slovenski magazin
22.15	TV dnevnik
22.30	Reinhold Messner: V imenu gore, 5/8 del dokumentarne serije: Mont Blanc - 200 let
23.15	Alica, evropski kulturni magazin

 Avstrija 1	
09.00	Cas v sliki
09.05	Pri Huxtablovih
09.30	Audimax, pon.
10.15	Afera Nelson, pon. ameriskega filma
12.10	Reportaže iz tujine
13.00	Cas v sliki
13.10	Slika Avstrije
13.35	Družinske vezi
14.00	Dr. Kulani-zdravnik na Havajih
14.45	Zgodovina stekla
15.00	Otroski program
15.30	Snežna gospa
15.40	Soundcheck
15.50	Wild Fire, 2. del serije
16.15	Potovanje po svetu iznajdb
16.35	Kremenckovi
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.30	Florida Lady, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Divji lovec iz Srebrnega gozda, nemski film
21.55	Pogledi od strani
22.05	Evropski policisti, serija
22.55	Polje, angleski film
00.40	Cas v sliki
00.45	Gas-Oil, francoska kriminalka

 Avstrija 2	
14.50	Tisoc mojstrovin: Ferdinand Hodler: Mladenice, ki ga zenska občuduje
15.00	Lipova ulica, serija: Ubogi stric
15.30	Skrati in velikani, dokumentarni film
16.00	Dedek na posodo
17.00	Poklici
17.30	Zemlja in ljudje: Noše z Gradiščanskega
18.00	Pri Huxtablovih: Razum kot omara
18.30	Ali je to res?, igra
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Dvoboj
21.15	Generacija X, oddaja za odraslo mladino
22.00	Večerni studio
22.35	Sport
00.20	Hello Austria, hello Vienna
00.50	Poročila
	Tisoc mojstrovin

 Hrvatska 1	
10.00	Poročila
10.05	Solski spored
	Dober dan, ucenci
10.10	Glasbena umetnost: Antonia Geiger Eichhorn
10.30	Hrvaški jezik: Slavko Kolar - Breza
10.55	Ko je medvedka sanjala o mestu
11.35	Sandokan, 6/26 del risane serije
12.00	Poročila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 61/199 del mehiške nadaljevanke
12.40	Prava igralca, 4/14 del angl. humor. nanizanke
13.10	Ciklus filmov Johna Hustona: Afriska kraljica , am. film
	Igrajo: Katharine Hepburn, Humphrey Bogart in drugi.
14.50	Monofon
15.30	Ucimo se o Hrvaski
16.00	Poročila
16.05	Ljubezenske zgodbe, pon.
16.30	Besede, besede, besede
17.00	Hrvaska danes
18.00	Poročila
18.05	Kolo sreće
18.35	Santa Barbara, 680. del ameriske nadaljevanke
19.18	Loto 7/39, 1. zrebanje
19.30	Dnevnik 1
20.10	Loto 7/39, 2. zrebanje
20.15	Hrvaska - Dežela prihodnosti, dokumentarna oddaja
21.00	Iskanja, politični magazin
21.45	Porocila
21.50	Ekran brez okvira
22.50	Slika na sliko
23.50	Porocila v nemščini
23.55	Sanje brez meja

 Hrvatska 2	
13.55	TV-koledar
14.05	Terra X, 6/8 del dokumentarne serije
14.55	Sandokan, pon. 6/26 dela risane serije
15.20	Deček v grmovju, pon. 2/4 dela nadaljevanke
15.45	Dnevi radia , ameriski film, 1987
	Igrajo: Mia Farrow, Diane Wiest, Seth Green, Julie Kavner, Michael Tucker in drugi; režija Woody Allen.
17.40	Hrvaško DP v kosarki: Cibona-Zagreb, 1. polčas
18.35	Kosarka, 2. polčas
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Polna hiša, 16/22 del am. humor. nanizanke
20.45	Deček v grmovju, 3/4 del nadaljevanke
21.40	Mali ples, angleski film

 Madžarska	
07.00	Sončni vzhod
09.00	Cez dan
09.30	Riviera, serija
10.30	Grenka bogastvo, serija
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Učbeniki in metode
12.47	Sotrpini
13.02	Naravno zdravlstvo
13.37	Poletje, morje, sonce, 2. del serije
15.10	Vaska TV
15.30	Izložba
16.00	Dnevnik
16.22	Nacionalna zakladnica, 3. del: Vác
16.32	Vaze pripovedujejo
16.45	Zunanje zadeve, serija
17.15	Iz sence
18.00	Vklopi, otroški program
18.35	Macek v zaklju, kviz
19.00	Vprasanja kristjanov
19.07	Otroski koticek
19.30	Dnevnik
20.15	Columbo, kriminalka
21.30	Poklic igralca - Miklós Gábor
22.30	Novi svet, kronika

KANAL A 20.40
DANCE SESSION,
oddaja o plesu

Na Vrhniki deluje plesna skupina Medeja in povabili so nas na njihov trening, plesalci show dancea se pripravljajo na evropsko prvenstvo, ki bo maja v Belgiji. Za vse ljubitelje plesa, ne zamudite priložnosti, da se seznanim z najnovejšimi plesnimi trendi.

RADIO SLOVENIJA 3 22.05
IZZIVI ŽIVLJENJA,
izobraževalna oddaja

Strokovnjaki že danes z gotovostjo napovedujejo, da bomo Slovenci tam okrog leta 2020 stara družba, saj bo skoraj petina prebivalstva stara več kot 65 let. Kako bomo kot družba ravnali s starostjo, je težko predvideti - ali nam bo še bolj odveč kot dames, ali ji bomo znali vdihniti novo kakovost življenja. Zanimiv raziskovalno uporabni projekt, ki vse bolj prerašča v model dobre prakse, že peto leto razvija dr. Jože Ramovš s sodelavci - prostovoljci. Njihove obetavne izkušnje bomo predstavili v aprilski oddaji.

HRVAŠKA TELEVIZIJA 2 16.15
DNEVI RADIA,
ameriški film, 1987

Režija: Woody Allen;
Igrajo: Mia Farrow, Seth Green, Julie Kavner, Michael Tucker, Dianne Wiest in drugi.
Koncem tridesetih let je imel radio vse večjo vlogo v življenju Amerikanca, vsak takšno kakšno ima danes televizija. Ob poslušanju radia so mnogi sanjali svoje sanje.

SLOVENIJA 1 20.35
SPOR PONOČI,
ameriški črnobeli film, 1952

Scenarij: Alfred Hayes po drami Clifforda Odetse
režija: Fritz Lang
Igrajo: Barbara Stanwyck, Paul Douglas, Robert Ryan, Marilyn Monroe, J. Carrol Naish, Keith Andes.

Fritz Lang (1890-1976) je bil eden najpomembnejših filmskih režiserjev še v času nemega filma. Filmu se je posvetil takoj po prvi vojni, ki jo je kratek čas preživel tudi v naših krajih (Ljutomer - pri fotografu Grossmanu) kot oficir avstroogrske vojske. V štiridesetih letih intenzivnega dela je posnel več kot štiri-deset filmov, kar ga uvršča med najbolj pridne ustvarjalce. Ob nastopu nacizma ni hotel postati dvorni režiser nacionalistične kinematografije, zato je emigriral v Ameriko, kjer je prav tako pustil neizbrisne sledi. Veliko je bilo napisanega o njem, tudi v slovenščini, nazadnje izpod peresa Jureta Mikuža in Zdenka Vrdlovca (zbirka Imago v založbi Moderne galerije in Ekran). Kot uvod v kratek cikel petih (trije ameriški in dva nemška) filmov Fritza Langa ob četrtrih popoldne v Kinoteki vam najprej predstavljamo njegov malo znani film Spor ponoči. Posnel ga je po gledališki igri Clifforda Odetse, ki so jo sicer uprizorili v New Yorku, kjer jo je Fritz Lang tudi videl.

Vsekakor je film zelo neznaničen za njegovo ustvarjalnost. Mae Doyle (Barbara Stanwyck) se po desetih letih razočarana vrne k mlajšemu bratu Joeju (K. Andes) v malo ribiško mesto. Bratov prijatelj Jerry Damalo (Paul Douglas) se zaljubi v Mae, ki nazadnje, vsega naveličana, pristane, da se z njim poroči. Toda Jerryjev neločljivi prijatelj Earl Pfeiffer (Robert Ryan) sicer kinooperater v edinem mestnem kinu zapelje prijateljevo ženo. Ljubosumni Jerry pobesni, ko zve resnico, toda Mae prepreči, da bi Jerry storil kakšno neumnost, saj imata otroka in zaradi njega bosta ostala skupaj. Vzporedno s tem klasičnim trikotnikom spremljamo še zgodbo tipičnega ameriškega mladega para (Joe in njegova žena v izvrstni interpretaciji tedaj še malo znane Marilyn Monroe), ki nima nikakršnih velikih želja niti možnosti, da bi presekel trdno zakoličene okvire socialne danosti (skromen zaslužek obeh) v sproletariziranem okolju ribiško predelovalne industrije.

TV SLOVENIJA / PRIZNANJA

Pusti človeku dihati

Miša Molk

Nagrada kristalni globus

Nekoc je bila Miška; pri-srčna in sproščena, radosna in priljubljena, predvsem pa zelo drugačna. Sama pravi, da niti ni želela postati to, kar je danes - postala pa je televizijska zvezda, ki se že prav zavidljivo dolgo drži na vrhu. Zvezda, ki jo imajo ne glede na to, kaj kdo o njej misli ali ne, ljudje radi. In to dokazujejo tudi nagrade, ki jih je prejela v zadnjih nekaj letih: od prvega Zlatega ekrana (potem sta bila še dva), ki ga je dobila, ko je bila še v Simekovi družbi Miška, do dveh Viktorjev in dveh Kristalnih globusov. V letošnjega Viktorja pa malo dvomi, pravi, da mediji potrebujejo nekoga drugega, njo so že "prereševali", potrebne so nove informacije o novih ljudeh: "Kakšna je družina Stojana Auerja ali kako živi Jonas Z?".

Kako je iz Miške nastala danasnja Miša?

»Ko sem začela delati, so pri meni opazili predvsem sproščen značaj in tako sem po naključju pristala v Razvedrilnem programu, čeprav si tega niti nisem želela. Nikdar nisem imela začrtane poti, kaj bi rada počela. Ko sem se znanla v Razvedrilnem programu, sem pač to delo vžljubila. Voditeljstvo se mi je zdelo za zraven. Po eni strani mi je vseč, da sem v tem delu uspeła. Morda, če bi bil to moj cilj, ga niti ne bi dose-

gla - cutiti bi bilo boj. Po drugi strani pa je grozno, ko toliko let vztrajam v nečem in ne izstopim; tako kot iz slabega zakona, ko kar vegetiras, čeprav delam s polno paro«.

Kaj pa te zanima ali pa te je zanimalo, pa si šla drugo pot?

"Zanimajo me predvsem ljudje, rada bi pogledala v njihove duše, jih razprla. To pogrešam. Na uspeh sem se navadila in se razvadila. Vseč mi je. Vendar delo ni zgolj uspeh. Pri našem delu si pač tako izpostavljen, da si tudi javno nagrajen. Vseletnih globusov. V letošnjega Viktorja pa malo dvomi, pravi, da mediji potrebujejo nekoga drugega, njo so že "prereševali", potrebne so nove informacije o novih ljudeh: "Kakšna je družina Stojana Auerja ali kako živi Jonas Z?".

Ovenčana s slavo, kdo je danes uspešna ženska?

»Tista, ki se zaveda svojih uspehov, jim sledi, jih ne zanika pred moskimi, pa se z njimi tudi ne sopiri, kar pomeni, da je to normalno in se dogaja enako ženskam kot moskim. Leta nazaj je bil ženski uspeh kot pomoč. Če ga poveljujejo, pomeni, da se še borimo za to, da bo enako priznan. Vedno več deklic se rojeva, a pozicije so v rokah moskih, po-

meni, da se vedno nekaj ni v redu. Morda je materinstvo se vedno ovira. Upam pa, da niso neka rezervirana mesta za moski svet. Ženski uspeh je biti izvrstna mati; to je največja in najtežja vloga. Predvsem pa doma niso stvari izenačene. Dom je se vedno stvar ženske. Poleg tega, da ženska počne v službi to, kar moski, mora skrbeti za dom. To mi gre peklensko na živce. Ne bi rada s tem zalila moskih, ki se tega zavedajo. Krive pa so tudi ženske: "Pust sej bom sama!", ogromna napaka. In moski staji in caka, kdaj bo vse narejeno. Mati - ženska uci reda, oče pa otroke ljubi in mama je zopna. Ko je bila moja hči mlajša, je prilepela k meni: "Kaj si mi pa prinesla?", ker sem imela polne roke vreck; očetu pa je skočila okoli vratu. Takrat sem spoznala, kaj je mati in kaj oče. Zena je samo podaljšek matere, tega pa ne zmoremo. Verjetno pa moski komaj dihaajo od nase ljubezni. Moske bi morale stalno občudovati, vendar za to ni več časa.«

In kakšna si torej do moskih?

"Moskim pustim, da se izražajo. Tako kot se ženska obnaša v kuhinji, ko hoče vse pod svoje peruti, tako se tudi obnaša do moskega. Rada se pogovarjam, to pa moskim manjka, ker so zatrti, ker jih je sram, ker hočejo biti popolni.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.00 Pulse With Swatch; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butt-head; 23.00 Ponovitve; 00.00 Alternative Nation

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Čipke, 3. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Reklame, serija; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Final Justice, 2., zadnji del serije; 23.00 Ponovitve

PRO 7

06.40 Ponovitve serij: 11.40 Pri Huxtablovih; 12.10 Agentka s srcem, serija; 13.05 Hotel, serija; 14.00 Dinastija, serija; 16.00 Popolna tja; 16.30 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Krila; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Wedlock, am. akcijski film; 22.10 Kung Fu-V znamenji znaja, am. serija; 23.10 Poročila; 23.20 Enigma, angl.-francoski triler

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.10 Nove težave z Jackom, am. film; 11.40 Ruby, am. film; 15.25 Dolga pot v življenje, am. drama; 16.55 Young Distance, ital. drama; 18.25 Oskar Schindler-resnična zgodba; 19.45 Kino '94; 19.55 Nogomet, tekma zvezne lige; 22.10 Alien 3, am. zf. grozljivka

SAT 1

09.00 Ponovitve serij: 13.00 Ladja zaljubljenec; 14.00 Sosed; 14.30 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Petkrat Pet; 17.30 Regionalni program; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Sport; 19.35 Kolo sreče; 20.15 Obtožujem, 2. del tv filma; 22.15 Nogomet, nemška zvezna liga; 23.15 Panther, francoski akcijski film

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Mednarodni miting v športni gimnastiki, posnetek iz Francije; 10.00 SP v umetnostnem drsanju, vrhunec; 12.00 Nogomet, afriško prvenstvo; 13.00 Eurotenis, magazin; 15.00 Eurogolf, magazin; 16.00 Nogomet, afriško prvenstvo; 18.00 Jahanje, vrhunec; 19.00

Nogomet, afriško prvenstvo; 19.45 Športna poročila; 20.00 Nogomet; 21.00 Boks, dvoboji profesionalcev; 23.00 Moto magazin

RTL

09.05 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, am. krimi serija; 17.00 Kdo je sef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Hudson Hawk, am. akcijska komedija; 22.15 TV Stern; 23.15 Gottschalk; 00.00 Poročila

RTL 2

05.25-16.55 Ponovitve serij: 16.55 Družina Robinson; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Mož za 6 milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Hotel Paradiz, nem. serija; 21.25 Rokoborba; 22.30 Poročila; 22.40 Nick Knight, 5/21 del kanadske krimi serije

SKY MOVIES

15.00 The Russians Are Coming! The Russians Are Coming!; 17.05 Son Of Sinbad; 19.00 Fall From Grace; 21.00 Book Of Love; 23.00 Defenseless

MOVIE CHANNEL

15.00 The Three Worlds Of Gulliver; 17.00 The Distant Home; 19.00 The Prisoner Of Zenda; 20.00 Rob Roy; 21.00 Medicine Man; 23.00 Bugs

VOX

16.15 Poročila; 16.20 Dragulji usode, pon. 3. dela am. filma; 18.00 Poročila; 18.15 Simon & Simon; 19.10 Cannon; 20.10 Poročila; 20.15 Libellina skrivnost, am. psihološki triler; 21.50 Poročila

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 17.30 Evropsko gospodarstvo; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 20.00 Delteline, magazin; 21.00 Sport, motociklizem; 22.00 Poročila; 22.30 Gospodarstvo; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 Moneyline; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co.; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč; 20.00 Iz glasbenih sol; 21.05 Zbori po želji poslušalcev; 21.40 Minute za...; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Gospodarski vestnik; 8.40 Prireditve; 9.45 Kje vas čevlji žuli; 11.00 Moped show; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilizem; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobntine; 14.55 Sponzorirani pogo-vori; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Sport; 19.30 Melodije po pošti; 22.20-23.00 Heavy metal.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 Poročila; 8.05 Matineja; 10.05 Umetniška beseda; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 17.00 S festivalov; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasbena tradicija; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Na rešetku; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Na rešetku - odgovori; 11.00 Moped Show; 11.30 Hladno...toplo... vroče; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Ob glasbi ob glasbi; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Ob glasbi, ob glasbi...; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala Radia Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop, slovarček; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Alternativna medicina; 11.00 Strečanja; 12.00 Romagna mia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Back to the future; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Nativita; 20.00 Prenos RMI

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved dogodkov; 7.45 Slov. novice; 9.25 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarska oddaja; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.40 Korita ostajajo - živina se menja; 16.10 Spoznajmo se; 18.15 RGL na rajzo gre, oddaja o turizmu; 22.00 Radosti življenja z A. Sivko; 01.00 Star sat radio.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Country club; 18.50 Radio jutri; 19.30 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 9.15 Na postaji zvokov; 10.05 Tema dneva; 11.45 Infoser-vis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.15 Telefon express; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Šport; 18.00 Po domače; 19.30 Športna sredi; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva..

Radio Študent

11.00 Avtodrom; 14.00 OF (24 ur info); 17.00 Rešeto; 19.00 Tolpa bumov; Pavement; 20.00 Come Together; 21.00 Night Time; 22.00 Blues; 23.00 Pantomalno; 24.00 Radio satelit.

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik (pon.); 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Odprta knjiga; Most na Drini (I. Andrić, r. Marko Sosić, 26. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Na goriškem valu, (1. del); 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu (2. del); 15.00 Made in Italy; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Koncerti za Evropo v palači Labia v Benetkah; 18.00 Literarne podobe; 13 za 13; 18.20 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja brez naslova (prof. Samo Pahor); 21.00 Novi svetovalci se predstavijo; 22.00 Ostali Trst (Vodi Paolo Parovel).

Radio Koroška

18.10-19.00 Društva se predstavljajo; Večerna oddaja; 21.05 - 22.00 Srednjeevropski obzornik.

SKRIVNOSTI NARAVE (19)

Vplivanje na mnenja ljudi

HERMANN HAKEN

Iz socioloških raziskav je razvidno, da je pri oblikovanju mnenja ljudi odločilnega pomena njihova dispozicija oziroma pripravljenost sprejetje zunanjih vplivov (mnenj). Ta ima svoj vzrok enkrat v psiholoških nagnjenjih človeka, spet drugič pa je povsem naravna reakcija na okolico. Moderna civilizacija je ustvarila tako zapleten življenjski prostor, da se človek v njem le s težavo znajde. Iz ene konfliktne situacije je pahnjen v druge, ki pa jih vedno ne more sam razrešiti. To človeka sili, da se ozira in zgleduje po drugih. Obstajajo celo eksperimenti, ki kažejo, da se ne ravno majhen odstotek ljudi pridružuje mnenju, čeprav bi ga morali prepoznati kot objektivno napačnega ali pa ga kot taksnega celo spoznajo.

Prepričljiv zgled temelji na poskusih ameriškega psihologa Solomona E. Ascha. Pri eksperimentu, ki so ga večkrat ponovili, je bila naloga izbrati izmed treh različnih crt tisto, ki po dolžini ustreza vnaprej določeni crti. Potem, ko so vsi udeleženci prepoznali pravilno crto, so eksperiment nekoliko spremenili. Pomocniki pri poskusu so se namreč začeli vzajemno lažno pretvarjati, da usreza vzorcu prekratka crta. Tu je sedaj mogoče opazovati, kako se naivna, nič hudega sluteča oseba, obnaša pod pritiskom prevladujočega mnenja. Ali se bo oseba priključila večinski sodbi, čeprav le ta nasprotuje njeni lastni, ali pa bo ostala pri svojem mnenju? Rezultat: Na deset poskusnih oseb se dve nikoli nista dali zvesti, dve sta v desetih serijah do dvakrat popustili večinskemu mnenju, šest pa jih je večkrat kot trikrat privzelo očitno napačno mnenje večine za svoje. To pomeni, da se večina ljudi pri vprašanju, ki ne zadeva njihovih realnih interesov, odločajo glede na večino, celo tedaj, ko je povsem očitno, da je odločitev napačna.

Za sinergetiko je ta pojav ključ vseh kolektivnih učinkov pri oblikovanju javnega mnenja. Zaradi povsem splošnih zakonitosti, ki so lastne sinergetiki, prihaja avtomatično do tekmovanja med različnimi mnenji, med katerimi eno končno prevlada. To je se posebej opazno v modi, ki ni nič drugega kot izraz javnega mnenja. Za takšne kolektivne učinke je očitno, da ne prihaja vedno do objektivnih standardov, pač pa subjektivne smeri prerastejo v kolektivne. Če ženske nosijo dolga ali kratka krila in moski siroke ali ozke hlače, je končno vprašanje okusa in ni posledica globokoumnih premišljevanj. Tako lahko modnim kreatorjem uspeva na spreten način izrabljati kolektivno obnašanje ljudi v svojo korist. Gola možnost vplivanja seveda ne pove ničesar o nastanku makroskopskega stanja reda, torej o tem, da končno prevlada eno mnenje. Vzajemna možnost vplivanja ima kot svojo posledico učinek okrepitve, podobno kot smo ta pojav spoznali pri laserju. Kakor pri laserskem valu, ki je dobil boj z ostalimi in je pritegnil v svoj ritem atome, se pri oblikovanju javnega mnenja vse več ljudi priključuje določenemu mnenju in ga s tem podpira.

Pojavi se vprašanje, kako sploh lahko se pride do preobratov mnenj. Tudi tu si lahko pomagamo z analogijami iz naravoslovja. Videli smo, da so v tekočini nastali posebni valjasti vrtinci, ko smo ustrezno povisali temperaturno razliko med horizontalnimi plastmi tekočine. Preneseno na sociološko področje, to pomeni: Sprememba okolice, kot na primer spremembe ekonomskega položaja, pretirano naraščanje notranje političnega pritiska itd., lahko omaje zaupanje v dotedanja mnenja oziroma destabilizira sistem. Sem sodi tudi delovanje teroristov, namreč poskus oslabilve družbenega reda in pravosodja, s čimer je pripravljen teren za preobrat javnega mnenja. V sinergetičnem smislu pride do takšnega preobrata skozi zunanje danosti. Če uspe destabilizacija, se med ljudmi razširi prepričanje, da bi se moralo zgoditi nekaj novega. Pogosto je v takšni situaciji odgovor na vprašanje, v katero smer nadaljevati, nejasen. To je tedaj le malo odvisno od vsebine novih poti. Posamezne skupine ljudi, avantgardistov ali aktivnih revolucionarjev in pogosto le en sam človek, lahko pomenijo s svojim delovanjem točko kristalizacije neke nove smeri, fluktuacijo, ki vodi v odklon. Nepredvidljivi, dozdevno lokalni dogodki postanejo v stanju nestabilnosti velikanski potencial, do česar v normalnih okoliščinah nikoli ne bi moglo priti. V normalnih razmerah bi namreč akcija takšnih skupin hitro izzvenela v pozabljeno epizodo. Seveda se ni povsem raziskano, kako učinkuje t.i. metuljev efekt v majhnih družbenih skupnostih, kjer se pogostoma dozdeva, da se bolj ali manj samo odzivajo na dogajanja globalnega pomena. Slednjo dinamiko nekateri avtorji označujejo kot posebne značajske poteze malih narodov, čeprav za to ni mogoče najti potrditve v obnebu pozitivnih argumentov.

(F. M.)

Se nadaljuje

GEOLOGIJA / OB PRELOMU SVETEGA ANDREJA

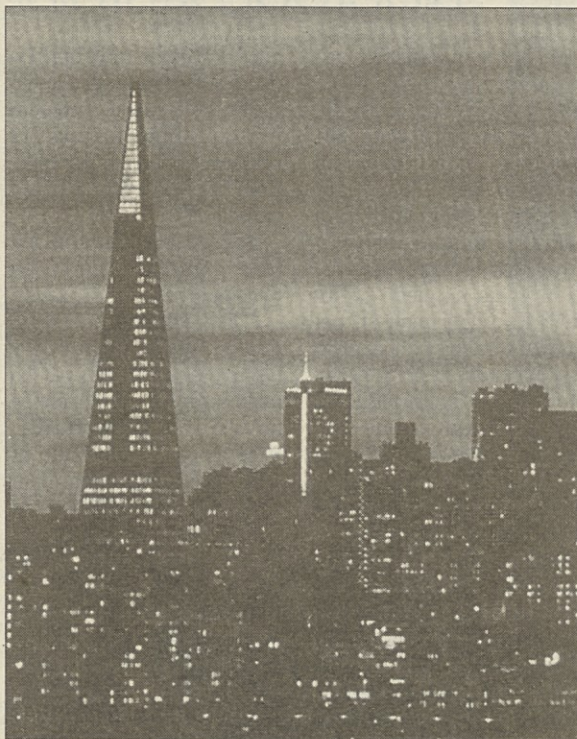
Bežno srečanje potujočih mest

»Zlitje mest« čez kakih 11 milijonov let

Zaradi premikanja vzdolž razpoke Svetega Andreja bo nekoč iz Los Angelesa mogoče videti nebotičnike San Francisca - kar brzokone nazene prebivalcem obeh mest strah v kosti. K sreči pa imajo dovolj casa, da se na srečanje pripravijo: več kot 11 milijonov let. Los Angeles leži na Tihomorski plosci, ki s hitrostjo 4.7 centimetra na leto vztrajno drsi vzdolž preloma Svetega Andreja proti severozahodu. San Francisco stoji na Severnoameriški plosci na vzhodni strani iste razpoke.

Vince Cronin z Univerze Wisconsin iz Milwaukeeja je ekstrapoliral gibanje obeh tektonskih plosc v daljno bodočnost, za orientirja pa je izbral mestni hisi metropol. Ekstrapolacije se je lotil na dva načina: prvič s predpostavko, da se plosci pomikata s konstantno hitrostjo vzdolž glavnega kroga, nato pa z upoštevanjem blagega pospeševanja, tako da sta plosci na koncu drsili druga ob drugi s hitrostjo 5 centimetrov na leto. Prvi Croninov model napoveduje, da si bosta mesti najbližje čez 11.72 milijonov let. Tedaj bo losangeleski magistrat le 60 kilometrov vzhodno od mestne hiše v San Franciscu. Po drugi Croninovi teoriji pa se bo Los Angeles v 11.33 milijonih let približal San Franciscu na vsega 52 kilometrov.

Gibanje tektonskih plosc se le počasi spreminja, tako da je Cronin mnenja, da je nasel »devet desetih pravega odgovora«. Vseeno pa priznava, da njegova modela ne upoštevata mnogih podro-

Kdaj bosta San Francisco in Los Angeles eno samo mesto?

bnosti. Preprost zdrs vzdolž preloma bi postavil Los Angeles zahodno od San Francisca, Croninovi teoriji pa napovedujeta, da se bo znašel na vzhodni, celinski strani. Navi-dezno protislovje izhaja iz takoimenovane »konvergen-ce skorje«: gibanje plosc ni nikdar popolnoma vzporedno s prelomnico, se posebej ne v področjih severno od Los Angelesa.

Cronin pričakuje, da se bo bo dobršen del zemeljske skorje v prihodnjih enajstih milijonih let preoblikoval, tako da bo obalno pogorje visje kot danes. Treba pa je priznati, da se vsi ne strinjajo s Croninovo trditvijo, da se bosta Los Angeles in San Francisco nekoč srečala. Nekateri geologi menijo,

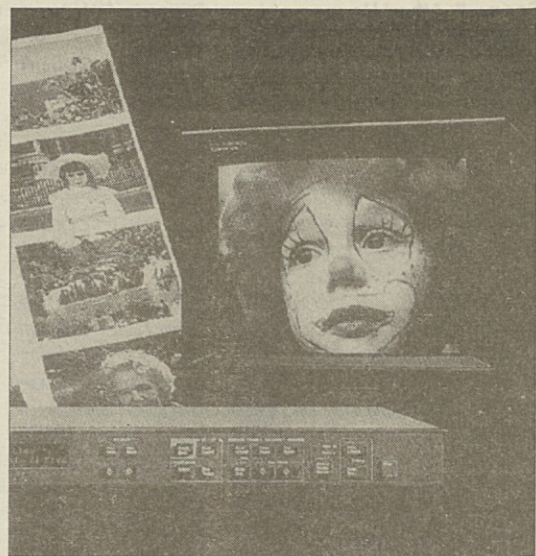
da bo - se preden bo Los Angeles prepotoval tistih 560 kilometrov proti severu - premikanje tektonskih plosc zrinilo del zemeljske skorje z Los Angelesom pod bližnje hribe in tako pokopalo mesto. Cetudi je morda »približevanje« navedenih mest razmeroma znano, lahko služi mnogim geologom in arheologom po svetu kot primer »drsenja« kontinentov, ki nekoč utegnejo postati ključ do odgovorov na mnoga vprašanja o različnih pogojih eksistenc civilizacij od pradavnine do danes. Tovrstne meritve in ekstrapolacije torej niso zgolj akademskega pomena, ampak povsem praktično vplivajo na »vsakdanja« ravnanja ljudi.

David Bradley -PrZ-

Vidne in nevidne fotokopije

Strokovnjaki japonske družbe Ricoh, ki se ukvarja s proizvodnjo pisarniske opreme, razvijajo stroj, s katerim bo mogoče fotokopije predelati v čist bel papir. Naprava z imenom »Recycle copier« sprejme večino dokumentov, ki jih natiskamo s fotokopirnimi stroji, laserskimi tiskalniki in običajnimi telefaks, papir pa lahko ponovno uporabimo tudi desetkrat, ne da bi ga bilo treba reciklirati. Barvilo, ki ga uporabljajo fotokopirni stroji in tiskalniki, je mešanica smole v prahu in črnega pigmenta. Elektrostatski privlak to zmes razmesti po papirju, ki gre nato skozi sistem valjev, segretyh na 100° C. Tu se smola stali, steče v prostorčke med papirna vlakna, se strdi in s tem fiksira sliko. V aparatu Recycle copier se barvilo ponovno segreje do iste temperature. Potem fotokopijo poskropijo z »lupilno« raztopino, katere kemijska sestava je seveda skrivnost; ta barvilo omehča in zmanjša adhezijske sile. Končno posebni valji iz papirja iztisnejo raztopino in barvilo. Kiyoshi Hashimoto, ki pri družbi Ricoh skrbi za stike z javnostjo, je povedal, da naj bi »antikopirni stroj« s fotokopij odstranil vse barvilo - vključno s packami, kjer je tonerja odločno prevec: pobelil naj bi celo popolnoma črn list papirja. Papir je mogoče uporabljati, dokler se ne poskoduje ali zamaže. Če zaupne listine uničimo tako, da jih razrežemo, papirja skorajda ni mogoče več reciklirati, saj so vlakna prekratka: ko bodo na voljo antikopirni stroji, razrezovanje na bo več potrebno. Lupilne raztopine in odstranjenega barvila sicer ne moremo reciklirati, vendar pa - tako je dejal Hashimoto - ne vsebujeta snovi, ki bi onesnaževale okolje. Prototip je velik kot povprečni namizni fotokopirni stroj, v minuti pa pobeli tri liste formata A4. Naprava ne očisti barvnih fotokopij in papirja, ki ga potiskamo z barvnimi tiskalniki, ker barvni tonerji različnih proizvajalcev posestavi niso enaki. Običajni načini zbiranja papirja za recikliranje so dragi in terjajo veliko casa, vrh tega pa le malo tiskalnikov in fotokopirnih strojev sprejme reciklirani papir. Pri družbi Ricoh trdijo, da njihov antikopirni stroj prihrani kar deset odstotkov novega in recikliranega papirja. Japonski strokovnjaki novi proizvod se izpopolnjujejo in ga mislijo nemara celo vgrajevati v fotokopirne stroje, čeprav bo treba se natančno »preučiti tržišče«.

Elisabeth Geake -PrZ-

Izguba spomina po poškodbi glave kot pomembno znamenje okvare možganovine

Pri mnogih poškodbah pride do udarcev v glavo. Mnogih bolnikov, ki so utrpeli takšen udarec, padejo v komo in/ali doživijo potratno amnezijo. Poškodbeni izguba spomina je bila dolga leta edino merilo za poškodbo možganov, kasneje pa se ji je pridružilo ocenjevanje globine in trajanja kome.

Domneva se, da sta globina kome in trajanje potratne amnezije tesno povezani. Hkrati ugotavljamo, da imata koma in potratna amnezija različne mehanizme nastanka, in da sta kljub vsemu enakovredni in zamenljivi. Včasih koma bolj korelira s prognozo stanja kot potratna amnezija in obratno. Po vseh teh ugotovitvah se ponuja možnost, da koma in potratna amnezija odlikavata dva povsem različna aspekta po-

skodb možganov in pometakem nista enakovredni.

Skupina britanskih zdravnikov se je lotila tega problema. Za bolnika so kot merilo, da je izven kome, upoštevali odprtost oči, sposobnost za smiselni govor in koliko se je držal navodil. Nekoliko težje je bilo ovrednotiti poškodbeno izgubo spomina.

To so ugotavljali na podlagi razgovorov s pacienti in njihovimi svojci. Podatki so bolj ali manj zanesljivi, upoštevati pa je bilo potrebno tudi morebitna pretiravanja zaradi finančnih koristi, saj je v Britaniji vprašanje odškodnin in zavarovalnin mnogo bolj izraženo kot pri nas.

Za objektivno kontro-

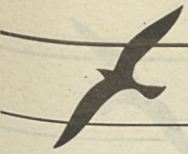
lo so uporabili nuklearno magnetno resonančni pregled možganov. Rezultati so pokazali tesno korelacijo med koma in poposkodbno izgubo spomina pri bolnikih, ki so bili v komi 6 ali več ur, pri tistih, ki so bili v komi manj kot 6 ur, pa ta povezava ni tako jasna. Pri tistih bolnikih, ki so imeli prolongirano izgubo poposkodbne spomina, je povezava s koma najslabša.

Magnetna resonanca je pokazala pri bolnikih s prolongirano potratno amnezijo znatno več področij okvarjenih možganovine kot pri ostalih. Iz tega izhaja, da bolniki z dolgotrajnim izpadom spomina, a s kratkotrajno koma, utrpijo znatno večje okvare možganovine, kot bi sklepali na prvi pogled. Rezultati kažejo, da potratna amnezija bolje korelira z okvaro možga-

novine kot koma. Pokazalo se je tudi, da koma in poposkodbna izguba spomina nastaneta po različnih mehanizmi. Koma odraža v glavnem poškodbo centralnih struktur možganov, potratna amnezija pa tudi poškodbo hemisfer. Magnetna resonanca in koma sta torej za ocenjevanje obsežnosti in resnosti poškodb možganov manj primerni kot poposkodbna izguba spomina. Kaže, da je kljub nezanesljivosti ocenjevanje amnezije, saj je bolniku treba pri tem verjeti na besedo, to za strukturo, ki ni dosti bolj stabilna kot puding, kar pravna metoda. Pričujočega pojava ne kaže povezovati s pravico do pozabe, ki je bolj filozofska kot medicinska kategorija.

-MKjr-
Journal of Neurology,
Neurosurgery,
and Psychiatry

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 6. aprila, ob 20. uri: P. Shaffer - LETICIJA IN LUSTREK. Ob 23. uri: Damir Zlatar Frey - PO-MLADNO OBREDJE.

V četrtek, 7. aprila, ob 16. uri in v petek, 8. aprila, ob 20. uri: Bobby Baker - KAKO NAKUPOVATI (Velika Britanija).

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

Danes, 6. aprila, ob 18. uri: W. Bauer - CHANGE, za abonma dijaski 2 popoldanski. Predstava bo se v petek, 8. aprila, ob 19.30, za abonma dijaski 4 večerni in izven.

V četrtek, 7. aprila, ob 18.30 in 21. uri: D. Jovanović - ANTIGONA, za abonma dijaski 7 večerni.

V sobota, 9. aprila, ob 19.30: M. Frisch - DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE, za izven.

MALA DRAMA

Danes, 6. aprila, ob 20. uri: B. Starr - MOSKI POD POSTELJO, za izven in konto.

V četrtek, 7. aprila, ob 20. uri: G. Léautier - RAGLJA, za izven.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, za izven in konto.

Predstava bo se v soboto, 9. aprila, ob isti uri, za izven in konto.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

V četrtek, 7. aprila, ob 19. uri: Rimski-Korsakov - CARJEVA NEVESTA. Gostovanje Opere SNG Maribor.

V petek, 8. aprila, ob 15. uri: P. I. Cajkovski - HRESTAC. Razprodano!

V soboto, 9. aprila, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN, za izven in konto.

SMG, tel.: 061/ 1253-312

V četrtek, 7. aprila, ob 19.30: E. Filipčić - PSIHA, za izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 6. aprila, ob 19.30: A. P. Cehov - GALEB, za abonma študentski A. Predstava bo se v četrtek, 7. aprila, ob isti uri, za abonma študentski B. V petek, 8. aprila, ob 19.30: A. Miller - SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA, za izven in konto.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V petek, 8. aprila, ob 21. uri: VARIETE v izvedbi gledališča Ane Monro.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠCE,

tel.: 061/ 312-860

V petek, 8. aprila, ob 19.30: E. Fritz - BREGARICA IN LJUDSKA OBLAST ALI KROMPIR, premiera, za abonma red premierski in red A.

V soboto, 9. aprila, ob 19.30: P. Ustinov - KOMAJ DO SREDNJIH VEJ, za izven.

CELJE

SLG, tel. 063/ 25-332

Danes, 6. aprila, ob 11. uri: B. Veras - ZELENKA KAPICA, za abonma čebelica III. Predstava bo se v četrtek, 7. aprila, ob 11. uri, za abonma 5. solski.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

V četrtek, 7. aprila, ob 20. uri: Janez Jalen - LESENA PEC. Gostuje gledališka skupina KD Zgornji Tuhinj.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: Peter Schäffer - CRNA KOMEDIJA. Gostuje Mladinska gledališka skupina KD Zgornji Tuhinj.

V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: Labiche-Petan-Fritz - GOSPOD EVSTAHIJ IZ SISKE. Gostuje gledališka skupina KD Ivan Cankar Smartno.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

Danes, 6. aprila, ob 19.30: Ivan Cankar - KRALJ NA BETAJNOVI, za abonma zeleni, izven. Predstava bo se v petek, 8. aprila, ob isti uri, za abonma petek 2 in izven.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

V četrtek, 7. aprila, ob 19.30: CARMEN - Popoldan na robu evropske zgodovine, za izven. Predstava bo se v soboto, 9. aprila, ob isti uri, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326

V četrtek, 7. aprila, ob 20. uri: v Solkanu A. Strindberg - OCE, za red četrtek modri in izven. Predstava bo se v petek, 8. aprila, ob isti uri, za red petek rumeni in izven.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V soboto, 9. aprila, ob 16. uri: Boris A. Novak - STOTISOCNOGA. Gostuje lutkovno gledališče iz Ljubljane.

PORTRETI ZORANA MUŠIČA
V BENEŠKI GALERII CONTINI

V soboto, 9. aprila, bodo v galeriji Contini (Calle dello Spezier, Campo S. Stefano) v Benetkah odprli razstavo del goriskega slikarja Zorana Mušiča. Tokratni izbor del je se posebej zanimiv, saj bodo na ogled portreti, avtoportreti in tako imenovani dvojni portreti. Gre za dela, ki so nastala leta 1970 in kasneje in od katerih so bila le malostevilna že razstavljena. Slike večjega formata tega niza so bile vključene v antolosko razstavo, ki je bila na ogled v Rimu, Milanu, Zenevi in drugih večjih mestih. Tokratna razstava umetnika, ki je februarja slavil ze svoj 85. rojstni dan, bo odprta do konca junija, in sicer vsak dan od 10. do 13. in od 15.30 do 20. ure.

Na sliki Sedeci moški, 1992

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava modne fotografije PARS PRO FOTO je na ogled do 10. aprila (Mala galerija CD).

Razstava JOZETA CIUHE Iz pariškega ateljeja je na ogled do 10. aprila (Galerija CD).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slikarja GEROLDA HIRNA je na ogled do 15. aprila.

MODERNA GALERIJA, Tomsčeva 14

Razstava ANTONYJA GORMLEYJA - Evropsko polje je na ogled do 24. aprila.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava akvarelov RUDIJA SALEJA je na ogled do 8. aprila.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

Razstava slik ALEKSIIJA KOBALA je na ogled do 12. aprila.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

V četrtek, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik VIDE FAKIN. Razstava bo na ogled do 28. aprila.

GALERIJA KLUBA B-51, Gerbičeva 51 a

Razstava projekta ALBINA URSICA in BORISA KUKA Bože sacuvaj je na ogled do 8. aprila.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava SAVA SOVRETA je na ogled do 30. aprila.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Danes, 6. aprila, bo ob 20. uri otvoritev razstave beograjskega umetnika Talenta.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava Od arhitekturnega elementa do arhitekturne kompozicije je na ogled do 16. aprila.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V četrtek, 7. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik KARLA ŽELENKA. Razstava bo na ogled do 26. aprila.

JELOVSKOV SALON, Zaloska 61

Danes, 6. aprila, bo ob 19. uri otvoritev prostorsko barvne instalacije SKENDERJA BAJROVIĆA in Rdece sence zvoka KARLA AHACIĆA.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 7

V četrtek, 7. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave DUŠE KAJFEŽ. Razstava bo na ogled do 17. aprila.

ELECTA, Mestni trg 8

Danes, 6. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave Hrvaški umetniki v Sloveniji.

CELJE

KNJIŽNICA CELJE, Muzejski trg 1

V četrtek, 7. aprila, bo ob 18. uri v Levstikovi sobi knjižnice otvoritev razstave Slovaška kultura pri Slovencih.

IZOLA

GALERIJA INSULA, Smrekarjeva 20

Fotografska razstava ŽARETA VESELICA je na ogled do 14. aprila.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ul. 30

Razstava ROMEA STRAKLA Strip je na ogled do 21. aprila.

SALON ROTOVZ, Rotovski trg 1

Razstava instrumentov mojstra IGNACA ZALETE-LJA je na ogled do 8. aprila.

PIRAN

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7

Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled do 6. maja.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2

Razstava slik BERNARDE SMID je na ogled do 14. aprila.

VELENJE

KC IVAN NAPOTNIK, Titov trg 4

Razstava slik KLAVDIJA TUTTE je na ogled do 12. aprila.

TRZIC

PAVILJON NOB

V četrtek, 7. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave PIERA CONESTABA Barvni signali. Razstava bo na ogled do 9. maja.

SEŽANA

KC SRECKO KOSOVEL

V petek, 8. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave SLOVENIJA ODPRTA ZA UMETNOST.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Razstava ekslibrisov z versko vsebino je na ogled do 16. aprila.

ZIRI

GALERIJA SVOBODE ZIRI

V soboto, 9. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik DUSANA SEDEJA. Razstava bo na ogled do 24. aprila.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TGalerija

Do 12. aprila je na ogled razstava Ani Tretjak »Trst - trigonija elementalov«.

Galerija Cartesius

Do 7. aprila bo razstavljal svoja dela

Giuseppe Zigaina.

Galerija Torbandena

Do 10. aprila bo na ogled razstava Georgeja Grosza - Izdelki od 1915 do 1944.

Galerija Rettori Tribbio 2

Do 8. aprila je na ogled razstava skulptur Darka Bevilacqua.

Galerija Minerva

Do 9. aprila so na ogled dela slikarja Marina Cassettija.

Muzej Revoltella

Na ogled je razstava Vidiki - Punti di vista.

OPČINE

V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-letnici rokopisov zupnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestna hiša: V veliki galeriji razstavlja do 10. aprila Urs Lüthi.

V Galeriji Carinthia je do 9. t. m. odprta razstava Maxa Weilerja.

V Galeriji Ritter razstavlja do 29. maja Haim Steinbach.

V Dezelni galeriji (Burggasse 8) razstavljajo Julius Deutschbauer (do 1. maja); Heimo Zobernig (do 29. maja); Haim Steinbach (do 29. maja).

BELJAK

Galerija Unart: se danes bo na ogled razstava slikarja Fritza Russa.

BEGUNJE

Galerija Avsenik- na ogled je razstava »Misel in korenine«.

ROŽEK

V Galeriji Sikoronja razstavlja do 17. t. m. Drago Druskovic.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 6. aprila, ob 19.30: koncert MONTREALSKI SIMFONICNI ORKESTER. Program: Debussy, Szymanowski, Bizet, Ravel (GD).

Danes, 6., in v četrtek, 7. aprila, ob 9.30 in 11.30: SLOVENSKA FILHARMONIJA ZA GLASBENO MLADINO SLOVENIJE (GD).

Danes, 6. aprila, ob 18.30: skladateljski večer MLADI MLADIM - Ambroz Copi (KD).

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJE, za zeleni abonma. Program: Mihelcic, Dvorzak, Nielsen (GD).

V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: PI-AF, koncert za dva igralca. Igrata in pojeta ALENKA VIDRIH in GOJMR LESNIAK.

SLOVENSKA

FILHARMONIJA

V petek, 8. aprila, ob 19.30: komorni koncert ALENKE ZUPAN - flauta in TIBORJA KEREKESA - trobenta.

MREŽA ZA

METELKOVO

V petek, 8. aprila, koncert skupine LET 3.

KAPELCA, Kersnikova 4

V četrtek, 7. aprila, koncert DRAGA MLINARECA.

STOLNICA

Danes, 6. aprila, ob 20. uri: koncert komornega zbora in orkestra iz Straubinga v Nemčiji. Pod vodstvom dirigenta Gerolda Huberja bodo izvedli oratorij Mesija Georga Friedricha Händla.

MARIBOR

ROTOVZ, Rotovski trg 1

Danes, 6. aprila, ob 20. uri: koncert skupine HISA in BLUEGRASS HOPPERS.

V četrtek, 7. aprila, ob 20. uri: koncert RICHARDA KOTARJA in skupine ILEX.

V petek, 8. aprila, ob 20. uri: koncert DADA, MARKA KVINETA in PETRA ANDREJA.

NOVA GORICA

V petek, 8. aprila, ob 20.30: v veliki dvorani Kulturnega doma koncert orkestra VARSAVSKE KOMORNE OPERE.

FJK

TRST

Glasbena matica

V četrtek, 14. aprila bo na sporedu prihodnji koncert. Nastopil bo Godalni kvartet in pianist M. Devetak.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo: v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.30 bo na sporedu zadnji koncert. Nastopil bo orkester Festivala iz Brescie in Bergamo.

Gledališče Mielà

V soboto, 9. t. m., ob 21. uri koncert kvarteta Giovanne Marini. Predprodaja vstopnic pri UTAT - Pasaza Protti 2, tel. 630063/638311).

Trzaski jazzovski krožek: v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.45 bo nastopil pevec Phil Guy ob spremljavi skupine Blues Gang Daria Lombarda.

Pivovarna Forst

Do 7. junija bo na sporedu seso glasbeno srečanje z naslovom »Trzaski avtorji«, ki ga prireja trzaska pokrajina.

BBC Club (Ul. Donota)

V petek, 8. t. m., ob 21. uri nastop avstrijske skupine Franz Franz.

MILJE

Gledališče Verdi

V soboto, 16. aprila, ob 20.30 bo nastopil Victor Lewis Quintet.

GORICA

Katoliški dom

V nedeljo, 17. aprila ob 11. uri bo nastopil Komorni orkester dezele Furlanije-Juljske krajine. Dirigent Romolo Gessi, pri klavirju Francesca Ceccarello in Barbara Popazzi.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 6. t. m., ob 20.30 (red D) ponovitev Molièrove komedije »Zdravnik po sili«. Režija Zvone Sedlbauer. Nastopajo V. Jurc, L. Pockaj, G. Tic, G. Lesnjak, M. Blagovic, A. Rustja, L. Bogatec, S. Colja, S. Boninsegna.

Ponovitvi: jutri, 7. t. m. (red E), ob 20.30 in v petek, 8. t. m., ob 16. uri (red H).

Verdi - Dvorana Tripcovich

Operna sezona: danes, 6. aprila, ob 20. uri (red F) sesta ponovitev enodejank »Suzanina skrivnost« (Il segreto di Susanna) E. Wolf-Ferrarija in »Spanska ura« (L'heure espagnole) M. Ravela. Direktor Giuseppe Grazioli, režija Lorenzo Mariani.

Ponovitve jutri, 7. t. m. (red H) in v petek, 8. t. m. (red L) ob 20. uri; v soboto, 9. t. m., ob 17. uri (red S); zadnja predstava v nedeljo, 10. t. m., ob 16. uri (red D).

Vstopnice: blagajna Dvorane Tripcovich - 9-12, 16-19 (zaprta ob ponedeljkih).

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

Jutri, 7. t. m., ob 19.30 »Lumpazivagabundus«. Ponovitev v petek, 8. t. m., ob 19.30 in v nedeljo, 10. t. m., ob 14.45.

BELJAK

Studijski oder (Kellertheater) - Jutri, 7. aprila, ob 20. uri - G. Fillei »Daleth« - plesni teater.

Predstave bodo trajale do 16. t. m.

TINJE

V Domu prosvete bo danes, 6. t. m., ob 19.30 večer »Feri Lainscek - Namesto koga roza cveti«.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V soboto, 9. aprila, ob 20. uri: glasbeno-plesna prireditve ob 45-letnici Železničarske folklorne skupine Tine Rozanc.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 6. aprila, ob 20. uri: predavanje BOJKA BUCARJA - Mednarodna okoljevarstvena prizadevanja. V četrtek, 7. aprila, ob 22. uri: pesniški variete-DANE ZAJC in JANEZ SKOF.

DRUSTVO SLOVENSКИH PISATELJEV

NOGOMET / DANES ZAOSTALA TEKMA A LIGE

Za Reggiano sta točki s Parmo nujno potrebni

Boj za obstanek že leta ni bil tako izenačen kot letos

REGGIO EMILIA - Današnja zaostala tekma italijanske nogometne A lige med Reggiano in Parmo (začetek ob 18.00) je gotovo pomembnejša, mirne duše lahko zapisemo življenjske važnosti, za ekipo iz Reggio Emile kot za varovanje trenerja Scale. Za Parmo bo zato tudi primerno ukrepal: danes skoraj gotovo ne bo igral Zola, ki je glavni steber tega moštva, vpraskljiv pa je nastop tudi ostalih standardnih igralcev.

Povsem drugačno pa je pričakovanje v taboru Reggiane, kjer je seveda imperativ samo zmaga. In tudi v primeru današnje zmage bo ostal položaj Reggiane se vedno izredno kritičen. Mostvo trenerja Marchiora bi sicer z današnjim uspehom proti Parmo imele 26 točk, caka pa ga izjemno težak preostali spored. Reggiana bo namreč v preostalih starih kolih igrala kar tri tekme v gosteh (Cagliari, Lecce in Milan), eno samo pa doma (Sampdoria).

Sicer pa je letos boj za obstanek v ligi nadvse zanimiv. Lecce in Atalanta sta že »odpisana«, za ostali dve mesti, ki vodita v nizjo ligo, pa je kar osem »kandidatov«, ki jih na lestvici ločijo picle stiri točke. Z 28 točkami so Cremonese, Roma, Genoa in celo Inter, ki je za to prvenstvo potrošil največ denarja na nogometni borzi. S točko manj sta Piacenza

in Cagliari, to je polfinalist pokala Uefa.

V skoraj brezupnem položaju pa je Udinese, ki ima le 24 točk in bo v preostalih starih kolih igral doma s Foggio in Cremonesejem, na tujem pa z Milanom in Juventusom.

V videmskem taboru se zavedajo, da imajo izredno malo možnosti za obstanek. Predvsem morajo v nedeljo doma premagati Foggio in nato v naslednjem kolu iztržiti točko proti Milanu ter nato v Vidmu počakati na odločilno srečanje za obstanek v ligi s Cremonesejem. To so le želje videmskega tabora, večina Udinesejevih navijačev pa se je že sprijaznila z nazadovanjem. Po njihovem mnenju je bil usoden za izpad spodrselj v Lecceju.

Tekmo med Reggiano in Parmo so 6. marca prekinili zaradi poškodbe sodnika Pairetta (na sliki)

NOGOMET / FINALE ITALIJanskega POKALA

Za Ancono »zgodovinsko srečanje« Pri Sampdoriji optimisti, toda previdni

ANCONA - Finalni obračun za državni pokal med prvotiligašem in drugotiligašem ni novost niti za Italijo (to je na dnevnem redu npr. v Angliji), saj so se v preteklosti drugotiligaši kot Napoli, Palermo in Atalanta pomerili z ekipami A lige. Nedvomno pa predstavlja za drugotiligaša Ancono nastop v finalu italijanskega pokala s Sampdorijo zgodovinski trenutek tega društva. V Anconi za devinsko prvo finalno tekmo s Sampdorijo vlada zato izredno pričakovanje med igralci in navijači.

Trener Ancone Guer-

ni pa pravi: »Fantje so zelo motivirani za spopad s Sampdorijo. Od vsega začetka moramo napadati, in nasprotniku ne smemo dovoliti, da razvije igro, kajti vsi vemo, kakšen igralski potencial ima Sampdoria. Skoda, da smo zaradi izključitve izgubili standardnega vratarja Nisto, ki ga bo zamenjal Armellini. Računamo tudi na veliko pomoč občinstva.«

Pri Sampdoriji so optimistično razpoloženi pred današnjim srečanjem, toda tudi previdni. Gullit namreč pravi: »Kdor se spozna na

nogomet, ve, da bo srečanje z Ancono zelo težko. Zato moramo stopiti na igrišče z vrhano mero pozrtvovalnosti in samozavesti, kot da bi igrali proti Parmo, Milanu ali Interju.«

Nekoliko polemichen do italijanskih medijev je Mancini, ki meni, da se o italijanskem pokalu na siroko poroča, le ko igra Milan ali Juventus. Ko pa igra Sampdoria, je to »pokal revnih«.

Drevišnja tekma v Anconi se bo pričela ob 20.30 in jo bo neposredno prenašala italijanska televizija na prvem sporedu.

ODBOJKA / POLFINALE KONČNICE ZA NASLOV

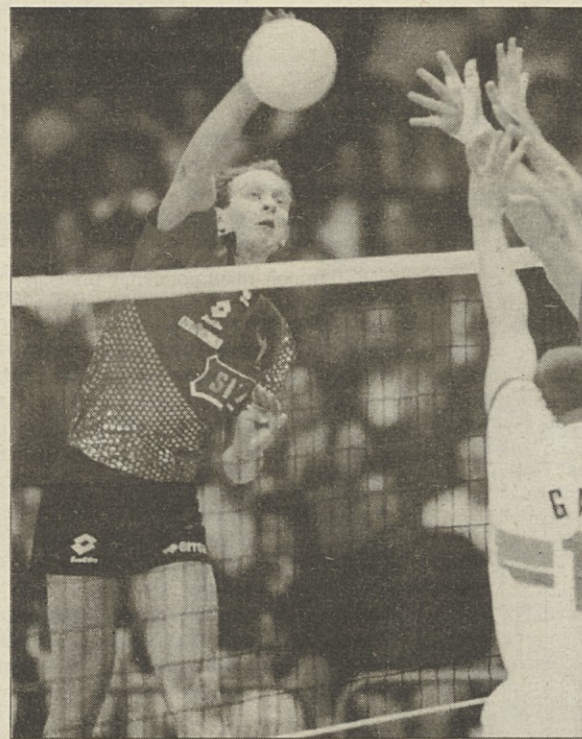
Sisley in Milan velika favorita

Morda že drevi odločitev o finalistih

V Trevisu in Milanu bosta danes na sporedu tretji tekmi polfinala končnice za naslov italijanskega odbojarskega prvaka pri moških. Tako Sisley kot Milan imata proti Edilcuoghiju iz Ravenne oziroma Daytoni iz Modene velikansko prednost dveh zmag in glede na potek prvih dveh srečanj, sta tudi drevi (obe tekmi bosta ob 20. uri) velika favorita za zmago in s tem za uvrstitev v finale za državni naslov.

Milan je v dvoboju z Daytono še dodatno motiviran, saj mu je prav ekipa iz Modene v Perugii že v polfinalu preprečila pohod na italijanski pokal in je zdaj vse sile usmeril v državno prvenstvo. Kljub prepričljivemu vodstvu v zmagah z 2:0 pa bi najbrž Sisley in Milan napravila veliko napako, če bi se zanašala, da je polfinale že za njima. Ekipi iz Ravenne in Modene imata namreč v svojih vrstah take igralce, ki so sposobni za preobrat, se posebej Edilcuoghi pa je z zmago v letošnjem pokalu evropskih prvakov dokazal, da je sposoben za največje podvige. Če bi katera (ali obe) od gostujočih ekip presenetila, bo cetrta tekma na sporedu v soboto, morebitna peta pa v sredo 13. aprila.

Tudi finale se bo igralo na tri zmagane tekme. Če se bo uvrstil v finale, pa bo imel boljši izhodišni položaj Sisley, ki je redni del prvenstva končal na prvem mestu. Finalna srečanja bodo na sporedu 16., 20., 23., 27. in 30. aprila.

Lorenzo Bernardi eden stebrov ekipe iz Trevisa

Še eno kolo pri ženskah

V nedeljo se bo zaključil tudi redni del v ženski A1 ligi. Latte Rugiada Matera si je že zagotovila prvo mesto, medtem ko se za drugo stopničko potegujeta Isola Verde Modena in Ecoclear Sumirago. Isola Verde bo v zadnjem kolu igrala s Teodoro v Ravenni, Ecoclear pa bo gostil Magico iz Reggio Emile. O cetrtem mestu bo odločil neposredni spopad med Impresom iz Agrigenta in Fincresom iz Rima. Sesto mesto si je že zagotovila Teodora, osmo pa Ancona, medtem ko bo morala Perugia igrati play out. Drugi potnik v A2 ligo (ob Carrareseju) pa bo ali Fidenza (ce zgubi v Anconi in Geas zmaga) ali pa Geas (ce zgubi v Carrari, ali ce Fidenza zmaga v Anconi).

VRSTNI RED: Latte Rugiada MT 40, Isola Verde MO (razlika v setih 50:21) in Ecoclear (50:27) 32, Fincres Rim in Impres AG 28, Teodora 24, Magica RE 22, Brummel AN 16, Perugia 14, Fidenza 8, Geas 6, Carrarese 2.

PRIHODNJE KOLO (10. 4.): Impres - Fincres, Brummel - Fidenza, Perugia - L. Rugiada, Teodora - I. Verde, Carrarese - Geas, Ecoclear - Magica.

NOGOMET / PRIPRAVE AZZURROV ZA SP

Zadnja Sacchijeva izbira: Signori srednji napadalec

Imena potnikov v ZDA bodo znana prve dni maja

FIRENCE - Po včerajšnji tiskovni konferenci zveznega trenerja italijanske reprezentance Arriga Sacchija je bil gotovo najbolj zadovoljen nogometaš Lazio in reprezentant Giuseppe Signori. Napadalec Lazia je torej uspel v svoji želji, da zaigra v reprezentanci kot srednji napadalec in ne na levi strani napadalne vrste. Sacchi se je za to potezo odločil po prijateljski tekmi v Stuttgartu, kjer je Italija izgubila proti Nemčiji in je bila predvsem v napadu zelo pomanjkljiva.

Sacchijeva odločitev pa gotovo ni razveselila Pier Luigi Casiraghija, saj bo vsaj začasno izgubil mesto v reprezentanci. Casiraghi je dejal: »Do svetovnega prvenstva je še precej časa, pomembno pa je, da potujem v ZDA in da sem v skupini 22 nogometašev.«

Glede izbire tretjega vratarja je Sacchi dejal, da sta za to mesto dva kandidata: vratar Juventusa Peruzzi in Parme Bucci. Sicer pa vse kaže, da je zvezni trener že izbral 22 nogometašev, ki bodo potovali v ZDA. Imena teh pa bo sporočil sele prve dni maja.

»Marsikdo je vihal nos, ker sem v reprezentanco poklical kar 70 nogometašev. To pomeni, da je prav toliko igralcev, ki po mojem lahko igrajo v reprezentanci. Če se bo kdo do 22. poškodoval, bom poklical druge,« je pristavil Sacchi. »Tudi ni res, da ne navijam za italijanske ekipe, ki so zaposlene v evropskih pokalih. Nasprotno, močno si želim, da bi prav vse zmagale, saj bi bil pravi mazohist, če bi ne mislil tako. Kajti nogometaš, ki je v formi 15. maja, bo v formi tudi 15. junija,« je še dodal zvezni trener.

Tridnevni »stage« za azzurre se bo končal jutri, devet nogometašev Milana in dva igralca Interja pa bodo zapustili Coverciano že danes, ker bodo že v soboto igrali prvenstveni tekmi. Danes pa se bodo azzurri na treningu tekmi pomerili s Pontedero, ki nastopa v C-2 ligi.

Do svetovnega prvenstva, 17. junija v ZDA, bo Italija igrala se tri prijateljske tekme: 27. maja v Parmo proti Finski, 3. junija v Rimu proti Švici in 11. junija v New Yorku proti Kostariki.

DI CENTA / PRAZNOVANJE

Manueli Di Centa in Gabrielli Paruzzi posebno priznanje deželnih oblasti

Dobitnica petih olimpijskih medalj v smučarskem teku Manuela Di Centa in njena tovarišica v reprezentanci Gabriella Paruzzi bosta jutri v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine prejeli priznanje za uspešne nastope v Lillehammerju. Predsednik deželnega odbora Travanut in predsednik deželnega sveta Degano bosta obema tekaticama iz nase dežele svečano izročila »Deželni pecat«.

Toda za Manuelo Di Centa bo ta konec tedna še posebej slovesen. Za to so poskrbeli prebivalci rojstne Paluzze in pa deželne oblasti, ki so pripravili tridnevno slavo, v okviru katerega bo tudi vrsta prireditev. Celotna Paluzza je okrašena, na obeh straneh klanca, ki vodi do Manuele rojstne hiše, pa so že postavili borove veje, kot veleva starodavni običaj ob sprejemanju herojev ob povratku domov.

Svečanosti se bodo zaključile v nedeljo, 10. aprila, ob Di Centovi pa bodo proslavili tudi vse ostale znane znane tekmovalce in tekmovalke v nordijskih disciplinah, ki so bili doma iz Paluzze oziroma ostalih krajev v tej karnijski dolini.

KOŠARKA / KONČNICA V SLOVENIJI

Smelt Olimpija čaka nasprotnika

Ljubljancani že v finalu, drugi finalist znan danes

LJUBLJANA - Smelt Olimpija iz Tivolija se je po dveh polfinalnih tekmah končnice državnega prvenstva pričakovano uvrstila v finale, kjer se bo v »dirkah« na tri zmage za naslov prvaka pomerila z zmagovalcem današnje (tretje) tekme TAM Bus Miklavž - Kovinotehna Savinjska Polzela.

Prvo polfinale končnice med Ljubljancani in ekipo Postojne ni bilo ravno razburljivo. V prvi tekmi v Tivoliju je bila kočna razlika ogromna. V drugi tekmi pa je Smelt Olimpija v gosteh še drugič zmagala, tokrat bolj tesno.

Drugi polfinalni par je precej bolj izenačen. V soboto so Miklavžani ne prav lahko na Taboru premagali finaliste pokalnega tekmovanja iz Polzele, v Savinjski dolini pa so doživeli neprijeten, dokaj visok poraz. Drevi (ob 20. uri) bo v Mariboru tretja, odločilna tekma za uvrstitev v finale, možnosti pa so praktično 50:50.

Prva finalna tekma končnice (igra se na tri zmage) bo v soboto,

9. aprila.

DRUGI POLFINALNI TEKMI KONČNICE DP
Postojna - Smelt Olimpija 70:79 (37:35)

POSTOJNA - Dvorana STNS, 700 gledalcev, sodnika Kamnikar (Cromelj) in Strnad (Domžale).

POSTOJNA: Besedic 6 (4:4), Rojko 11 (4:7), Reichenecker 9 (1:4), Bectob 28 (3:4), Bačar 16 (2:4).

SMELT OLIMPIJA: Horvat 12 (2:2), Razič 17 (3:3), Hauptman 11 (2:2), Kraljevič 8 (4:7), Gorenc 17 (0:3), Đurišić 14.

KOVINOTEHNA SAVINJSKA POLZELA - TAM BUS 83:66 (38:34)

POLZELA - Sportna dvorana, 1000 gledalcev, sodnika Lovšin (Ljubljana) in Vidic (Tolmin).

KOVINOTEHNA SAVINJSKA POLZELA: Govc 8 (3:4), Stavrov 15 (5:5), Skrabe 5, Petranović 27 (8:12), Rovšnik 13, Cizej 18.

TAM BUS: Bratusek 5 (1:2), Mirt 28 (8:8), Sunara 11 (3:6), Ojstrsek 5 (1:2), Mijajlovič 17 (5:8).

V soboto deželno prvenstvo

Po velikih laniških uspehih so seveda tudi letos ambicije nujno precejšnje, čeprav se pri Mladini zavedajo, da bo ponovitev laniških uspehov zelo težka. Ob nastopih na italijanskem prvenstvu in pokalu (prednost bo letos dana prvenstvu in stafetam) pa velika pozornost posvečajo organizaciji mednarodnega tekmovanja Grand Prix. Prva tekma bo 15. maja v Križu, letos pa naj bi to tekmovanje veljalo za pokal Alpe Adria. Preostali dve tekni bosta namreč avgusta v Logatcu in septembra na Reki, skupni zmagovalec pa bo postal pravak Alpe Adria. (rg)

KOŠARKA / PET KOL PRED KONCEM PROMOCIJSKE LIGE NA GORIŠKEM

Na drugem mestu pa sta s po 28 točkami Dom La Goriziana in Ardita. Nasi košarkarji imajo do konca prvenstva dokaj ugoden razpored (kar tri tekme doma: Largo Isonzo, Villesse in Ardita, in dve v gosteh: Alba Kmin in Petrolifera). Če bodo domovci obdržali sedanjno formo, lahko premagajo vse nasprotnike in osvojijo ob koncu regularnega dela 38 točk. Da bi posegli po prvem mestu, pa bo zelo težko, saj ima mostvo Staranzana dve točki več, poleg tega pa še ugodnejši obračun v medsebojnih

To pa pomeni dodatna srečanja med prvouvrščenimi trzaski in goriske skupine (na dve zmagi). Zmagovalec bo neposredno napredoval v C-2 ligo. Porazenec pa bo igral z drugouvrščeno ekipo promocijske lige iz videmsko-pordenonske skupine in zmagovalec bo tudi

Bazovci priložnosti ne bi smeli zamuditi - Tudi Sovodenjci imajo lepe možnosti - V boju za obstanek do konca odločilno vsako srečanje

EDVIN BEVK

V promocijski ligi se Primorje s 17 točkami nahaja na predzadnjem mestu. Do varnih vod pa je oddaljen štiri točke. Trenutni vrstni red spodnjega dela pa je sledec: Juventina in Cervignana 23 točk, Monfalcone 21, Fortitudo 18, Primorje 17, Gornars 16. V zadnjih petih kolih bodo Prosečani trikrat igrali doma, in sicer proti Rudi, Cormoneseju in Staranzanu, v goste pa bodo morali k Trivignanu in Fortitudo. Toda vec tekem doma ni velika prednost, saj so se letos igralci trenerja Tula bolj izkazali daleč od domačega terena.

Zarija ima vse možnosti za napredovanje (na sliki Foto KROMA z derbija z Vesno)

Odlično priloznost je za napredovanje pa imajo Bazovci v prvi amaterski ligi. Trenutno vodijo s 40 točkami, drugouvrščeni Pozuolci pa jih ima dve manj. Zarjane čakajo se kar zahtevna srečanja, tri zunaj, dve doma, kjer bo tudi povratni derbi z Vesno. Vendar je Zarja od začetka prvenstva pri ali na vrhu in bilo bi zares škoda, če bi sedaj ob koncu popustili in pokvarili letosnje enkratno prvenstvo. Križani pa lahko končajo prvenstvo brez skrbi, saj jim izpad ne preti, od prvega oziroma drugega mesta pa so prevec oddalje-

Položaj je precej zapleten. Krasovci bodo trikrat igrali doma, med drugim tudi s San Marcom, v gosteh pa proti Morsanu in Juniorju. Pri društvu le upajo, da bodo o obstanku odločali igralci in ne pristranski sodniki.

V skupini F so Sovodenj-

ci sami na vrhu, vendar drugouvrščena Capriva zao-
staja le točko. Sovodenjci

NOVICE

Košarka: Trofeja Jadran

Diváča - Kontovel 47:21 (25:5)

Na zaostalem srečanju 4. kola Trofeje Jadran v minibasketu je favorizirana Divaca brez težav premagala za nameček vse okrnjeno postavbo Kontovele. Le v zadnji četrtini so bili Kontovelci boljši od Divace (13:10), preostale tri pa je ekipa vaditelja Sile zanesljivo dobila s 14:1, 11:4 in 12:3.

Odbojka: 2. ženska divizija

Sant'Andrea - Bor 0:3 (3:15, 9:15, 7:15)

Ceprav v odkrni postavi so Borovke v zadnjem kolu prvega dela dosegle svojo drugo zmago v prvenstvu. Srečanje se je pričelo v znamenju naše sesterke, ki je ze s servisi spravila v hude težave sicer skromne domaćinke. Tudi v nadaljevanju so Borove igralke stalno vodile. Vse naše igralke pa so se izkazale, kar je nadvse spodbudno za bodoče težje nastope. (Dejan)

Turnir v minivolleyju

Komisija za maldinsko dejavnost pri trzaski pokrajinski odbojškarski zvezi bo prihodnji mesec organizirala turnir v miniodbojki za odbojkarje rojene v letih 1981/82 in v letih 1983/84. Na turnirju lahko sodelujejo društva, ki os včlanjena v FIPAV kot tudi ekipe, ki niso članice odbojškarske zveze. Tekmovanje bo predvidoma trajalo 4 ali 5 dni, kraj in datume pa bodo dolocili naknadno, po vsej verjetnosati pa bodo tekne v rikreatorijih in na trgih v pokrajini. Tekmovanje bo posveceno spominu na ubitega novinarja Marca Lucchetto, ekipe pa lahko sestavljajo izključno fantje ali dekleta, lahko pa so tudi mešane.

Obvestila

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT
prireja jutri, 7. aprila, v Gregorcicevi dvorani ob
20.30 predstavitev tečaja plezanja in delovanja
AO. Vabljeni vsi ljubitelji gora.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da se bo letosnje sahovsko tekmovanje v okviru osnovnosolske olimpiade začelo v soboto, 9. aprila, ob 15. uri v prostorih Borovega sportnega centra. Vsak udeleženec mora prinesiti s seboj sahovnico.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 10. aprila avtobusni izlet na Vogel ob priliki društvene tekme. Vpisovanje na sedeže kluba, Prosška ul. 131 na Opčinah v sredo 6. in četrtek 7. aprila od 18. do 20. ure. Informacije po tel. št. 226271 ali 299573.

Tako do konca prvenstva

Staranzano (30)	Dom La Goriziana (28)	Ardita (28)	Pom (26)
Isontina	Largo Isonzo	Grado	Libertas
Libertas	Villesse	prosta	Petrolifera
Petrolifera	Alba	Libertas	Breg
Breg	Petrolifera	Pom	Ardita
Grado	Ardita	Dom	Isonzo

V mastnen tisku domača srečanja

NOVICE

Lemieux pobesnel na kazenski klopi

NEW YORK - Napadalec Pittsburgha Mario Lemieux, ki večino letošnje sezone ni igral zaradi poškodb, je na srečanju s Tampa Bayem »usel« s klopi za kaznovane igralce, zaradi česar je dobil kazneni igri. Lemieux, ki je najprej dobil dveminutno kazen zaradi visoke palice in se s to sodniško odločitvijo ni strinjal, je vrgel svojo palico s klopi za kaznovane igralce nazaj na led. Sodnik Kerry Fraser je kazen nato povisal na deset minut, in ko je Fraser Lemieuxu prinesel nazaj še palico, je ta pobesnel, zapustil klop in pričel zmerjati sodnika. Posredovati so morali njegovi soigralci, Fraser pa je nato Lemieuxa poslal z ledu. Srečanje so dobili Pingvini z 2:1. V New Yorku so Rangerji premagali floridske Panterje s 3:2, Philadelphia pa je remizirala v Winnipegu in tako je prednost Floride, ki trenutno drži zadnje mesto, ki se vodi v končnico, skopnela na vsega tri točke.

Rezultati: Quebec Nordiques - Buffalo Sabres 6:4, New York Rangers - Florida Panthers 3:2, Pittsburgh Penguins - Tampa Bay Lightning 2:1, Winnipeg Jets - Philadelphia Flyers. (M. J.)

Na regati Whitbread v vodstvu Yamaha

SOUTHAMPTON - Na predzadnji etapi jadralne regate Whitbread okoli sveta od Punte del Este v Urugvaj do Fort Lauderdalea na Floridi je po dveh dneh v vodstvu novozelandski W-60 Yamaha, ki jo vodi Ross Fields, tri milje za njo pluje novozelandski Tokio, švicarski Merit Cup zaostaja za pet milj, evropski W-60 Intrum Justitia in francoski maxi La Poste pa plujeta še miljo bolj zadaj. Flota zaradi lahkih vetrov posami napreduje ob južnoameriški obali, 87 milj za glavnino pa plujeta ukrajinski jadrnici Hetman Sahaidacni in Odessa, ki sta zamudili start, saj sta čakali na svojo posadko. Na novozelandskem Endeavouru je Grant Dalton vložil protest, kajti La Poste je na startu uporabil spinaker brez tanguna, kar je po pravilih prepovedano. (M. J.)

SAK po uspehu v pokalu zmagal tudi v koroškem prvenstvu

CELOVEC - Slovenski atletski klub je bil po senzacionalnem podvigu v avstrijskem nogometnem pokalu - z zmago nad drugoligašem Vienna se je prebil v četrtfinale - uspešen tudi v koroškem nogometnem prvenstvu. V 19. kolu je ekipa trenerja Ivana Ramsaka v gosteh s 3:0 ugnala močno enajsterico Rapid Lienz in tako uspešno ubranila tretje mesto na lestvici. Tekmo sta že v prvih 30 minutah odločila iz protinapadov Lippusch (9.) in Urschitz (29.), tretji gol pa je dal v 87. minuti mladi Simon Sadjak. (I.L.)

SAK: Preschern, Savič, F. Sadjak, A. Sadjak, Pappeler, Smid, Blajs, Vrabec, S. Sadjak, Lippusch (75. Wöhl), Urschitz (46. Petschenig).

Rezultati 19. kola: Rapid Lienz - SAK 0:3, Breže - Velikovec 2:0, Borovlje - VSV/Beljak 0:3, WAC - ATSV Wolfsberg 2:1, Vernberk - Trg 0:0, Pliberk - Matrei 1:0, Austria Celovec - Lendorf 0:0, Wietersdorf - Treibach 2:4. **Vrstni red:** 1. WAC 29, 2. VSV/Beljak 28, 3. SAK Celovec 26, 4. Treibach 26, 5. Breže 25, 6. Lienz 22, 7. Trg 22, 8. Vernberk 18, 9. Wietersdorf 17, 10. Austria Celovec 17, itd.

KOŠARKA / FINALE ŠTUDENTSKEGA PRVENSTVA V ZDA

Arkansas osvojil svoj prvi naslov univerzitetnega prvaka

Glavni navijač predsednik ZDA Clinton - Williamson najboljši igralec

Arkansas (Razorbacks) - Duke (Blue Devils) 76:72 (34:33)

CHARLOTTE (NORTH CAROLINA) - Dvorana Coliseum, 23.674 gledalcev, sodniki Bum, Silvester, Valentine.

ARKANSAS: Williamson 23 (3:5), Billey, Stewart 6, Beck 15 (5:8), Thurman 15, McDaniel 7 (2:4), Robinson 2, Dillard 4 (1:2), Rimac, Wilson 4.

DUKE: Hill 12 (3:5), Lang 15 (3:3), Parks 14 (0:1), Capel 14, Collins 26, Clark 3 (1:2), Meek 2.

MET IZ IGRE: Arkansas 28:65, Duke 30:77; PROSTI METI: Arkansas 11:19, Duke 7:11; SKOKI: Arkansas 17:41 (napad, obramba), Duke 12:39; ASISTENCE: Arkansas 17, Duke 15.

Koga, katero univerzitetno mostvo je v ponedeljek zvečer po vzhodnoamerškem času v mestu Charlotte pozdravil predsednik ZDA Bill Clinton in kaj je bilo na finalnem turnirju (final four) NCAA najbolj zanimivo filmskemu »ultra« zvezdniku Kevinu Costnerju? Prvi je bil v noči iz ponedeljka na torek eden najuspešnejših ljudi v Ameriki, saj je v finalu najboljših študentskih ekip zmagala ekipa univerze Arkansas iz Fayetteville, iz zvezne države, katere glavno mesto je Little Rock in od koder je doma Bill Clinton.

V 56. tekmi za naslov prvaka ameriškega študentskega prvenstva (NCAA Tournament 1993/94), v davorani, v kateri igrajo profesionalci ekipe Charlotte Hornets, so kosarkarji iz Arkansasa (pred sezono na 4. mestu posebne klasifikacije) težko, vendar zaslužno premagali mostvo Duke University (5. mesto pred

Najboljši igralec tekme Corliss Williamson med Hillom in Parksom (Telefoto AP)

sezono), igralce iz Durhama (North Carolina), ki jih vodi izjemni strokovnjak Mike Krzyzewski. Arkansas Razorbacks (divji prasici) in Duke Blue Devils (vojvode) sta v izenačen in spektakularni tekmi seveda prikazala vrhunsko kosarko. Tekmo je neposredno prenasal televizija CBS (Pat O'Brian, James Brown, Dean Smith, trener igralcev University of North Carolina, ki so osvojili zadnja dva naslova prvaka), igralci najuspešnejšega trenerja NCAA sezone Nolana Richardsona pa so si dragoce zmagoto zagotovili se v zadnji minuti tekme. Duke je povedel z 2:0, pa 18:15 in v nadaljevanju tekme v minuti in 55 sekundah naredil delni rezultat 13:0. Vendar, Arkansas (trener Richardson je igral kar z desetimi igralci) se je »vrnil« tako, da je v treh minutah in 26 sekundah naredil serijo 12:4

ter dohitel Duke. Mostvo iz Durhama je prve proste metne metalo sele v 27. minuti, vendar se je kljub temu taktično, tehnično in fizično izjemno dobro upiralo študentom iz Arkansasa. 51 sekund pred koncem tekme je Scotty Thurman iz Fayetteville zadel za tri točke, izenačil izid na 70:70 in začel se je dokončni »potop« študentov z univerze Duke, ki je igrala že na sedmih finalnih turnirjih, osvojila dva naslova prvakov NCAA (1991 proti Kansasu, '92 proti Michiganu, leta 1990 pa je Duke v finalu izgubil proti Nevadi s 30 točkami razlike). Najboljši igralec tekme je bil 23-letno krilo Corliss Williamson (23 točk, met iz igre 10:24, povprečni met iz igre v tej sezoni NCAA kar 72 odstotkov!), pri univerzi Duke pa krilni branilec Grant Hill (12 točk, 14 skokov, 6 asistenc), ki je letos končal stu-

dentsko kariero in najverjetneje odhaja v NBA. Grant Hill, Antonio Lang in Martin Clark so tako napravili priložnost, da bi kot igralci univerze Duke se tretjič osvojili naslov prvaka NCAA, kar je doslej uspelo le 13 kosarkarjem univerze UCLA (University California Los Angeles), ki je v obdobju od leta 1964 do 1975 osvojila kar 10 sampijskih naslovov, med njimi kar sedem zaporedoma - od leta 1967 do 1973. Pri Arkansasu, kjer igra tudi Hrvat Davor Rimac, so bolje igrali visoki igralci, pri univerzi Duke pa učinkoviti branilci. Zmagali nista igra in taktika »teci in meci« (run and gun), temveč njuna izboljšana različica - »teci in zadetki« (run and win).

Polfinalna izida: Arkansas - Arizona (Wildcats, trener Lute Olson) 91:82, Duke - Florida (Seminole, trener Lon Kruger) 70:65. (J. Z.)

Na SP v ZDA samo štirje favoriti?

BUENOS AIRES - Italija, Nemčija, Argentina in Brazilija imajo po mnenju bivšega selektorja argentinske reprezentance Carlosa Bilarda največ možnosti v boju za naslov svetovnega prvaka na letosnjem SP v nogometu v ZDA. Tem štirim reprezentancam je Bilardo dodal še Kolumbijo, medtem ko med favorite ne pršteva Nizozemske, ki brez Van Bastena po njegovem mnenju nikakršnih možnosti.

Manj gotov pa je bil Bilardo, ko je govoril o možnih protagonistih pri posameznikih. »Velikih nogometnih asov ni več. Se pred nedavnim si lahko izbral med Platinijem, Maradono, Zicom, Rumenijskem, danes pa je najboljši igralec na svetu Roberto Baggio. Toda ce bo na SP nastopil Maradona, bo Argentinec tudi najboljši igralec prvenstva,« je prepričan Bilardo.

NAMIZNI TENIS / PO EVROPSKEM PRVENSTVU V BIRMINGHAMU

Kakovostni vrh je vse bolj širok Jean-Michel Saive novi kralj

Slovenski moški ekipi načrt uspel, dekleta za eno zmago prekratka

BIRMINGHAM - Devetnajsto evropsko prvenstvo v namiznem tenisu je pokazalo, da se kakovostni vrh čedalje bolj širi. Kolajne je osvojilo kar sedemnajst držav, toda nobena med njimi ni dobila več kot dve zlati. Slovenski igralci in igralke so si za cilj zastavili uvrstitev med šestnajsterico najboljših v ekipnem tekmovanju, kar pomeni prvo jakostno skupino. To je fantom s 14. mestom tudi uspelo, dekleta pa so samo zaradi enega poraza proti Cehinjam ostale za las prekratke in zasedle 17. mesto. V posamični konkurenci in igri dvojic je bilo veliko odvisno od zreba, največji uspeh pa je bila uvrstitev v tretje kolo. To, da si je Slovenija pridobila vidnejše mesto v evropskem namiznem tenisu, kaže tudi izbor sod-

nikov s strani organizatorjev, ki je med številne domače sodnike povabil le deset predstavnikov iz tujine, med njimi pa je bila tudi Slovenija.

Jean-Michel Saive je novi kralj namiznega tenisa. Temperamentni Belgijec je odkril način, kako lahko premaga velikega mojstra Jana-Oveja Waldnerja. Olimpijski zmagovalc iz Barcelone, dolga leta priznan kot najboljši server med mojstri celoloidne zogice, je izgubil prav zato, ker je Saiveu uspelo izničiti Svedovo najmočnejše orožje. »Morda res ima najboljši servis na svetu, toda znam dobro oceniti spin in napasti takoj po začetnem udarcu, kar tekmeča prisili, da blokira udarec in se ves čas pomika od mize. V tem primeru nasprotnik zelo težko razvije

svojo igro in prav to je vzrok za moj uspeh proti Waldnerju,« je menil 25-letni novi evropski prvak.

Waldner ni mogel računati na lahke točke, temveč se je moral ves čas boriti. »Saive je med najboljšimi sprejemalci servisa in si nisem mogel nabrati nobenih posebnih točk. Če bi igral proti Gatienu ali Rosskopfju bi gotovo lažje prišel do njih,« je o Belgijcu dejal Waldner, ki je v svoji bogati športni karieri osvojil že vse možne naslove, evropski prvak pa ni bil se nikoli. To mu ni uspelo niti na njegovem sedmem evropskem prvenstvu. Finalista letošnjega evropskega prvenstva sta se od leta 1989 pomerila že 35-krat, v tesnem vodstvu z 18:17 pa je še zmeraj Waldner, čeprav je stanje v njunih letošnjih dvo-

bojih 3:1 za Belgijca. Z zmago v starih nizih je Saive zavrnil vse dvome o slabih živcih na velikih tekmovanjih: »V Stuttgartu (prejšnje evropsko prvenstvo) sem bil preveč napet, tokrat pa je bilo povsem drugače, kar je zelo pomembno.«

Nekaj pritožb pa je prišlo tudi na račun organizatorjev zaradi urnika. Nihče ni bil prav vesel, da je moral polfinale in finale igrati na isti dan. To je bolj prizadelo Waldnerja, ki je moral po težkem polfinalu proti Zoranu Primorcu, ki je trajal kar 70 minut, čez dve uri ze na finale. Waldner je moral vstati že ob sedmih zjutraj, za kosilo pa si je lahko privosil samo sendvič. Poleg tega je Sveda doletela se smola, da si je proti koncu prvega niza finalnega dvoboja posko-

Švedi so se prešerno veselili zmage Marie Svenssonove (Telefoto AP)

doval prst na igralni roki in začel krvaveti, kar ga je seveda oviralo pri nadaljnji igri. Oba finalista sta sedaj z mislimi že na prihodnjem svetovnem prvenstvu na Kitajskem, velik cilj pa so tudi olimpijske igre v Atlanti, kjer bo Waldner branil naslov izpred dveh let. Njegov poraz proti Saiveu je bil

drugo razočaranje za Sveda, ki so izgubili v finalu ekipnega tekmovanja proti Francozom, njihovo mesto pa je z zlato kolajno pri posameznikah resila Marie Svensson, ki je v finalu brez težav odpravila Nizozemko Gerdie Keen. Slaba novica za vse igralce, ki želijo na vrh, pa je, da na vrata trka se en Sai-

ve. Mlajši brat Philippe je za las zgrešil polfinale, kjer bi se pomeril z Jeanom-Michelom. »Skoraj zmeraj izgubim. Nikoli ne vem, kam naj pošljem zogico, ker se Jean-Michel v trenutku znajde na pravem mestu,« je priznal Philippe. Tako se je v ponedeljek moral počutiti tudi Waldner. (J. M.)

gospodarstvo in finance

FINANČNI TRGI / DELNI PREOBRAT PO VELIKONOČNEM PREMORU

Borzni kazalci so popustili, toda trend ostaja pozitiven

Lira je izgubila samo do dolarja, ki pa se je okrepil po vsej Evropi

MILAN - Plamen, ki so ga zanetili volilni rezultati se je včeraj po velikonočnem premoru ohladil in odprl previdnejšo fazo pričakovanja. Lira je odprtje italijanskega menjalnega trga pričakala v izrazitem zatisju, neprestano dvigovanje iz preteklega tedna pa je prepustilo prostor stabilnosti v razmerju do marke, ki je po kotaciji centralne banke veljala 963,21 lire (v petek 963,40), in občutnemu popuscanju do dolarja, v razmerju s katerim je izgubila okrog 20 točk (s petkove vrednosti 1.611,28 lire si je zeleni bankovec včeraj opomogel na 1.631,67 lire). To pa se ne pomeni, da je lira osibila, saj so v razmerju do dolarja včeraj izgubile teren vse evropske devize, nad katerimi je zeleni bankovec že pretekli petek začel prevladovati zaradi opogumljajočih vesti o porastu ameriške zaposlitvene ravni.

Kljub spodrsrlaju do dolarja je lira včeraj ohranila pridobljene pozicije, čeprav s finančnih trgov opozarjajo, da so valutna gibanja se naprej zelo občutljiva za razvoj na politični sceni in za pričakovanja o sestavi nove vlade. Isto velja seveda tudi za borzni trg, kjer so včeraj opazovalci zaključke pogajanj komentirali z: »Lahko bi bilo

slabše.« Borzni dan, ki je na začetku kazal zelo slabo, se je končal z dokaj omejenim znižanjem kazalca Mib, in sicer za 1,53 odstotka.

Borzni trg je po velikonočnem premoru odprl vrata pod gostim naliveom prodaja, ki so jih pospešili ponavljajoči se napadi liderja Severne lige Bossija na zaveznika Berlusconi in tudi vesti o ponedeljkovem znižanju kazalcev na Wall Streetu. Povrhu so na pospešene prodaje v Milanu vplivali

tudi nekateri mednarodni investitorji, ki so v preteklem tednu uspeli realizirati občutne zasluzke. Po mnenju opazovalcev je torej trend kljub vsemu pozitiven, kar dokazujejo tudi nakupi, do katerih je prislo v zadnjem delu pogajalskega dne. Medtem je strah pred zvišanjem ameriških obrestnih stopenj zapustil tudi Wall Street, kjer se je borzni trg popoldne odpel z odločnim porastom in tako skoraj vsem evropskim borzam omogočil, da so lahko na-

doknadile izgubljeno. Zadnji kazalec Mibtel je pokazal komaj 0,43-odstotno osibitev, potem ko je v začetku dosegel 2,80-odstotno znižanje.

Med vodilnimi delnicami so Fiatove izgubile 1,07%, Montedison 2,33%, Olivetti 2,11%, Mediobanca 2,59%, Generali pa 2,31, medtem ko so ubrale nasprotno, pozitivno smer samo nekatere delnice iz gradbenega sektorja.

Včeraj je iz ZDA pršla nova potrditev, da agen-

cija Moody's za sedaj ne namerava popraviti sodbe o zanesljivosti Italije, ki jo je bila deklasificirala predvsem zaradi obsega zadolženosti države. Ko smo opravili zadnje cenitev - pravijo v agenciji - smo opozorili, da bo v danih razmerah zelo težko ohraniti tako strog režim za več let; nova vlada bo morala poskrbeti za stabilizacijo javnih financ in za ohranitev socialnega miru, pri čemer si ne bo mogla privoščiti niti najmanjše napake.

ZAPADLOSTI / ROKOVNIK ZA APRIL

Najprej prispevki za gospodinjске pomočnice

Med ostalimi plačilnimi obveznostmi tudi poravnava davka IVA za letošnji marec

Delodajalci, pri katerih so zaposlene gospodinjске pomočnice, imajo do 11. aprila čas (dan več kot sicer, ker je 10. t.m. nedelja), da poravnajo pri skrbstvenem zavodu INPS zavarovalne prispevke na podlagi opravljenih ur v prvem trimesečju 1994 (1. januar - 31. marec). Pri tem naj upoštevajo, da so se prispevki povprečno zvišali za okrog 3,7 odstotka v primerjavi z zneski iz leta 1993. Skupaj so predvideni stitje plačilni razredi: prvi za konvencionalno plačo do 8.300 lir za uro, drugi do 9.340 lir na uro, tretji do 11.410 lir na uro, četrti plačilni razred pa predvideva znatno olajšanje zavarovalnega bremena (konvencionalna plača 6.020 lir na uro, ne glede na visino pre-

jemka) v primeru, če pomočnica opravi več kot 24 delovnih ur na teden. Za pomočnice, ki ne prihajajo iz držav Evropske unije se višina socialnih dajatev povisa za 0,5 odstotka za kritje kroška povratnega potovanja v domovino po poteku delovnega dovoljenja. Delodajalec mora plačati prispevke prek posebne položnice, ki jo izstavi zavod INPS.

Bližnje zapadlosti

V aprilu so poleg roka za plačilo prispevkov za družinske pomočnice na osnovi opravljenih delovnih ur v prvem trimesečju predvidene se naslednje zapadlosti:

- do 11. aprila plačilo dodatnih prispevkov za uradnike spediter-

skih podjetij in pomorskih agencij za prejšnji mesec;

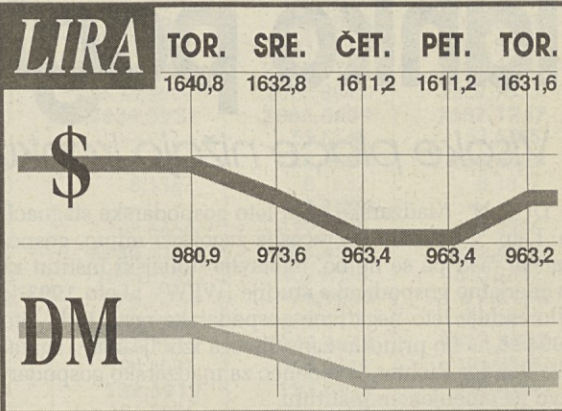
- do 15. aprila plačilo odtegljave IRPEF za proste poklice, kmetijske delodajalce, na provizije, na dohodke od kapitalov in na plače uslužbencev v letošnjem marcu;

- do 18. aprila plačilo davka IVA za marec;

- do 20. aprila rok za vložitev prošnje za povračilo davka IVA po hitrem postopku;

- do 20. aprila morajo delodajalci plačati prispevke INPS za uslužbenice;

- do 20. aprila morajo gostinci, obrtniki in trgovci poravnati socialne dajatve (prvi fiksni obrok), vodilni kadri v industriji pa INP-DAI. (B)

NOVICE

Pesimizem med podjetniki postopoma pojenja

RIM - Med italijanskimi industriji je opaziti manj pesimizma, in to po zaslugi povečane dinamike gibanj, ki jo je sprožila sicer umirjena rast prodajnih cen. To izhaja iz konjunktorne analize zavoda Isco, ki jo je po naročilu tednika Mondo Economico izvedel februarja na vzorcu italijanskih podjetij. Povečanju listnice naročil, tudi zaradi domacega povprasevanja, je sledilo istocasno izboljšanje proizvodnih gibanj. Podjetniki tudi za naslednje tri, stiri mesece predvidevajo naraščanje ekonomskih kazalcev, tako na področju delovnih naročil kot proizvodnje, medtem ko podjetniška predvidevanja o gibanju prodajnih cen izključujejo napihovalne pospeške.

Tudi mnenja o kratkoročnem gospodarskem trendu kažejo na nadaljnje zniževanje pesimizma, saj je prevlada izrazito negativnih ocen z 11 odstotkov v januarju padla na 5 odstotkov. Glede gibanja delovnih naročil pa se je mnenje o njihovi nizki ravni od 37 znižalo na 28 odstotkov.

V Trstu zamenjava podpredsednika Združenja industrijcev

TRST - Giancarlo Stavro Santarosa, sicer pooblaščen upravitelj založbe Editoriale Libreria, je bil na nedavnem sestanku izvršnega odbora imenovan za novega podpredsednika pokrajinskega Združenja industrijcev v Trstu. Stavro je doslej v vrhovih tržaskega združenja zastopal male industrijce, v preteklosti pa je zasedal tudi podpredsedniško mesto. Nanj se vrača kot naslednik Roberta Verginelle, generalnega prokuratorja družbe Colombin&Co, vodilne industrije na področju obdelave plutovine, ki ima obrate v Trstu, v Spaniji, Portugalski in v Avstraliji. Verginella je v preteklih tednih odstopil z mesta podpredsednika Združenja industrijcev, ker je bil imenovan za predsednika delniške družbe CRT-Banca.

BANČNIŠTVO / PRVI KORAK K ZDRUŽITVI ZAVODOV IZ TREVISA IN VERONE

Rojeva se bančna velikanka

V drugi fazi naj bi se pridružile še hranilnice iz Benetk, Padove, Vidma in Trsta - Kaj pa Gorica?

VERONA - V bančnem svetu dežel Veneto in Furlanija-Juljska krajina se pripravljajo prava revolucija. V mislih imam sporazum med hranilnicama v Veroni in Trevisu, na podlagi katerega sta obe, se do nedavnega javni banki, 24. marca letos osrednjemu zavodu Banca d'Italia poslali prošnjo za dovoljenje, da ustanovita finančno družbo, ki bo lastnica vseh delnic obeh velikih bank. Hranilnica v Veroni je sedaj na četrtem mestu med hranilnicami v Italiji in kot pove že njen naziv - Cassa di Risparmio di Verona, Vicenza, Belluno ed Ancona - je ena vodilnih bank v karstirih italijanskih pokrajinah. Hranilnica v Trevisu, Cassamarca, igra po-

membno vlogo v tej zelo bogati pokrajini, ki je med najbogatejšimi v Italiji. Povrhu je hranilnica v Veroni pred letom kupila 25 odstotkov delnic videmsko-pordenonske hranilnice CRUP. Če pride do skupne banke, bo ta s svojimi več kot 27.000 milijardami lir hranilnih vlog in 21.000 milijardami lir posojil postala na mah druga hranilnica v državi, takoj za milansko CARIPO (Cassa di risparmio delle provincie lombarde) in dvajseta med vsemi italijanskimi bankami. Ker pa se že suslja, da bi bil lahko dosežen sporazum tudi s hranilnicama iz Padove in Benetk, ki se prav tako združujeta, potem bi to po pomembnosti na mah postala deseta

MARKO WALTRITSCH

med vsemi bankami v državi.

Znano je, da so vse lanske leto potekali tesni pogovori med upravitelji hranilnic iz Benetk in Trevisa, da bi se združili v eno samo. Vse je bilo že nared, ko je v zadnjem trenutku, na začetku letošnjega leta pobudašla po vodi. Ze nekaj dni kasneje je bil sklenjen sporazum med hranilnicama Benetke in Padova (ta je že pred leti pozrla sorodno banko v Ravigu). S tem bi se zlasti v deželi Veneto nastal močan bančni pol s skoraj 12.000 milijardami hranilnih vlog in 266 podružnicami.

Upravitelji hranilnice

v Trevisu niso hoteli ostati praznih rok in so takoj sprejeli ponudbo, ki je pršla iz Verone. Vest je pršla v javnost konec marca, nastala pa naj bi močna banka s 365 podružnicami.

Oba predsednika, Paolo Blasi v Veroni in Dino De Poli v Trevisu sta hitela z zagotavljanjem, da združitevna ponudba ni naperjena proti sorodnim bankama iz Padove in Benetk. Pio Bussolotto, predsednik hranilnice v Padovi, in Antonio Poginici, predsednik hranilnice v Benetkah, sta izjavila dobrohotno vzela v vednost in izrazilo pripravljenost na sodelovanje. Ker je v to akcijo

hočeš nočes vpletena tudi videmska CRUP (ne smemo namrec pozabiti, da je Verona lastnik 25 odstotkov njenih delnic), se je oglašil tudi njen predsednik Antonio Comelli in seveda bil z zagotovili zadovoljen. Dodal pa je, da je prav sedaj napočil čas, da se obnovijo pogovori o združitvi med posojilnicami v Vidmu, Gorici in Trstu. Lani podobni pogovori niso obrodili uspeha.

V Venetu nekateri ze odkrito govorijo, da bi v »objem« takega financnega mogotca italijanskega severovzhoda kmalu stopila tudi Tržaska hranilnica CRT, ki upravlja 3.600 milijard lir. Na re-

pu ostaja za sedaj Goriska hranilnica, najmanjša med vsemi, ki je hotela ohraniti samostojnost in je milanski Cariplo prodala komaj 10 odstotkov svojih delnic. Kaj bodo sedaj naredili Goricani, ki bodo pod močnim pritiskom nove naveze, se ni znano. Sicer je tudi pobuda Cariplo v precejšnji zamudi, saj je bilo pričakovati, da bo do njenega vstopa v Gorisko hranilnico pršlo ze pred koncem lanskega leta.

V Veroni, Trevisu in Vidmu, kjer je sedaj največ interesa za združitev med zavodoma iz Verone in Trevisa, pravijo, da bodo ohranili svoji imeni in da bo skupna samo operativna. Sedež novega holdinga naj bi bil v Veroni, ki je tudi gospodar-

skeja najmočnejša, v Trevisu pa naj bi zgradili računalni center.

Ce bo prišlo do združitve - nad katero je seveda treba se vedno postaviti vprašaj, saj so nekatere podobne ze napovedane združitvene operacije propadle - bo ostalo odprto vprašanje podružnic. Doslej so si hranilnice skakale v lase, saj so podružnice, seveda konkurenčne, odpirale tudi v krajih, kjer so že prej poslovala domača hranilnica. Nekateri hranilnice iz Veneta so segle tudi v naše kraje, na Gorisko in Trzasko, tukajšnje pa so pogledale, kako je v Venetu. Nastanek tako močne banke pa bo nedvomno vplival tudi na finančno poslovanje v naših krajih.

MADŽARSKA / GOSPODARSKA GIBANJA

Skrb za nizko inflacijo lahko poglobi recesijo

Visoke plače nižajo konkurenčnost na zahodnih trgih

DUNAJ - Madžarsko čaka leto gospodarske stagnacije. Leto, v katerem bo recesija zagotovo mimo, gospodarske rasti pa se ne bo, ugotavlja dunajski Institut za primerjalne gospodarske studije (WIIW). »Leto 1993 je bilo zadnje leto negativne gospodarske rasti, toda leto 1994 se ne bo prineslo zanesljivega izboljšanja,« ugotavlja Sandor Richter, izvedenec za madžarsko gospodarstvo na omenjenem institutu.

Po vsej verjetnosti bo treba na pravo gospodarsko rast počakati do leta 1996 oziroma 1997, ugotavlja v studiji, ki jo je objavil v torek. Vlada, ki bo prevzela svojo dolžnost po majskih volitvah, se bo zaslala pred dilemo, ali naj sledi tradicionalni politiki boja z inflacijo in neuravnoteženo bilanco ali naj stopi na pot nove politike, ki bo spodbujala predvsem gospodarsko rast in dopuscala določen vpliv inflacije v boju zoper recesijo, se ugotavlja Sandor Richter. Madžarska je v svoji plačilni bilanci lani zabeležila precejšnje poslabšanje, z rekordnim primanjkljajem 3,4 milijarde dolarjev, z izvozom, ki se je zmanjšal (v dolarjih) za 17 odstotkov, in uvozom, ki je narasel za 13 odstotkov, piše Richter. Zaradi tega bi se utegnil povečati delež Madžarske pri vračilu tujih posojil, čeprav ji rekordne rezerve v višini sedmih milijard dolarjev zagotavljajo nekajletno udobno preživetje, ne da bi morala najemati nova posojila. Tudi letos ji grozi precej velik primanjkljaj, ki utegne centralno banko prisiliti, da bo skrajno zaostila svojo

monetarno politiko, z njo pa tudi poglobila recesijo in prelozila potrebno gospodarsko okrevanje, opozarja Richter. Pri tem bo odločilna visina letosnjega primanjkljaja. Če bo ta posledica nadaljnjega upadanja izvoza in naraščanja uvoza, bo to vsekakor skrajno resno opozorilo, meni Richter. Če pa se bosta izvoz in uvoz povečala, bo to obetavno znamenje, da se je položaj na področju izvoza popravil, centralna banka pa ga bo zlahka financirala s tujimi posojili. Lanski padec izvoza odraža tudi realen dvig plač, ki so zdaj (v dolarjih) veliko višje kot na Poljskem in Češkem. To je v primerjavi z drugimi vzhodnoevropskimi državami prispevalo k izgubi prednosti nizkih proizvodnih stroškov pri izvozu. Lanski izvoz je dodatno prizadela tudi slaba letina leta 1992.

Ena od spodbud za gospodarsko rast naj bi bilo letosnje petodstotno povečanje naložb v kapitalu, ko bi si močna podjetja že lahko izposojala denar v tujini in se tako izognila visokim obrestnim meram, ki so v letu 1993 v povprečju dosegle 13 odstotkov za enoletna posojila. »Toda splošnega preobrata, do katerega naj bi prislo na področju vlaganj in ki bi bil pogoj za trajnejšo gospodarsko rast, si zaradi visokih realnih posojilnih obrestnih mer, ki jih zahtevajo domače banke, skoraj ni mogoče zamišljati,« ugotavlja Richter. WIIW je objavil naslednje napovedi za madžarsko gospodarstvo (s povprečno letno rastjo, izraženo v odstotkih): (Reuter)

Plače na Madžarskem so na splošno precej višje kot na Poljskem in Češkem (Foto: Boban Plavevski / B'D)

TURČIJA / VLADA SKUŠA OMEJITI RAST INFLACIJE

Čas je za varčevanje

ANKARA - Vlada turske premierke Tansu Ciller bo se ta teden predložila sveženj strogih gospodarskih ukrepov, namenjenih spopadu z inflacijo, ki je marca dosegla najvišjo raven v zadnjih 23 mesecih. Državna organizacija za plan usklajuje se zadnje popravke teh ukrepov, ki bodo nedvomno grenko zdravilo, namenjeno pešajočemu gospodarstvu. Maloprodajne cene so se prejšnji mesec povzpele za 5,2 odstotka in letno inflacijo pognale na 73,6 odstotka. Po podatkih, ki jih je včeraj objavil državni institut za statistiko, je bila cenovna inflacija v mesečni in letni primerjavi 8,5 oziroma 74-odstotna. Uradno napovedujejo, da bodo ukrepi zajeli odpuščanja z delovnih mest v pre zaposlenih javnih podjetjih, več kot stodstotno povečanje cen v državnem sektorju, hitrejšo privatizacijo, zamrznitev naložb in povečanje davka na dodano vrednost. V pričakovano novih ukrepov je lira že zdrsnila za deset odstotkov, tako da je bilo treba v ponedeljek na medbanknem trgu za en ameriški dolar odsteti 30 turskih lir. Centralna banka svojo obrestno mero za posojila vztrajno ohranja pri 200 odstotkih. Po vsej verjetnosti bo vlada zamrznila plače za državne uslužbenke, da vsaj ne bi povečevala velikanskega proračunskega primanjkljaja, ki je lani dosegel 17 odstotkov BDP. Sveženj novih gospodarskih ukrepov naj bi postopoma zavrl tudi pomoč iz obubožanih skladov centralne banke pri financiranju proračunskega primanjkljaja. Napovedujejo tudi, da bo centralna banka zahtevala visoke rezerve, lombardne vrednostne pa-

pirje in devizna sredstva, da bi okrepila zaupanje v močno omajano domačo valuto. Nenehno poslabševanje plačilnobilančnega položaja v preteklih šestih letih je Turčijo pripeljalo na rob zelo globoke gospodarske krize. Konec septembra je vsota denarja, ki ga Turčija dolguje tujini, dosegla 66 milijard dolarjev, medtem ko se je plačilnobilančni primanjkljaj povečal na rekordne 6,3 milijarde dolarjev. Veliko povečanje uvoza in počasno naraščanje izvoza je imelo lani za posledico velikanski zunanjetrgovinski primanjkljaj v višini 14 milijard dolarjev. Obrestne mere so bile visoke, da bi preprečile odtok lire, zlasti po tem, ko je centralna banka domačo valuto 26. januarja devalvirala. Prejšnji teden je obrestna mera za posojila čez noč dosegla tisoč odstotkov. Gospodarstveniki in bančniki so dolgo opozarjali vlado, naj nemudoma uvede stabilizacijske ukrepe in zniža obrestne mere z ravni, ki po njihovem samo se pogloblja gospodarsko krizo. Visoke obresti in erozija domače valute bodo v letosnjem letu tudi močno podrazile uvoz surovin in rezervnih delov ter nekatera tekstilna podjetja in avtomobilске proizvajalce prisilile, da bodo začasno ustavili svojo proizvodnjo. Po mnenju analitikov se je samo s takojšnjo uvedbo stabilizacijskih ukrepov mogoče izogniti tristevilni inflaciji v letu 1994. Vlada je neprimljene ukrepe odlagala vse do krajevnih volitev 27. marca. Velika zmaga Stranke prave poti premierke Cillerjeve pa je očitno razpršila vse dvome in negotovosti ter spodbudila uveljavljanje strogih gospodarskih ukrepov. (Reuter)

ČEŠKA / NAPOVEDI DUNAJSKEGA INŠTITUTA

Tečaj češke krone je ugoden za izvoznike

Plače so nižje kot na Madžarskem in Poljskem

DUNAJ - Uspehi ceskega gospodarstva pri naraščajočem izvozu na Zahod v zadnjih treh letih, vključno s težavnim letom 1993, so predvsem zaslug nizkega menjalnega tečaja, ugotavlja dunajski Institut za primerjalne gospodarske studije (WIIW). Prav izvoz utegne biti najpomembnejši dejavnik rasti in gospodarskega okrevanja, ki postaja vse bolj zanesljivo, ugotavlja WIIW v svoji studiji, ki so jo objavili včeraj. Medtem ko sta si sosednja Poljska in Madžarska v letu 1993 nakopali visoke trgovinske primanjkljaje, se je češki izvoz na Zahod povečal za 19,5 odstotka, uvoz pa le za 5,2 odstotka. Po razpadu trgovinskega bloka SEV (Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč), ko je vzhodna Evropa svojo zunanjo trgovino preusmerila na Zahod, je bilo češko blago poceni in dovolj mobilno, da je lahko konkuriralo izdelkom drugih vzhodno- in zahodnoevropskih držav. »Dinamika tega procesa po vsej verjetnosti se ni izčrpala in utegne se naprej krepiti položaj ceskega gospodarstva, čeprav je težko reči, kako dolgo bo ta prednost še pomembna,« ugotavlja omenjeno poročilo. Leta 1991 je bilo plačilo za uro dela v nekdanji Čehoslovski veliko nižje kot v zahodnih državah - vrednost tega dela je bila (v dolarjih) kar osemkrat nižja kot v takratni Evropski skupnosti. Plače na Čehoslovskem so bile podo-

Izjemno nizka stopnja brezposelnosti na Češkem, ki je februarja znašala 3,7-odstotka, je prej posledica zmanjševanja števila delovne sile kot pa stireletnega obdobja gospodarske preobrazbe, ugotavlja WIIW. Češka stopnja brezposelnosti ni nizka samo v primerjavi z drugimi vzhodnoevropskimi gospodarstvi v prehodu, pač pa tudi v primerjavi z zahodno Evropo. Toda številni dejavniki, ki se skrivajo za nizko stopnjo brezposelnosti, so le začasni. Za to nizko številko namreč tiči precejšnje zmanjšanje števila za delo sposobnih prebivalcev, ki je lani doseglo 4,8 milijona - v primerjavi s 5,7 milijona, kolikor jih je bilo leta 1989. To število pa se bo letos se bolj skrcilo. Pred zametno revolucijo leta 1989 je bilo število za delo sposobnih nenavadno visoko in je doseglo 87 odstotkov odraslega prebivalstva - vanj je bilo namreč vsteti tudi 600 tisoč zaposlenih upokojencev. Število zaposlenih upokojencev je zdaj zdrsnilo na 200 tisoč, zaradi nove davčne zakonodaje pa so možnosti, da bi se upokojenci zaposlovali, čedalje manjše. Polovico precejšnje zmanjšanja števila aktivnih prebivalcev pa kaže pripisati dejstvu, da so zene tistih, ki so po zametni revoluciji postali uspešni podjetniki, zdaj doma in niso več del aktivnega prebivalstva, saj njihovi možje zaslužijo dovolj. V težki industriji se Češka se vedno otepa s pre zaposlenostjo. Številni odpuseni delavci iz težke industrije in kmetijstva so našli novo zaposlitev v zasebnih podjetjih, zlasti na področju storitev. »Te možnosti pa se počasi približujejo svojim naravnim mejam,« ugotavlja studija WIIW. (Reuter)

bne plačam v jugovzhodni Aziji, npr. na Tajvanu ali v Koreji. Konec leta 1992 so bile mesečne plače (izražene v dolarjih) v srednjeevropskih državah v primerjavi s Češko veliko višje na Madžarskem, za 20 odstotkov višje na Poljskem in nekaj nižje le na Slovaškem. WIIW ugodno ocenjuje zlasti češko monetarno politiko, ki je leta 1992 močno devalvirala krono in potem ohranila njen stabilni tečaj, kar je okrepilo zaupanje v to valuto. (Reuter)

SKB BANKA D.D.

NEMČIJA / INDUSTRIJA

Industrijska proizvodnja bo večja za dva odstotka

MÜNCHEN - Po lanskem osem odstotnem padcu se bo zahodnonemška industrijska proizvodnja predvsem zaradi tujega povpraševanja letos povečala za dva odstotka, je sporočil Gospodarski institut za raziskave (IFO). V svojem najnovšem poročilu institut ugotavlja, da se je število naročil povečalo že v prvem četrtletju lani. V obdobju od novembra lani do januarja 1994 pa se je število naročil v primerjavi s prvim četrtletjem lanskega leta realno zvisalo za dva odstotka, ugotavlja institut. Naraščanje naročil je predvsem posledica 7,5-odstotnega povečanja naročil iz tujine. IFO, ki je eden šestih nemških analitičnih trustov, meni, da so ukrepi za zmanjšanje stroškov proizvodnje skupaj z zmer-

nim povečevanjem plač okrepili konkurenčnost zahodnonemških industrijskih izdelkov. K tej je pripomoglo tudi razmerje marke do dolarja in jena. Po napovedih IFO se bo proizvodnja avtomobilov zaradi večjega povpraševanja v tujini letos povečala za pet odstotkov, lani pa se je skrcila kar za petino. Tudi na področju elektronike se bo obseg proizvodnje povečal za dva do tri odstotke, pri strojih pa za odstotek. Na obeh področjih se je proizvodnja lani zmanjšala za 6,5 oziroma za 12 odstotkov. V kemijskem sektorju se bo proizvodnja po napovedih letos povečala za tri odstotke, potem ko se je lani skrcila za dva, navaja IFO v svojem poročilu, se naprej pa naj bi se zmanjševala proizvodnja tekstila. (Reuter)

Romunija: država zapira svoja podjetja

BUKARESTA - Romunija se je odločila, da bo zaprla se tri državna podjetja, ki so jih lani uvrstili na seznam za prestrukturiranje, »kar je pomemben korak na poti v tržno gospodarstvo«, so sporočili vladni viri. Dve državni podjetji, ki sta svojo proizvodnjo skoraj ustavili že leta 1990, in eno, ki se koplje v izgubah, bodo zaprli. »Lani so bila ta podjetja uvrščena na seznam Državnega lastninskega sklada (SOF),« je povedal njegov predstavnik Georghe Ionescu. Seznam 30 podjetij, namenjenih prestrukturiranju, so objavili lani junija. Gre za prestrukturiranje predimenzioniranih industrijskih podjetij iz obdobja prejšnjega režima, ki je sestavni del tržnih reform manjšinske leve vlade po prevzemu oblasti leta 1992. Vladna agencija SOF ima zdaj 70-odstotni delež v približno 6000 državnih podjetjih, ki jih bodo v okviru zakona o denacionalizaciji iz leta 1991 postopoma privatizirali. »Zaenkrat bomo zaprli dve podjetji: bukarestanski Granitul SA, ki je proizvajal panelne obloge, in kemijskega proizvajalca Archim SA iz Arada v Transilvaniji. Oba sta bila delno zaprta že leta 1990, ker drugega izhoda ni bilo,« je povedal Ionescu. Tretja na seznamu za likvidacijo pa je tovarna Dunareana SA iz donavskega pristaniškega mesta Giorgiu, katere dolgovi so se lani povzpeli na 970 tisoč dolarjev, sama izguba pa je narasla na 303 tisoč dolarjev. »Nobeno od teh treh podjetij nima možnosti za preživetje,« je se dodal Ionescu. Romunija je že prej zaprla tri državna podjetja, ki so ustvarjala izgubo, 30 pa jih je uvrstila na seznam, kjer jih čaka podobna usoda. (Reuter)

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. april 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,50	78,90	11,09	11,19	7,96	8,17
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	-	-	-	-	-	-
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,60	78,80	10,90	11,20	7,80	8,10
Come 2 us*	78,53	78,80	11,09	11,16	8,01	8,14
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt Nova banka LJ	78,40	79,00	11,05	11,20	7,95	8,20
Dom caffè Domžale*	78,40	78,70	11,17	11,22	8,05	8,15
Eros Ljubljana, t: 13-17-197	78,60	78,90	11,10	11,15	8,00	8,10
Hida	78,65	78,75	11,13	11,16	8,08	8,13
Idila Sečovlje* tel: 066/ 79-048	-	-	-	-	-	-
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,60	78,63	11,15	11,16	8,07	8,09
Kompas Hertz Celje*	78,35	78,65	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Maribor*	78,40	78,70	11,09	11,16	8,01	8,09
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,85	78,80	11,06	11,20	7,88	8,13
LB splošna banka Celje	78,00	79,10	11,05	11,21	7,90	8,20
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	-	-	-	-	-	-
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	-	-	-	-	-	-
Madai NG, t: 065/ 23-083	78,52	78,72	11,07	11,17	8,02	8,12
Niprom Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije*	77,23	78,65	10,80	11,16	7,78	8,08
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,60	78,64	11,13	11,15	8,10	8,12
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,32	78,63	11,10	11,16	8,00	8,08
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,35	78,55	11,11	11,13	7,95	8,10
Publikum Robić, t: 065/ 85-983	78,40	78,79	11,08	11,19	7,95	8,09
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,40	78,78	11,08	11,20	8,00	8,18
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,40	78,85	11,05	11,20	7,80	7,98
Publikum Kamnik	78,55	78,89	11,10	11,17	7,98	8,12
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,50	78,73	11,11	11,19	8,00	8,11
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,40	78,74	11,10	11,18	7,85	7,97
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	77,22	78,70	10,85	11,19	7,92	8,10
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,30	78,65	11,06	11,14	7,98	8,08
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,30	78,79	11,10	11,18	7,85	7,96
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	78,20	78,75	11,08	11,16	7,99	8,08
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	78,30	78,60	11,06	11,13	7,97	8,11
SKB d.d.*	78,38	78,85	11,05	11,20	8,00	8,20
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,55	78,75	11,10	11,15	7,93	8,08
Slov. invest. banka LJ*	78,40	78,70	11,00	11,18	7,80	8,19
SZKB d.d. Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Tentours Domžale	-	-	-	-	-	-
UBK Ljubljana	78,40	78,90	11,10	11,22	8,05	8,20
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,60	78,75	11,11	11,15	8,08	8,12

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: * *

NASLOVI MENJALNIC

Abanka d.d., Ljubljana, Slovenska 50, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/320-044, faks: 061/302-640	Menjalnica »Madai«, Nova Gorica, Gradnikove brigade 45, 65000 Nova Gorica, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00, tel.: 065/23-080
AMTK Plus d.o.o. Ljubljana, Likozarjeva 14, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel. in faks: 061/310-020	Menjalnica »Madai«, Sempeter pri Novi Gorici, C. Goriske fronte 5, 65290 Sempeter pri Novi Gorici, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00
Astra, TT p.o., Ljubljana, Bezigrad 2, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel. in faks: 061/320-040	Menjalnica Media, Ljubljana, Podhod Plave lagune, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-19.00, sobota 8.00-13.00, tel. in faks: 061/328-061
Burin Club d.o.o., Ljubljana, Rojceva 25, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel. in faks: 061/1403-313	Menjalnica Wilfan P.E. Kino Siska, Ljubljana, delovni čas 8.00-17.30, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/558-146
Creditanstalt - Nova Banka d.d., Ljubljana, Center Ledina, Kotnikova 5, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1321-174, faks: 061/1325-295, 1327-211	P.E. Delavski dom, Kranj, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 064/211-387
PE Miklošičeva 34, 61000 Ljubljana, delovni čas: 7.30-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/302-117, faks: 061/1333-281	Menjalnica Zora, Kamnik, Steletova 25, 61240 Kamnik, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/812-848
D-D Publikum, Ljubljana, Komenskega 28, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.30-13.30, 14.00-19.00, sobota 8.00-13.00, tel.: 061/312-570, faks: 061/1331-050	Petrol, Ljubljana, Tivolska 44, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-14.00, sobota zaprto, tel.: 061/312-304
Komercialna banka Triglav d.d., Ljubljana, Ajdovščina 2, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-12.00, 14.00-16.30, tel.: 061/1315-147, 1315-272	SKB banka d.d., Ljubljana, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-12.00, 14.00-17.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1332-132, faks: 061/314-549
Ljubljanska banka d.d., Ljubljana - vse enote banke - vse valute s tečajnice Banke Slovenije - za HRD - Copova 3, Ljubljana	SKG, Kamnik, Steletova 8, 61240 Kamnik, delovni čas: 8.00-15.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/812-202, faks: 061/813-999
LB Banka Zasavje d.d., Trbovlje, eskpozitura Trbovlje, Opekarna 1, 61420 Trbovlje, delovni čas: 7.00-18.00, sobota 7.00-12.00, tel.: 0601/21-233, 26-233, faks: 0601/26-185	Slovenija turist, Ljubljana, Trg OF 6, zel. postaja, 61000 Ljubljana, delovni čas: neprekinjeno, tel.: 061/318-285
Ljudska banka d.d., Celje, podružnica Ljubljana, Miklošičeva 30, 61101 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, **tel.: 0609/613-071**	Slovenska zadrzna kmetijska banka d.d., Ljubljana, Miklošičeva 4, 61000 Ljubljana, delovni čas: 6.30-17.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/1253-251, 1253-192, 1254-176, faks: 061/219-396, 216-886
M banka d.d., Ljubljana, Dunajska 107, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-15.00, sobota zaprto, tel.: 061/1683-450, faks: 061/1681-077	Tentours, Domžale, Ljubljanska 80, 61230 Domžale, delovni čas: 7.30-19.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/711-229, 715-577, faks: 061/713-705
Menjalnica »Bohr«, Trzin, Ljubljanska 41, 61234 Menges, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/712-887	Toneco d.o.o., Ljubljana, Kolezijska 19, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00, tel.: 061/1258-332
Menjalnica Capital Marketing, Vrhnika, Trg Karla Grabeljska 1, 61360 Vrhnika, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/756-160, faks: 061/756-140	Tropical, d.o.o., Kamnik, Rudniska 2, 61241 Kamnik (Bakovnik), delovni čas: 7.30-19.00, sobota 7.30-13.00, tel. in faks: 061/813-559
Podhod Plava laguna, 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, **tel.: 0609/613-071**	UBK banka d.d., Ljubljana, Trzaska 116, 61000 Ljubljana, delovni čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1231-131, fax: 061/273-082
Cankarjeva 8, 61370 Logatec, delovni čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, **tel.: 0609/610-715**	Upimo, Ljubljana, Subiceva 1 (ploščad), 61000 Ljubljana, delovni čas: 8.30-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/212-073, faks: 061/1251-060
Menjalnica Hram Rozice, Menges, Blejceva 30, 61234 Menges, delovni čas: 7.00-22.00, sobota 7.00-16.00, tel. in faks: 061/737-240	
Menjalnica »MA« - Vir, Domžale, Saranovičeva 28, 61230 Domžale, delovni čas: 8.00-12.00, 14.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 061/711-072	

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 066 z dne 5. 4.1994 - Tečaji veljajo od 6. 4. 1994.od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,1548	93,4351	93,7154
Avstrija	040	šiling	100	1114,6118	1117,9657	1121,3196
Belgija	056	frank	100	380,5219	381,6669	382,8119
Kanada	124	dolar	1	95,0207	95,3066	95,5925
Danska	208	krona	100	1997,5518	2003,5625	2009,5732
Finska	246	marka	100	2418,6379	2425,9156	2433,1933
Francija	250	frank	100	2293,9819	2301,8846	2307,7873
Nemčija	280	marka	100	7839,9931	7863,5839	7887,1747
Grčija	300	grd	100	—	53,5140	53,6745
Irska	372	funt	1	—	188,6867	189,2528
Italija	380	lira	100	8,1387	8,1632	8,1877
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Japonska	392	jen	100	128,6464	129,0335	129,4206
Nizozemska	528	gulden	100	6980,4163	7001,4206	7022,4249
Norveška	578	krona	100	1804,3744	1809,8038	1815,2332
Portugalska	620	escudo	100	76,7535	76,9845	77,2155
Svedska	752	krona	100	1675,4066	1680,4479	1685,4892
Švica	756	frank	100	9321,7519	9349,8013	9377,8507
Velika Britanija	826	funt sterling	1	194,8081	195,3943	195,9805
ZDA	840	dolar	1	132,6919	133,0912	133,4905
Evropska unija	955	ECU	1	151,3276	151,7829	152,2382
Španija	995	peseta	100	96,4946	96,7850	97,0754

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 6. aprila 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1,500,000	792,259	782,619	1,574,878
34		105,6345%	104,3492%	104,9949%	150,000	79,226	78,262	157,488

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

5. APRIL 1994			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,10
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,20	12,60
Italija	Tržaška kreditna banka	12,40	12,70

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

5 APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1615,00	1656,00
nemška marka	958,00	974,00
francoski frank	278,00	287,00
holandski gulden	847,00	874,00
belgijski frank	46,10	47,70
funt sterling	2360,00	2435,30
irski sterling	2270,00	2345,00
danska krona	242,00	250,00
grška drahma	6,30	6,70
kanadski dolar	1150,00	1191,00
japonski jen	15,60	16,15
švicarski frank	1130,00	1166,00
avstrijski šiling	135,00	139,70
norveška krona	218,00	226,00
švedska krona	203,00	209,00
portugalski escudo	9,20	9,50
španska pezeta	11,60	12,00
avstralski dolar	1130,00	1170,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,40	12,70
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA

5. APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1610,00	1660,00
nemška marka	955,00	975,00
francoski frank	278,00	288,00
holandski gulden	851,00	871,00
belgijski frank	46,00	47,50
funt sterling	2395,00	2465,00
irski sterling	2280,00	2340,00
danska krona	241,00	248,00
grška drahma	6,40	6,90
kanadski dolar	1145,00	1165,00
švicarski frank	1132,00	1157,00
avstrijski šiling	135,00	139,00
slovenski tolar	12,20	12,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

5. APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	-	1.692
francoski frank	-	29.260
nizozemski gulden	-	89.036
belgijski frank	-	4.853
španska peseta	-	1.230
danska krona	-	25.479
kanadski dolar	-	1.212

POTOPIS

Dežele polnočnega sonca (13)

V osrčju finskega dela Laponske

Na gricu Kahrupesae-kivi, ki se je dvigal tik ob jezeru, je bila turistična točka z enkratnim razgledom na jezero vseh finskih jezer - Inari. Ne vidiš konca, po jezeru pa "plava" neskončno stevilo otokov. Kot Kornati. Veliko turistov se zato odloči za polet nad jezerom, ki so ga ponujali na bliznjem majhnem turističnem letališču.

Sicer pa je na tem gricu nekakšen muzej na prostem, kjer so razstavljene predmeti in prikazan način življenja Laponcev, praprebivalcev teh krajev. V leseni hiši na gricu je služboval Petri, mlad Laponec, ki nam je v tekoci anglesčini razložil marsikaj o Laponcih, njihovi kulturi in jeziku. Petri je bil eden od redkih, ki je natančno vedel, kje je Slovenija, ter dejstvo, da smo prva odcepljena država. Jasno,

tudi Laponce so bili kot manjšina na Finskem dolgo zapostavljeni.

Srečanje s severnimi jeleni

Na poti do centra Laponske smo naleteli na pravo atrakcijo. Cesto nam je zaprla cela čreda severnih jelenov, ki se je meni nič tebi nič sprehajala po cesti. Ustavilo se je precej avtomobilov in turisti so, vključno z nami, na plan privlekli kamere in fotoaparate za ta fotosafari. Ko so severni jeleni videli, da smo s slikanjem koncali, so se mirno vrnili s ceste nazaj v gozd. Zelo domaci so bili, ti jeleni.

Majhno mesto Inari naj bi bilo upravno in kulturno središče finske Laponske. Vsaj Petri je tako mislil. Center tega mesta je za turiste prav gotovo trgovina s spominki. Izbire res ne manjka. Lutke v narodnih nošah, razglednice z

raznobarvnimi polarnimi siji, noži, zlata zrna, kozuhi so se znasli skupaj v prijetni leseni hiši. Ker nam je bilo vreme že vso pot zelo naklonjeno, podnevi smo v glavnem lahko nosili kratke rokave in hlače z malenkostnimi dodatki, smo prijazno prodajalko vprašali, če je takšno vreme tukaj običajno. Ko nam je povedala, da je morala pred petimi dnevi nositi rokavice, smo se zadovoljno muzali, kaksno srečo imamo.

Finmark - skrajni sever Evrope

Do meje z Norveško ni bilo več daleč. Pa tudi do Severnega rta ne. Nekaj kilometrov iz Inarija smo napreč srečali prvi kazipot, ki je kazal v smeri Severnega rta. Na njem je pisalo: "Nordkapp 343 km".

Robert Gorjak
(Se nadaljuje)

Laponci postavljajo šotore predvsem zaradi turistov (Foto: M. Bertonecelj)

KOZMETIKA

Prevelik apetit ne škodi le trebuhu

Koža na vratu potrebuje podobno nego kot koža na obrazu

Koža je največji telesni organ, zato je prav, da jo varujemo. A ne samo to. Tudi nega je za zdravje in urejen videz nujno potrebna. Tega se zaveda vrsta strokovnjakov in z njimi vred močna kozmetična industrija, ki posilja na trg vedno nove proizvode. Mnozica reklam nas vsak dan spodbuja k uporabi tega ali onega sredstva, s katerim bomo zadostili higien-skim, zdravstvenim in fiziološkim potrebam. Nekaterim reklamam je verjeti, vsem pa nikakor ne.

Nega kože je predvsem odvisna od dela telesa, ki ga pokriva, in od vrste kože, saj vemo, da je teh kar nekaj. Različnim vrstam kože so seveda namenjene različne vrste krem. Poleg krem, namenjenih suhi, mastni, mladostni ali zreli vrsti kože, poznamo tudi kreme, ki so namenjene le določenim delom kože. Med najbolj razširjene tovrstne kreme sodijo kreme za nego rok, vratu, nog in za kožo okoli oči, da ne omenjam krem, ki jih uporabljamo proti strijam ali celulitu.

Koža ni povsod enako občutljiva in debela, zato različne dele kože različno negujemo.

Tako kožo na obrazu vsaj dvakrat na dan navlažimo s kremo, ki nam bo dajala dovolj vlage in bo obenem preprečevala njeno izgubo. Po rednem večernem čiščenju lahko koži privoščimo še nekaj dodatne masčobe in predvsem veliko hranilnih snovi.

Tudi koža na vratu potrebuje podobno nego kot koža na obrazu. Hidratantne, malo mastne kreme, so najbolj primerne. Pri čiščenju in nanosu kreme gibanje rok potekajo vedno navzgor, v nasprotni smeri kot deluje težnost, ki povzroča navzdol obrnjene

gube.

Kadar se le spomnimo, roke namažimo s hidratantno ali mastno kremo. Pri delu na vrtu, čiščenju zelenjave ali pomivanju posode si nataknite zaščitne rokavice. Poleg kože zavarujemo nohte, ki so za močne detergente, prav tako kot koža, močno občutljivi.

Ramena in hrbet ob umivanju masirajmo. Rokavice za umivanje so kar primerne. S tem bomo dobro razmazili hrbet in zmanjšali nagnjenost k nastanku ogrcev, obenem pa pozivili krvni obtok.

Med pomembnejše dele pri negi gotovo sodi koža pod pazduho. Odstranjevanje dlak je prav zaradi lažjega vzdrževanja higiene skorajda nujno. Kožo pod pazduho umivamo vsaj zjutraj in zvečer, občasno pa po umivanju uporabljamo izdelke, ki preprečujejo nastanek neprijetnega vonja, ki nastaja ob znojenju. Zlez znojnic je namreč na tem delu telesa največ. Tudi uporaba deodorantov je nujna. Seveda pa izberite primeren čas in se ne brijte in deodorirajte istovrstno. Pri britju se lahko neopazno ranimo in ob močno odisavljenih deodorantih se lahko koža vneme.

Dojke so nežne in tudi koža na njih je občutljiva, zato jih ne stiskajmo v premajhen nedrček. Brez tega dela garderobe pa so lahko le ženske z majhnimi dojkami.

Koži na trebuhu najbolj škodi prevelik apetit, saj koža žal ni elastika, ki bi se po mili volji sirila in ozila. Ob hitri izgubi kilogramov na trebuhu pogosto ostaja presežek kože, ki zaradi težnosti visi ob telesu.

Hitre spremembe telesne teže pa niso priporočljive tudi za vso ostalo kožo, zato previdnost ob dietah ni odveč. **Vida Pipan Volaj**

NOSTRADAMUS NASLEDNJIH 50 LET

PETER LEMESISURIER

24

Kvartina II. 43

Ko bo zvezdno bradato uzrlo oko, nič več ne bodo, principi trije, prijazni obrazi. Z neba bo mir pregnan, steptan z zemljo, Pad in Tibera kipita, kača na obalo se plazi.

Pojav kometa spremljajo nesoglasja in vojna, zlasti v Italiji. Trije veliki Princes niso imenovani, toda druge kvartine kažejo na to, da gre za voditelje treh glavnih kril vzhodnjaške invazije, ki so se sprli in odločili, da bodo nadaljevali vsak po svoje. Kača, ki se pojavi na obali, je nemara ista, ki je

omenjena v V. 25 kot »zvita kača«, ki je najbrž simbol zavojevalcev. Karkoli že pomeni, z njo je nedvomno nakazano vrinjenje prislekov v Italijo z nepričakovanimi sredstvi; morda bodo prišli prek Albanije.

Kvartina II. 5

Iz ribe, polne orožja in pirja, prišel bo in korakal z vojsko. S floto veslal bo prek morja in stopil na obalo italijan-sko.

Ta kvartina vsaj deloma pojasnjuje mehaniko invazije: očitno bo uporabljena vsaj ena podmornica, v kateri bo poveljstvo zavojevalcev. Nostradamus ne pričakuje, da bo flota plula z jadri, seveda pa si je te-

zko predstavljati, kako bi se ladje z lastnim pogonom lahko premikale drugače kot z vesli. Navsezadnje moramo upoštevati, da gre za pogled iz 16. stoletja.

Kvartina V. 62

Kot z dežjem skale oblite so s krvjo, vzhajajoče sonce in Saturn nad deželami zahoda. Vojna pri Orgonu, blizu Rima veliko zlo, potopljene ladje, prestol Tridentina zaseže sovražna roka.

Nostradamus potrjuje, da se bo azijska invazija usmerila najprej v Italijo in potem v jugozahodno Francijo. Detajli so skoraj telegrafsko zgoščeni, toda kažejo, da se bo vse začelo na morju. Rim je zavzet in Vatikan prav tako. Zavojevalci bodo kmalu začeli prodirati v Francijo vzdolž zahodnega brega Rone.

Kvartina VII. 6

Palermo, Neapelj in Sicilijo poganske so zavzele sile. In Salerno, Korziko, Sardinijo. Vsak up so smrt, kuga in vojna ubile.

Kot je bilo že omenjeno, so zavojevalci najprej zavzeli sredozemske otoke; sledila bodo južna mesta na kopnem.

Kvartina VI. 10

Le se kratek čas krščanske bodo cerkve stale, pomesane z barvo belo in črno. Rdeči in rumeni bodo ugrabili njihove crede in prinesli vojno, lakoto in kugo.

Nostradamus zdaj govori o tem, kaj čaka evropsko krščanstvo. Vendar ni jasno, kaj misli z belo in črno barvo: morda

barvo kože, zmešnjavo vrednot ali nekaj, kar je politične oziroma sektaške narave. Lahko pa se je tudi samo malo poslalil z barvami: rumena kar prisi, da jo identificiramo z že pregovorno »rumeno nevarnostjo«² z vzhoda in rdečo s komunizmom: toda zadnja povezava je, kot smo že videli, daleč od očitnosti in je zato bolje počakati s sodbo, dokler se zares ne zgodi. Največ, kar lahko rečemo, je, da bo vzhodnjaški priliv preginal veliko kristjanov, bodisi z vojsko, spreobračanjem, smrtjo ali preprosto z begom. *Se nadaljuje*

NAROCILNICA	PREROK VSEH PREROKOV NOSTRADAMUS, naslednjih petdeset let	
	Knjiga izide 15. maja 1994 Obseg: 280 strani; format 12 x 20 cm; cena: 1390 SIT Cena v prednaročilu: 890 SIT	
	Narocam..... izvodov knjige Nostradamus, naslednjih petdeset let po prednaročniški ceni 890 SIT. Znesek bom poravnal v 8 dneh po prejemu poloznice.	
	Ime in priimek / naziv podjetja:.....	
	Naslov:	
	EMSO: Podpis:	
	Narocilnico pošljite na naslov NIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, s pripisom »Nostradamus«	
		
		
		

Danes goduje

Irenej Sirmijski

6. aprila leta 304 je umrl mučeniske smrti sirmijski skof Irenej.

Za skofa v Sirmiju (današnji Sremski Mitrovici v Vojvodini) so ga izvolili, ko je bil še oženjen, kar v tistih casih ni bilo nenavadno. Ob prevzemu skofovske službe se je locil od družine, da bi lahko neovirano delal. Tisti casi so bili za kristjane zelo težki, saj je v stratesko pomembnem Sirmiju živel cesarjev pomočnik Galerij, takrat najbolj neizprosni sovražnik krščanske vere. Prav Galerij je prepričal cesarja Dioklecijana, da je treba zaradi varnosti rimske države začeti boj zoper kristjane, dokler krščansko ime ne bo iztrebljeno. Tako je Dioklecijan sprožil eno najhujših preganjanj kristjanov v zgodovini Cerkve.

Skofa Ireneja so leta 304 v skladu s cesarjevim odlokom poklicali pred sodišče, da bi daroval bogovom in s tem izkazal pokornost cesarju. Mladi skof je pred sodnikom pogumno izpovedal svojo vero in darovanje zavrnil. Sodnik ni želel po neopredelnem prelivati krvi, zato je velel poklicati njegove starše, zeno, otroke in ugledne prijatelje, da bi ga prepričali, naj daruje in si ohrani življenje. Ker pa je bila Irenejeva vera neomajna, so bile vse prošnje zaman.

Obsojen je bil na smrt z obglavljenjem. Usmrtili so ga zunaj mesta (smrtnih kazni niso nikoli izvrševali sredi mesta), truplo pa vrgli v Savo.

(Vir: Leto svetnikov)

BRSKAMO PO STARINARNAH

Prodajajo tudi ikone

Ponudba ljubljanske trgovine Lev

Trgovina Lev je ena tistih starinar, ki jih danes le redko vidimo. Nahaja se na Trubarjevi 78, vhod pa je iz Rozmanove ulice, da ne bo pomote. Trgovina brez leska in prestiza, bi rekli. V njej boste našli kopico drobnih starih in nekoliko manj starih predmetov, pa tudi veliko tistih, ki se jih ostali antikvariati »odrečejo«.

Razen prodajalne Zvon v Ljubljani je to edina trgovina v mestu, ki vam ponuja poleg ostalih starin tudi nabozne predmete.

Med naboznimi predmeti so zanimive vitke, secesijske vaze. To so cerkvene vaze, stare približno sedemdeset let, s katerimi prodajalno oskrbujejo nune iz Sentjakoba.

Tudi odsluženo posodo za hostijo lahko kupite ali pa eno tistih slik, ki so nekoč visele v kmečkih hišah, na primer Zadnjo večerjo, podobo Kristusa na križu ali Marije z Jezusom.

Slike z nabožnimi motivi so narejene v tehniki olje na platno ali les, lahko pa kupite tudi uokvirjeno fotografijo svete družine. Ne manjkajo niti znane pravoslavne ikone. Med vsem tem pa je veliko križev iz različnih cerkva in nabožnih kipov iz lesa ali porcelana. Tudi ročno vezeno prevleko za blazino, ki so jo nekoč uporabljali pri krstu, rekli so ji »pindekl«, lahko dobite.

Med posvetnimi predmeti vam poleg pohištva - prodajo vam ga po

Stara vellkonočna voščilnica

katalogu - ponujajo od ceter, kolovratov, stikanih namiznih prtov in zaves do medalj iz druge svetovne vojne. Celotno staro keramično nočno posodo si lahko izberete. Veliko je tudi porcelana. Ponujajo vam bavarski rosenthal, pa tudi povsem navadne stare porcelanaste skodelice za belo kavo. Morda

potrebujete star kuhinjski valjar. Tudi tega boste lahko kupili. Za okras pa kaksen rokokojski kipek. Nasli boste tudi stara sončna ocala, ki vam bodo prisla v sončnih dneh zelo prav, ali pa ocala z dioptrijsko optiko.

Zbiralci starin najdejo v prodajalni Lev se likalnike na oglje, stare več kot sto let, petrolejke, karbidovke, s katerimi so si v jamah svetili rudarji, kavne mlinčke in pražilec za kavo, ki so ga nekoč nad ognjiščem vrtele naše babice in prababice... Marjeta Smolnikar

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT
Z N A N J A

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vrednotama, med katerima se želite čimprej odločiti, boste začeli odzvemati (in dodajati) pluse in minuse, samo, da bi se tehtnica končno nagnila.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ko vam bo začelo škripati, se bo v vaši bližini vselej pojavil nekdo, ki vam bo ponudil pomoč - ali pa boste spoznali, da nek popravek sploh ni nujen.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zahtevali boste po višico. Zavedali se boste svoje nepogresljivosti, zato se ne boste bali neugodnega razpleta. Ponudili vam bodo veliko več.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ljudje vam bodo odpirali vrata za vrati, ne da bi sploh vedeli, kaj počnejo. Brzeli boste skozi kot fujarski konj, ne da bi sploh videli, kod in kam.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ker vas bo napor bolel, čas pa stiskal, si boste privoščili izpad, v katerem boste nič krive obsipali z očitki, ki jih reveži se zdalec ne bodo razumeli.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ker je bil vaš namen več kot dober, boste skušali popraviti, kar se popravi da, čeprav vas bo večina prizadetih prepričevala, da je vendar vse v redu.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker se vam bo ne skladje med vašim videjem realnosti in realnostjo zazdelo sumljivo, boste vklopili možganske procesorje in vstavili vhodne informacije.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Marsikdo vam bo močno zavidal, medtem ko boste vi zavidali tistim, ki gojijo duševno srečo v mejah, ki jih postavlja modrost življenjske skromnosti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Potihem se boste razglasili za velikega maga. Zamislili si boste idealno stanje v ljubezenskem gnezdecu in si zarisali ustrezen magijski ritual.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Prizadevali si boste, da bi ostali ravnodušni, vendar zaman, kajti v svoj cilj ste vložili preveč truda, da bi lahko mirno zamahnili z roko.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vprašali se boste po poreklu svoje vedrine; spoznali boste, da vam dobro voljo čara vzdusje varne pečine, kamor ste se zatekli pred notranjim preganjalcem.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ker se ne boste hoteli odreči nekaterim ugodnostim, ki vam jih nudi trenutni način življenja, boste skušali podoživeti situacijo na starem delovnem mestu.

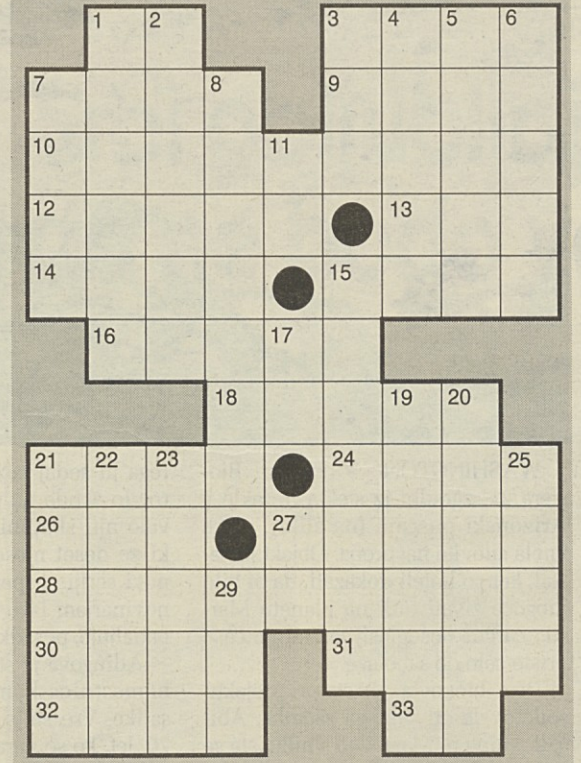
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. avtomobilska oznaka Pescare, 3. mesto ob srednjem toku Nila v Egiptu, 7. pritok reke Marice v Bolgariji, 9. spona, vez, 10. zvezna država v ZDA, zahodno od Gornjega jezera, z glavnim mestom St. Paul, 12. pripovedno pesništvo, 13. čebelja paša, 14. stara mama (primorsko), 15. središče romunskega dela Moldavije, 16. okusen jadranski rak, 18. španska filmska igralka (Victoria), 21. zagodza, 24. ime hrvaskega nogometaša Boksica, 26. germanski orel, 27. mesto in grofija na zahodnem Irskem, 28. okrasitev stene s freskami, 30. ime slovenskega grafika in slikarja Debenjaka, 31. prvi moški po bibliji, 32. zvezna država na vzhodu Indije, 33. avtomobilska oznaka Ancone.

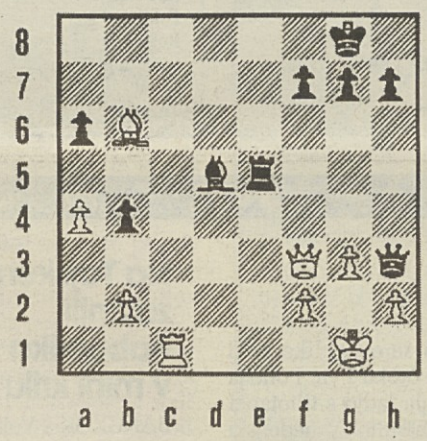
Navpično:

1. odvzem prostosti osebi, ki je osumljena kaznivga dejanja, 2. slovnično število, 3. grški otok v Egejskem morju, 4. polovici crke H podoben kos železa za spejnanje, 5. žepna zapisnica, 6. Obri, 7. konec molitve, 8. letovišče pri Kopru, 11. začetnici slovenskega skladatelja Adamica, 15. akterka, 17. veletok v Sibiriji, 19. Homerjev ep o desetletnih bojih Grkov pred Trojo, 20. južnoameriški kuškar z bodicastim hrbtnim grebenom, 21. cvetni popek sredozemskega grma, vložen v kisu, 22. grofija na Irskem, anglesko Leix, 23. evropska otoska država, 25. ime izraelskega skladatelja in dirigenta Sheriffa, 27. kemijski znak za silicij, 29. sprememba smeri žarkov pri prehodu iz ene snovi v drugo.

RESITEV
Vodoravno: PE, Isna, Arda, okov, Mlimesota, epika, silkava, Riko, Adam, Asam, AN.
Navpično: ber, noma, lazi, ravog, Abvrl, klin, aar, Sligo, po-

ŠAH

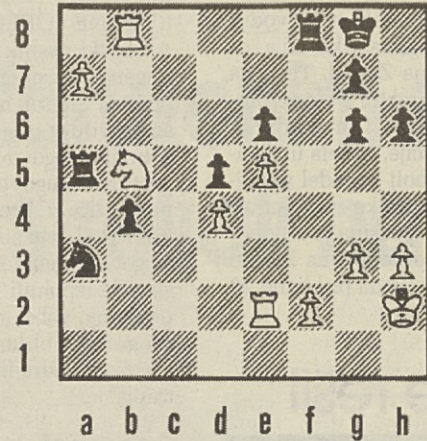

Luckovskij - Gridnev /Dopisna partija 1976

Kako je mogoča resitev iz tako kritične pozicije, se sprašuje beli, ki je na potezi. Ima namreč napadeno damo in grozi mu mat na polju g2, medtem ko črna dama kontrolira osmo vrsto, ki je pod tipalkami bele trdnjave. Toda beli se ne da in najde resitev!

Resitev naloge

Tudi kaj takega se lahko zgodi v dopisnem sahu! Ko je črni prejel odgovor belega, se ni mogel načuditi. Iz dobljene pozicije se je znesel po potezi 1.g4!! v izgubljenem položaju! Slabo je za belega 1.Td1?? zaradi 1...h6. Tako pa po 1...Df3: 2.Tc8 mat, na 1...h6 pa 2.Dh3: s prednostjo belega!

Rakov - Zacepin /SZ 1972

Črni ponuja zamenjavo skakačev in s tem možnost prodora kmeta na a liniji, saj je prepričan, da je beli a kmet nemočan. Tokrat se je beli, ki je na potezi, prepričal, da bo z lepim manevrom izigral nameno črne in ga prisilil v podrejen položaj. Oglejmo si ta zanimiv razplet!

Resitev naloge

V kolikor se je črni zazele belega skakaca mu ni vec pomoci! Z lepim manevrom prihaja v igro se druga bela trdnjava 1.Te3! Sb5: 2.Tf3 in tu je ze konec! Dvakrat napadena črna trdnjava na polju f8 se mora izjasniti. Po 2...Tb8 je v igri 3.ab8D nova dama in črni se je vdal! Grozi mu tudi mat na osmi vrsti! Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1906

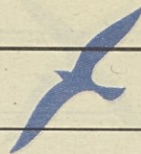
Izbruh Vezuva

Etna, Hekla in Vezuv - delujoči vulkani v Evropi, ki s svojimi izbruhi vznemirjajo cloveka, so na nek način opozorilo - kot je dejal Nikola Tesla - da je ni stvari, ki bi bila tako vredna proučevanja, kot je narava. Pa vendar, narava gre svojo pot. Vulkani, navadno gore bolj ali manj stožcaste oblike, nastali s prodorom magne na zemeljsko površje, bruhajo pline in pare, vulkanski pepel, pesek in lavo. Ločimo delujoče in ugasle ognjenike. Večina delujočih je na obrobju Tihega oceana. Precej delujočih vulkanov je tudi v Afriki, Ameriki in Aziji.

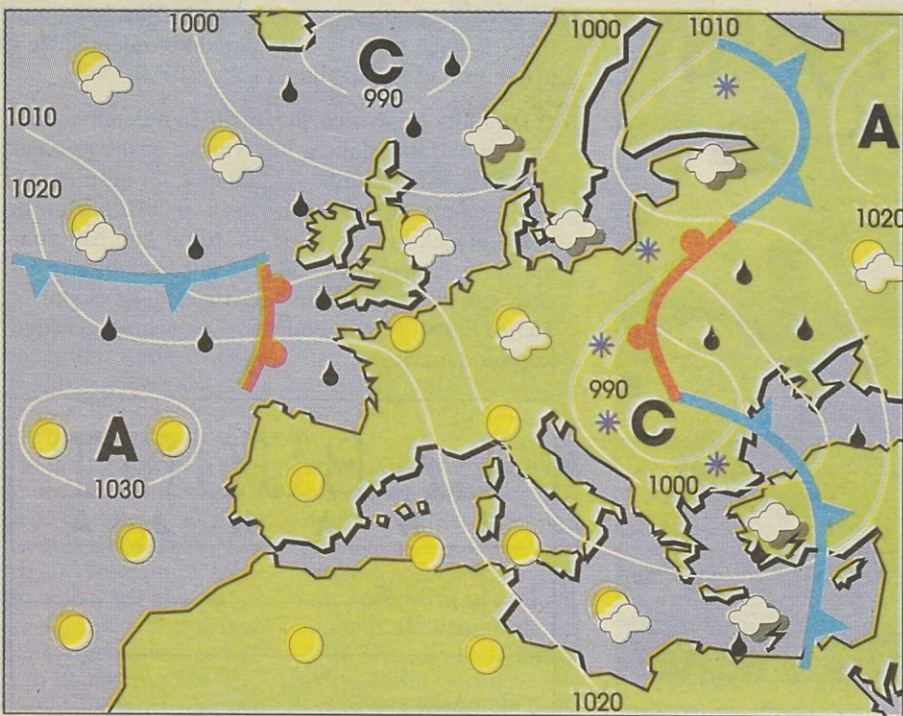
Večji izbruh vulkana Vezuv beleži leto 1281; 7. aprila 1906 pa je Vezuv spet začel nenadoma bruhati. Tok lave je zalil mesto Ottaviano. Ranjenih in mrtvih je bilo več sto ljudi. Tudi Neapelj je pokrila debela plast pepela, kar je terjalo nove žrtve, ker so bile strehe hiš preobtežene in so se vdrle. Vezuv je leta 79 pokopal tudi rimsko mesto Pompeje. Pri izkopavanju so leta 1912 našli pretresljivo skupino trupel, ki jih je umoril strupeni plin iz vulkana, ohranil pa jih je pepel, ki jih je potem zasul. Ognjeniki so dobili ime po rimskem bogu ognja Vulkanusu.

PREBLISK

Knjiga narave ostaja za vselej odprta.
J. J. Rousseau

EVROPA / SVEŽE

Vremenska slika:

Nad vzhodnim Balkanom je območje nizkega zračnega pritiska, naši kraji so na njegovem obrobju. S severnimi vetrovi doteka k nam nekoliko toplejši, a se vedno razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.33, zaslo pa ob 18.36. Dan bo dolg 13 ur in 3 minute. Luna bo vzšla ob 3.15, zaslala pa ob 14.21.

RAZMERE NA CESTAH

Promet po notranjosti države poteka tekoče, razen na mejnih prehodih Fernetici, Predil, Ljubelj in Korensko sedlo ter na cesti Podnanos-Ajdovščina.

SNEŽNE RAZMERE

FURLANIJA - JK

Piancavallo	-/- cm
Forni di Sopra	-/- cm
Zoncolan	-/- cm
Trbiz	-/- cm
Nevejsko sedlo	-/- cm
Sauris	-/- cm

VENETO

Sappada	30/70 cm
---------	----------

SNEŽNE RAZMERE

SLOVENIJA

Cerkno	-
Golte	-
Kanin	125 cm
Kope	-
Kranjska gora	-
Krvavec	-
M. Pohorje	-
Pokljuka	-
Rogla	do 40 cm
Soriška planina	-
Vogel	do 50 cm
Zelenica	-

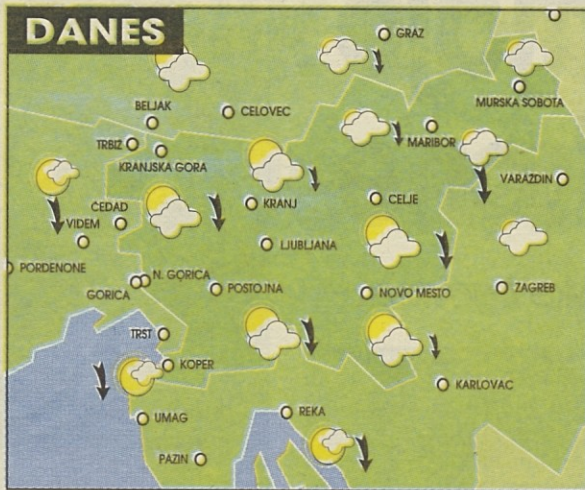
PLIMOVANJE

Danes: ob 2.21 najnižje -19 cm, ob 7.52 najvišje 19 cm, ob 14.00 najnižje -36 cm, ob 20.35 najvišje 40 cm.

Jutri: ob 2.51 najnižje -28 cm, ob 8.35 najvišje 25 cm, ob 13.35 najnižje -38 cm, ob 21.00 najvišje 44 cm.

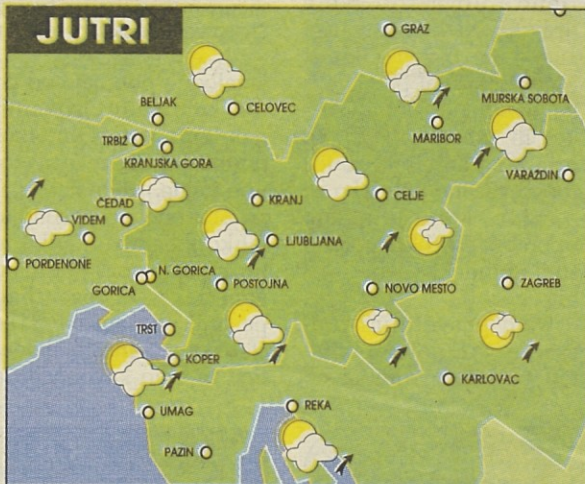
ALPE JADRAN / NA ZAHODU SONČNO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	

Slovenija: Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, v vzhodnih krajih bo občasno oblačno. Pihal bo severni veter. Dnevne temperature bodo od 8 do 13 °C.

Sosednje pokrajine: Sončno bo, v vzhodni Avstriji in Hrvaški bo pretežno oblačno. Možne so tudi manjše padavine. V Alpah bodo posamezne plohe.

V Sloveniji: Razmeroma sončno bo. Začel bo pihati jugozahodnik. Zvečer se bo poglobilo, v noči na petek bodo ponekod rahle padavine.

Obe: V petek bo spremenljivo oblačno. Popoldne bodo krajevne plohe.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	6/4
TRST.....	9/10
CELOVEC.....	2/4
BRNIK.....	4/3
MARIBOR.....	4/5
CELJE.....	5/5
NOVO MESTO.....	5/4
NOVA GORICA.....	7/10
MUR. SOBOTA.....	5/6
PORTOROŽ.....	9/11
POSTOJNA.....	4/3
ILIRSKA BISTRICA.....	6/8
KOČEVJE.....	4/3
CRNOMELJ.....	5/6
SLOV. GRADEC.....	1/4
BOVEC.....	-/-
RATECE.....	-1/0
VOGEL.....	-2/-5
KREDARICA.....	-9/-10
VIDEM.....	8/6
GRADEC.....	5/8
MONOSTER.....	4/6
ZAGREB.....	6/-
REKA.....	9/10

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	-3/8
STOCKHOLM.....	3/10
MOSKVA.....	1/4
BERLIN.....	2/10
VARSAVA.....	6/11
LONDON.....	3/11
AMSTERDAM.....	3/10
BRUSELJ.....	2/13
PARIZ.....	2/15
DUNAJ.....	7/14
ZÜRICH.....	0/6
ZENEVA.....	1/6
RIM.....	14/19
MILAN.....	8/14
BEOGRAD.....	9/13
BARCELONA.....	8/15
ISTAMBUL.....	9/21
MADRID.....	9/20
LIZBONA.....	10/18
ATENE.....	14/18
BUCAREST.....	7/16
MALTA.....	11/14
PRAGA.....	3/13

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Več ton hasiša
na dnu Belta

KØBENHAVN - Več ton hasiša se od velike noci nahaja na dnu Belta ob danskem otoku Fyn. Policija je namreč za veliko noč prestregla ladjo s tihotapci hasiša, ki so poskušali izkrcati mamilo. V nedeljski operaciji so aretirali 14 oseb (tri so na begu) in zasegli 1,5 tone hasiša. Preiskovalci so mnenja, da je bilo na krovu danske tovorne ladje Hela skoraj 13 ton hasiša, tako da je na dnu Belta vsaj 10 ton mamila.

Na tisoče litrov alkohola
razlili po puščavskem pesku

ABU DABI - V Sariahu, ki je tretji najpomembnejši emirat v Združenih arabskih emiratih, so v puščavi uničili 13 tisoč steklenic viskija in 9000 pločevink piva, ki jih je v zadnjih devetih mesecih policija zaplenila po stanovanjih in skladiščih. V tem emiratu so pred osmimi leti prepovedali alkoholne pijače, kot to določa koransko (sariatsko) pravo.

V Rusiji pravi preplah
zaradi bega znanstvenikov

MOSKVA - Ruska federacija bo izgubila svojo vodilno vlogo na področju znanstvenega raziskovanja, če se bo nadaljeval beg možganov na Zahod. To je za Komsomolskajo Pravdo izjavil direktor zvezne protibvesčevalne službe Sergej Stepašin. Ta je odkrito obtožil vlade ZDA, Nemčije, Francije, Izraela in Kitajske, da podpirajo ta beg, ki je najbolj prizadel vesoljsko, jedrsko, biotehnološko, kovinarsko in vojnoindustrijsko področje. Po mnenju Stepašina je z odhodom enega znanstvenika Rusija oskudovana za 300 tisoč dolarjev, tako da znaša letna škoda približno 20 milijard dolarjev.

Deček se je rešil

V živalskem vrtu v ameriškem Jacksonu je gepard zbežal iz kletke in k sreči le lažje ranil dečka (Telefoto AP)

Na Tajskem
zavmili
nabornika
v mini krilu

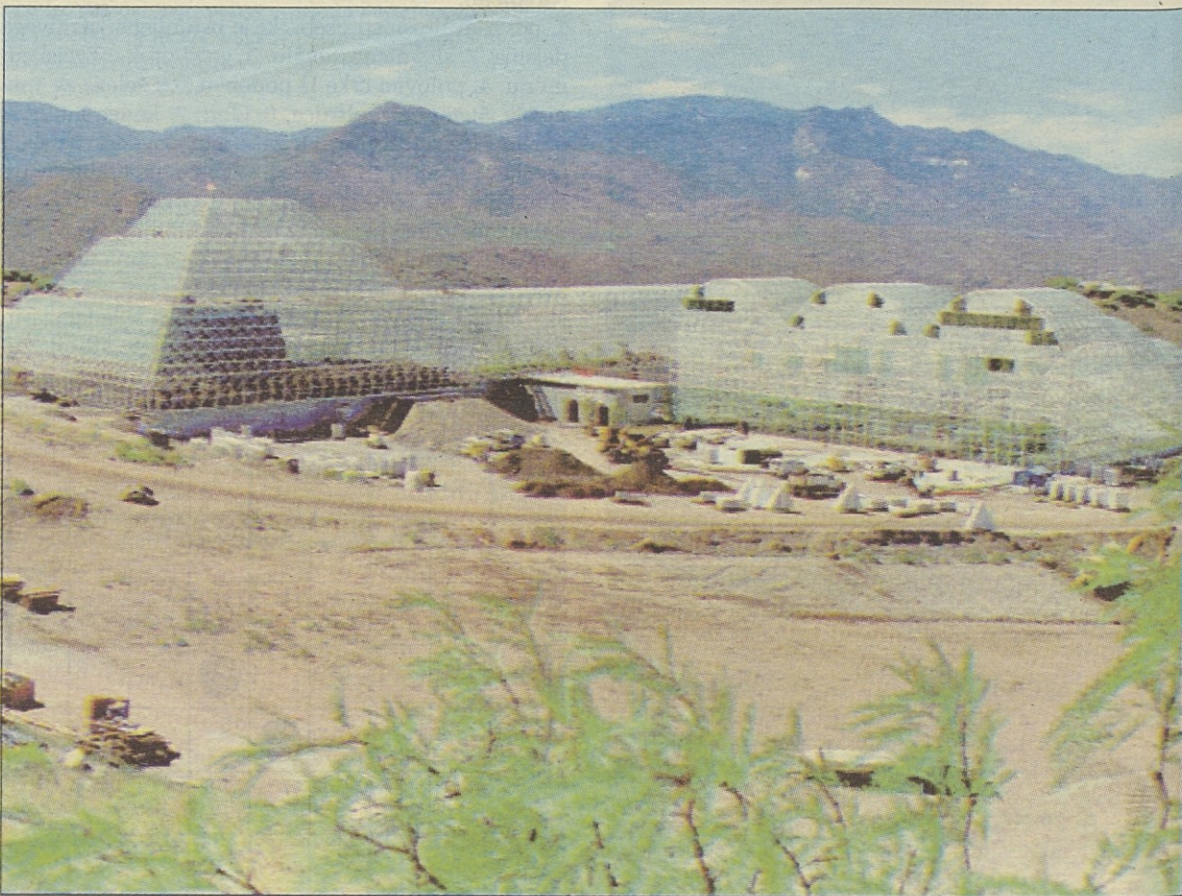
BANGKOK - Vojaska komisija je debelo pogledala, ko se je med naborniki pojavil transvestit v mini krilu, prsi pa mu je pokrivala krpica blaga. Kasneje so ugotovili, da je 21-letni Wanasevi Sribaanrai z operacijo spremenil spol, tako da ga je komisija zavrnila. Vojaski zdravniki so torej razblinili njegove sanje, »da bi kot zenska služil domovini«.

Hotel je,
da bi ga
po smrti odri

EUGENE (OREGON) - Ameriški pesnik Donald Eugene Russel je v svoji oporoki zapisal, naj ga po smrti oderejo in naj ustrojijo njegovo kožo za platnice njegove zbirke poezij. Ko je pred tedni umrl v 62. letu starosti, je njegova 33-letna žena poskušala izpolniti možovo poslednjo voljo, a so ji to oregonske oblasti preprecile in odredile sežig trupla.

Spolnost
in nasilje
na TV po 22. uri

LONDON - Nekoc so otroci zlezli v posteljo ob osmih, najkasneje pa ob pol devetih, tako da sta lahko mamica in očka po 21. pred ekranom mirno gledala »nekrepostne« filme in programe. Danes je to le spomin, tako da že razmislijo, da bi take programe predvajali po 22. uri.

Bionavta sta sabotirala
umetni pritisk Biosfere 2

WASHINGTON - V objektu »Biosfera 2«, zgradi iz stekla in jekla v Arizonski puščavi (na sliki), so se vnela silovita nasprotja. Objekt je nastal, ker so hoteli dokazati, da bi bilo mogoče živeti tudi na planetu Marsu. Zaradi nesoglasij je zadnje case prislo celo do sabotaze.

Dva »bionavta«, ki sta pri projektu sodelovala od samega začetka, Abigail Alling in Mark Van Thillo, sta se v ponedeljek zjutraj skrivaj prikradla v kupole z umetnim pritiskom in pustila odprta vrata prostorov. Po poročilih Chrisa Helmsa, direktorja za stike z javnostjo, dejanje, zaradi kate-

rega ju sedaj isče policija, ni povzročilo skode na poslopju, ni škodovalo niti skupini sedmih bionavtov, ki že deset mesecev sodelujejo pri novi seriji eksperimentov. Helms je novinarjem izjavil: »Eksperiment se nadaljuje, posadka se počuti dobro.«

Allingova je stara 34 let in je bila namestnica komandanta prve posadke. Vse se je pričelo na začetku 70. let, ko so naravovarstvenika John Allen in Margaret Augustine ter naftni mogotec Edward Bass sklenili dokazati, da bi bilo mogoče živeti v vesolju v okolju, ki bi ga ustvaril clovek, ter v takšnih življenjskih razme-

rah, kot jih imamo na Zemlji. Nacrt so imenovali »Space Biosphere Ventures«. Prvi eksperiment je trajal dve leti, a je imel skromen uspeh, sumijo pa tudi, da so sodelujoči pri nacrtu ob različnih priložnostih sleparili. Prejsnji petek so pripadniki javnih sil, ki jih je poklical milijarder Edward Bass, s silo odvedli Allena in Augustinovo, ki od samega začetka vodita nacrt; tega pa je doslej v celoti (150 milijonov dolarjev) finansiral ravno Bass. Zaradi te odstranitve sta Allingova in Van Thillo protestirala s sabotazo, ki ji bodo gotovo sledile še druge.